ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού

2015

Κατατέθηκε στη **Βουλή των Ελλήνων** από τον

Γκίκα Χαρδούβελη

Υπουργό Οικονομικών

ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γκίκας Χαρδούβελης

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Χρήστος Σταϊκούρας

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γιώργος Μαυραγάνης

Κρατικός Προϋπολογισμός Οικονομικού Έτους 2015

Εισηγητική Έκθεση

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,

Καταθέτουμε προς συζήτηση το οριστικό Σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2015, αφού λάβαμε υπόψη τη συζήτηση που διεξήχθη επί του Προσχεδίου στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων.

Η κατάρτιση του Προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους πραγματοποιήθηκε, σε ένα περιβάλλον ορατής πλέον σταθεροποίησης των δημόσιων οικονομικών της χώρας, μετά από μακροχρόνια ύφεση της οικονομίας. Αφήνουμε σταδιακά πίσω μας τα δύσκολα χρόνια. Μπροστά μας ξετυλίγεται η πρόκληση για τη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας, για τη μείωση της ανεργίας, τη διαρκή άνοδο του βιοτικού επιπέδου, την ευρύτερη κοινωνική συνοχή και την αποκατάσταση της διεθνούς θέσης και αξιοπιστίας της χώρας μας.

Σήμερα, οι δημοσιονομικοί στόχοι επιτυγχάνονται για 3η συνεχόμενη χρονιά, οι απαιτούμενες διαρθρωτικές αλλαγές συνεχίζουν να υλοποιούνται, χρόνιες εσωτερικές και εξωτερικές ανισορροπίες αντιμετωπίζονται, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας ενισχύεται και ο χρηματοοικονομικός τομέας, μετά την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την ολοκλήρωση των ελέγχων ακραίων καταστάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αποκτά μεγαλύτερη ευχέρεια παροχής ρευστότητας στην οικονομία.

Το 2014, η χώρα εκτιμάται ότι θα επιτύχει, για 2η συνεχόμενη χρονιά, υψηλό πρωτογενές πλεόνασμα, της τάξης του 1,8% του ΑΕΠ, και θα παρουσιάσει, μετά από 6 χρόνια βαθιάς και παρατεταμένης ύφεσης, θετικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης. Ήδη αυτό συνέβη τα προηγούμενα τρίμηνα φέτος, καθιστώντας τον στόχο για το 2014, αν όχι συντηρητικό, σίγουρα πολύ ρεαλιστικό.

Οφείλουμε, πλέον, να μετατρέψουμε, το συντομότερο δυνατό, τη σταθεροποίηση της οικονομίας σε δυναμική και βιώσιμη ανάπτυξη, με κοινωνική συνοχή. Στην κατεύθυνση αυτή εργαζόμαστε, με την υιοθέτηση και εφαρμογή συνεκτικού και ρεαλιστικού σχεδίου οικονομικής πολιτικής. Το σχέδιο εδράζεται στη σταδιακή ελάφρυνση του φορολογικού βάρους των πολιτών, τη συνέχιση της υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, την ενίσχυση των θεσμών του κράτους, την αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα, την περαιτέρω προώθηση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και τη βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2015 προβλέπει πρωτογενές πλεόνασμα 3% του ΑΕΠ. Είναι, επίσης, ο πρώτος ισοσκελισμένος προϋπολογισμός μετά από δεκαετίες. Συγχρόνως, ενσωματώνει τη μείωση της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης κατά 30%, τη διατήρηση του ΦΠΑ στην εστίαση στο 13%, τη μείωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης κατά 30% διατηρώντας τα διευρυμένα κριτήρια χορήγησης του επιδόματος, τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, τη βελτίωση του πλαισίου ρυθμίσεων ληξιπρόθεσμων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων,

καθώς και την ενίσχυση των εισοδημάτων των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

Κυρίες και Κύριοι Βουλευτές,

Η χώρα εισέρχεται πλέον σε μια μακρά περίοδο υψηλών βιώσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων και διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης. Αυτό είναι το αποτέλεσμα των πρωτόγνωρων θυσιών της Ελληνικής κοινωνίας, νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Αυτές οι θυσίες δεν πρέπει να πάνε χαμένες. Συνεπώς, με γνώμονα την κρισιμότητα των στιγμών και το μέγεθος της προσπάθειας που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα η Ελληνική κοινωνία, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τόσο το ότι βρισκόμαστε σε διαδικασία διαπραγματεύσεων με τους εταίρους και δανειστές μας, όσο και την επιτακτική ανάγκη για συνεννόηση, σύνεση, συνεργασία και ρεαλισμό όλων των μελών του Κοινοβουλίου, προσβλέπουμε σε μια ειλικρινή, δημιουργική συζήτηση και έγκριση, τελικώς, του Σχεδίου του Κρατικού Προϋπολογισμού του έτους 2015.

Αθήνα, Νοέμβριος 2014

Γκίκας Χαρδούβελης	*Χρήστος Σταϊκούρας*
Υπουργός Οικονομικών	*Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών*

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Κεφάλαιο 1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ 11

1 Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις 11
2 Οι οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα 15
2.1 Οι εξελίξεις το 2014 19
2.2 Οι προοπτικές το 2015 25

Κεφάλαιο 2
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ 29

1 Πλαίσιο άσκησης οικονομικής πολιτικής 29
2 Μεταρρυθμίσεις δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας 30
3 Στοχευμένες δράσεις εξορθολογισμού δημόσιων δαπανών 35
4 Εφάπαξ χρηματική ενίσχυση από το πρωτογενές πλεόνασμα του 2013 36
5 Πολιτική ελέγχου δημοσίων δαπανών 36
6 Δράσεις βελτίωσης της διαδικασίας συνταξιοδότησης 42
7 Αξιοποίηση αδρανών πόρων 45
8 Φορολογική πολιτική 46
9 Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων 51
10 Κοινωνική πολιτική 54
11 Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις 57
12 Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες 72
13 Πολιτική Συνοχής – Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 82
14 Εξυγίανση τραπεζικού συστήματος 85
15 Αξιοποίηση περιουσίας του Δημοσίου 87
16 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου 89
17 Ελληνική Προεδρία Ευρωπαϊκής Ένωσης 90

Κεφάλαιο 3
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 99

1 Γενικά 99
2 Κρατικός προϋπολογισμός 2014 100
2.1 Τακτικός προϋπολογισμός 100
2.2 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 115
3 Προϋπολογισμός 2015 115
3.1 Βασικά μεγέθη προϋπολογισμού 115
3.2 Τακτικός Προϋπολογισμός 116
3.3 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 128
4 Χρηματορροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης 141
4.1 Χρηματικές ροές με την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2014 141
4.2 Χρηματικές ροές με την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2015 142
5 Νομικά πρόσωπα πλην ΔΕΚΟ 145
6 Κοινωνικός προϋπολογισμός 152
7 Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης 158
8 Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί 162
9 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις 166
10 Η Αναθεώρηση των Εθνικών Λογαριασμών με το νέο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών ESA 2010 168

Κεφάλαιο 4
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ 173

Δημόσιο χρέος 173
1 Χρέος Κεντρικής Διοίκησης και Γενικής Κυβέρνησης 173
2 Εξέλιξη δημόσιου χρέους Γενικής Κυβέρνησης 175
3 Δομή και χαρακτηριστικά του χρέους Κεντρικής Διοίκησης 175
4 Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους Κεντρικής Διοίκησης 177
5 Αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου 179
6 Βασικές κατευθύνσεις δανεισμού και διαχειριστικοί στόχοι έτους 2015 182

Εγγυήσεις 183

Κεφάλαιο 5
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 187

Κατάλογος πινάκων και διαγραμμάτων

Πίνακες

1.1 Βασικά μεγέθη της παγκόσμιας οικονομίας 13
1.2 Ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών 24
1.3 Βασικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας 26
1.4 Βασικές μεταβολές (%) στα εθνικολογιστικά μεγέθη 27

2.1 Χρηματοδότηση δράσεων από προϊόντα εγκληματικών ενεργειών 32
2.2 Απορρίψεις δαπανών ελεγχόμενων από τις ΥΔΕ 38
2.3 Ελεγκτική δραστηριότητα 41
2.4 Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης 89

3.1 Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης περιόδου 2013-2015 99
3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System Accounts (ESA) 102-103
3.3 Εκτίμηση ελλείμματος Γενικής Κυβέρνησης έτους 2013 σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System Accounts (ESA 95) 104
3.4 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής 104
3.5 Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού 105
3.6 Εξέλιξη και σύνθεση των εσόδων του ΤΠ 2005-2015 106
3.7 Σύνθεση φορολογικών εσόδων κατά κατηγορία 107
3.8 Σχέση ρυθμού αύξησης ΑΕΠ, φορολογικών εσόδων και ΦΠΑ για την περίοδο 2005-2015 108
3.9 Αριθμός συνταξιούχων του Δημοσίου (στοιχεία Νοεμβρίου) 112
3.10 Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία 113
3.11 Μεταβιβάσεις Τακτικού Προϋπολογισμού σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης 114
3.12 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2013-2015 121-123
3.13 Οικονομικές ενισχύσεις στον αγροτικό τομέα 125
3.14 Διαχρονική εξέλιξη ΠΔΕ (2004-2015) 129
3.15 Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα 2013-2015 (δομή με έτος βάσης το 2014) 129
3.16 Ποσοστό απορρόφησης πόρων ΕΣΠΑ 2009-2013 (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη) 130
3.17 Χρηματοδότηση έργων ΠΔΕ που εκτελούνται από τις περιφέρειες 137
3.18 Συμμετοχή του ΠΔΕ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των ΔΕΚΟ και λοιπών επιχειρήσεων του Δημοσίου 137
3.19 Πηγές χρηματοδότησης ΠΔΕ 138
3.20 Χρηματοδοτικές ανάγκες Κρατικού Προϋπολογισμού 2015 139
3.21 Ενδεικτική μηνιαία κατανομή εσόδων-δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2015 σε σωρευτική βάση 140
3.22 Χρηματορροές μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ 2013-2015 143
3.23 Ενοποιημένος προϋπολογισμός νομικών προσώπων πλην ΑΚΑΓΕ 145
3.24 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και δανειακές υποχρεώσεις νομικών προσώπων πλην ΑΚΑΓΕ 145
3.25 Ισοζύγιο νομικών προσώπων (πλην ΑΚΑΓΕ) ανά υπουργείο σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA 147

3.26 Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ 151
3.27 Ενοποιημένος κοινωνικός προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση 152
3.28 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομείων – ΠΕΔΥ σε ταμειακή βάση 156-157
3.29 Πόροι Δήμων (ΟΤΑ α΄ βαθμού) από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών 158
3.30 Πόροι Περιφερειών (ΟΤΑ β΄ βαθμού) από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών 159
3.31 Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ 159
3.32 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και δανειακές υποχρεώσεις ΟΤΑ 160
3.33 Ενοποιημένος Προϋπολογισμός ΔΕΚΟ 162
3.34 Ισοζύγιο ΔΕΚΟ ανά υπουργείο σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA 163
3.35 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και δανειακές υποχρεώσεις ΔΕΚΟ 165
3.36 Χρηματοδοτήσεις φορέων Γενικής Κυβέρνησης από το πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών έτους 2014 166
3.37 Επιπτώσεις από τις μεθοδολογικές και στατιστικές αλλαγές για το έτος 2010 170
3.38 Διαφορές στο ΑΕΠ από το νέο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών 170
3.39 Μεταβολές αποτελέσματος Γενικής Κυβέρνησης 172

4.1 Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης 174
4.2 Χρέος Γενικής Κυβέρνησης 174
4.3 Εξέλιξη δημόσιου χρέους Γενικής Κυβέρνησης 175
4.4 Μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκεια χρέους Κεντρικής Διοίκησης 177
4.5 Χρέος Κεντρικής Διοίκησης ως προς την υπολειπόμενη φυσική διάρκεια 177
4.6 Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους Κεντρικής Διοίκησης 178
4.7 Εξοφλήσεις βραχυπρόθεσμου χρέους 178
4.8 Ύψος δαπανών για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης 179
4.9 Εγγυήσεις, ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο, καταπτώσεις και προμήθειες εγγυήσεων κατά τα έτη 2000-2014 183

5.1 Έσοδα από αποκρατικοποιήσεις 187
5.2 Μετοχολόγιο Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ΑΕ 189
5.3 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου – Προνομιούχες μετοχές άρθρου 1 του ν. 3723/2008 190
5.4 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου – Εισηγμένες στο ΧΑ 190
5.5 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου – Μη εισηγμένες στο ΧΑ 191-192

Διαγράμματα

3.1 Λόγος έμμεσων – άμεσων φόρων 107
3.2 Τάση μεταβολής (buoyancy) φορολογικών εσόδων 108
3.3 Τάση μεταβολής (buoyancy) ΦΠΑ 108

4.1 Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης την 30/9/2014 176
4.2 Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης την 30/9/2014 176
4.3 Δαπάνες για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης (% του ΑΕΠ) 179
4.4 Καμπύλη αποδόσεων τίτλων Ελληνικού Δημοσίου 180
4.5 Αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ γ΄ τρίμηνο 2014 (με βάση την εναπομένουσα διάρκεια των τίτλων) 181
4.6 Μηνιαίος όγκος συναλλαγών επί τίτλων του Δημοσίου στην ΗΔΑΤ 182
4.7 Εγγυήσεις, καταπτώσεις και ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο κατά τα έτη 2000-2014 (% του ΑΕΠ) 184

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1. Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις

Εξελίξεις στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον

Οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης διαμορφώνονται θετικές, ωστόσο υπάρχουν αβεβαιότητες, κυρίως λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η παγκόσμια ανάπτυξη, το πρώτο εξάμηνο του 2014, επιβραδύνθηκε σε σχέση τόσο με τις προβλέψεις της έκθεσης του ΔΝΤ του Απριλίου (World Economic Outlook 2014) όσο και με τις προβλέψεις της αναθεωρημένης έκθεσης του οργανισμού τον Ιούλιο. Αυτή η εξέλιξη οφείλεται στη συγκράτηση της ανάπτυξης στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Ευρωζώνη, στην Ιαπωνία και σε ορισμένες μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες, όπως:

- η συρρίκνωση κατά 2,1% της παραγωγής στις ΗΠΑ το πρώτο τρίμηνο του 2014 (ωστόσο στο δεύτερο τρίμηνο ανακοινώθηκε αύξηση 4,2%),
- η συγκράτηση της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη το δεύτερο τρίμηνο, κυρίως λόγω των ασθενών επενδύσεων και εξαγωγών,
- η πτώση της εγχώριας ζήτησης στην Ιαπωνία, η οποία ήταν μεγαλύτερη του αναμενόμενου, λόγω της αύξησης του φόρου κατανάλωσης,
- η μείωση της οικονομικής δραστηριότητας στη Ρωσία, λόγω της επίδρασης των γεωπολιτικών εντάσεων, η οποία εκδηλώθηκε με πτώση των επενδύσεων, φυγή κεφαλαίων και μείωση της εγχώριας παραγωγής,
- η δυσμενέστερη (από την προβλεπόμενη) εξέλιξη της εγχώριας ζήτησης στην Κίνα το πρώτο τρίμηνο του έτους, η οποία ωστόσο εφάρμοσε μέτρα τόνωσης της ζήτησης στο δεύτερο τρίμηνο, και
- η επιβράδυνση της ανάπτυξης στις αναδυόμενες οικονομίες, ιδιαίτερα της Βραζιλίας, όπου το ΑΕΠ συρρικνώθηκε στο πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του έτους.

Σύμφωνα με την Έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ, Οκτώβριος 2014)[1], το παγκόσμιο ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 3,3% το 2014 και 3,8% το 2015, έναντι των προβλέψεων του Απριλίου 2014 για αύξηση κατά 3,7% και 4,0% αντίστοιχα (πίνακας 1.1). Η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας επηρεάζεται θετικά από τη συνεχιζόμενη ομαλοποίηση των χρηματοοικονομικών συνθηκών, τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών και την πρόοδο που σημειώνεται στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε πολλές χώρες. Ωστόσο, οι εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας, τόσο στη Ρωσία όσο και στις αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες οικονομίες, έχουν αναθεωρηθεί προς το δυσμενέστερο (μείωση κατά -1,1% και -0,4% αντίστοιχα για το 2014 έναντι των προβλέψεων του Απριλίου).

Παράλληλα, ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου (αγαθά και υπηρεσίες) προβλέπεται να αυξηθεί κατά 3,8% το 2014, έναντι προβλέψεων, τον Απρίλιο του 2014, για αύξηση κατά 4,3%, ενώ το 2015 προβλέπεται αύξηση κατά 5,0% (πίνακας 1.1), αρκετά υψηλότερα από την κατά 3,0% αύξηση του 2013, εξέλιξη η οποία οφείλεται τόσο στην ανάκαμψη των τομέων των εμπορεύσιμων αγαθών όσο και στην αύξηση των εισαγωγών από τις προηγμένες οικονομίες.

[1] IMF, World Economic Outlook, Legacies, Clouds, Uncertainties, October 2014, Fiscal Monitor, October 2014, European Commission, Economic Forecasts, Autumn, November 2014

Ο παγκόσμιος πληθωρισμός επηρεάζεται σημαντικά από τις διεθνείς τιμές των εμπορευμάτων και ειδικότερα από τις τιμές στην ενέργεια. Η μέση τιμή του αργού πετρελαίου (UK Brent, Dubai Fateh και West Texas Intermediate, που αποτελεί τιμή αναφοράς για τη διαμόρφωση των τιμών) διαμορφώθηκε στα 104,07 δολάρια το βαρέλι το 2013. Προβλέπεται μέση τιμή του αργού πετρελαίου στα 102,76 δολάρια το βαρέλι για το 2014 και 99,36 δολάρια το βαρέλι για το 2015. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, ο πληθωρισμός στις προηγμένες οικονομίες προβλέπεται στο 1,6% και 1,8% για το 2014 και 2015 αντίστοιχα και για τις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες στο 5,5% και 5,6% αντίστοιχα. Γενικά, ο πληθωρισμός στις αναπτυγμένες οικονομίες παραμένει κάτω από το στόχο της νομισματικής πολιτικής των Κεντρικών Τραπεζών, γεγονός που αποτελεί ένδειξη ότι πολλές από αυτές τις οικονομίες παρουσιάζουν σημαντικά παραγωγικά κενά.

Για την Ευρωζώνη, το ΔΝΤ προβλέπει επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, κατά 0,8% το 2014 και κατά 1,3% το 2015 (ενώ οι αντίστοιχες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι 1,3% και 1,5%)[2], έναντι αρνητικών ρυθμών το 2012 και 2013. Παρόλα αυτά η ανάπτυξη παραμένει ανισοβαρής μεταξύ των κρατών-μελών, αντικατοπτρίζοντας αβεβαιότητες στον χρηματοπιστωτικό τομέα της Ένωσης, διαφορές στη δημοσιονομική προσαρμογή, υψηλή ανεργία και ανισορροπίες στα ισοζύγια πληρωμών.

Η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής σε συνέχεια των ανακοινώσεων της ΕΚΤ αναμένεται υποστηρικτική της οικονομικής δραστηριότητας, ανασχετική των αποπληθωριστικών πιέσεων και ενισχυτική της ανάγκης για σταθεροποίηση των οικονομιών. Το ζητούμενο για τη μεσοπρόθεσμη στήριξη της ανάπτυξης παραμένει η υλοποίηση οικονομικών πολιτικών και διαρθρωτικών αλλαγών που θα συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και στη διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη. Παράλληλα, περαιτέρω επιτάχυνση των θεσμικών μεταρρυθμίσεων στον τραπεζικό τομέα εκτιμάται ότι θα ενισχύσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ευρωζώνη.

Η βελτίωση που σημειώνουν οι δείκτες οικονομικού κλίματος ενισχύει την εκτίμηση ότι θα ευνοηθεί η αύξηση των επενδύσεων, ιδιαίτερα οι επενδύσεις για εξοπλισμό, εάν και σε πολλές χώρες η προοπτική αυτή επισκιάζεται από το υψηλό ιδιωτικό χρέος των επιχειρήσεων και το μεγάλο αριθμό μη εξυπηρετούμενων επιχειρηματικών δανείων.

Η σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή της περιόδου 2011-2013 οδηγεί στην εκτίμηση ότι το έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ στην Ευρωζώνη, θα διαμορφωθεί περίπου στο 2,5% το 2014, ενώ το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 96,0%.

Οι κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες παραμένουν σημαντικοί για την παγκόσμια οικονομία, τόσο σε επίπεδο γεωπολιτικό, δεδομένης της συνεχιζόμενης κρίσης στην Ουκρανία και των πρόσφατων εξελίξεων στη Μέση Ανατολή, όσο και στο χρηματοοικονομικό τομέα, ειδικότερα εάν τα μακροχρόνια επιτόκια των ΗΠΑ αυξηθούν περισσότερο από ότι αναμένονται ή οδηγηθεί η Ευρωζώνη σε αυτοτροφοδοτούμενη μείωση των τιμών ως αποτέλεσμα των συνθηκών στην αγορά εργασίας και στις τιμές των εμπορευμάτων.

[2]European Commission, Economic Forecast, (Autumn, November 2014)

Πίνακας 1.1 Βασικά μεγέθη της παγκόσμιας οικονομίας (% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)

	2012	2013	2014*	2015**
Παγκόσμιο ΑΕΠ	3,4	3,3	3,3	3,8
ΑΕΠ Ευρωζώνης	-0,7	-0,4	0,8	1,3
ΑΕΠ ΗΠΑ	2,3	2,2	2,2	3,1
Όγκος παγκόσμιου εμπορίου (αγαθά και υπηρεσίες)	2,9	3,0	3,8	5,0
Πληθωρισμός				
α. Προηγμένες οικονομίες	2,0	1,4	1,6	1,8
β. Αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες	6,1	5,9	5,5	5,6
Τιμή πετρελαίου (δολάρια ΗΠΑ/βαρέλι)	105,01	104,07	102,76	99,36

Πηγή: IMF, World Economic Outlook, Legacies, Clouds, Uncertainties (Οκτώβριος 2014)
* Εκτιμήσεις
** Προβλέψεις

Η ενιαία νομισματική πολιτική και οι εξελίξεις στις αγορές κεφαλαίων στην Ευρωζώνη

Το Ευρωσύστημα μείωσε τα βασικά επιτόκια το 2014 δεδομένου ότι οι μεσοπρόθεσμες πληθωριστικές πιέσεις στη ζώνη του ευρώ εξακολουθούσαν να εξασθενούν περαιτέρω. Ειδικότερα, το επιτόκιο στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης μειώθηκε συνολικά κατά 20 μονάδες βάσης και το επιτόκιο στην πάγια διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης κατά 45 μονάδες βάσης, με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν το Σεπτέμβριο στο 0,05% και στο 0,30% αντιστοίχως - πρόκειται για τιμές που αποτελούν ιστορικό χαμηλό. Το επιτόκιο στην πάγια διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων μειώθηκε συνολικά κατά 20 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε, για πρώτη φορά, σε αρνητικό επίπεδο (Σεπτέμβριος 2014: -0,20%). Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ προέβη σε αυτές τις προσαρμογές των επιτοκίων διότι εκτίμησε ότι ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη θα διατηρηθεί πολύ χαμηλός για παρατεταμένη περίοδο, καθώς η ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, στην Ευρωζώνη, επιβραδύνεται και η νομισματική και πιστωτική επέκταση παραμένει πολύ συγκρατημένη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να ενισχύσει την κατεύθυνση διευκόλυνσης της νομισματικής πολιτικής υιοθετώντας ένα συνδυασμό από μη συμβατικά μέτρα. Τον Ιούνιο θεσμοθετήθηκε η διεξαγωγή μίας σειράς από στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος και την ενθάρρυνση της χορήγησης δανείων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Οι πράξεις αυτές θα είναι τετραετούς περίπου διάρκειας, με σταθερό επιτόκιο και θα διεξαχθούν εφέτος. Οι αντισυμβαλλόμενες τράπεζες θα μπορούν να δανειστούν συνολικά στις δύο αυτές δημοπρασίες μέχρι 7% αρχικά του υφιστάμενου υπολοίπου των δανείων προς το μη χρηματοπιστωτικό τομέα της Ευρωζώνης, εκτός των στεγαστικών δανείων. Επιπρόσθετα, οι τράπεζες θα μπορούν ανά τρίμηνο, από το Μάρτιο του 2015 έως τον Ιούνιο του 2016, να αντλήσουν ρευστότητα από το Ευρωσύστημα σε συνάρτηση με τον καθαρό δανεισμό που θα χορηγούν προς το μη χρηματοπιστωτικό τομέα της Ευρωζώνης, με εξαίρεση τα στεγαστικά δάνεια. Εξάλλου, το Σεπτέμβριο του 2014, θεσμοθετήθηκε πρόγραμμα για πράξεις αγοράς τίτλων εκδοθέντων έναντι απαιτήσεων των τραπεζών κατά του ιδιωτικού μη χρηματοπιστωτικού τομέα της Ευρωζώνης (Asset-Backed Securities Purchase Programme) και πρόγραμμα αγορών καλυμμένων ομολογιών εκδοθεισών από τα πιστωτικά ιδρύματα της Ευρωζώνης (Covered Bond Purchase Programme). Η υιοθέτηση των ως άνω μέτρων πολιτικής στοχεύει να υποβοηθήσει την εύρυθμη λειτουργία του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και να ενισχύσει τη ρευστότητα της πραγματικής οικονομίας στην Ευρωζώνη. Τέλος, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ δεσμεύτηκε για τη λήψη πρόσθετων, μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής στο βαθμό που αυτό θα καταστεί αναγκαίο προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος μίας παρατεταμένης περιόδου πολύ χαμηλού πληθωρισμού στην Ευρωζώνη.

Το β΄ τρίμηνο του 2014 ο τριμηνιαίος ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ στην Ευρωζώνη επιβραδύνθηκε σε σύγκριση με τα τέσσερα τρίμηνα που είχαν προηγηθεί, οπότε είχαν καταγραφεί περιορισμένες αυξήσεις, ενώ για το γ' τρίμηνο επιταχύνθηκε ελαφρά και διαμορφώθηκε στο 0,2%

(προσωρινή εκτίμηση). Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αναμένει ότι η οικονομική δραστηριότητα στην Ευρωζώνη θα συνεχίσει να ανακάμπτει με βραδύ ρυθμό το 2014 υπό την επίδραση της στήριξης στην εγχώρια ζήτηση την οποία προσφέρουν η διευκολυντική κατεύθυνση της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, η συνακόλουθη βελτίωση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών, η πρόοδος ως προς τη δημοσιονομική εξυγίανση και την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στα κράτη μέλη της Ευρωζώνης και η ενίσχυση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος που απορρέει από τις χαμηλότερες τιμές ενέργειας. Διάφοροι δείκτες και στοιχεία ερευνών, διαθέσιμα μέχρι και τον Οκτώβριο του 2014, καταδεικνύουν εξασθένηση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης στην Ευρωζώνη αλλά παραμένουν συνεπή με την πρόβλεψη για υποτονική οικονομική ανάπτυξη στο δεύτερο εξάμηνο του 2014.

Ανασχετικοί παράγοντες για την οικονομική δραστηριότητα αποτελούν η υψηλή ανεργία στην Ευρωζώνη, ο χαμηλός βαθμός απασχόλησης του παραγωγικού δυναμικού και η διαδικασία απομόχλευσης των ισολογισμών στο χρηματοπιστωτικό και στο μη χρηματοπιστωτικό τομέα. Σύμφωνα με τις πρόσφατες μακροοικονομικές προβολές της ΕΚΤ, οι οποίες δημοσιεύθηκαν το Σεπτέμβριο του 2014, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί στην Ευρωζώνη σε 0,9% το 2014, 1,6% το 2015 και 1,9% το 2016.

Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη σημείωσε περαιτέρω επιβράδυνση, από 0,8% το Δεκέμβριο του 2013 σε 0,4% τον Οκτώβριο του 2014. Η ΕΚΤ αναμένει ο πληθωρισμός να εξακολουθήσει να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα τους επόμενους μήνες, προτού αυξηθεί σταδιακά το 2015. Μεσοπρόθεσμα η ένταση των πληθωριστικών πιέσεων αναμένεται να διατηρηθεί μέτρια δεδομένης της υποτονικής συνολικής ζήτησης στην Ευρωζώνη. Σύμφωνα με τις πρόσφατες μακροοικονομικές προβολές της ΕΚΤ (Σεπτέμβριος 2014), ο πληθωρισμός, σε ετήσια βάση, θα διαμορφωθεί, στην Ευρωζώνη, σε 0,6% το 2014, 1,1% το 2015 και 1,4% το 2016. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι θα συνεχίσει να παρακολουθεί προσεκτικά τους κινδύνους για την εξέλιξη των τιμών μεσοπρόθεσμα και ειδικότερα τις πιθανές επιπτώσεις από τις εξελίξεις στο ρυθμό ανάπτυξης, τα γεωπολιτικά γεγονότα, την πορεία της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ, τη μετάδοση των μέτρων νομισματικής πολιτικής.

Όσον αφορά τις εξελίξεις στην ενιαία αγορά χρήματος, τα διατραπεζικά επιτόκια Euribor και EONIA κινήθηκαν ανοδικά το πρώτο πεντάμηνο του 2014 (μέσος όρος Ιανουαρίου-Μαΐου 2014, Euribor 3 μηνών: 0,31% και EONIA: 0,21%), με κάπως αυξημένη μεταβλητότητα, κυρίως λόγω του περιορισμού του πλεονάσματος ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα στην Ευρωζώνη. Καθώς υποχωρούσε η κατάτμηση των χρηματοπιστωτικών αγορών και ειδικότερα αποκαθίστατο η πρόσβαση των τραπεζών στην Ευρωζώνη στις αγορές διαθεσίμων και μεσο-μακροπρόθεσμων κεφαλαίων, οι αντισυμβαλλόμενοι του Ευρωσυστήματος ήταν πλέον σε θέση να εξοφλήσουν πρόωρα μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης την οποία είχαν αντλήσει από τις κεντρικές τράπεζες μέσω των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης διάρκειας 3 ετών. Στη συνέχεια, τα επιτόκια στην αγορά χρήματος άρχισαν να αποκλιμακώνονται και μετά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ στις 5 Ιουνίου και 4 Σεπτεμβρίου 2014, οπότε αποφασίστηκαν περαιτέρω μειώσεις των βασικών επιτοκίων και εισαγωγή πρόσθετων μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής, υποχώρησαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα (μέσος όρος Ιουνίου-Νοεμβρίου 2014, Euribor 3 μηνών: 0,16% και EONIA: 0,02%).

Οι αποδόσεις των δεκαετών μακροπρόθεσμων κρατικών ομολόγων στην Ευρωζώνη με την ανώτατη πιστωτική διαβάθμιση ΑΑΑ ακολούθησαν πτωτική πορεία το 2014 και έφθασαν τον Οκτώβριο σε πολύ χαμηλά επίπεδα (20/10/2014: 1,00%). Στην εξέλιξη αυτή συνετέλεσε η απόφαση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, στα τέλη του προηγούμενου έτους, για σταδιακό περιορισμό του προγράμματος αγορών ομολόγων, καθώς συνδέθηκε με αναταραχή σε πολλές αναδυόμενες αγορές και άρα με ανακατανομή χαρτοφυλακίων προς ασφαλείς τοποθετήσεις στις αρχές του 2014. Στη συνέχεια, στην άσκηση καθοδικής πίεσης στις μακροπρόθεσμες αποδόσεις των τίτλων των κρατών-μελών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με την ανώτατη πιστωτική διαβάθμιση συνέβαλαν οι αυξημένες γεωπολιτικές εντάσεις, οι αποφάσεις της ΕΚΤ τον Ιούνιο και το Σεπτέμβριο 2014 που προαναφέρθηκαν καθώς και η ανακοίνωση αδύναμων οικονομικών στοιχείων για την Ευρωζώνη.

Οι διαφορές αποδόσεων μεταξύ των κρατικών ομολόγων των χωρών της περιφέρειας της Ευρωζώνης και του γερμανικού κρατικού ομολόγου με εναπομένουσα διάρκεια περίπου 10 έτη, παρουσίασαν, μέχρι το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου του 2014, σημαντική αποκλιμάκωση. Η καθοδική αυτή τάση αντανακλούσε τη βελτίωση των εκτιμήσεων των επενδυτών σχετικά με την πρόοδο ως προς τη δημοσιονομική κατάσταση και τις οικονομικές προοπτικές των χωρών αυτών, τις αναβαθμίσεις στην πιστοληπτική τους αξιολόγηση, την επιτυχή προσφυγή και της Ελλάδος, μετά την Ιρλανδία και την Πορτογαλία, στις διεθνείς αγορές ομολόγων αλλά και την περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ. Ωστόσο, από τα μέσα Σεπτεμβρίου μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου του 2014, καταγράφηκε, με επίκεντρο τα ελληνικά ομόλογα, παροδική άνοδος των διαφορών αποδόσεων μεταξύ των δεκαετών κρατικών ομολόγων των χωρών της περιφέρειας και του αντίστοιχου γερμανικού.

Οι τιμές των μετοχών στην Ευρωζώνη σημείωσαν συνολικά πτώση το 2014. Ειδικότερα, ο δείκτης Dow Jones EURO STOXX υποχώρησε κατά περίπου 2% μεταξύ τέλους Δεκεμβρίου 2013 και 13 Νοεμβρίου 2014. Η κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους θετική επίδραση στις τιμές των μετοχών από τον περιορισμό της αποστροφής των επενδυτών για την ανάληψη κινδύνων και την πρόσφατη ανακοίνωση των μέτρων νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ υπεραντισταθμίστηκε, κατά την εξεταζόμενη περίοδο, από τη δυσμενή επίδραση που άσκησαν, κατά διαστήματα, οι έντονες γεωπολιτικές εντάσεις, οι ανησυχίες από τα μέσα Ιουνίου και μετά σχετικά με την ανθεκτικότητα των τραπεζών ορισμένων κρατών-μελών της Ευρωζώνης, καθώς, και πιο πρόσφατα, η ανακοίνωση στοιχείων που υποδεικνύουν εξασθένηση της οικονομικής ανάκαμψης στην Ευρωζώνη.

Νέα οικονομική διακυβέρνηση στην ΕΕ και οικονομική ανάπτυξη

Σύμφωνα με τη νέα οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), όλες οι οικονομίες των κρατών-μελών της, υπόκεινται πλέον σε ενισχυμένη εποπτεία και υποχρεώσεις, οι οποίες απορρέουν από την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, τους Κανονισμούς (six-pack) - (two-pack) για την ενίσχυση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και το Δημοσιονομικό Σύμφωνο (fiscal pact) που τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2013. Το νέο σύστημα διακυβέρνησης, πέρα από τις δημοσιονομικές στοχεύσεις, περιλαμβάνει πλέον και την παρακολούθηση των γενικότερων μακροοικονομικών ανισορροπιών. Κάθε κράτος-μέλος αξιολογείται με βάση ένα κατάλογο δεικτών (scoreboard) για την εξέλιξη των αγορών, των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα, της ανεργίας, του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, του κόστους, των τιμών κ.λπ.

Το νέο πλαίσιο δημοσιονομικής πειθαρχίας καθορίζει τις υποχρεώσεις κάθε κράτους μέλους, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- την τήρηση του κανόνα του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού (χρυσός κανόνας),
- τη μείωση κατά ένα εικοστό ετησίως της διαφοράς του λόγου του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης από την τιμή αναφοράς του 60% του ΑΕΠ,
- τη διαμόρφωση μεσοπρόθεσμων στόχων (Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής),
- την εφαρμογή πολιτικών που οδηγούν σε διατηρήσιμα αποτελέσματα (μεταρρυθμίσεις),
- την πρόβλεψη για μηχανισμό αυτόματης διόρθωσης τυχόν αποκλίσεων από τους δημοσιονομικούς στόχους,
- την προληπτική εποπτεία του εθνικού προϋπολογισμού (διαδικασία «ευρωπαϊκού εξαμήνου»),
- τον έλεγχο του προϋπολογισμού και των μακροοικονομικών προβλέψεων από ανεξάρτητες εθνικές αρχές (Δημοσιονομικό Συμβούλιο),
- την υπαγωγή σε καθεστώς «ενισχυμένης εποπτείας» και τη σύναψη μνημονίου συνεννόησης όταν προσφεύγει στη χρηματοδοτική στήριξη του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης (ΕΜΣ).

2. Οι οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα

Γενική επισκόπηση της Ελληνικής οικονομίας

Το 2013 καταγράφεται ως έτος που επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στη βελτίωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών που χαρακτήριζαν την Ελληνική οικονομία για δεκαετίες.

Η πρώτη σημαντική βελτίωση αφορά τη δημοσιονομική διόρθωση, με την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος το 2013, για πρώτη φορά μετά το 2002 και ένα έτος νωρίτερα των προβλέψεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής. Η δεύτερη σημαντική βελτίωση αφορά τη διόρθωση της ανισορροπίας στις εξωτερικές συναλλαγές της χώρας, με την επίτευξη πλεονάσματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών για πρώτη φορά στη μεταπολεμική περίοδο. Τέλος, τρίτη σημαντική βεβαίωση αποτελεί η ανάκτηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας έναντι των εμπορικών της εταίρων, ύστερα από δύο δεκαετίες συνεχούς απώλειας. Σύμφωνα με την τελευταία Παγκόσμια Έκθεση Ανταγωνιστικότητας που δημοσιοποίησε το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (WEF), η Ελλάδα ανέβηκε στην 81^{η} θέση φέτος -μεταξύ 144 χωρών- από την 91^{η} πέρυσι, ενώ με βάση το δείκτη Doing Business 2015 της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Ελλάδα ανέβηκε στην 61^{η} θέση από την 65^{η} το 2013. Σύμφωνα με το δείκτη πραγματικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας με βάση το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η σωρευτική ανταγωνιστικότητα έναντι των κυριοτέρων εμπορικών εταίρων της Ελλάδος, από 31,9% που είχε φθάσει την περίοδο 2000-2009, στη συνέχεια περιορίστηκε και το 2013 εξαλείφθηκε, παρουσιάζοντας βελτίωση 7,5 εκατοστιαίων μονάδων. Για το 2014, η διεθνής ανταγωνιστικότητα ως προς το κόστος εργασίας προβλέπεται ότι θα βελτιωθεί περαιτέρω, κατά 2,0% έναντι των 28 Ευρωπαίων εταίρων και κατά 3,1% έναντι της Ευρωζώνης.

Επιπλέον, πέρα από τη σημαντική πρόοδο στη βελτίωση των εσωτερικών και εξωτερικών μακροοικονομικών ανισορροπιών της Ελληνικής οικονομίας, την περίοδο 2010-2014 υλοποιήθηκε πλήθος διαρθρωτικών αλλαγών, ιδιαίτερα στις αγορές εργασίας και προϊόντων, καθώς και στη λειτουργία του κράτους.

Ενώ και το οικονομικό κλίμα έχει βελτιωθεί αισθητά, όπως αποτυπώνεται από την εξέλιξη των σχετικών δεικτών το 2014.

Το 2014 σηματοδοτεί το τέλος της ύφεσης και την οριστική επιστροφή σε αναπτυξιακή τροχιά, ήδη από το 1^{ο} τρίμηνο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία Τριμηνιαίων Εθνικών Λογαριασμών της ΕΛΣΤΑΤ, το ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, με έτος αναφοράς το 2010, παρουσίασε αύξηση κατά 0,8% το 1^{ο} τρίμηνο του 2014 σε σχέση με το 4^{ο} τρίμηνο του 2013, αύξηση 0,3% κατά το 2^{ο} τρίμηνο του 2014 σε σχέση με το 1^{ο} τρίμηνο του ιδίου έτους και αύξηση κατά 0,7% το 3^{ο} τρίμηνο του 2014 σε σχέση με το 2^{ο} τρίμηνο του ιδίου έτους. Ενώ, σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, με έτος αναφοράς το 2010, το ΑΕΠ παρουσίασε αύξηση κατά 1,7% το 3^{ο} τρίμηνο του 2014 σε σχέση με το 3^{ο} τρίμηνο του 2013, έναντι μείωσης κατά 2,6% και 6,3% την αντίστοιχη περίοδο του 2013 και του 2012.

Οι εξελίξεις αυτές επιβεβαιώνουν την εκτίμηση για ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας κατά 0,6% το έτος 2014, έπειτα από 6 συναπτά έτη ύφεσης, η οποία βασίζεται:

- στη σταδιακή ανάκαμψη της τελικής καταναλωτικής δαπάνης, καθώς η μείωση των τιμών ενισχύει οριακά τα πραγματικά εισοδήματα,
- στη θετική συμβολή του εξωτερικού ισοζυγίου, κυρίως λόγω της αύξησης των ταξιδιωτικών εισπράξεων και της ανάκτησης της ανταγωνιστικότητας,
- στη σημαντική αύξηση των επενδύσεων σε εξοπλισμό,
- στην ανάκαμψη των άμεσων ξένων επενδύσεων, όπως δείχνει η βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία (οι άμεσες ξένες επενδύσεις διαμορφώθηκαν στα 1.133,6 εκατ. ευρώ στο πρώτο οκτάμηνο του 2014 έναντι 382,1 εκατ. ευρώ της αντίστοιχης περιόδου του 2013),
- στην προοπτική αντιστροφής της πτωτικής τάσης που παρουσιάζει η βιομηχανική παραγωγή, όπως επιβεβαιώνει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία.

Οι θετικές εκτιμήσεις για την οικονομία στηρίζονται:

πρώτον, στην επιτυχή υλοποίηση του Προϋπολογισμού το 2014, που αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι η δημοσιονομική προσαρμογή είναι διατηρήσιμη, και
δεύτερον στην επάρκεια των χρηματοδοτικών πόρων για να στηριχθεί η ανάκαμψη των επενδύσεων.

Η επάρκεια των χρηματοδοτικών πόρων διασφαλίζεται από την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάταξη του τραπεζικού συστήματος που δημιουργεί τις προϋποθέσεις να αντιστραφεί η αρνητική πιστωτική επέκταση στις επιχειρήσεις (4,7% στο εννιάμηνο του 2014) και να ενισχυθεί μεσοπρόθεσμα η χορήγηση νέων πιστώσεων στην οικονομία. Η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην Ελληνική οικονομία ενισχύει και την προοπτική των επιχειρήσεων να αποκτήσουν πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης, όπως η έκδοση εταιρικών ομολόγων, ενώ τέλος έχει βελτιωθεί σημαντικά η απορρόφηση και η αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων.

Στον αντίποδα των θετικών εξελίξεων και εκτιμήσεων, το υψηλό επίπεδο της ανεργίας όπως και η διάρθρωση αυτής, η οποία χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά νέων και μακροχρόνια ανέργων, επιφέρουν υψηλό κοινωνικό κόστος. Αντιδρώντας με κάποιο βαθμό υστέρησης στην πορεία της οικονομικής δραστηριότητας, η ανεργία αναμένεται να αρχίσει σταδιακά να μειώνεται από το 2014 (στο οκτάμηνο του 2014 είναι 0,7% χαμηλότερη της αντίστοιχης περιόδου του 2013 και διαμορφώθηκε στο 26,7%).

Σχέδιο οικονομικής ανάπτυξης

Ο κεντρικός άξονας της νέας αναπτυξιακής πολιτικής είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας της Ελληνικής οικονομίας και η διαμόρφωση των προϋποθέσεων για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Το προηγούμενο υπόδειγμα ανάπτυξης, το οποίο είχε βασιστεί κυρίως στην ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση, δεν είναι πλέον βιώσιμο, καθώς δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί στο νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης των ισοσκελισμένων δημοσιονομικών προϋπολογισμών και της αποφυγής εξωτερικών ανισορροπιών.

Η στροφή στην οικονομική ανάπτυξη προϋποθέτει τη συνέχιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών αλλαγών. Οι διαρθρωτικές αλλαγές θα βοηθήσουν τη μετάβαση της οικονομίας σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο που θα στηρίζεται στην παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, αντί για την παραγωγή μη διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων και στην αποταμίευση και την επένδυση αντί στην κατανάλωση.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι απαραίτητη:

- πρώτον, η εύρυθμη λειτουργία των αγορών προϊόντων, εργασίας και κεφαλαίων,
- δεύτερον, η δημιουργία ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος με χαμηλό γραφειοκρατικό κόστος και αποτελεσματικό δημόσιο τομέα και
- τρίτον, η ενίσχυση των θεσμών που διέπουν την προστασία των επενδυτών, ώστε να είναι εφικτή η προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Στην κατεύθυνση αυτή καταρτίζεται Εθνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανάπτυξης, το οποίο αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την ευημερία της χώρας και τη μακροοικονομική σταθερότητα, εντός της Ευρωζώνης.

Οι βάσεις για τον παραγωγικό μετασχηματισμό έχουν ήδη αρχίσει να διαμορφώνονται κατά την περίοδο 2010-2013, καθώς οι εξαγωγικοί τομείς αύξησαν ή συγκράτησαν πολύ καλύτερα το προϊόν τους από τους τομείς οι οποίοι εξαρτώνται αποκλειστικά από την εσωτερική ζήτηση. Συγκεκριμένα, το 2013, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, ως ποσοστό του ΑΕΠ (σε εθνικολογιστική βάση ESA 2010), διαμορφώθηκαν στο 30,2%, όταν ο μέσος όρος της περιόδου 2001-2008 ήταν 21,1%.

Για να διατηρηθεί όμως η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των εξαγωγικών τομέων και να αυξηθεί η συμβολή τους στην ανάπτυξη, θα πρέπει να αντιμετωπισθούν προβλήματα όπως:

- το υψηλό ενεργειακό κόστος, το οποίο επιβαρύνει το κόστος παραγωγής,
- τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, τα οποία εμποδίζουν την παροχή ρευστότητας σε υγιείς επιχειρήσεις,
- τα υψηλά επιτόκια δανεισμού, τα οποία δυσχεραίνουν την επιχειρηματική επέκταση, και
- η επικέντρωση των εξαγωγικών επιχειρήσεων σε ένα μικρό φάσμα αγαθών, τα οποία συνήθως αφορούν προϊόντα χαμηλής και μεσαίας τεχνολογίας.

Σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη αλλά και για την αύξηση των εξαγωγών διαδραματίζουν οι επενδύσεις (δημόσιες και ιδιωτικές), οι οποίες μειώνονταν τα τελευταία πέντε χρόνια. Κρίσιμα τμήματα των επενδύσεων, όπως οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, τα οποία ενσωματώνουν και την υψηλότερη τεχνολογία, παρουσιάζουν σταθεροποιητική τάση, αλλά δεν έχουν ακόμα ανακάμψει πλήρως. Η μεγαλύτερη μείωση έχει σημειωθεί στον ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου στις κατοικίες, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 2,2% του ΑΕΠ το 2013 από 10,8% του ΑΕΠ το 2007, που ήταν έτος αιχμής. Εάν εκτιμηθεί ότι οι επενδύσεις μπορούν να επιστρέψουν στην προ κρίσης μακροχρόνια τάση, τότε οι προοπτικές για βιώσιμη ανάπτυξη αυξάνονται σημαντικά. Συνεπώς, η στήριξη των επενδύσεων και των εξαγωγών πρέπει να είναι η βασική προτεραιότητα της νέας οικονομικής πολιτικής.

Αρκετές από τις άμεσες πολιτικές που εφαρμόζονται στοχεύουν στην άνοδο των εξαγωγών και την αύξηση της εξωστρέφειας της οικονομίας, όπως η προβολή ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό ή η ψηφιοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών. Αλλά και πολιτικές ή παρεμβάσεις οι οποίες ωφελούν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα και ενισχύουν έμμεσα τις εξαγωγές και την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Οι περισσότερες από τις οικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές που εφαρμόζονται ή προγραμματίζονται έχουν στόχο την τόνωση και την προσέλκυση των επενδύσεων. Οι πολιτικές αυτές αφορούν:

- τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος,
- την εξάλειψη των εμποδίων εισόδου σε διάφορους κλάδους,
- την απλοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας και τη σταδιακή μείωση των φορολογικών συντελεστών,
- την αύξηση της ευελιξίας, με ασφάλεια, στην αγορά εργασίας,
- την επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης,
- την εξάλειψη του κόστους που επιφέρει η γραφειοκρατία και η διαφθορά στην επιχειρηματικότητα και
- την προώθηση και ενθάρρυνση της καινοτομίας και της συσσώρευσης γνώσης.

Παράλληλα, προωθούνται πολιτικές και για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, η οποία είναι βασική προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση οποιασδήποτε μεταρρύθμισης, με κύριο μέλημα την προστασία όσων πληγούν από το διατομεακό μετασχηματισμό της οικονομίας.

Η αναπτυξιακή πολιτική πρέπει να στηρίζει εξαγωγικούς κλάδους στους οποίους η χώρα διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Ενδεικτικά, τέτοιοι τομείς είναι ο τουρισμός, οι καλλιέργειες αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας, η ενέργεια, η διαχείριση και εφοδιασμός εμπορευμάτων (logistics), η ναυτιλία, τα φαρμακευτικά προϊόντα, οι βιομηχανίες μετάλλων και δομικών υλικών, οι επιχειρηματικές υπηρεσίες και η έρευνα.

Καθώς το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας, λόγω επιπέδου ανάπτυξης, δεν μπορεί να επικεντρώνεται σε κλάδους οι οποίοι βασίζονται στο φθηνό εργατικό κόστος, η επιδιωκόμενη αύξηση

της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και υπηρεσιών θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω της ενσωμάτωσης μεγαλύτερου τεχνολογικού περιεχομένου, καινοτομίας και γνώσης.

Σημαντική ατμομηχανή προσέλκυσης παραγωγικών επενδύσεων αποτελεί το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων. Οι ιδιωτικοποιήσεις προκαλούν επενδύσεις για την αναβάθμιση των αποκτώμενων περιουσιακών στοιχείων.

Η εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων, δείχνει την εμπιστοσύνη των επενδυτών του εξωτερικού και η παρουσία ξένων στρατηγικών επενδυτών μπορεί να δημιουργήσει επενδυτικές ευκαιρίες και για ελληνικές επιχειρήσεις, καθώς θα δημιουργήσει διεθνή ζήτηση για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες και θα προκαλέσει διαχύσεις τεχνολογίας στις εγχώριες οικονομικές μονάδες.

Η απελευθέρωση του αναπτυξιακού δυναμικού της Ελληνικής οικονομίας είναι, με τη σειρά της, προϋπόθεση για την αξιοποίηση του υψηλού κεφαλαίου γνώσης που διαθέτει η Ελλάδα και το οποίο σήμερα διαρρέει στο εξωτερικό λόγω της έλλειψης οικονομικών δραστηριοτήτων με ένταση γνώσης.

2.1 Οι εξελίξεις το 2014

Η οικονομική δραστηριότητα

Η ελληνική οικονομία επέστρεψε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, ήδη από το πρώτο τρίμηνο του 2014, μετά από 21 συνεχόμενα τρίμηνα ύφεσης (από το τρίτο τρίμηνο του 2009). Αυτό αποτυπώνεται σε πολλούς από τους δείκτες που αφορούν την οικονομική δραστηριότητα (σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση). Από την αρχή του έτους, οι δείκτες οικονομικού κλίματος και οι δείκτες προσδοκιών εμφανίζουν μεγάλη βελτίωση, τεκμηριώνοντας τη μεταστροφή του κλίματος ανασφάλειας που επικρατούσε την προηγούμενη περίοδο. Συγκεκριμένα, ο δείκτης οικονομικού κλίματος βελτιώνεται συνεχώς, καταγράφοντας τις υψηλότερες τιμές του τα τελευταία πέντε χρόνια (80,0 το 2012, 91,4 το 2013 και 102,2 τον Οκτώβριο του 2014).

Από την πλευρά της ζήτησης της οικονομίας, ενθαρρυντικές ενδείξεις για τη σταθεροποίηση του ρυθμού μεταβολής της κατανάλωσης και την προοπτική αύξησής του, είναι η σταδιακή βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και η αύξηση του όγκου λιανικών πωλήσεων. Ο Δείκτης Όγκου Λιανικών Πωλήσεων, τον Αύγουστο του 2014 παρουσίασε αύξηση κατά 7,4%, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Αυγούστου 2013. Για το διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2014, ο δείκτης παρουσίασε αύξηση κατά 2,4%, έναντι μείωσης 10,4% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2013 προς το 2012. Ειδικότερα ο Δείκτης Όγκου Λιανικών Πωλήσεων εκτός καυσίμων και λιπαντικών, τον Αύγουστο του 2014 παρουσίασε αύξηση κατά 4,7%, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Αυγούστου 2013. Για το διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2014 ο δείκτης παρέμεινε αμετάβλητος, έναντι μείωσης 10,7% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2013 προς το 2012. Ο Γενικός Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο, τον Αύγουστο του 2014 παρουσίασε αύξηση κατά 4,5%, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του 2013. Για το διάστημα Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2014 ο Δείκτης παρουσίασε μείωση κατά 0,3%, έναντι μείωσης 10,6% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2013 προς το 2012.

Από την πλευρά της προσφοράς της οικονομίας, η βιομηχανική παραγωγή σημείωσε μείωση στο εννιάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2014 κατά 3,4%, έναντι μείωσης 2,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2013, ενώ η μεταποίηση σημείωσε αύξηση 0,4% έναντι μείωσης 0,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Ο Ελληνικός Δείκτης Μεταποίησης PMI (Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών), που παρέχει μια συνοπτική εικόνα της απόδοσης του μεταποιητικού τομέα στη χώρα, έχει σταθεροποιηθεί γύρω από τις 50 μονάδες, τιμή που διαχωρίζει την επέκταση της δραστηριότητας από τη συρρίκνωση (στο εννεάμηνο πέντε μήνες ο δείκτης κινήθηκε πάνω από το 51 και τέσσερις μήνες κάτω από το 50). Σημαντική βελτίωση καταγράφει και ο δείκτης των επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία (από 77,2 το 2012 και 87,8 το 2013, στο 97,4 το Σεπτέμβριο του 2014) και στις κατασκευές (από 43,2 το 2012 και 65,0 το 2013, στο 89,4 το Σεπτέμβριο του 2014).

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία:

- Το πραγματικό ΑΕΠ, με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ήταν θετικό σε τριμηνιαία βάση για τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2014. Πιο συγκεκριμένα, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,8%, 0,3% και 0,7% το 1^{ο}, το 2^{ο} και το 3^{ο} τρίμηνο του 2014 αντίστοιχα. Με βάση τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σε ετήσια βάση ήταν θετικός μόνο για το 2^{ο} και το 3^{ο} τρίμηνο του 2014, κατά 0,4% και 1,7%, σε σχέση με τα αντίστοιχα τρίμηνα του 2013.
- Σε ότι αφορά τις συνιστώσες του ΑΕΠ, η ιδιωτική κατανάλωση ανέκοψε την πτωτική της πορεία έπειτα από σχεδόν 5,5 χρόνια πτωτικής τάσης και επέστρεψε το 1^{ο} εξάμηνο του 2014 σε θετικούς ρυθμούς μεταβολής. Οι επενδύσεις σε εξοπλισμό συνεχίζουν να αυξάνονται σημαντικά (πάνω από 13% στο εξάμηνο). Δυναμική συνεχίζουν να δείχνουν οι εξαγωγές (9,6% στο εξάμηνο), με παράλληλη αύξηση των εισαγωγών (4,7%), παρά τη μεγάλη πτώση τους που ξεκίνησε το 2009.

Πληθωρισμός - Τιμές

Ο πληθωρισμός συνεχίζει την καθοδική του πορεία από την αρχή του έτους και υποχωρεί συνεχώς, παραμένοντας ο χαμηλότερος μεταξύ όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόσο ο Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), όσο και ο Εναρμονισμένος ΔΤΚ μειώθηκαν στην περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου κατά 1,2% και 1,3% αντίστοιχα, έναντι μειώσεων 0,6% και 0,6% αντίστοιχα την ίδια περίοδο του 2013. Από την ανάλυση του Εθνικού ΔΤΚ, για το ίδιο διάστημα, σημαντικές μειώσεις της τάξης του 1,3% καταγράφονται στον τομέα των υπηρεσιών, ενώ στον τομέα των αγαθών καταγράφονται μειώσεις της τάξης του 1,1%.

Το μήνα Οκτώβριο, ο Εναρμονισμένος ΔΤΚ κατέγραψε μείωση 1,3% (σε 12μηνη μεταβολή), ενώ ο αντίστοιχος Εναρμονισμένος ΔΤΚ στην Ευρωζώνη σημείωσε αύξηση κατά 0,4%. Ο δομικός πληθωρισμός (εκτός καυσίμων και νωπών φρούτων και λαχανικών) επιβραδύνει την πορεία αποκλιμάκωσής του, με το μήνα Οκτώβριο να εμφανίζει μείωση κατά 1,3% έναντι του μέσου όρου του δομικού Εναρμονισμένου ΔΤΚ της Ευρωζώνης (0,9%).

Σημαντική μείωση συνεχίζει να σημειώνει και ο αποπληθωριστής του ΑΕΠ, αντανακλώντας τη μεγάλη μείωση στο κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Για ολόκληρο το 2014, ο αποπληθωριστής του ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 2,5% και ο Εναρμονισμένος ΔΤΚ θα διαμορφωθεί στο -1%.

Απασχόληση - Ανεργία

Στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τα διαθέσιμα τριμηνιαία αναθεωρημένα και μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, σημειώνεται μείωση της ανεργίας κατά το β' τρίμηνο του έτους και αυτή διαμορφώνεται στο 26,6%, χαμηλότερα κατά 0,7% έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2013, ενώ η απασχόληση έχει οριακά αυξηθεί κατά 0,1% έναντι αντίστοιχης περσινής μείωσης κατά 5,2%. Ανησυχητικό παραμένει το γεγονός ότι, από το σύνολο των ανέργων, το 74,4% αποτελείται από άτομα που αναζητούν εργασία περισσότερο από δώδεκα μήνες (μακροχρόνιοι άνεργοι), έναντι 40,8% το 2009.

Τα μηνιαία εποχικά διορθωμένα στοιχεία της έρευνας της ΕΛΣΤΑΤ, δείχνουν ότι το ποσοστό ανεργίας τον Αύγουστο του 2014 ανήλθε σε 25,9%, εμφανίζοντας οριακή μείωση κατά 0,2% σε σχέση με τον Ιούλιο 2014 και αισθητή μείωση κατά 1,9% έναντι του Αυγούστου 2013. Ο αριθμός των ανέργων ανήλθε στα 1.242.219 άτομα, δηλαδή 112.186 άτομα λιγότερα από τον Αύγουστο του 2013, υποδηλώνοντας ότι έχει αντιστραφεί η τάση αύξησης του αριθμού των ανέργων. Εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά της ανεργίας, προκύπτει ότι το ποσοστό των ανέργων νέων 15-24 ετών μειώθηκε, φτάνοντας το 49,3% από 58,6% τον Αύγουστο του 2013, παραμένοντας όμως σε υψηλά επίπεδα, ενώ το ποσοστό ανεργίας των γυναικών είναι σημαντικά υψηλότερο (29,5%) έναντι αυτού των ανδρών (23,1%).

Όσον αφορά τη διάρθρωση της απασχόλησης για το σύνολο της χώρας, το δεύτερο τρίμηνο του 2014, η μέση συμμετοχή επί του συνόλου των απασχολουμένων όσων εργάζονται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής ανέρχεται στο 13,4%, εμφανίζοντας αύξηση κατά 1,9 μονάδες σε σχέση με την αντίστοιχη συμμετοχή του 2009 (αντιστοιχεί σε μεγαλύτερη συμμετοχή από το ποσοστό συμμετοχής του τομέα στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που ήταν 3,7% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2013), στο δευτερογενή τομέα ανέρχεται στο 15,0%, υποχωρώντας κατά 6,0 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2009 (αντιστοιχεί περίπου στο ποσοστό συμμετοχής του τομέα στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που ήταν 16,6% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2013), ενώ η μέση συμμετοχή απασχολουμένων στον τριτογενή τομέα ανέρχεται στο 71,5% του συνόλου των απασχολουμένων της χώρας και έχει αυξηθεί κατά 4 εκατοστιαίες μονάδες από το 2009 (αντιστοιχεί σε μικρότερη συμμετοχή από το ποσοστό του τομέα στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που ήταν 79,7% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2013).

Το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, όπως προκύπτει από το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, είναι θετικό κατά το δεκάμηνο του 2014 και διαμορφώνεται στις 120.287 νέες θέσεις απασχόλησης (κάθε εργασιακού καθεστώτος), συνεχίζοντας τις θετικές ροές που δημιουργήθηκαν από τις αρχές του 2013. Το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» αξιοποιεί τα σχετικά στοιχεία των ροών μισθωτής απασχόλησης (προσλήψεων-αποχωρήσεων) του ΟΑΕΔ σε αντίθεση με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που στηρίζονται στις μηνιαίες έρευνες εργατικού δυναμικού. Τα στοιχεία ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα χρησιμεύουν στην αξιολόγηση της εξέλιξης στην απασχόληση και τις εποχικές δραστηριότητες.

Αντιδρώντας με κάποιο βαθμό υστέρησης στην πορεία της οικονομικής δραστηριότητας, το πρώτο οκτάμηνο του 2014 η πορεία της ανεργίας έχει σταθεροποιηθεί, μειώνεται σταδιακά με προοπτική να μειωθεί περαιτέρω. Έτσι, για ολόκληρο το έτος 2014, το μέσο ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στο 24,8% σε εθνικολογιστική βάση, ενώ η απασχόληση εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 0,6%.

Νομισματικές και πιστωτικές εξελίξεις

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του νομισματικού μεγέθους που αποτελεί την ελληνική συμβολή στο Μ3 της Ευρωζώνης (εκτός του νομίσματος σε κυκλοφορία) ήταν γενικά υποτονικός το 2014 (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος). Παρουσίασε ανοδική τάση μετά το Μάρτιο και διαμορφώθηκε σε 1,7% το Σεπτέμβριο του 2014, έναντι 2,1% το Δεκέμβριο του 2013. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων διάρκειας μίας ημέρας μειώθηκε σε 2,3% το Σεπτέμβριο του 2014 από 5,1% το Δεκέμβριο του 2013, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καταθέσεων προθεσμίας έως 2 ετών διαμορφώθηκε σε 1%, από 0,1% στο τέλος του 2013.

Ειδικότερα, οι τραπεζικές καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, αφού υποχώρησαν τους δύο πρώτους μήνες του έτους, από το Μάρτιο και μετά κατέγραψαν εισροές και συνολικά στη διάρκεια της περιόδου Δεκεμβρίου 2013-Σεπτεμβρίου 2014 αυξήθηκαν κατά 625 εκατ. ευρώ. Αρνητική επίδραση στην εξέλιξη των καταθέσεων εξακολούθησε να ασκεί η μείωση του μέσου επιτοκίου καταθέσεων. Από την άλλη πλευρά, η ενίσχυση της εμπιστοσύνης και η διαφαινόμενη ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας, σε συνδυασμό με τη συντελούμενη βελτίωση στον τραπεζικό κλάδο (επιτυχής ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάταξη), αποτελούν παράγοντες που συνέβαλαν σε αύξηση των συναλλαγών στην οικονομία και σε επιστροφή κεφαλαίων από το εξωτερικό και αποθησαυρισμένων τραπεζογραμματίων.

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του υπολοίπου της χρηματοδότησης προς τον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης από τα εγχώρια Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (ΝΧΙ), δηλ. κατ' ουσίαν τις τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, συνέχισε να κυμαίνεται σε αρνητικά επίπεδα από το Δεκέμβριο του 2013 μέχρι το Σεπτέμβριο του 2014, στο τέλος του οποίου έφθασε το -9,9% (Δεκέμβριος 2012: -18,1%). Ο ετήσιος ρυθμός μείωσης των τραπεζικών πιστώσεων προς τα νοικοκυριά (ιδιώτες-ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) συγκρατήθηκε, και διαμορφώθηκε στο -2,9% το Σεπτέμβριο, έναντι -3,5% το Δεκέμβριο του 2013. Ο ετήσιος ρυθμός συρρίκνωσης των

τραπεζικών πιστώσεων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις εμφάνισε διακυμάνσεις κατά την ίδια περίοδο και περιορίσθηκε ελαφρά σε -4,5% το Σεπτέμβριο του 2014, έναντι -5,0% το Δεκέμβριο του 2013.

Η διατήρηση του ετήσιου ρυθμού της μεταβολής της χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα προς τη Γενική Κυβέρνηση σε αρνητικές τιμές αντικατοπτρίζει το, κατά μέσο όρο, χαμηλότερο υπόλοιπο των τοποθετήσεων των εγχώριων ΝΧΙ σε ελληνικούς κρατικούς τίτλους αλλά και την, μέχρι πρότινος, υποχώρηση του υπολοίπου των τραπεζικών δανείων προς τον εν λόγω τομέα καθώς το Δημόσιο χρηματοδοτείται, πλέον κατά κύριο λόγο, από τα δάνεια των λοιπών κρατών-μελών της Ευρωζώνης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Η τάση συγκράτησης των ρυθμών μείωσης του συνόλου της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τις εγχώριες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά αντανακλά εν μέρει παράγοντες που ασκούν θετική επίδραση στην προσφορά πιστώσεων. Η ανακεφαλαιοποίηση των συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων, η αύξηση της πρόσβασής τους στις αγορές χρήματος και κεφαλαίων, όπως και γενικότερα η υποχώρηση της αβεβαιότητας για τις προοπτικές της οικονομίας συνέτειναν προς αυτήν την κατεύθυνση. Αντίθετα, σε ό,τι αφορά τους υπόλοιπους παράγοντες προσφοράς, αρνητική επίδραση είχε η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και η συνακόλουθη μείωση των διαθέσιμων προς αναδανεισμό πόρων των τραπεζών. Επίσης περιοριστική επίδραση στην προσφορά άσκησε η αβεβαιότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων όσον αφορά την έκταση μελλοντικών περαιτέρω πιέσεων από τα δάνεια σε καθυστέρηση. Ο εξορθολογισμός των χαρτοφυλακίων των τραπεζών μέσω της επικείμενης βελτίωσης της διαχείρισης των προβληματικών δανείων αλλά και της μείωσης του αποθέματος των δανείων αυτών, καθώς η οικονομική δραστηριότητα θα ανακάμπτει, αποτελούν προϋπόθεση για την ενίσχυση της προσφοράς πιστώσεων.

Τα επιτόκια των νέων τραπεζικών καταθέσεων στην Ελλάδα διατήρησαν την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2014 την πτωτική τάση που ακολουθούν από το β΄ εξάμηνο του 2012. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η υποχώρηση της αβεβαιότητας των καταθετών και η διεύρυνση των εναλλακτικών προς τις καταθέσεις λιανικής πηγών άντλησης διαθεσίμων από πλευράς των τραπεζών (καθώς συνεχίσθηκε η πρόσβασή τους στη διατραπεζική αγορά ενώ αποκαταστάθηκε και η πρόσβασή τους στις διεθνείς αγορές μεσομακροπρόθεσμων κεφαλαίων), συνέβαλαν στην άμβλυνση των πιέσεων ρευστότητας που αντιμετώπιζαν τα πιστωτικά ιδρύματα. Το επιτόκιο στη σημαντικότερη κατηγορία καταθέσεων, δηλαδή εκείνων με συμφωνημένη διάρκεια έως ένα έτος από τα νοικοκυριά, κατέγραψε πτώση κατά 69 μονάδες βάσης και το Σεπτέμβριο του 2014 διαμορφώθηκε σε 2,08%. Σε ex post πραγματικούς όρους, το επιτόκιο αυτό, το οποίο παραμένει σε θετικά επίπεδα από τον Απρίλιο του 2011, παρουσίασε μεγαλύτερη υποχώρηση κατά 227 μονάδες βάσης και έφθασε το Σεπτέμβριο του 2014 στο 3,19%, κυρίως λόγω της συγκράτησης του ρυθμού μείωσης των τιμών.

Τα επιτόκια των νέων τραπεζικών δανείων αυξήθηκαν το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2014 σε ορισμένες κατηγορίες, εξέλιξη η οποία είναι συνεπής με κάποια διαφαινόμενη από τα στοιχεία των ερευνών αναζωογόνηση της ζήτησης δανείων. Αναλυτικότερα, το μέσο επιτόκιο των δανείων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις υποχώρησε οριακά κατά 2 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε στο 5,34% το Σεπτέμβριο του 2014, ενώ το αντίστοιχο επιτόκιο των δανείων προς τα νοικοκυριά (ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) σημείωσε αύξηση κατά 30 μονάδες βάσης και διαμορφώθηκε στο 4,93%. Αντίθετα με τα ονομαστικά επιτόκια, τα ex post πραγματικά επιτόκια των τραπεζικών δανείων κατέγραψαν πτώση, σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες, λόγω της επιβράδυνσης της πτώσης των τιμών. Ειδικότερα, το πραγματικό επιτόκιο των δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις υποχώρησε κατά 73 μονάδες βάσης, στο 6,45% το Σεπτέμβριο του 2014 και το αντίστοιχο επιτόκιο των δανείων προς τα νοικοκυριά κατά 41 μονάδες βάσης, φθάνοντας το 4,93%.

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε πλεόνασμα 2,1 δισ. ευρώ στην περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2014, περίπου 700 εκατ. ευρώ μεγαλύτερο από εκείνο της ίδιας περιόδου του 2013 (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη βελτίωση των ισοζυγίων υπηρεσιών και

εισοδημάτων η οποία υπεραντιστάθμισε την αύξηση του εμπορικού ελλείμματος και τη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου τρεχουσών μεταβιβάσεων.

Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου αυξήθηκε κατά 922 εκατ. ευρώ, καθώς η αύξηση των καθαρών πληρωμών για αγορές πλοίων και καυσίμων, υπερκάλυψαν τη μείωση του ελλείμματος των λοιπών αγαθών. Συγκεκριμένα, το εμπορικό έλλειμμα εκτός καυσίμων και πλοίων περιορίστηκε λόγω της ανόδου των εισπράξεων από εξαγωγές, ενώ η δαπάνη για εισαγωγές αυξήθηκε αλλά με βραδύτερο ρυθμό.

Οι εισπράξεις από εξαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων σημείωσαν άνοδο με ρυθμό 3,8%, λίγο μικρότερο από εκείνο της ίδιας περιόδου του 2013 (4,2%), οφειλόμενη κυρίως στις επιδόσεις των κλάδων των χημικών (συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών) και πλαστικών, μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, υφαντικών υλών και τροφίμων και ποτών. Επίσης, η επίδοση των ελληνικών εξαγωγών προς τις αγορές της Ευρωζώνης είναι καλύτερη από εκείνη προς άλλους προορισμούς. Οι πληρωμές για εισαγωγές σημείωσαν αύξηση κατά 4,7% οφειλόμενη, στο μεγαλύτερο μέρος της, στην αύξηση των πληρωμών για αγορές πλοίων. Ειδικότερα, οι πληρωμές για αγορές πλοίων αυξήθηκαν κατά 1,1 δισ. ευρώ σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2013 και διαμορφώθηκαν στο 2,2 δισ. ευρώ.

Το ισοζύγιο υπηρεσιών την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2014 παρουσίασε πλεόνασμα 13,8 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 2,1 δισ. ευρώ από την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Η σημαντική αυτή βελτίωση οφείλεται αφενός στην εντυπωσιακή άνοδο της τουριστικής κίνησης και αφετέρου στην αξιόλογη επίδοση των εισπράξεων από θαλάσσιες μεταφορές. Όσον αφορά τις ταξιδιωτικές δαπάνες στην Ελλάδα από μη κατοίκους, αυτές αυξήθηκαν κατά 11,1% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2013, αντανακλώντας άνοδο των αφίξεων μη κατοίκων ταξιδιωτών κατά 22,1%. Οι εισπράξεις από υπηρεσίες μεταφορών, κυρίως θαλάσσιων, κατέγραψαν άνοδο κατά 7,3% κατά την συγκεκριμένη περίοδο συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Το γεγονός αυτό αντανακλά τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου καθώς και την επιβράδυνση των παραδόσεων νέων πλοίων που συντέλεσαν στη βελτίωση των ναύλων στις διεθνείς ναυλαγορές. Επίσης το ισοζύγιο των «λοιπών» υπηρεσιών κατέγραψε πλεόνασμα ύψους 384,4 εκατ. ευρώ, βελτίωση που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις εισπράξεις από κατασκευαστικές υπηρεσίες και δευτερευόντως από υπηρεσίες πληροφορικής και μηχανοργάνωσης.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου των εισοδημάτων περιορίστηκε κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2014, λόγω της μείωσης των καθαρών πληρωμών για τόκους.

Στους πρώτους οκτώ μήνες του 2014 το ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων παρουσίασε πλεόνασμα 2,8 δισ. ευρώ, από 3,7 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2013, οφειλόμενο στη μείωση του πλεονάσματος των καθαρών τρεχουσών μεταβιβάσεων προς τον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης κατά 870 εκατ. ευρώ (κυρίως από την ΕΕ).[3] Κατά την ίδια χρονική περίοδο το πλεόνασμα του ισοζυγίου κεφαλαιακών μεταβιβάσεων[4] διαμορφώθηκε σε 1,9 δισ. ευρώ, από 2,8 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Έτσι, το συνολικό πλεόνασμα των ισοζυγίων τρεχουσών και κεφαλαιακών μεταβιβάσεων διαμορφώθηκε σε 4,6 δισ. ευρώ, έναντι 6,5 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Οι συνολικές καθαρές μεταβιβάσεις πόρων από την ΕΕ (τρέχουσες και κεφαλαιακές μεταβιβάσεις μείον αποδόσεις στον Κοινοτικό Προϋπολογισμό) διαμορφωθήκαν σε 4,6 δισ. ευρώ έναντι 6,5 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2013.

---

[3] Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις από την ΕΕ περιλαμβάνουν κυρίως τις άμεσες ενισχύσεις και επιδοτήσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), καθώς και τις καταβολές από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ενώ οι τρέχουσες μεταβιβάσεις προς την ΕΕ περιλαμβάνουν κυρίως τις αποδόσεις προς τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό. Στην περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2014 στις εισροές περιλαμβάνονται και 303 εκατ. ευρώ από τη μεταφορά εσόδων από τις αποδόσεις του προγράμματος ANFA των κεντρικών τραπεζών της Ευρωζώνης.

[4] Οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις από την ΕΕ περιλαμβάνουν κυρίως τις απολήψεις από τα Διαρθρωτικά Ταμεία - πλην του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου - και από το Ταμείο Συνοχής βάσει των ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ.

Οι σωρευτικές εισροές των διαρθρωτικών κονδυλίων του ΕΣΠΑ, μέχρι τέλος Αυγούστου 2014 ανήλθαν σε περίπου 17,0 δισ. ευρώ -συμπεριλαμβανόμενων των προκαταβολών- με αποτέλεσμα το ποσοστό απορρόφησης των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων να προσεγγίσει το 83% της κοινοτικής χρηματοδότησης της περιόδου 2007-2013, φέρνοντας την Ελλάδα ανάμεσα στις πρώτες θέσεις σε όρους απορρόφησης σε σχέση με τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά κράτη μέλη.

Όσον αφορά την περίοδο μετά το 2013, οι μεταβιβάσεις κοινοτικών πόρων για διαρθρωτικές δράσεις προς την Ελλάδα θα διαμορφωθούν στα 20,8 δισ. ευρώ (τα οποία ενδέχεται να αυξηθούν κατά 2 δισ. ευρώ μετά την αναθεώρηση των εθνικών κατανομών το 2016), όπως προκύπτει από το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020.

Πίνακας 1.2 Ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών (σε εκατ. ευρώ)

		Ιανουάριος-Δεκέμβριος			Ιανουάριος-Αύγουστος		
		2011	2012	2013	2012	2013	2014
I.	**Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (I.A+I.B+I.Γ+I.Δ)**	**-20.633,5**	**-4.615,0**	**1.088,5**	**-3.701,3**	**1.431,8**	**2.131,2**
I.A	**Εμπορικό ισοζύγιο (I.A.1 - I.A.2)**	**-27.229,1**	**-19.619,0**	**-17.229,4**	**-14.300,4**	**-11.411,3**	**-12.333,1**
	Ισοζύγιο καυσίμων	-11.126,9	-10.220,0	-7.697,5	-7.445,3	-5.387,9	-5.461,1
	Εμπορικό ισοζύγιο χωρίς καύσιμα	-16.102,1	-9.399,1	-9.531,9	-6.855,1	-6.023,4	-6.872,0
	Ισοζύγιο πλοίων	-3.261,2	-1.042,6	-1.483,3	-739,3	-765,1	-1.779,8
	Εμπορικό ισοζύγιο χωρίς καύσιμα και πλοία	-12.840,9	-8.356,4	-8.048,7	-6.115,9	-5.258,4	-5.092,2
I.A.1	**Εξαγωγές αγαθών**	**20.230,6**	**22.020,6**	**22.534,8**	**14.182,6**	**15.064,0**	**15.382,6**
	Καύσιμα	6.187,7	7.426,4	7.941,2	4.720,2	5.474,1	5.358,1
	Πλοία (εισπράξεις)	754,7	737,8	443,0	575,6	331,2	411,8
	Λοιπά αγαθά	13.288,2	13.856,5	14.150,7	8.886,8	9.258,7	9.612,8
I.A.2	**Εισαγωγές αγαθών**	**47.459,6**	**41.639,7**	**39.764,2**	**28.483,0**	**26.475,3**	**27.715,7**
	Καύσιμα	17.314,6	17.646,3	15.638,7	12.165,5	10.862,0	10.819,2
	Πλοία (πληρωμές)	4.015,9	1.780,4	1.926,2	1.314,8	1.096,2	2.191,5
	Λοιπά αγαθά	26.129,1	22.213,0	22.199,3	15.002,7	14.517,0	14.705,0
I.B	**Ισοζύγιο υπηρεσιών (I.B.1 - I.B.2)**	**14.629,6**	**15.138,9**	**16.978,9**	**10.760,7**	**11.782,7**	**13.833,1**
I.B.1	**Εισπράξεις**	**28.609,2**	**27.526,4**	**27.959,5**	**19.272,4**	**19.135,3**	**21.282,8**
	Ταξιδιωτικό	10.504,7	10.442,5	12.152,2	7.649,7	8.760,4	9.737,0
	Μεταφορές	14.096,6	13.287,4	12.089,9	9.149,3	7.947,3	8.525,7
	Λοιπές υπηρεσίες	4.007,9	3.796,5	3.717,4	2.473,5	2.427,6	3.020,0
I.B.2	**Πληρωμές**	**13.979,6**	**12.387,4**	**10.980,6**	**8.511,7**	**7.352,6**	**7.449,6**
	Ταξιδιωτικό	2.266,5	1.843,9	1.835,2	1.306,2	1.223,4	1.364,7
	Μεταφορές	7.234,4	6.328,0	5.553,0	4.301,3	3.720,9	3.449,3
	Λοιπές υπηρεσίες	4.478,7	4.215,5	3.592,4	2.904,2	2.408,2	2.635,6
I.Γ	**Ισοζύγιο εισοδημάτων (I.Γ.1 - I.Γ.2)**	**-8.594,8**	**-1.566,4**	**-3.127,2**	**-1.793,7**	**-2.680,6**	**-2.129,4**
I.Γ.1	**Εισπράξεις**	**3.322,1**	**3.832,2**	**3.423,0**	**2.558,5**	**2.283,1**	**2.332,8**
	Αμοιβές, μισθοί	188,0	200,8	209,3	129,3	139,2	139,4
	Τόκοι, μερίσματα, κέρδη	3.134,1	3.631,4	3.213,7	2.429,2	2.143,9	2.193,4
I.Γ.2	**Πληρωμές**	**11.916,9**	**5.398,6**	**6.550,2**	**4.352,1**	**4.963,7**	**4.462,1**
	Αμοιβές, μισθοί	470,0	468,0	453,0	317,4	312,9	294,2
	Τόκοι, μερίσματα, κέρδη	11.447,0	4.930,7	6.097,1	4.034,7	4.650,8	4.167,9
I.Δ	**Ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων (I.Δ.1 - I.Δ.2)**	**560,8**	**1.431,5**	**4.466,2**	**1.632,0**	**3.741,1**	**2.760,5**
I.Δ.1	**Εισπράξεις**	**4.435,0**	**5.125,6**	**7.687,8**	**4.311,5**	**6.174,2**	**4.870,9**
	Γενική Κυβέρνηση (κυρίως μεταβιβάσεις από ΕΕ)	3.254,9	4.060,2	6.410,6	3.588,7	5.260,7	4.098,3
	Λοιποί τομείς (μεταναστευτικά εμβάσματα, κλπ)	1.180,1	1.065,4	1.277,3	722,8	913,5	772,6
I.Δ.2	**Πληρωμές**	**3.874,2**	**3.694,1**	**3.221,6**	**2.679,5**	**2.433,1**	**2.110,4**
	Γενική Κυβέρνηση (κυρίως πληρωμές προς ΕΕ)	2.485,4	2.647,9	2.433,0	1.908,2	1.897,5	1.605,3
	Λοιποί τομείς	1.388,8	1.046,2	788,6	771,3	535,6	505,1
II.	**Ισοζύγιο κεφαλαιακών μεταβιβάσεων (II.1-II.2)**	**2.671,8**	**2.327,6**	**3.040,8**	**1.590,8**	**2.789,8**	**1.845,9**
II.1	**Εισπράξεις**	**2.932,7**	**2.564,6**	**3.380,6**	**1.750,1**	**3.032,4**	**2.036,0**
	Γενική Κυβέρνηση (κυρίως μεταβιβάσεις από ΕΕ)	2.798,5	2.486,0	3.298,9	1.698,4	2.977,3	1.987,6
	Λοιποί τομείς (μεταναστευτικά εμβάσματα, κλπ)	134,2	78,6	81,7	51,8	55,1	48,4
II.2	**Πληρωμές**	**260,8**	**237,1**	**339,8**	**159,3**	**242,6**	**190,1**
	Γενική Κυβέρνηση (κυρίως πληρωμές προς ΕΕ)	12,7	13,7	9,7	11,8	3,0	7,2
	Λοιποί τομείς	248,1	223,3	330,1	147,5	239,6	182,9
III.	**Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και κεφαλαιακών μεταβιβάσεων (I + II)**	**-17.961,7**	**-2.287,5**	**4.129,3**	**-2.110,5**	**4.221,6**	**3.977,2**
IV.	**Ισοζύγιο χρηματοοικον. συν/γών (IV.A+IV.B+IV.Γ+IV.Δ)**	**17.838,1**	**2.658,2**	**-3.299,5**	**3.399,7**	**-3.776,8**	**-2.523,9**
IV.A	**Άμεσες επενδύσεις ***	**-452,6**	**827,1**	**2.713,6**	**1.062,0**	**1.133,2**	**884,2**
	Κατοίκων στο εξωτερικό	-1.274,9	-527,3	591,5	-171,7	751,1	-249,4
	Μη κατοίκων στην Ελλάδα	822,3	1.354,3	2.122,2	1.233,7	382,1	1.133,6
IV.B	**Επενδύσεις χαρτοφυλακίου***	**-19.778,3**	**-99.903,9**	**-6.583,1**	**-75.624,7**	**-9.997,7**	**-1.102,0**
	Απαιτήσεις	4.139,0	-58.086,1	1.023,6	-40.175,4	-938,4	-5.442,7

	Υποχρεώσεις	-23.917,3	-41.817,8	-7.606,7	-35.449,3	-9.059,4	4.340,7
IV.Γ	**Λοιπές επενδύσεις***	**38.050,0**	**101.744,1**	**677,0**	**77.970,4**	**5.173,7**	**-1.906,1**
	Απαιτήσεις	7.638,7	13.863,4	17.491,9	12.169,3	15.781,5	610,9
	Υποχρεώσεις	30.411,3	87.880,7	-16.814,9	65.801,1	-10.607,8	-2.516,9
	(Δάνεια γενικής κυβέρνησης)	39.873,9	109.093,9	30.061,2	75.143,8	30.660,9	7.165,6
IV.Δ	**Μεταβολή συναλλαγματικών διαθεσίμων ****	**19,0**	**-9,0**	**-107,0**	**-8,0**	**-86,0**	**-400,0**
V.	**Τακτοποιητέα στοιχεία (I+II+ IV+V=0)**	**123,6**	**-370,8**	**-829,8**	**-1.289,3**	**-444,8**	**-1.453,3**
Ύψος συναλλαγματικών διαθεσίμων (τέλος περιόδου)***		**5.332,0**	**5.500,0**	**4.172,0**	**5.475,0**	**4.822,0**	**4.978,0**

* (+) καθαρή εισροή (-) καθαρή εκροή
** (+) μείωση (-) αύξηση
*** Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, περιλαμβάνουν μόνο το νομισματικό χρυσό, τη «συναλλαγματική θέση» στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τα «ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα» και τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σε ξένο νόμισμα έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, δεν περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ, τις απαιτήσεις σε συνάλλαγμα και σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών της ζώνης του ευρώ, και τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο και στα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2014 οι άμεσες επενδύσεις εμφάνισαν καθαρή εισροή ύψους 884 εκατ. ευρώ, έναντι καθαρής εισροής 1,1 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Ειδικότερα, στις άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό από κατοίκους Ελλάδος σημειώθηκε καθαρή εκροή κεφαλαίων ύψους 249 εκατ. ευρώ, ενώ η καθαρή εισροή κεφαλαίων μη κατοίκων για άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα ανήλθε σε 1,1 δισ. ευρώ. Από τις εισροές αυτές, η σημαντικότερη συναλλαγή αφορά την εισροή 595 εκατ. ευρώ λόγω της συμμετοχής της εταιρίας Capital Group Companies Inc (ΗΠΑ) στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank το μήνα Μάιο.

Στην κατηγορία των επενδύσεων χαρτοφυλακίου σημειώθηκε καθαρή εκροή 1,1 δισ. ευρώ, λόγω της αύξησης των επενδύσεων κατοίκων στο εξωτερικό (εκροή 5,4 δισ. ευρώ), η οποία αντισταθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό από την άνοδο των επενδύσεων μη κατοίκων στην Ελλάδα (εισροή 4,3 δισ. ευρώ λόγω κυρίως των τοποθετήσεων σε μετοχές ελληνικών επιχειρήσεων).

Στην κατηγορία των "λοιπών" επενδύσεων καταγράφηκε καθαρή εκροή ύψους 1,9 δισ. ευρώ, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και repos στην Ελλάδα, η οποία αντισταθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό από την καθαρή αύξηση των δανειακών υποχρεώσεων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα προς μη κατοίκους και την μείωση των τοποθετήσεων κατοίκων σε καταθέσεις και repos στο εξωτερικό.

Στο τέλος Αυγούστου 2014 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν σε 5,0 δισ. ευρώ, έναντι 4,8 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2013.

2.2 Οι προοπτικές το 2015

Για το 2015 προβλέπεται ουσιαστική ανάκαμψη της οικονομίας με ρυθμό 2,9%.

Εκτιμάται ότι θετικές επιδράσεις στην πραγματική οικονομία θα έχουν:

- η ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης,
- η περαιτέρω ενίσχυση των επενδύσεων με τη συνέχιση του ενδιαφέροντος των ξένων επενδυτών που καταγράφηκε το 2014,
- η περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών,
- η υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων από πόρους του ΕΣΠΑ, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και του νεοσυσταθέντος Ελληνικού Επενδυτικού Ταμείου,
- η συνέχιση της διαδικασίας αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα και
- η περαιτέρω βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην Ελληνική οικονομία.

Καθοριστική προβλέπεται να είναι και η βελτίωση στις συνθήκες ρευστότητας της οικονομίας, που αναμένεται να επηρεαστούν θετικά από την επιτυχημένη ολοκλήρωση της διαδικασίας ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, καθώς και την ακολουθούμενη νομισματική πολιτική στην Ευρωζώνη με την απόφαση να διεξαχθούν μία σειρά από στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, οι οποίες θα λήγουν το Σεπτέμβριο του 2018.

Η αύξηση του ΑΕΠ προβλέπεται να προέλθει κυρίως από την ανάκαμψη των επενδύσεων και τις εξαγωγές. Η συμβολή της εγχώριας ζήτησης προβλέπεται θετική, στις 2,1 περίπου εκατοστιαίες μονάδες, με την ιδιωτική κατανάλωση να αυξάνεται κατά 1,6%, τη δημόσια κατανάλωση να μειώνεται κατά 2% και τις επενδύσεις να αυξάνονται κατά 11,7%. Η συμβολή του εξωτερικού τομέα προβλέπεται και στο χρόνο αυτό θετική (συμβολή 0,8 εκατοστιαίες μονάδες στη μεταβολή του ΑΕΠ), με τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών να προβλέπεται ότι θα αυξηθούν κατά 5,2% και τις εισαγωγές κατά 2,2%.
Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω και εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί, σε εθνικολογιστική βάση, στο 22,6% του εργατικού δυναμικού το 2015, έναντι 24,8% το 2014. Η απασχόληση προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,6%, λόγω της ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας και των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας.

Τέλος, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,3% και ο αποπληθωριστής του ΑΕΠ κατά 0,4%, επηρεαζόμενοι κυρίως από την χαμηλή εγχώρια ζήτηση, το μειωμένο κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και τις διαρθρωτικές αλλαγές που βελτιώνουν τη λειτουργία των αγορών αγαθών και υπηρεσιών.

Στον πίνακα 1.3 παρουσιάζονται στοιχεία για τα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας.

Πίνακας 1.3 Βασικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας (% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)

	2013*	2014**	2015***
ΑΕΠ	-3,9	0,6	2,9
Ιδιωτική κατανάλωση	-2,0	0,2	1,6
Δημόσια κατανάλωση	-6,5	-1,8	-2,0
Επενδύσεις	-9,5	1,0	11,7
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	2,1	8,2	5,2
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,6	2,3	2,2
Εναρμονισμένος ΔΤΚ	-0,9	-1,0	0,3
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	-2,3	-2,5	0,4
Απασχόληση**	-3,8	0,6	2,6
Ποσοστό ανεργίας**	25,5	24,8	22,6

* Αναθεωρημένα στοιχεία ESA 2010
** Σε εθνικολογιστική βάση
*** Εκτιμήσεις/Προβλέψεις

Η πρόβλεψη για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,9% το 2015, βάσει των πρόσφατων εξελίξεων, εμπεριέχει ορισμένες ευνοϊκές προοπτικές αλλά και αβεβαιότητες, με τις πιθανές επιπτώσεις τους να μην έχουν πλήρως ενσωματωθεί στο μακροοικονομικό σενάριο.

Συγκεκριμένα, θετικοί παράγοντες είναι:

i. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ανακοινώθηκαν σημαντικά πρόσθετα εργαλεία χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής (όπως οι μακροπρόθεσμες πράξεις αναχρηματοδότησης σε τράπεζες LTRO, η αγορά τίτλων έναντι περιουσιακών στοιχείων ABS, το πρόγραμμα καλυμμένων ομολόγων, η παροχή ρευστότητας προς τις τράπεζες με ενέχυρο κρατικά ομόλογα και η μείωση των επιτοκίων).

ii. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι προγραμματικές δηλώσεις του νέου Προέδρου της για την υλοποίηση ενός φιλόδοξου επενδυτικού προγράμματος (του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα) ύψους 300 δισ. ευρώ, το οποίο θα οδηγήσει σε ευνοϊκότερο εξωτερικό περιβάλλον αλλά και σε άμεσο όφελος για την Ελληνική οικονομία.

iii. Στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα αναμένεται:

- αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (από τη μείωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο),
- πλήρης απόδοση σε ετήσια βάση του μέτρου της μείωσης των εργοδοτικών εισφορών που άρχισε να ισχύει από τα μέσα του 2014,
- σημαντική αύξηση της μεταφερόμενης επίδρασης (carry-over effect) του 2014 στο 2015 και
- συνέχιση, βάσει των υπαρχουσών ενδείξεων, της εντυπωσιακής αύξησης του τουρισμού και το 2015.

Οι παραπάνω ευνοϊκές προοπτικές, εάν επαληθευτούν, θα διευκολύνουν την επίτευξη των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών στόχων του Προϋπολογισμού για το 2015.

Αντίθετα, το διεθνές περιβάλλον παρουσιάζεται ως ο βασικός αρνητικός παράγοντας αβεβαιότητας. Οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης χαρακτηρίζονται μεν θετικές, αλλά διέπονται από σημαντικές αβεβαιότητες. Έτσι, οι διεθνείς οργανισμοί αναθεωρούν προς τα κάτω τις προβλέψεις τους για την παγκόσμια ανάπτυξη και τις επιμέρους προβλέψεις τους για τις περισσότερες οικονομίες.

Η αναθεώρηση του μακροοικονομικού σεναρίου σε σχέση με το Προσχέδιο του Προϋπολογισμού

Το μακροοικονομικό σενάριο που παρουσιάζεται στην Εισηγητική Έκθεση βασίζεται στα εθνικολογιστικά μεγέθη του νέου συστήματος Εθνικών Λογαριασμών - ESA 2010. Οι διαφοροποιήσεις σε σχέση με το Προσχέδιο του Προϋπολογισμού, στο έτος βάσης 2013 του σεναρίου, στις εκτιμήσεις του 2014 και στις προβλέψεις του 2015, παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.4.

Πίνακας 1.4 Βασικές μεταβολές (%) στα εθνικολογιστικά μεγέθη*

	2013		2014		2015	
	Προσχέδιο Πρ/σμού	Εισηγητική Έκθεση	Προσχέδιο Πρ/σμού	Εισηγητική Έκθεση	Προσχέδιο Πρ/σμού	Εισηγητική Έκθεση
Ιδιωτική Κατανάλωση	-6,0%	-2,0%	-1,8%	0,2%	1,6%	1,6%
Δημόσια Κατανάλωση	-4,1%	-6,5%	-1,8%	-1,8%	-2,0%	-2,0%
Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	-12,8%	-9,5%	5,3%	1,0%	11,7%	11,7%
Εξαγωγές	1,8%	2,1%	4,0%	8,2%	5,2%	5,2%
Εισαγωγές	-5,3%	-1,6%	-1,2%	2,3%	2,2%	2,2%
ΑΕΠ	-3,9%	-3,9%	0,6%	0,6%	2,9%	2,9%
Αποπληθωριστή ΑΕΠ	-2,1%	-2,3%	-0,7%	-2,5%	0,4%	0,4%
Εν.ΔΤΚ	-0,9%	-0,9%	-0,8%	-1,0%	0,3%	0,3%
Ονομαστικό ΑΕΠ	-5,8%	-6,1%	-0,1%	-1,9%	3,3%	3,3%
Απασχόληση	-3,7%	-3,8%	0,6%	0,6%	2,6%	2,6%
Ποσοστό Ανεργίας	25,8%	25,5%	24,5%	24,8%	22,5%	22,6%

*Σταθερές τιμές

Η αναθεώρηση από την ΕΛΣΤΑΤ των εθνικών λογαριασμών για την περίοδο 1996-2013, με την εφαρμογή του ESA 2010, βασίστηκε σε μεθοδολογικές αλλαγές, με κυριότερες τον υπολογισμό της «Έρευνας και Ανάπτυξης» ως πάγιο στοιχείο του ενεργητικού, τον υπολογισμό των «στρατιωτικών εξοπλισμών» ως Ακαθάριστο Σχηματισμό Παγίου Κεφαλαίου, καθώς και λοιπές μεθοδολογικές και στατιστικές αλλαγές.

Το νέο έτος βάσης είναι το 2010 (με την προηγούμενη μεθοδολογία χρησιμοποιείτο το 2005), ενώ σε ό,τι αφορά το ρυθμό ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας, με την αναθεώρηση προκύπτει υψηλότερος ρυθμός για τα έτη 1996-1999, 2003, 2004 και 2006 ενώ προκύπτει μικρότερος ρυθμός (μεγαλύτερη ύφεση) για τα έτη 2008-2011.

Η σημαντικότερη αναθεώρηση των συνιστωσών του ΑΕΠ για το έτος 2013, το οποίο αποτελεί το έτος βάσης των εκτιμήσεων και των προβλέψεων για το 2014 και 2015 αντίστοιχα, αφορά την βελτίωση των ρυθμών μεταβολής της ιδιωτικής κατανάλωσης (από -6,0% σε -2,0%) και των επενδύσεων (από -12,8% σε -9,5%), με αποτέλεσμα η ύφεση του 2013 να παραμένει στο -3,9%.

Για το 2014, έχει γίνει επικαιροποίηση στις εκτιμήσεις των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, η οποία στηρίζεται:

- στις νέες εκτιμήσεις του έτους 2013 με βάση το νέο σύστημα λογαριασμών - ESA 2010,
- στα μηνιαία στοιχεία δεικτών οικονομικής δραστηριότητας της περιόδου Ιαν. - Οκτ. 2014 και
- στα διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα τριμηνιαία στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών με βάση το σύστημα ESA 2010.

Η εκτίμηση για θετικό ρυθμό ανάπτυξης 0,6% δεν έχει αλλάξει. Έχει γίνει αναθεώρηση προς το καλύτερο του όγκου της ιδιωτικής κατανάλωσης, σε 0,2% από -1,8% στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού, και των εξαγωγών στο 8,2% από 4% λόγω της νέας υψηλότερης εκτίμησης των εξαγωγών των υπηρεσιών, ενώ η εκτίμηση για αύξηση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου διαμορφώνεται στο 1% αντί του 5,3% στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού. Επίσης αναθεωρήθηκε η εκτίμηση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, από -1,2% στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού στο 2,3%.

Επίσης έχει διαφοροποιηθεί η εκτίμηση για την εξέλιξη των τιμών. Η νέα εκτίμηση για τον ενΔΤΚ διαμορφώνεται σε -1% από -0,8% στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού, ενώ για τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ διαμορφώνεται σε -2,5% από -0,7%.

Τέλος, το μακροοικονομικό σενάριο για το 2015 δεν έχει διαφοροποιηθεί, όσον αφορά τους ρυθμούς μεταβολής των μεγεθών, σε σχέση με το σενάριο που περιλαμβανόταν στο Προσχέδιο του Προϋπολογισμού, πέραν του ποσοστού της ανεργίας που αυξάνεται κατά 0,1% σε σχέση με το Προσχέδιο, κατόπιν αναθεώρησης από την ΕΛΣΤΑΤ του αριθμού του συνολικού εργατικού δυναμικού για το έτος 2013, με την οποία άλλαξε η βάση υπολογισμού του ποσοστού ανεργίας, επηρεάζοντας οριακά τα επόμενα έτη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Πλαίσιο άσκησης οικονομικής πολιτικής

Η Ελληνική οικονομία έχει εισέλθει στη φάση όπου, πλέον, η πρωτόγνωρη προσπάθεια που καταβλήθηκε από τους πολίτες τα τελευταία χρόνια, τόσο σε όρους δημοσιονομικής προσαρμογής όσο και σε όρους βιοτικού επιπέδου, αποδίδει ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα, καθώς η βελτίωση, όλο και περισσότερο, περνά από τα δημοσιονομικά μεγέθη και τους μακροοικονομικούς δείκτες στην πραγματική οικονομία.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια προωθήθηκε, με συνέπεια, η αναγκαία δημοσιονομική εξυγίανση, προσαρμογή και πειθαρχία και υλοποιήθηκαν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που βελτίωσαν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Αντιμετωπίσθηκαν, έτσι, τα υψηλά, διαχρονικά δίδυμα ελλείμματα.

Το 2014, μετά από μία σειρά από δύσκολα χρόνια, η χώρα έχει σταθεροποιήσει τα δημόσια οικονομικά της, επιστρέφει σε θετικούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης, έχει αποκαταστήσει τη διεθνή θέση και αξιοπιστία της και σχεδιάζει, με αισιοδοξία, αξιοπρέπεια και αυτοπεποίθηση, την επόμενη μέρα της Ελληνικής οικονομίας.

Συγκεκριμένα, η χώρα παρουσιάζει, μετά από 6 συνεχή έτη ύφεσης, θετικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης – ήδη, αυτό συνέβη για 2 συνεχόμενα τρίμηνα εφέτος, καθιστώντας το στόχο για το 2014, αν όχι συντηρητικό, σίγουρα πολύ ρεαλιστικό – οι δημοσιονομικοί στόχοι, για 3^{η} συνεχόμενη χρονιά, επιτυγχάνονται, υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα παράγονται, η ανεργία αποκλιμακώνεται, διαρθρωτικές αλλαγές υλοποιούνται, χρόνιες εσωτερικές και εξωτερικές ανισορροπίες αντιμετωπίζονται, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας ενισχύεται, επιχειρήσεις αποκτούν πρόσβαση σε κεφάλαια, με καλύτερους όρους.

Συνεπώς, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για βιώσιμη και διατηρήσιμη ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας, η οποία θα εδράζεται σε ένα συνεκτικό και ρεαλιστικό σχέδιο οικονομικής πολιτικής, με βασικούς άξονες:

- Τη σταδιακή ελάφρυνση του φορολογικού βάρους των πολιτών, με την ένταξη του «αφανούς» τμήματος της οικονομίας στο «εμφανές» πεδίο της.
- Τη διασφάλιση της επίτευξης σημαντικών πρωτογενών πλεονασμάτων, τα οποία θα προέρχονται, κυρίως, από το σκέλος των δαπανών, τη μεγέθυνση της οικονομίας και την καταπολέμηση της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής.
- Τη βελτίωση της «ποιότητας» των δημόσιων οικονομικών μέσα από την αύξηση της αποτελεσματικότητας των πόρων, με την ενίσχυση, σταδιακά, των δαπανών που έχουν υψηλό πολλαπλασιαστή και απόδοση, προάγουν την οικονομική ανάπτυξη και δημιουργούν υψηλή κοινωνική ανταποδοτικότητα.
- Την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών δαπανών, ώστε να περιορισθεί το επίπεδο της φτώχειας και οι διευρυμένες, πράγματι, κοινωνικές ανισότητες.
- Τη δημιουργία ενός δίκαιου, αποτελεσματικού και σύγχρονου κράτους, με την εκπλήρωση κρίσιμων ποιοτικών μεταρρυθμίσεων.
- Την περαιτέρω υλοποίηση μεγάλου εύρους διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα απελευθερώσουν την αναπτυξιακή δυναμική στις εγχώριες αγορές αγαθών και υπηρεσιών.
- Την αύξηση των επενδύσεων και την ενίσχυση των εξαγωγών, καθώς και τη διατήρηση της κατανάλωσης σε υψηλά επίπεδα, έχοντας, όμως, σημαντικά μικρότερο συντελεστή βαρύτητας στη διαμόρφωση του ΑΕΠ.

- Την ακόμη ταχύτερη αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων, ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αλλά και όλα τα σχετικά αναπτυξιακά εργαλεία.
- Την εντατικότερη υλοποίηση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου.
- Την εξομάλυνση της πιστωτικής επέκτασης και της ρευστότητας της αγοράς, ειδικότερα μετά την επιτυχημένη ολοκλήρωση των τεστ αντοχής των συστημικών τραπεζών και την ανακεφαλαιοποίησή τους.

Πάνω σε αυτούς τους άξονες δομείται ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το 2015. Προϋπολογισμός που προβλέπεται να είναι ο πρώτος ισοσκελισμένος Προϋπολογισμός μετά από δεκαετίες και που ανταποκρίνεται στο αίτημα για άμεση επιστροφή της οικονομίας και της κοινωνίας στον ενάρετο κύκλο της ευημερίας για όλους τους πολίτες, εντός της Ευρωζώνης.

2. Μεταρρυθμίσεις δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας

Αναμόρφωση πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας

Προκειμένου να εναρμονιστεί το υφιστάμενο εθνικό νομικό πλαίσιο με όσα ισχύουν στην υπόλοιπη Ευρώπη, ψηφίστηκε, τον Ιούνιο του 2014, η αναμόρφωση του δημόσιου λογιστικού, δηλαδή του θεσμικού πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Στην αναμόρφωση αυτή περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι δημοσιονομικοί κανόνες που διέπουν τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής, η εισαγωγή της έννοιας του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου και των κατάλληλων διορθωτικών μηχανισμών σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από το στόχο, καθώς και η θέσπιση ενός ανεξάρτητου Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Κοινοτική Οδηγία 2011/85/ΕΕ (L 306/45), με παράλληλη εξειδίκευση διατάξεων που προβλέπονται από Κοινοτικούς Κανονισμούς, εναρμονίζοντας το δημοσιονομικό πλαίσιο της χώρας με τις βέλτιστες ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές.

Ειδικότερα, με το νέο Νόμο για τη δημοσιονομική διαχείριση και εποπτεία (Ν. 4270/2014):

- Συστήνεται, ως ανεξάρτητη αρχή, το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, που θα αξιολογεί τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις στις οποίες βασίζονται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) και ο ετήσιος Κρατικός Προϋπολογισμός. Παράλληλα, στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους δημοσιονομικούς στόχους, η αξιολόγηση τυχόν αποκλίσεων και η ενεργοποίηση του διορθωτικού μηχανισμού.
- Ενισχύεται ο ρόλος και η ευθύνη των προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών, στα Υπουργεία και στα νομικά πρόσωπα, για την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- Θεσπίζονται δημοσιονομικοί κανόνες για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και ρήτρες για περιόδους εφαρμογής σημαντικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων κατά τις οποίες συντρέχουν «εξαιρετικές περιστάσεις», λαμβάνοντας υπόψη και τη φάση του οικονομικού κύκλου.

Επιπρόσθετα, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δρομολογεί περαιτέρω βελτιωτικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας, για την ενίσχυση της υπευθυνότητας των Υπουργείων και των εποπτευόμενων από αυτά φορέων αναφορικά με τις δαπάνες τους, μέσω της πληρέστερης στελέχωσης και εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών αλλά και της διεύρυνσης του φάσματος των φορέων που υποχρεούνται να υποβάλλουν τα οικονομικά στοιχεία τους. Τούτο, δυνητικά, θα έχει θετική επίδραση στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης.

Επισκόπηση δαπανών και παρακολούθηση

Η καταγραφή και η ανάλυση των δημόσιων δαπανών και των επιπτώσεών τους στην οικονομία, αποτελούν συνεχιζόμενη δράση με υψηλή προτεραιότητα. Επιδιώκεται η συγκράτηση ή εξάλειψη των μη παραγωγικών ή χαμηλής προστιθέμενης αξίας δημόσιων δαπανών, ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια και η βέλτιστη διαχείριση των περιορισμένων δημόσιων πόρων, καθώς και η χρήση τους σε τομείς προτεραιότητας, βάσει της ιεράρχησης που δίνουν τα ίδια τα Υπουργεία.

Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ξεκίνησε, το 2014, μία επισκόπηση δαπανών (spending review) που καλύπτει, πιλοτικά, 6 Υπουργεία. Αυτά είναι τα:

- Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας,
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
- Παιδείας και Θρησκευμάτων,
- Πολιτισμού και Αθλητισμού,
- Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη.

Βασικό κριτήριο επιλογής των παραπάνω Υπουργείων ήταν, κυρίως, το γεγονός ότι το μέγεθος και ο αριθμός των εποπτευόμενων φορέων τους, αποτελούν σημαντικότατο τμήμα του υποτομέα των νομικών προσώπων της Γενικής Κυβέρνησης.

Βασικός στόχος είναι η αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων πόρων και η ενίσχυση σταδιακά των δαπανών που έχουν υψηλό πολλαπλασιαστή και απόδοση, προάγουν την οικονομική ανάπτυξη και δημιουργούν υψηλή κοινωνική αποδοτικότητα. Η προσπάθεια αυτή αποτελεί βήμα προς τη βελτίωση των αναλυτικών μεθοδολογιών που εφαρμόζονται για την αξιολόγηση του Προϋπολογισμού και των παραμέτρων που επηρεάζουν το αποτέλεσμά του.

Ειδικότερα, με την επισκόπηση των δαπανών που καλύπτει την περίοδο 2014-2016, επιδιώκεται:

- Η συστηματοποίηση της διαδικασίας συλλογής και επεξεργασίας των ποιοτικών και ποσοτικών οικονομικών στοιχείων, καθώς και η παρακολούθηση των εποπτευόμενων φορέων.
- Η ενίσχυση της υπευθυνότητας των Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων τους αναφορικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού τους.
- Η διασφάλιση της επίτευξης των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων που έχουν περιληφθεί στο ΜΠΔΣ 2015-2018.

Η επεξεργασία των στοιχείων ολοκληρώνεται με απώτερο στόχο τη σύνταξη σχετικής έκθεσης που θα περιέχει τα συμπεράσματα της προσπάθειας αυτής, έως το τέλος του τρέχοντος έτους.

Αναμόρφωση Δελτίου Γενικής Κυβέρνησης

Το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε σε αναμόρφωση του μηνιαίου Δελτίου Εκτέλεσης Προϋπολογισμού των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, βελτιώνοντας την ποιότητα των παρεχόμενων δημοσιονομικών στοιχείων, καθώς δημοσιοποιούνται στοιχεία τόσο ανά υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης όσο και σε ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών.

Χρηματοδότηση δράσεων από προϊόντα εγκληματικών ενεργειών κατά του Ελληνικού Δημοσίου

Στην Τράπεζα της Ελλάδος συστάθηκε λογαριασμός για την κατάθεση ποσών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, προερχόμενων από προϊόντα εγκληματικών ενεργειών κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Από

τη σύσταση του λογαριασμού αυτού έως το τέλος Σεπτεμβρίου του 2014, κατατέθηκαν ποσά ύψους 34,3 εκατ. ευρώ.

Με τις διατάξεις του Άρθρου 180 του Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143) προβλέφθηκε ότι τα ανωτέρω ποσά αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και ότι αντίστοιχου ύψους πιστώσεις δύνανται να διατίθενται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ή δράσεων των ευαίσθητων κοινωνικά τομέων της εκπαίδευσης, της υγείας και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Με την υπ' αριθ. οικ. 2/72673/ΔΠΓΚ/18.09.2014 (ΦΕΚ Β' 2564) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, διατέθηκε ποσό ύψους 26,8 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2.1 Χρηματοδότηση δράσεων από προϊόντα εγκληματικών ενεργειών (σε ευρώ)

α/α	Υπουργείο – Δράση	Ποσό
	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων	**9.000.000**
1	Επιχορήγηση ΑΕΙ (Κάλυψη δαπανών λειτουργίας ΑΕΙ και πανεπιστημιακών νοσοκομείων − Αιγινήτειο και Αρεταίειο - καθώς και δαπάνες προμήθειας καυσίμων για θέρμανση	4.140.000
2	Επιχορήγηση ΤΕΙ (Κάλυψη δαπανών λειτουργίας και δαπάνης προμήθειας καυσίμων για θέρμανση)	1.600.000
3	Ενίσχυση ΑΕΙ − ΤΕΙ για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών, για τη σίτιση φοιτητών − σπουδαστών	2.000.000
4	Ενίσχυση ερευνητικών και επιστημονικών ιδρυμάτων	1.000.000
5	Ενίσχυση της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχν/κής Εκπαίδευσης και Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες	260.000
	Υπουργείο Υγείας	**8.900.000**
6	Χρηματοδότηση του ΟΚΑΝΑ, προκειμένου να εξοφληθούν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε τρίτους και σε ασφαλιστικά ταμεία καθώς και για την αγορά φαρμακευτικού - υγειονομικού υλικού και αναλωσίμων	8.900.000
	Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	**8.900.000**
7	Κάλυψη δαπανών μετακίνησης ατόμων ειδικών περιπτώσεων (πολυτέκνων, υπερήλικων κλπ.)	8.900.000
	Γενικό σύνολο	**26.800.000**

Εξορθολογισμός χρεώσεων υπέρ τρίτων

Την τελευταία περίοδο προωθείται και υλοποιείται η πλήρης χαρτογράφηση των χρεώσεων υπέρ τρίτων, ώστε να επαναξιολογηθούν και να εξορθολογιστούν, όπου κριθεί αναγκαίο. Ειδικότερα, πρόκειται, μεταξύ άλλων, για θεσμοθετημένες οικονομικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται σε φορολογούμενους ή συναλλασσόμενους, φυσικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις, για την οικονομική ενίσχυση τρίτων φορέων, που δύναται να είναι νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, ασφαλιστικά ταμεία και άλλα δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα. Συγκεκριμένα, επιβάλλονται ως έμμεση φορολογία με διάφορες ονομασίες όπως φόροι, τέλη, εισφορές, πόροι, δασμοί και προσδιορίζονται ως απόλυτο ποσό ή ποσοστό.

Στο πλαίσιο αυτής της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014, καταγράφηκε μία σειρά από μη ανταποδοτικές χρεώσεις υπέρ τρίτων, οι οποίες εντάχθηκαν σε διαδικασία εξορθολογισμού. Η εν λόγω διαδικασία ενσωματώθηκε στο Ν. 4254/2014 (ΦΕΚ Α' 85), με τον οποίο καταργήθηκε μία σειρά από μη ανταποδοτικές χρεώσεις που επιβάρυναν την καθημερινή οικονομική δραστηριότητα πολιτών και επιχειρήσεων.

Η μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία για τις χρεώσεις υπέρ τρίτων συνεχίστηκε και κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2014. Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε ειδικός διαδικτυακός τόπος υποβολής παρατηρήσεων από τους πολίτες για περιπτώσεις χρεώσεων υπέρ τρίτων (http://ggevm.cloudapp.net). Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (τέλη Ιουνίου-μέσα Αυγούστου), ο διαδικτυακός τόπος δέχθηκε 24.518 επισκέψεις και καταχωρήθηκαν 480 παρατηρήσεις από τους πολίτες. Η ανάλυση των κατατεθέντων σχολίων και η αξιοποίησή τους, κατέδειξε σε σημαντικό βαθμό την αποτελεσματικότητα της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, στο πλαίσιο της οποίας έχουν

ήδη εξορθολογιστεί (καταργηθεί ή μειωθεί) δεκάδες χρεώσεις υπέρ τρίτων. Συγκεκριμένα, το 30% των συνολικών παρατηρήσεων αφορούσαν χρεώσεις ενταγμένες σε προγενέστερο πλαίσιο αξιολόγησης και μεταρρύθμισης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ), το 62% αφορούσε μη αξιοποιήσιμες ή επαναλαμβανόμενες περιπτώσεις και μόλις το 8% αφορούσε αξιοποιήσιμες περιπτώσεις.

Παράλληλα, το ΓΛΚ, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, ξεκίνησε, τον Αύγουστο του 2014, διαδικασία αξιολόγησης των ανταποδοτικών χρεώσεων υπέρ τρίτων, με σκοπό την πλήρη χαρτογράφησή τους, επιδιώκοντας την αξιολόγησή τους σε όρους οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Εκτιμάται ότι, αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης τόσο των ανταποδοτικών χρεώσεων υπέρ τρίτων όσο και των μη ανταποδοτικών χρεώσεων που έχουν προκύψει από τις πρόσφατες πρωτοβουλίες, η διαδικασία εξορθολογισμού θα ολοκληρωθεί με νέα σχετική νομοθετική πρωτοβουλία.

Θεσμική και λειτουργική ενδυνάμωση του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της σταδιακής επιστροφής της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου προηγήθηκε, με το Ν. 4151/2013, η υλοποίηση της θεσμικής και λειτουργικής ενδυνάμωσης του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ).

Ειδικότερα, λαμβάνοντας υπόψη την απαίτηση για προσεκτικούς και συγκροτημένους χειρισμούς, κατέστη επιτακτική και αδήριτη τόσο η διατήρηση της υφιστάμενης θεσμικής κατάστασης του Οργανισμού, όσο και η ανάληψη περαιτέρω αρμοδιοτήτων σχετικών με τη διαχείριση του δημόσιου χρέους. Πρόκειται για ρυθμίσεις που κατέστησαν τον ΟΔΔΗΧ ικανό να ανταποκριθεί στον ευρύτερο σχεδιασμό για τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών, οι οποίες επιτρέπουν την σταδιακή επάνοδο της χώρας στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου.

Διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου

Στο πλαίσιο διαχείρισης ρευστότητας, παρεσχέθη εξουσιοδότηση στον ΟΔΔΗΧ, ως εντολοδόχου του Ελληνικού Δημοσίου, για τη σύναψη πράξεων πώλησης τίτλων διαχείρισης του Ελληνικού Δημοσίου με συμφωνία επαναγοράς (repos) με φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Ο ΟΔΔΗΧ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διερευνά και προβαίνει σε σύναψη πράξεων συμφωνιών repos με αντισυμβαλλόμενους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.
Πιο συγκεκριμένα:

- Ο ΟΔΔΗΧ, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του ΓΛΚ, καθημερινά παρακολουθεί και ενημερώνεται για τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου με προβλέψεις που αφορούν χρονικό ορίζοντα ενός, δύο, τριών ή και περισσότερων μηνών.
- Με κάθε σύμβαση repos ο ΟΔΔΗΧ προβαίνει σε συμφωνία με τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέσω της οποίας οι τελευταίοι επενδύουν συγκεκριμένο ποσό για χρονική διάρκεια ολίγων ημερών, εβδομάδων, ή μηνών με ανάλογο επιτόκιο αγοράς. Συγκεκριμένα, συνάπτει συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (sell – buy back) τίτλων, ίσης αξίας με το ύψος του ποσού που επενδύεται. Οι δεδουλευμένοι τόκοι των τίτλων που χρησιμοποιούνται για τη συμφωνία repos εισπράττονται από τον αρχικό κάτοχο, δηλαδή το Ελληνικό Δημόσιο.

Οι περιγραφόμενες συμφωνίες repos, ως μέθοδος διαχείρισης ρευστότητας, έχουν τα ακόλουθα, δημοσιονομικά και άλλα πλεονεκτήματα:

- Το κόστος για το Ελληνικό Δημόσιο είναι πολύ χαμηλό.
- Δεν επιβαρύνονται ούτε το έλλειμμα ούτε το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα των εν λόγω συμφωνιών εντάσσονται στο πλαίσιο του ενδοκυβερνητικού χρέους. Ειδικότερα, οι τόκοι που προκύπτουν από τις εν λόγω συμφωνίες και καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο αποτελούν δαπάνη (έλλειμμα) της Γενικής Κυβέρνησης αλλά ταυτόχρονα

αποτελούν και ισόποσο έσοδο (πλεόνασμα) των αντισυμβαλλομένων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Εξορθολογισμός και καταγραφή τραπεζικών λογαριασμών του Ελληνικού Δημοσίου

Το Υπουργείο Οικονομικών, το 2014, ανέπτυξε μια σημαντική πρωτοβουλία για την καταγραφή και ανάλυση των λογαριασμών που τηρεί η Κεντρική Διοίκηση σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Στόχος ήταν η εξέταση της αναγκαιότητας τήρησης των λογαριασμών αυτών, ο εντοπισμός των ανενεργών ταμειακών διαθεσίμων και η πρόσβαση σε αυτά, με τη μεταφορά τους στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Έτσι, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 2/70727/Α0024/11.09.2014 (ΦΕΚ Β' 2471) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, με την οποία έκλεισαν 902 τραπεζικοί λογαριασμοί και ποσό 544.670,63 ευρώ μεταφέρθηκε στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδας.

Η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται, καθώς εξετάζονται περαιτέρω άλλοι 837 λογαριασμοί, από τους οποίους περίπου 380 εκτιμάται ότι θα κλείσουν και τυχόν υπόλοιπα θα μεταφερθούν στα διαθέσιμα του Ελληνικού Δημοσίου. Παράλληλα, θα εξετασθεί και η αναγκαιότητα τήρησης των υπολοίπων λογαριασμών σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία.

Απώτερος σκοπός είναι η ελαχιστοποίηση των λογαριασμών που τηρεί το Δημόσιο στις εμπορικές τράπεζες και σε λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ώστε να καταστεί εφικτή η αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των διαθεσίμων του Ελληνικού Δημοσίου και ο εξορθολογισμός της διαχείρισης των ταμειακών πόρων του.

Ρυθμίσεις επί των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου

Το Υπουργείο Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της χρηματοοικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών για τις επιχειρήσεις, αλλά και τους περιορισμούς που θέτει το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, αξιοποίησε κάθε δυνατότητα στήριξης της επιχειρηματικότητας.

Ειδικότερα, με την υπ' αριθ. 2/38310/0025/2014 (ΦΕΚ Β' 1262) Υπουργική Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών παρεσχέθη η δυνατότητα, στο σύνολο των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων στους οποίους έχουν χορηγηθεί ή ρυθμισθεί δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, να τύχουν αναστολής καταβολής των οφειλόμενων δόσεων από 31.12.2013 έως και 31.12.2014, με μόνη υποχρέωση από μέρους τους την καταβολή των τόκων.

Απώτερος σκοπός ήταν η στήριξη της επιχειρηματικότητας, ώστε οι επιχειρήσεις να συνεχίσουν τη λειτουργία τους απαλλαγμένες από την υποχρέωση καταβολής του χρεολυσίου και εκμεταλλευόμενες το γενικότερο πλαίσιο σταθεροποίησης και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, να μπορέσουν στο μέλλον να ανταποκριθούν στις δανειακές τους υποχρεώσεις.

Περαιτέρω, ειδική μέριμνα ελήφθη για τους ιδιώτες, τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από σεισμούς τα τελευταία έτη (2011 ως και 2014), εξασφαλίζοντας την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εξαίρεση των περιορισμών που θέτει το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής. Για το σκοπό αυτό εκδόθηκαν σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου σε δάνεια με σκοπό την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις από τους σεισμούς.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου προσδιορίζεται στο Ν. 2322/1995. Από την έναρξη του Νόμου, το 1995, συνεκτιμώντας την τρέχουσα οικονομική

συγκυρία, οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της χώρας μας έχουν αλλάξει αισθητά. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την ανάγκη προσαρμογής του εθνικού νομικού πλαισίου για την παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου, στα επιτασσόμενα από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων, καθιστά αναγκαία την αναμόρφωσή του. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη προβεί σε βελτιώσεις του θεσμικού πλαισίου, με τις διατάξεις του Άρθρου 20 του Ν. 4151/2013.

Παράλληλα, σε συνέχεια των βελτιωτικών παρεμβάσεων επί του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εγγυητική ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου, προωθείται ο περαιτέρω εξορθολογισμός του ώστε να μην γίνεται κατάχρησή του. Προς την κατεύθυνση αυτή, έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες θεσμοθέτησης νέου πλαισίου παροχής εγγυήσεων, το οποίο θα αποσαφηνίζει τις διαδικασίες και προϋποθέσεις παροχής εγγύησης, θέτοντας δικλείδες ασφαλείας για την ελαχιστοποίηση των δημοσιονομικών κινδύνων, ενώ παράλληλα θα διασφαλίζει τη συμβατότητα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Κι αυτό, διότι έχει καταστεί σαφές, πολλώ δε μάλλον στο πλαίσιο της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας, ότι είναι απαραίτητη η λελογισμένη παροχή κρατικών εγγυήσεων, σύμφωνα με εκ των προτέρων τιθέμενα, διαφανή, και αντικειμενικά κριτήρια, κατόπιν συνεχούς αξιολόγησης των ειδικότερων χαρακτηριστικών κάθε περίπτωσης.

3. Στοχευμένες δράσεις εξορθολογισμού δημόσιων δαπανών

Η δημοσιονομική διαχείριση που ακολουθήθηκε κατά το έτος 2014 ήταν ορθολογική, συνεχίζοντας να είναι προσανατολισμένη στην κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών με την ταυτόχρονη υλοποίηση στοχευμένων δράσεων εξορθολογισμού και αύξησης της αποδοτικότητας των δημόσιων δαπανών.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων που εισήχθησαν στη λειτουργία του Δημοσίου, συνεχίσθηκε η εφαρμογή υφιστάμενων μισθολογικών ρυθμίσεων, που είχαν θεσμοθετηθεί τα προηγούμενα έτη, οι οποίες είχαν ως σκοπό αφενός μεν την παγίωση της νέας αντίληψης σχετικά με το ύψος και τον τρόπο καθορισμού των αμοιβών των απασχολουμένων στο Δημόσιο, αφετέρου δε την επίτευξη των στόχων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ).

Ωστόσο, καθώς η διαδικασία των μεταρρυθμίσεων είναι συνεχής και απαιτεί διαρκείς προσαρμογές, σε μια δυναμική και συνεχώς μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, καθίσταται αναγκαία η αδιάλειπτη παρακολούθηση της υλοποίησης των μισθολογικών ρυθμίσεων, η αξιολόγηση του υφιστάμενου μηχανισμού αμοιβών και του βαθμού επίτευξης των επιδιωκόμενων οικονομικών και λειτουργικών στόχων, καθώς επίσης και η εκτίμηση της ανάγκης πραγματοποίησης σχετικών στοχευμένων διορθωτικών παρεμβάσεων.

Προς αυτή την κατεύθυνση, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε στην υλοποίηση των κάτωθι δράσεων μισθολογικού χαρακτήρα, οι οποίες προβλέπονταν στο ΜΠΔΣ 2015-2018:

- Μελέτη αναμόρφωσης του ενιαίου μισθολογίου, με στόχο την αποσυμπίεση των αποδοχών των υπαλλήλων και προς τις δύο κατευθύνσεις και τη σύνδεση των αμοιβών με την αποδοτικότητα, τα προσόντα και τη θέση ευθύνης που κατέχει ο υπάλληλος.
- Μελέτη όλων των μη μισθολογικών παροχών που καταβάλλονται σε όλους τους λειτουργούς και υπαλλήλους των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, με στόχο τον εξορθολογισμό της χορήγησης των παροχών αυτών, λαμβανομένων υπόψη και των άριστων πρακτικών σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Αναμόρφωση του Νόμου περί οδοιπορικών (Ν. 2685/1999), προκειμένου το νομοθετικό πλαίσιο που ορίζει την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης εντός και εκτός επικράτειας όσων κινούνται με εντολή για εκτέλεση υπηρεσίας να εξορθολογισθεί και να εκσυγχρονισθεί.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του ΓΛΚ, συνεχίστηκε η παρακολούθηση, μέσω επιτόπιων επισκέψεων για τη συλλογή και μελέτη κατάλληλου υλικού τεκμηρίωσης, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής του ενιαίου μισθολογίου στους φορείς του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ

και των ΝΠΙΔ που επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ενώ επανεκτιμήθηκε εκ νέου και αναδιαμορφώθηκε η διαδικασία χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Επιπρόσθετα, με τις διατάξεις του Ν. 4307/2014 (ΦΕΚ Α' 246, 15.11.2014), το Υπουργείο Οικονομικών συμμορφώθηκε προς τις αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, αφού έλαβε, ως όφειλε, υπόψη τις παρούσες δημοσιονομικές συνθήκες και δυνατότητες καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το εφαρμοζόμενο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής. Κινούμενο, συνεπώς, εντός του υφιστάμενου θεσμικού και δημοσιονομικού πλαισίου, προέβη στην αναδρομική, από 01.08.2012, αναπροσαρμογή των αποδοχών και συντάξεων των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Με αυτή τη ρύθμιση, διατηρήθηκαν σε ισχύ οι κείμενες διατάξεις περί χορήγησης μισθολογικών προαγωγών (Ν. 3986/2011, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012) και δεν επηρεάστηκε η εφάπαξ χρηματική ενίσχυση που χορηγήθηκε στα εν λόγω στελέχη εφέτος, εξαιτίας της υπέρβασης των δημοσιονομικών στόχων του 2013 (Ν. 4254/2014). Επιπρόσθετα, με τον ίδιο Νόμο, για λόγους ίσης μεταχείρισης, καθορίστηκε η αναπροσαρμογή και η διαδικασία καταβολής των αναδρομικών διαφορών αποδοχών και συντάξεων, για το χρονικό διάστημα από 01.08.2012 έως 30.06.2014, προς τους δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εν ενεργεία και συνταξιούχους όλων των βαθμίδων, σε συνέχεια της απόφασης 88/2013 του Ειδικού Δικαστηρίου του Άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος (Μισθοδικείο). Σημειώνεται ότι, σε συνέχεια της ίδιας απόφασης του Μισθοδικείου, για τους εν λόγω λειτουργούς έχει επέλθει, από 01.07.2014, μέσω προηγούμενης νομοθετικής διάταξης (Άρθρο 181 Ν. 4270/2014, ΦΕΚ Α' 143), μισθολογική αποκατάσταση εις ολόκληρον για τις τρέχουσες αποδοχές τους, στο ύψος που αυτές ήταν την 01.08.2012, ημερομηνία έναρξης των περικοπών που επιβλήθηκαν με τις διατάξεις του Ν. 4093/2012.

Για το 2015, σχεδιάζεται η συνέχιση της τακτικής συλλογής και επεξεργασίας μισθολογικών δεδομένων από όλους τους φορείς του Δημοσίου, η παρακολούθηση της εξέλιξης των αντίστοιχων μισθολογικών δαπανών, η αξιολόγηση των σχετικών πληροφοριών και η ανάληψη πρωτοβουλιών προκειμένου να ενισχυθεί η συμμετοχή του συστήματος αμοιβών του προσωπικού του Δημοσίου στην προσπάθεια αποτελεσματικής λειτουργίας του.

4. Εφάπαξ χρηματική ενίσχυση από το πρωτογενές πλεόνασμα του 2013

Η επίτευξη και η υπερκάλυψη του δημοσιονομικού στόχου του 2013, και η εξασφάλιση επαρκούς ταμειακής ρευστότητας το 2014, ως αποτέλεσμα της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που ακολουθήθηκε, έδωσε τη δυνατότητα χορήγησης εφάπαξ χρηματικής ενίσχυσης μέσω της διανομής μέρους του πρωτογενούς πλεονάσματος της Γενικής Κυβέρνησης για το 2013, με τη μορφή «κοινωνικού μερίσματος».

Με βάση τις διατάξεις του Ν. 4254/2014 (ΦΕΚ Α' 85), το «κοινωνικό μέρισμα» διανεμήθηκε για τη στήριξη των πολιτών και οικογενειών με χαμηλό συνολικό ετήσιο εισόδημα και ακίνητη περιουσία μικρής αξίας, χωρίς να τίθεται σε διακινδύνευση η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων του 2014.

Με βάση τον εν λόγω Νόμο, το «κοινωνικό μέρισμα» που καταβλήθηκε ήταν εφάπαξ, αφορολόγητο, δεν υπόκειντο σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατασχόταν ούτε συμψηφιζόταν με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογιζόταν στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή του ΕΚΑΣ ή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Ο αριθμός των δικαιούχων που έλαβαν το «κοινωνικό μέρισμα» ανήλθε σε 698.828 νοικοκυριά και το συνολικό ποσό που διατέθηκε μέχρι σήμερα διαμορφώθηκε σε 453.050.930,18 ευρώ.

5. Πολιτική ελέγχου δημοσίων δαπανών

Η εκτέλεση του Προϋπολογισμού, όπως και η κάθε μορφής οικονομική δραστηριότητα, απαιτεί έλεγχο προς αποφυγή λαθών και καταπολέμηση των καταδολιεύσεων (απάτη), δεδομένου ότι η απουσία ελέγχου ευνοεί την κακοδιαχείριση.

Περαιτέρω, ο έλεγχος της δημόσιας διαχείρισης αποβλέπει:

- Στον αυστηρό έλεγχο των Διατακτών και των διαχειριστών του δημόσιου χρήματος.
- Στην εξακρίβωση της κανονικής και ορθολογικής διαχείρισης του δημόσιου πλούτου από τους υπολόγους.
- Στον καταλογισμό ευθυνών σε περίπτωση μη νόμιμης διαχείρισης.
- Στην αποκατάσταση της ζημιάς που τυχόν προκλήθηκε στο Δημόσιο.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος για να είναι αποτελεσματικός θα πρέπει να λαμβάνει έκταση και βάθος, να ασκείται στον κατάλληλο χρόνο και τόπο και να υπεισέρχεται στην ουσία των δαπανών χωρίς να παραμελεί την κανονικότητα των λογαριασμών.

Στο πλαίσιο αυτό, ο έλεγχος θα πρέπει να επεκτείνεται, πέρα από τη διαπίστωση της νομιμότητας της δαπάνης και της τυπικής κανονικότητας των στοιχείων της, στο φυσικό αντικείμενο αυτής, εφόσον από τα σχετικά δικαιολογητικά ή από άλλο λόγο πηγάζει βάσιμη υπόνοια ως προς την πραγματική υπόσταση ή την έκταση της, αντίστοιχης προς τη δαπάνη, υποχρέωσης του Δημοσίου. Αντικείμενο του ασκούμενου δημοσιονομικού ελέγχου αποτελεί επίσης και η αποτελεσματικότητα της συνολικής διαχείρισης του ελεγχόμενου φορέα, στο πλαίσιο των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Για την πρόοδο και αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας έχει δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στον έλεγχο των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται από τους διατάκτες, καθώς και στην άσκηση του επιτόπιου ελέγχου (έλεγχος του φυσικού αντικειμένου της δαπάνης).

Παράλληλα προς τα ανωτέρω, θα πρέπει να αποκλειστεί η προώθηση ρυθμίσεων που νομιμοποιούν δαπάνες για τις οποίες έχει διαπιστωθεί η μη σύννομη καταβολή τους, ανατρέποντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος δημοσιονομικού ελέγχου.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος αποβλέπει στην επιτυχή εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού και συνδέεται άρρηκτα με την απορρόφηση των πιστώσεων, την πληρωμή των συναλλασσομένων με το Δημόσιο, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, και τη συνακόλουθη διοχέτευση προς την πραγματική οικονομία των αναγκαίων πόρων.

Θεσμικό πλαίσιο

Με τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν μετά τη θέσπιση των διατάξεων των άρθρων 21-22Α του Ν. 3871/2010 και του ΠΔ 113/2010 και στο πλαίσιο επαύξησης της ευθύνης των διατακτών, όσον αφορά στην ανάληψη υποχρεώσεων (δεσμεύσεων) για την πραγματοποίηση δαπανών, παρακολουθείται, πλέον, συστηματικά από τους διατάκτες, μέσω του Μητρώου Δεσμεύσεων, η πορεία των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων, ούτως ώστε να αποτρέπεται, σε πρώιμο στάδιο και πριν από την πραγματοποίηση οποιασδήποτε σχετικής ενέργειας των αρμόδιων οργάνων, η πραγματοποίηση δαπανών πέραν των υφιστάμενων προβλέψεων και των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό του οικείου φορέα. Παρακολουθείται επίσης η πορεία πληρωμής των υποχρεώσεων του οικείου φορέα προς το σκοπό αποφυγής της σώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και καθυστέρησης στην πληρωμή των πιστωτών, καθώς και της καταβολής εκ του λόγου αυτού τόκων υπερημερίας.

Προς την κατεύθυνση της ελεγκτικής θωράκισης, αναθεωρήθηκε, επί της ουσίας, ο Ν. 3492/2006 με το Ν. 4081/2012, διαμορφώνοντας ένα σύστημα δημοσιονομικών ελέγχων, το οποίο, προσαρμοσμένο στις διεθνείς πρακτικές και στα ελεγκτικά πρότυπα, συμβάλλει αποτελεσματικά στην εξυγίανση των δομών και στη διαφάνεια της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης.

Με στόχο την περαιτέρω ελεγκτική θωράκιση και την αναβάθμιση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των ελέγχων και προκειμένου να θεσπιστεί νέα ελεγκτική προσέγγιση, ψηφίστηκε ο Ν. 4151/2013. Με τις διατάξεις του, σε συνέχεια των βελτιωτικών παρεμβάσεων του Ν. 4081/2012, επιχειρήθηκε η ενδυνάμωση, τόσο στελεχιακά όσο και οργανωτικά, των Υπηρεσιών του ΓΛΚ που ασκούν δημοσιονομικούς ελέγχους με σκοπό τη βελτίωση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

Έλεγχος από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ)

Ο έλεγχος των δημόσιων δαπανών από τα αρμόδια όργανα του ΓΛΚ στοχεύει στην αποτροπή πραγματοποίησης μη σύννομων δαπανών. Συγκεκριμένα, το ύψος των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού που απορρίφθηκαν από τις ΥΔΕ ως μη σύννομες κατά τα έτη 2011-2013, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 2.2 Απορρίψεις δαπανών ελεγχόμενων από τις ΥΔΕ (σε ευρώ)

α/α	Ελεγχόμενοι φορείς	2011	2012	2013
1	Υπουργεία	21.379.003,93	24.831.146,74	39.835.261,00
2	Αποκεντρωμένες Διοικήσεις – τέως Περιφέρειες και Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων	1.081.334,29	2.925.927,95	2.625.362,78
3	Περιφέρειες - τέως Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις	13.465.936,43	18.084.996,91	18.957.327,00
4	Λοιπά ΝΠΔΔ περιλαμβανομένων Και ΟΤΑ Α βαθμού	750.340,13	1.729.393,56	358.643,34
	Σύνολο	**36.676.614,78**	**47.571.465,16**	**61.776.964,12**

Τα μεγαλύτερα ποσά απόρριψης μη νόμιμων δαπανών εμφανίζονται, κυρίως, στη μεταφορά μαθητών, στα οδοιπορικά έξοδα, στα μισθώματα κτιρίων, στις πρόσθετες παροχές, στις πάσης φύσεως δαπάνες σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή συμβιβαστικών πράξεων στην εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, στις αποζημιώσεις υπαλλήλων για υπερωριακή εργασία κ.λπ.

Παρότι το ύψος των συνολικών απορρίψεων μη νόμιμων δαπανών, από τις ΥΔΕ, ανέρχεται στο ποσό των 61,8 εκατ. ευρώ, ποσό το οποίο αποτελεί ένα μικρό ποσοστό σε σχέση με τις συνολικά ελεγχόμενες δαπάνες, θα πρέπει να εκτιμηθεί ως θετικό για την πορεία του ελέγχου των δαπανών.

Άλλωστε, για την αξιολόγηση του επιτελούμενου ελεγκτικού έργου θα πρέπει να συνεκτιμηθούν:

- Ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των ασκούμενων ελέγχων.
- Η ενίσχυση της συμμόρφωσης των ελεγχόμενων προς τους υφιστάμενους διαχειριστικούς κανόνες.
- Η μεταφορά τεχνογνωσίας προς τους ελεγχόμενους φορείς για την ορθή διαχείριση των πιστώσεων του προϋπολογισμού τους.

Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι στο ανωτέρω ποσό δεν περιλαμβάνεται και δεν προσμετράται, καθώς δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί, το ύψος των δαπανών με προβλήματα νομιμότητας ή/και κανονικότητας, οι οποίες επιστρέφονται στο φορέα και εν τέλει δεν επανέρχονται από τους διατάκτες για ενταλματοποίηση.

Διοικητικές-κανονιστικές πράξεις και προγραμματισμός δράσεων από τις ΥΔΕ

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του δημοσιονομικού συστήματος, καταβάλλεται διαρκής προσπάθεια για τη βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και την έκδοση των απαραίτητων για την αποτελεσματικότερη δημοσιονομική διαχείριση κανονιστικών διοικητικών πράξεων, καθώς και την προώθηση άλλων απαραίτητων για τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος ρυθμίσεων.

Ειδικότερα κατά το οικονομικό έτος 2014 τέθηκαν σε εφαρμογή τα ακόλουθα μέτρα:

- Εξόφληση από τις ΥΔΕ των χρηματικών ενταλμάτων που εκδίδονται για την πληρωμή των δημόσιων δαπανών, με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων (Άρθρο 28 του Ν. 4151/2013).
- Συμπλήρωση των οργανικών διατάξεων του ΓΛΚ, που καθορίζουν τις αρμοδιότητες των ανωτέρω Υπηρεσιών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Σύσταση στις ΥΔΕ, που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος, μη Αυτοτελών Γραφείων Εκκαθάρισης Δαπανών και Λογιστικού, με αρμοδιότητες εκείνες που προβλέπονται για τα αντίστοιχα Τμήματα των ΥΔΕ επιπέδου Διεύθυνσης.
- Ενσωμάτωση στην εσωτερική έννομη τάξη και εναρμόνιση της νομοθεσίας προς την Οδηγία 2011/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011, που προβλέπει νέες σύντομες προθεσμίες για την πληρωμή των πιστωτών του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σε εμπορικές συναλλαγές και σημαντικές χρηματικές ποινές – αποζημιώσεις των δικαιούχων, σε περίπτωση υπέρβασης των προβλεπόμενων προθεσμιών.
- Προσδιορισμός του μέγιστου απαιτούμενου χρόνου για κάθε στάδιο της διαδικασίας πληρωμής της δαπάνης και ορισμός σχετικών προθεσμιών.
- Έκδοση και παροχή σειράς οδηγιών, αποφάσεων και εγκυκλίων, για την κατάρτιση, υποβολή και εκτέλεση του Προϋπολογισμού των Υπουργείων και των περιφερειακών υπηρεσιών τους, των ΝΠΔΔ, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειών, των επιχορηγούμενων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ΝΠΔΔ.

Παράλληλα, προγραμματίζονται:
- Η διακίνηση των δικαιολογητικών δημόσιων δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα.
- Η ανάπτυξη διεπαφών μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων άλλων φορέων (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, Ελεγκτικού Συνεδρίου) με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ).
- Η επικαιροποίηση της νομοθεσίας περί δημόσιου λογιστικού (Ν. 4270/2014).

Έλεγχοι από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ)

Εντός του έτους 2014, το πεδίο εφαρμογής των ελέγχων της ΓΔΔΕ διευρύνθηκε κατά πολύ, ώστε να περιλάβει και το μεγαλύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, η οποία καταργήθηκε στις 30.06.2014.

Ειδικότερα, επήλθαν οι ακόλουθες ουσιαστικές αλλαγές στις αρμοδιότητες και στην οργανωτική δομή της ΓΔΔΕ:
- Με το Ν. 4254/2014 και το Ν. 4261/2014 σταμάτησε η λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης και οι αρμοδιότητές της ως προς τον έλεγχο των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) καθώς και οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Διαχείρισης Εθνικών Κληροδοτημάτων μεταφέρθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων.
- Με το Ν. 4254/2014 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4262/2014 μεταφέρθηκαν και προστέθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων 90 οργανικές θέσεις του κλάδου Οικονομικών Επιθεωρητών, στις οποίες μεταφέρθηκε μέρος του υφιστάμενου προσωπικού των Οικονομικών Επιθεωρητών.
- Με το Ν. 4281/2014 προβλέφθηκε στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων η λειτουργία 13 Περιφερειακών Γραφείων Δημοσιονομικού Ελέγχου σε επίπεδο μη Αυτοτελούς Γραφείου, στις αντίστοιχες έδρες των περιφερειών της χώρας, που υπάγονται απευθείας στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης και στελεχώνονται από υπαλλήλους των κλάδων Οικονομικών Επιθεωρητών και Δημοσιονομικών Ελεγκτών.
- Ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο η λειτουργία της Διεύθυνσης Εκτάκτων Δημοσιονομικών Ελέγχων.

Κατά το έτος 2014, δόθηκε προτεραιότητα στη διενέργεια ελέγχων κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών, ιδιαίτερα για τις υποθέσεις που κινδυνεύουν να υποπέσουν σε παραγραφή, ενώ η κατάρτιση ετήσιου προγράμματος τακτικών ελέγχων συναρτάται με την έγκρισή του από την

Επιτροπή Συντονισμού Ελέγχων (Άρθρο 1 του Ν. 4081/2012), η οποία συγκροτήθηκε κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Ειδικότερα μέχρι το τέλος του Οκτωβρίου 2014:

- Εκδόθηκαν 86 νέες εντολές ελέγχου κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, εκ των οποίων ολοκληρώθηκαν 56 έλεγχοι, οι δε λοιποί είναι σε εξέλιξη.
- Ολοκληρώθηκαν 17 έλεγχοι που είχαν ξεκινήσει το προηγούμενο έτος.
- Διενεργήθηκαν 2 έκτακτοι έλεγχοι κατόπιν αιτήματος πολιτικής ηγεσίας.
- Διενεργήθηκε 1, προγραμματισμένος από το έτος 2013 και επιλεγμένος βάσει ανάλυσης κινδύνου, τακτικός έλεγχος σε ΑΕΙ.

Κατά το ίδιο έτος:

- Συνεχίστηκε η διαδικασία επικαιροποίησης, τροποποίησης ή και αντικατάστασης των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν. 3492/2006 με τις οποίες καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του ίδιου Νόμου, λόγω των συνεχώς επερχόμενων μεταβολών.
- Βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσης η διαδικασία κατάρτισης του Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και Ελεγκτών της ΕΔΕΛ.
- Θωρακίστηκε η ελεγκτική διαδικασία της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, καθώς με τις διατάξεις του άρθρου 177 του Ν. 4261/2014 παρασχέθηκε νομική στήριξη και προστασία στους ελεγκτές, οι οποίοι λόγω της φύσης των καθηκόντων τους, είναι εκτεθειμένοι στον κίνδυνο της ποινικής διώξεως και της παραπομπής τους στο ακροατήριο.
- Σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, κατόπιν της εκπόνησης και κοινοποίησης της εγκυκλίου «Πρότυπα και Μεθοδολογίες των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Υπουργείων, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Λοιπών Φορέων», συστάθηκαν με τα Προεδρικά Διατάγματα των νέων Οργανισμών των Υπουργείων Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίστηκαν από τα ανωτέρω πρότυπα. Ταυτόχρονα προωθούνται και σχετικές Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις. Η ολοκλήρωση της σύστασής τους σε όλους τους φορείς του άρθρου 3 του Ν. 3492/2006, θα συμβάλλει καθοριστικά στον εκσυγχρονισμό του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Έλεγχοι για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου

Σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, για τη συνεχή παρακολούθηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δημοσίου, το έτος 2014 διενεργήθηκαν από τη ΓΔΔΕ 40 σχετικοί έλεγχοι, ως εξής:

- Οι 8 έλεγχοι είχαν ως σκοπό τον έλεγχο της τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων και της παρακολούθησης της συμμόρφωσης επί των συστάσεων που αφορούσαν στους ασφαλιστικούς φορείς, που συγχωνεύθηκαν με τον ΕΟΠΥΥ, κατόπιν των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν το έτος 2013.
- Οι 32 έλεγχοι είχαν ως σκοπό τον έλεγχο τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης, που είχαν λάβει μεγάλα ποσά στο πλαίσιο του προγράμματος εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, και συγκεκριμένα:
  - Της συνεπούς τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων.
  - Της εξακρίβωσης της ορθότητας των ποσών των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που υποβάλλονται στο ΓΛΚ μέσω των μηνιαίων δελτίων και εκείνων που προκύπτουν από το Μητρώο Δεσμεύσεων.
  - Της διαπίστωσης σώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και των λόγων που τις δημιουργούν.
  - Της διαπίστωσης της εκκαθάρισης του συνόλου των οφειλών του 2011 από τους φορείς,
  - της συμμόρφωσης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με τις συστάσεις προηγούμενων ελέγχων.
  - Της κατά προτεραιότητα πληρωμής οφειλών σε εταιρείες παροχής ύδρευσης και αποχέτευσης, ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου κλπ.

Έλεγχος συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγραμμάτων

Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) αποτελεί τη μοναδική αρχή ελέγχου της χώρας όσον αφορά στα επιχειρησιακά προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2007-2013), του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Αλιεία στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης Αλιείας 2007-2013 και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού ΕΟΧ 2009-2014.

Επιπλέον η ΕΔΕΛ, κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο έχει διενεργήσει ελέγχους σε έργα του Ταμείου Συνοχής 2000-2006, σε έργα που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή από το Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) 2004-2009, ενώ είναι αρμόδια και για τις ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ).

Οι στρατηγικές ελέγχων της ΕΔΕΛ, όπως το ετήσιο πρόγραμμα, ο απολογισμός και η αξιολόγηση του έργου της αποτελούν αντικείμενο ενημέρωσης, συντονισμού και συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ελλάδα, ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να διασφαλίσει ότι η χρήση των κοινοτικών κονδυλίων είναι σύμφωνη με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η ΕΔΕΛ για τη διασφάλιση της ποιότητας των διαδικασιών ελέγχου διατηρεί Οργανωμένο Πληροφοριακό Σύστημα ως βάση δεδομένων και εργαλείο παραγομένων ελεγκτικών και υποστηρικτικών εγγράφων, στο οποίο καταχωρούνται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, τόσο ο προγραμματισμός των ελέγχων όσο και το σύνολο των στοιχείων που αφορούν στην ελεγκτική διαδικασία, καθώς και ευρήματα, αξιολογήσεις και συστάσεις προηγούμενων ελέγχων. Οι έλεγχοι που διενεργούνται είναι δύο τύπων. Ο έλεγχος στο σύστημα των φορέων που έχουν αναλάβει καθήκοντα διαχείρισης και πιστοποίησης δαπανών και ο έλεγχος στις πράξεις.

Η ΕΔΕΛ ελέγχει ετησίως, στη διάρκεια μιας ελεγκτικής περιόδου:

- Τους φορείς του Εθνικού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου που επιλέγονται, είτε με βάση συγκεκριμένη μέθοδο Ανάλυσης Κινδύνων είτε ως περιοχές κινδύνου.
- Τυχαίο δείγμα πράξεων, όπου ελέγχονται οι δηλωθείσες στην ΕΕ δαπάνες της περιόδου αναφοράς, προκειμένου να εκτιμηθεί το σφάλμα και να εντοπισθούν οι περιοχές κινδύνου.
- Συμπληρωματικό δείγμα πράξεων που επιλέγεται με κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας ή/και επικινδυνότητας.

Συνοψίζοντας την πορεία των ελέγχων από την έναρξη της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, παρατίθεται συνοπτικά η κατάσταση της κάλυψης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου με ελεγκτική δραστηριότητα.

Πίνακας 2.3 Ελεγκτική Δραστηριότητα

Φορείς διαχείρισης και ελέγχου	Πλήθος φορέων	Ελεγχθέντες φορείς 2009-2014 (Τουλάχιστον σε ένα ΕΠ/Ταμείο)	Ελεγχόμενοι φορείς 2009-2014 (Περιλαμβάνονται και οι έλεγχοι της περιόδου 01.07.2014-30.06.2015)	% Κάλυψης (Περιλαμβάνονται και οι έλεγχοι της περιόδου 01.07.2014-30.06.2015)
Α. ΕΠ Στόχων 1 και 2 ΕΣΠΑ				
Αρχή πιστοποίησης	1	1	1	100
Διαχειριστικές αρχές	9	9	9	100
Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης	66	58	61	*92*
- Πλην χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	*48*	*45*	48	*100*
- Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	*18*	*13*	13	*72*
Β. ΕΠ Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας στόχου 3 ΕΣΠΑ				
Αρχή πιστοποίησης	1	1	1	100
Διαχειριστική αρχή	1	1	1	100

Κοινή τεχνική γραμματεία	1	1	1	100
Γ. ΕΠ Αλιείας 2007-2013				
ΟΠΕΚΕΠΕ	1	1	1	100
Διαχειριστική αρχή	1	1	1	100
Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης	9	5	9	100

Σε ότι αφορά τους ελέγχους πράξεων/υποέργων του τυχαίου δείγματος για όλα τα ανωτέρω συστήματα διαχείρισης, η επιλογή του δείγματος των υποέργων για την ελεγκτική περίοδο 01.07.2014-30.06.2015 θα γίνει τον Ιανουάριο του 2015 (με βάση τις δηλωθείσες στην ΕΕ δαπάνες για το έτος 2014) και η διενέργεια των ελέγχων θα πραγματοποιηθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2015. Σημειώνεται ότι τον Ιανουάριο του 2015 θα εξεταστεί και η ανάγκη επιλογής συμπληρωματικού δείγματος με βάση τα αποτελέσματα της τυχαίας δειγματοληψίας και τους κινδύνους που ενδέχεται να προσδιοριστούν στις Ετήσιες Εκθέσεις που θα υποβληθούν στην ΕΕ το Δεκέμβριο 2014, δυνάμει του άρθρου 62 του Καν. (ΕΚ) 1083/2006 και του άρθρου 61 του Καν. (ΕΚ) 1198/2006.

Σε ό,τι αφορά τα έργα του Ταμείου Συνοχής 2000-2006, οι μέχρι σήμερα διενεργηθέντες έλεγχοι της ΕΔΕΛ έχουν καλύψει τις απαιτήσεις της Στρατηγικής:

- Οι έλεγχοι της ΕΔΕΛ μέχρι 31.12.2013 έχουν υπερκαλύψει το ποσοστό της κανονιστικής απαίτησης για κάλυψη του 15% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών των έργων, έχοντας καλύψει το 30% των συνολικών δηλωθεισών δαπανών για το Ταμείο Συνοχής 2000-2006 και περίπου το 75% των έργων.
- Έχουν καλυφθεί επαρκώς τόσο ο Τομέας Μεταφορές όσο και ο Τομέας Περιβάλλον, καθώς και όλοι οι Υποτομείς στους οποίους αυτοί διακρίνονται: Δρόμοι, Λιμάνια, Σιδηρόδρομοι, Στερεά και Υγρά Απόβλητα, Ύδρευση, Διαχείριση Ομβρίων κλπ.
- Έχουν ελεγχθεί όλοι οι κύριοι φορείς υλοποίησης των έργων του Ταμείου Συνοχής. Επιπλέον επισημαίνεται ότι, εκ του συνόλου των 77 φορέων που υλοποιούν έργα του Ταμείου Συνοχής στην περίοδο 2000-2006, έχουν ελεγχθεί οι 62 τουλάχιστον μία φορά (δηλαδή ποσοστό περίπου 80%).
- Έχουν ελεγχθεί έργα όλων των Διαχειριστικών Αρχών της περιόδου 2000-2006. Εντός του έτους 2014, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, και λόγω κάλυψης των Κανονιστικών στόχων, δεν κρίθηκε απαραίτητη η διενέργεια νέου ελέγχου δαπανών σε έργο του Ταμείου Συνοχής. Ωστόσο, κατόπιν αίτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά το τρέχον έτος διενεργήθηκαν, από την ΕΔΕΛ, 4 έλεγχοι σε ισάριθμα έργα του Ταμείου Συνοχής προκειμένου να επιβεβαιωθεί η λειτουργικότητα ή μη των εν λόγω έργων. Σημειώνεται ότι, το πεδίο ελέγχου των ανωτέρω τεσσάρων ελέγχων αφορούσε αποκλειστικά και μόνο την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου των έργων αυτών και όχι έλεγχο των δαπανών τους.

6. Δράσεις βελτίωσης της διαδικασίας συνταξιοδότησης

Η διαδικασία συνταξιοδότησης υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου (πολιτικών και ένστολων) αποτελεί ζήτημα που αφενός αποβλέπει στον κοινωνικό χαρακτήρα του Κράτους προς τον πολίτη, αφετέρου σχετίζεται άμεσα με την κατάρτιση και την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού. Με συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες και διοικητικές πράξεις ανελήφθησαν πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση βελτίωσης της διαδικασίας συνταξιοδότησης στην Κεντρική Διοίκηση. Οι πολίτες που λαμβάνουν σύνταξη από το ΓΛΚ, σύμφωνα με στοιχεία του Νοεμβρίου 2014, ανέρχονται στα 469.167 άτομα, ενώ οι αιτήσεις για συνταξιοδότηση των υπαγόμενων στη συνταξιοδοτική προστασία του Ελληνικού Δημοσίου ανήλθαν σε 18.965 για το χρονικό διάστημα από 01.01.2014 έως 14.11.2014.

Σειρά διεκπεραίωσης των αιτήσεων

Εφαρμόζεται αυστηρή τήρηση των διαδικασιών για τη διασφάλιση της αντικειμενικής, διαφανούς και αμερόληπτης εφαρμογής της σειράς στη διαδικασία της συνταξιοδότησης.

Κατόπιν έκδοσης σχετικής οδηγίας του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, σχετικά με τη διαδικασία διεκπεραίωσης των φακέλων των υποψηφίων προς συνταξιοδότηση πολιτών, τηρείται απόλυτη σειρά προτεραιότητας σύμφωνα με την οποία η αδικαιολόγητη προώθηση νεότερων υποθέσεων εις βάρος παλαιοτέρων συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο ελέγχεται ο υπάλληλος, σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα (Ν. 3528/2007). Εξαίρεση εφαρμόζεται μόνο για περιπτώσεις για τις οποίες συντρέχουν σοβαροί λόγοι υγείας (ανικανότητα 67% για τον/την υποψήφιο/α προς συνταξιοδότηση, για τον/την σύζυγο ή για παιδί).

Επιπρόσθετα, με το Ν. 4151/2013, καθορίστηκε νομοθετικά πλέον, σε αυστηρό πλαίσιο, το χρονοδιάγραμμα των υπηρεσιακών διαδικασιών που απαιτούνται για την έκδοση της σύνταξης του Δημοσίου.

Ειδικότερα:

- Ορίστηκε αποκλειστική προθεσμία μέχρι δύο μήνες για την αποστολή της αίτησης συνταξιοδότησης και των υπηρεσιακών στοιχείων του υπαλλήλου στην Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ από την Υπηρεσία του συνταξιούχου, και μέχρι έξι μήνες για την έκδοση της πράξης κανονισμού της σύνταξης από την ημερομηνία πρωτοκόλλησης της αίτησης στην Υπηρεσία Συντάξεων του ΓΛΚ.
- Θεσπίστηκαν κυρώσεις για τους υπαλλήλους που θα παραβιάσουν τις ανωτέρω προθεσμίες.

Με τις εν λόγω ρυθμίσεις απαλείφονται φαινόμενα καθυστέρησης και κωλυσιεργίας που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν, επιβαρύνοντας την καθημερινότητα των πολιτών, ενώ επιβάλλεται η απόλυτη τήρηση της διαδικασίας προώθησης των υποθέσεων.

Προκαταβολή σύνταξης

Με το Ν. 4151/2013 καθιερώθηκε, για πρώτη φορά, ο θεσμός της προκαταβολής της σύνταξης από το Δημόσιο, ώστε να απαλειφθεί το μισθοδοτικό κενό που παρατηρείται σήμερα, και το οποίο αφορά το χρονικό διάστημα από τη λύση της υπαλληλικής σχέσης μέχρι την έναρξη καταβολής της κανονιζόμενης σύνταξης.

Ο αριθμός των δικαιούχων που έχουν ωφεληθεί από την προκαταβολή σύνταξης, με βάση τα στοιχεία μηνός Νοεμβρίου 2014, ανέρχεται σε 22.000.

Το ποσό της προκαταβολής ανέρχεται στο 50% του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε ο υπάλληλος κατά το χρόνο της αποχώρησής του από την Υπηρεσία. Το καθαρό ποσό της προκαταβολής σύνταξης καλύπτει, περίπου το 65%, του αντίστοιχου ποσού της οριστικής σύνταξης που θα λαμβάνει ο δικαιούχος.

Χρόνος αναμονής των συνταξιοδοτικών υποθέσεων

Οι υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους διευθέτησαν, εν πολλοίς, τις εκκρεμείς αιτήσεις από την περίοδο πριν από το Μάρτιο του 2013, με αποτέλεσμα να συντμηθεί ο χρόνος απονομής σύνταξης στους δικαιούχους.

Συγκεκριμένα, η χρονική διάρκεια για την απονομή της σύνταξης, εντός του ΓΛΚ, έχει περιοριστεί σε 2-3 μήνες για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, σε 4-5 μήνες για τους πολιτικούς υπαλλήλους – λειτουργούς και σε περίπου 6 μήνες για τους υπαλλήλους ΝΠΔΔ και ειδικών κατηγοριών. Δηλαδή, η χρονική διάρκεια για την απονομή της σύνταξης έχει μειωθεί, μεσοσταθμικά, στους 4-5 μήνες.

Ταυτόχρονα, για την ταχύτερη διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών πράξεων έχει προβλεφθεί νομοθετικά η άντληση ασφαλιστικών στοιχείων από το Δελτίο Ατομικής και Υπηρεσιακής

Κατάστασης (ΔΑΥΚ) από το ΙΚΑ, προκειμένου να επιτευχθεί ταχύτερη έκδοση από αυτό των στοιχείων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης. Όταν καταστεί πλήρως λειτουργική η δράση αυτή, υπολογίζεται ότι ο χρόνος αναμονής που αφορά συνταξιοδοτικές πράξεις διαδοχικής ασφάλισης θα μειωθεί τουλάχιστον κατά το ήμισυ.

Επίσης, προωθείται η άμεση μηχανογραφική έκδοση των πράξεων κανονισμού σύνταξης με βάση τα στοιχεία του ΔΑΥΚ, στις περιπτώσεις που για τη λήψη σύνταξης του υπαλλήλου αρκεί ο χρόνος υπηρεσίας στο Δημόσιο.

Περιοδικός έλεγχος των δικαιούχων

Με τις διατάξεις του Ν. 4151/2013, θεσμοθετήθηκε ολική απογραφή, κάθε 5 χρόνια, των συνταξιούχων του Δημοσίου, η οποία, σε συνδυασμό με τη θέσπιση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης των μεταβολών της προσωπικής κατάστασης του συνταξιούχου, εκμηδενίζει τη δυνατότητα είσπραξης για μακρή χρονικό διάστημα από τρίτους ποσών που πιστώθηκαν στον τραπεζικό λογαριασμό θανόντων συνταξιούχων του Δημοσίου, λόγω της δόλιας μη γνωστοποίησης του θανάτου αυτού στις αρμόδιες υπηρεσίες. Ήδη, για την εξακρίβωση των προσώπων που πραγματικά δικαιούνται σύνταξη και την αποκατάσταση της δικαιοσύνης, η διαδικασία απογραφής έχει αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα.

Από την έρευνα έχει διαπιστωθεί ότι οι μη καταγεγραμμένοι συνταξιούχοι ανέρχονταν στους 385. Επίσης, από την έναρξη της καταγραφής και μέχρι σήμερα διαπιστώθηκε ο θάνατος 3.423 συνταξιούχων με ημερομηνία θανάτου προγενέστερη κατά τουλάχιστον 6 μήνες από την ημερομηνία διαγραφής τους.

Στις περιπτώσεις αυτές αναζητήθηκαν αρχικά μέσω ΔΙΑΣ οι αχρεωστήτως καταβληθείσες συντάξεις συνολικού ποσού 64,4 εκατ. ευρώ. Από το ποσό αυτό έχει ανακτηθεί συνολικά ποσό ύψους 42,1 εκατ. ευρώ με τους παρακάτω τρόπους:

- 27,5 εκατ. ευρώ αναλήφθηκαν από τους λογαριασμούς των συνταξιούχων, μέσω ΔΙΑΣ.
- 14,6 εκατ. ευρώ, εν μέρει επιστράφηκαν με διπλότυπο είσπραξης εκ μέρους των συνδικαιούχων του λογαριασμού, και εν μέρει καταλογίσθηκαν στις αρμόδιες ΔΟΥ εις βάρος των συνδικαιούχων των λογαριασμών των θανόντων συνταξιούχων ή των κληρονόμων τους.
- Για ποσό 22,3 εκατ. ευρώ η διαδικασία αναζήτησης συνεχίζεται (αναζήτηση από κληρονόμους και καταλογισμός συνδικαιούχων ή κληρονόμων στις αρμόδιες ΔΟΥ).

Ταυτόχρονα, αξιοποιείται το σύστημα «ΑΡΙΑΝΔΗ» για την άμεση διαγραφή των θανόντων συνταξιούχων.

Παροχή πληροφοριών εξ αποστάσεως

Έχει τεθεί σε λειτουργία, διαδικτυακή πύλη (portal) με στόχο την ενημέρωση των ενδιαφερομένων πολιτών και την προώθηση της αναγκαίας διαφάνειας. Μέσω του εν λόγω portal οι ενδιαφερόμενοι πολίτες έχουν ήδη τη δυνατότητα υπολογισμού της σύνταξής τους και, από 01.01.2014, παρακολούθησης της πορείας της αιτήσεως συνταξιοδότησής τους, ενώ προοπτικά θα τεθούν στη διάθεση των πολιτών και άλλες υπηρεσίες.

Η θέση σε λειτουργία του portal ήδη διευκολύνει πλήθος πολιτών που ήταν αναγκασμένοι να προσέρχονται στην Υπηρεσία Συντάξεων ακόμα και για στοιχειώδεις πληροφορίες, δυσχεραίνοντας τη διεξαγωγή των εργασιών της. Η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το portal, θα διευκολύνει ακόμη περισσότερο την εξυπηρέτηση των πολιτών, αποφορτίζοντας ανάλογα την Υπηρεσία Συντάξεων, επιτρέποντας έτσι την παραγωγική ανακατανομή του ανθρώπινου δυναμικού της.

Παράλληλα, έχει ξεκινήσει η υλοποίηση της διαδικασίας αλλαγής των ατομικών στοιχείων απευθείας από τον συνταξιούχο, μέσω της διαδικτυακής πύλης αλλά και η δυνατότητα του συνταξιούχου να λαμβάνει περαιτέρω προσωποποιημένη πληροφόρηση από αυτήν που βρίσκεται αποθηκευμένη στο Πληροφοριακό Σύστημα των Συντάξεων (αντίγραφα συνταξιοδοτικών πράξεων, αντίγραφα αποφάσεων παρακράτησης, εμφάνιση πίνακα οφειλών συνταξιούχου). Σε μια προσπάθεια τεκμηρίωσης με ποσοτικά δεδομένα, που εξήχθησαν από την ηλεκτρονική εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Γενικής Διεύθυνσης Συντάξεων, το όφελος για μεταβολή ατομικών στοιχείων, κατά το έτος 2013, ξεπερνά τις 24.407 αιτήσεις.

Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες αφορούν σε:

- Αιτήσεις αλλαγής διεύθυνσης κατοικίας, στοιχείων επικοινωνίας (7.677).
- Αιτήσεις αλλαγής IBAN μέσω τραπεζικών ιδρυμάτων (13.876).
- Αιτήσεις αλλαγής στοιχείων Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας (2.561).
- Αιτήσεις χορήγησης αντιγράφου συνταξιοδοτικής πράξης (293).

Επίσης, γίνεται η ηλεκτρονική αποστολή αρχείων για την καταβολή εξόδων κηδείας στον ΟΠΑΔ (αφορά 10.481 περιπτώσεις για το 2013), ενώ έχει αυτοματοποιηθεί η διαδικασία διαχείρισης οφειλών από δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Η διαδικτυακή πύλη αναβαθμίζεται συνεχώς με την πρακτική αποτύπωση των νέων νομικών ρυθμίσεων, έτσι ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους εκτεταμένο εύρος πληροφοριών, αλλά και να αποδεσμευτεί προσωπικό της Υπηρεσίας Συντάξεων που ασχολείται με την διά ζώσης παροχή στους ενδιαφερόμενους των πληροφοριών αυτών. Με τον τρόπο αυτό είναι σαφές ότι αφενός μεν ο πολίτης δεν ταλαιπωρείται πλέον, αφού περιορίζεται σε σημαντικό βαθμό η γραφειοκρατία, αφετέρου δε αξιοποιείται το προσωπικό σε άλλες, περισσότερο επωφελείς και αναγκαίες για το δημόσιο συμφέρον δράσεις.

Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα επικοινωνίας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο κεντρικό e-mail της Υπηρεσίας Συντάξεων (syntaxeis@glk.gr). Το σύστημα λειτουργεί από 15.03.2014. Παράλληλα, εξακολουθούν να ισχύουν ηλεκτρονικές διευθύνσεις επικοινωνίας οργανικών μονάδων της Υπηρεσίας Συντάξεων καθώς και υπαλλήλων αυτής. Η φόρμα επικοινωνίας βρίσκεται σε διαδικασία αναβάθμισης με την υποχρεωτική εισαγωγή πεδίων που επιτρέπουν την άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη, όπως η αναφορά του ονοματεπώνυμου, της διεύθυνσης κατοικίας, ενός τηλέφωνου επικοινωνίας (σταθερό ή κινητό), καθώς και του αριθμού μητρώου της σύνταξης, ενώ θα παρέχεται και η δυνατότητα επισύναψης εγγράφων.

Επίσης, από 14.04.2014, έχει ξεκινήσει η λειτουργία νέου τηλεφωνικού κέντρου το οποίο, παρά την πολυπλοκότητα και την ιδιαιτερότητα των συνταξιοδοτικών ζητημάτων, καλύπτει το μεγαλύτερο εύρος των ερωτημάτων των υπαγομένων στο συνταξιοδοτικό – ασφαλιστικό καθεστώς του Δημοσίου.

Το νέο τηλεφωνικό κέντρο λειτουργεί υπό τον αριθμό 210-3329900, σε πενθήμερη βάση και εργάσιμες ώρες (07:30 π.μ. έως τις 03:30 μ.μ.). Μέχρι σήμερα το τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρετεί άνω των 700 πολιτών καθημερινώς.

7. Αξιοποίηση αδρανών πόρων

Με το Ν. 4151/2013 επικαιροποιήθηκε, ουσιαστικά καταρτίστηκε για πρώτη φορά, το νομοθετικό πλαίσιο των αδρανών καταθετικών πόρων, επιτρέποντας, με διαφανείς διαδικασίες, τη χρήση των κεφαλαίων για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, με απώτερο σκοπό τη στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Έτσι, με απλό, αλλά και λεπτομερειακό, τρόπο ρυθμίστηκε όλη η διαδικασία χρήσης και απόδοσης από τις τράπεζες των κεφαλαίων που προέρχονται από τους αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς στο Δημόσιο.

Πιο συγκεκριμένα και συνοπτικά:

- Αποτυπώθηκε με σαφήνεια ο ορισμός του αδρανούς λογαριασμού και ορίσθηκε ότι μετά την επερχόμενη παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη από την παρέλευση εικοσαετίας από την τελευταία αποδεδειγμένη συναλλαγή με την τράπεζα, τα χρήματα αποδίδονται στο Δημόσιο.
- Η παραγραφή δεν επέρχεται με αιφνίδιο τρόπο αλλά μετά από υποχρεωτικές 3 ειδοποιήσεις του δικαιούχου από τις τράπεζες, στις περιπτώσεις που δεν παρουσιάζουν κίνηση, στα 5, 10 και 15 έτη.
- Τα πιστωτικά ιδρύματα, με την παρέλευση της 15ετίας, υποχρεούνται να τηρούν ειδικό αρχείο το οποίο θα οριστικοποιείται με την παρέλευση της 20ετίας και θα βρίσκεται στη διάθεση των δικαιούχων και των νόμιμων κληρονόμων τους για την παροχή πληροφοριών.
- Προβλέφθηκε ότι η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και, συνεπώς, δεν διακόπτουν την παραγραφή. Οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα δραστηριοποιείται στην Ελλάδα οφείλει να αποδίδει συγκεντρωτικά, το αργότερο μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους, στο Δημόσιο τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων μαζί με τους αναλογούντες τόκους.
- Θεσπίστηκε η διαδικασία της εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος με κανόνες εσωτερικού ελέγχου και η συμμετοχή των ορκωτών ελεγκτών, ώστε στους ετήσιους ελέγχους των ισολογισμών των τραπεζών να βεβαιώνουν την τήρηση του νόμου και την απόδοση υπέρ Δημοσίου των σχετικών πόρων.

Πλαίσιο για τις κοινωφελείς περιουσίες και τις σχολάζουσες κληρονομιές

Με το Ν. 4182/2013 επικαιροποιήθηκε, τροποποιήθηκε και εκσυγχρονίστηκε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση, διοίκηση, διαχείριση και εποπτεία των κοινωφελών περιουσιών και των σχολαζουσών κληρονομιών. Πρόκειται για τη θεσμοθέτηση μιας συνεκτικής δέσμης παρεμβάσεων στα ζητήματα διοίκησης και διαχείρισης, σύμφωνα με καθιερωμένες βασικές αρχές, μεθόδους και πρακτικές, εξορθολογιστικής διοίκησης και διαφανούς διαχείρισης. Έτσι, με τις εν λόγω παρεμβάσεις αντιμετωπίζεται η εκτροπή της διαχείρισης από τη βούληση του διαθέτη καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο σχετική συνταγματική επιταγή.

Ενσωματώθηκαν διατάξεις για την τροποποίηση του πλαισίου εντοπισμού και αξιοποίησης των σχολαζουσών κληρονομιών. Καθιερώθηκε, για πρώτη φορά, Μητρώο Κοινωφελών Περιουσιών και Σχολαζουσών Κληρονομιών, με τα οποία επιχειρείται η πλήρης καταγραφή και αποτίμηση όλων των κληροδοτημάτων και της περιουσίας τους. Καθιερώθηκαν τακτικοί και περιοδικοί έλεγχοι όλων των κοινωφελών περιουσιών και των σχολαζουσών κληρονομιών, ώστε να αναβαθμιστεί ο κατασταλτικός έλεγχός τους με την συνδρομή ιδιωτών και της Οικονομικής Επιθεώρησης.

Ειδικότερα:

- Εισήχθησαν ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες προληπτικού ελέγχου των πράξεων των οργάνων εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών ελέγχου.
- Οργανώνεται μητρώο προσώπων, φυσικών και νομικών, με τεκμηριωμένη υποδομή και πιστοποιημένη τεχνογνωσία προκειμένου αυτά τα πρόσωπα να ασκούν καθήκοντα εκκαθαριστών, εκτελεστών, διοικητών και διαχειριστών των κοινωφελών περιουσιών, καθώς και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών.
- Εισήχθησαν ευέλικτες διαδικασίες αποτελεσματικής διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας, που συνοδεύονται από ασφαλιστικές δικλείδες για την προάσπιση των συμφερόντων των τιμώμενων και του δημοσίου συμφέροντος.
- Θεσπίστηκαν σύγχρονα εργαλεία χρηματοοικονομικής διαχείρισης των κοινωφελών περιουσιών με στόχο την μεγιστοποίηση, κατά το δυνατόν, της περιουσίας του.
- Αποκεντρώθηκαν οι αρμοδιότητες της εποπτείας με σκοπό την αποτελεσματικότερη άσκησή της.
- Αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες που προσφέρουν οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες και τα μέσα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Προβλέφθηκε η δημιουργία ηλεκτρονικού κεντρικού μητρώου, προσβάσιμου στο κοινό, στο οποίο θα είναι διαθέσιμοι, μεταξύ άλλων, οι ετήσιοι προϋπολογισμοί και απολογισμοί των κοινωφελών περιουσιών καθώς και οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τα όργανα διοίκησής τους.

8. Φορολογική πολιτική

Ο ευρύτερος προσανατολισμός της ασκούμενης φορολογικής πολιτικής είναι η εδραίωση ενός δίκαιου και αποτελεσματικού φορολογικού περιβάλλοντος όπου ο καθένας θα συνεισφέρει ανάλογα με τις δυνατότητές του, και θα λειτουργεί με διαφάνεια, κάτω από ενιαίους κανόνες, χωρίς αδικαιολόγητες εξαιρέσεις. Επί της ουσίας, η επιδίωξη αυτή αποτυπώνεται στην προσπάθεια για την όσον το δυνατόν μεγαλύτερη ένταξη του «αφανούς» τμήματος της οικονομίας στο «εμφανές» πεδίο της, η οποία θα επιτρέψει τη σταδιακή ελάφρυνση του φορολογικού βάρους των πολιτών.

Είναι γεγονός ότι στην Ελλάδα οι φορολογικοί συντελεστές, τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά, είναι υψηλότεροι από το μέσο Ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι, όμως, επίσης αλήθεια ότι υπάρχει μεγάλο τμήμα του συνολικού προϊόντος της Ελληνικής οικονομίας που δεν φορολογείται, παρά τη βελτίωση, κατά 3 περίπου ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, που καταγράφεται σε αυτό το πεδίο τα τελευταία χρόνια. Είναι καθοριστικό, συνεπώς, να εντατικοποιηθεί η προσπάθεια, εστιάζοντας στο χτύπημα της παραοικονομίας, στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και στην καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής. Έτσι, όσο περισσότερο προσεγγίζονται αυτοί οι στόχοι, τόσο διευρύνεται η ευχέρεια για ελάφρυνση των συνεπών φορολογουμένων, οι οποίοι όχι μόνο έχουν επιβαρυνθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια αλλά έχουν υποστεί και μείωση του εισοδήματός τους.

Προς αυτή την κατεύθυνση, έχουν ήδη γίνει βήματα την τελευταία περίοδο. Συγκεκριμένα, δεδομένων των δημοσιονομικών συνθηκών, έχουν προωθηθεί μειώσεις των φορολογικών συντελεστών, οι οποίες θα συνεχιστούν και θα επεκταθούν με την συνέχιση της επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων. Ειδικότερα, μειώθηκαν:

- Η φορολογική επιβάρυνση για μισθωτούς και συνταξιούχους με ατομικό ετήσιο εισόδημα μέχρι 23.000 ευρώ.
- Ο ανώτατος συντελεστής φορολογίας εισοδήματος μισθωτών και συνταξιούχων από 45% σε 42%.
- Ο φόρος στα μερίσματα από 25% σε 10%, με αποτέλεσμα τη μείωση της συνολικής επιβάρυνσης των επενδυτών από 40% στο 33% περίπου.
- Ο φόρος υπεραξίας κεφαλαίου από 20% σε 15%.
- Το ειδικό τέλος ακινήτων κατά 15% μέσω της αντικατάστασης του ΕΕΤΗΔΕ με το ΕΕΤΑ, ενώ η αντικατάσταση του ΕΕΤΑ και του ΦΑΠ με το νέο Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων οδήγησε σε ακόμη μεγαλύτερη μείωση για τη μεγάλη πλειοψηφία των φορολογουμένων.
- Ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων στο 3%.
- Ο ΦΠΑ στην εστίαση από 23% στο 13%, με την παράταση μέχρι και το τέλος του 2015.
- Ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης κατά 30%, διατηρώντας τα διευρυμένα κριτήρια χορήγησης του επιδόματος, ενώ το πετρέλαιο κίνησης είναι στο χαμηλότερο επιτρεπτό όριο της ΕΕ.
- Η έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης κατά 30%.

Πρόκειται, φυσικά, για μία διαρκή προσπάθεια φορολογικού εξορθολογισμού μέσα από διορθωτικές κινήσεις, αλλά και σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές. Η επιτακτική ανάγκη για άμεσα και απτά αποτελέσματα στο πεδίο ενίσχυσης των φορολογικών εσόδων, και με δεδομένο ότι το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την αναδιάρθρωση της φορολογικής διοίκησης κυμαίνεται από 1–3 έτη, επιβάλλουν την υλοποίηση των φορολογικών μεταρρυθμίσεων μέσω ενός μίγματος άμεσων μέτρων που θα καλύψουν, το ταχύτερο δυνατό, την ανάγκη ενίσχυσης των εσόδων, με την παράλληλη υλοποίηση των μεσοπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών, επιφέροντας μόνιμο αποτέλεσμα στην αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος.

Διαρθρωτικές αλλαγές του φορολογικού θεσμικού πλαισίου

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη φορολογική πολιτική εκσυγχρονίστηκε, εμπλουτίστηκε και συνεχίζει να βελτιώνεται, με μια σειρά από διαρθρωτικές αλλαγές και παρεμβάσεις, οι οποίες, στο σύνολό τους, επιδιώκουν την επίτευξη του στόχου της εδραίωσης ενός δίκαιου και αποτελεσματικού φορολογικού περιβάλλοντος φιλικό προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
Παρεμβάσεις και αλλαγές, όπως:

- Η υιοθέτηση νέου σύγχρονου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, με πρακτικό περιεχόμενο που θωρακίζει το φορολογικό σύστημα από τη φοροδιαφυγή και τη φοροαποφυγή.
- Η θέσπιση, για πρώτη φορά, Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, ο οποίος ενοποιεί και συγκεντρώνει όλες τις φορολογικές διαδικασίες που ήταν μέχρι σήμερα διάσπαρτες και αποσπασματικές σε ένα ενιαίο, λειτουργικό και εύχρηστο νομοθέτημα.
- Η κατάργηση της εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ, καθώς και της αίτησης επιστροφής του φόρου.
- Η απλοποίηση και ο εξορθολογισμός των διοικητικών προστίμων.
- Η καθιέρωση της καθολικής ηλεκτρονικής υποβολής των δηλώσεων φόρου εισοδήματος, ενώ και οι περισσότερες δηλώσεις άλλων φόρων υποβάλλονται πλέον ηλεκτρονικά.
- Η προώθηση, στη βάση των ευρωπαϊκών και διεθνών πρακτικών, μιας σειράς παρεμβάσεων για την πάταξη της φοροδιαφυγής, εξοπλίζοντας τις ελεγκτικές υπηρεσίες με όλα τα νομικά εργαλεία για την επίτευξη μεγαλύτερης φορολογικής συμμόρφωσης από τους φορολογούμενους, όπως:
  - Η θέσπιση του κριτηρίου της χώρας πραγματικής διοίκησης για τις εξωχώριες εταιρείες και των διατάξεων για ελεγχόμενες αλλοδαπές επιχειρήσεις.
  - Η θέσπιση της γενικής διάταξης για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής κατά το πρότυπο που έχει συστήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην περίπτωση συναλλαγών που δεν έχουν οικονομικό σκοπό και περιεχόμενο.
  - Η θέσπιση του νομικού πλαισίου και η εκκίνηση της εφαρμογής των διεθνώς αναγνωρισμένων έμμεσων τεχνικών ελέγχου για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος.
  - Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τις ενδοομιλικές συναλλαγές.
- Η θέσπιση νέου θεσμικού πλαισίου για τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα που επιφέρει τη μεγαλύτερη απλοποίηση των κανόνων για τη φορολογική απεικόνιση των συναλλαγών σε συνδυασμό με την κωδικοποίηση και τον εκσυγχρονισμό των λογιστικών κανόνων με βάση τη βέλτιστη διεθνή πρακτική και την Οδηγία της ΕΕ 2013/34.
- Η προώθηση, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλαγών στο πλαίσιο των ποινικών διατάξεων για φορολογικές παραβάσεις, ώστε, χωρίς να θίγεται η αποφασιστικότητα για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, να αντιμετωπισθεί και η ελληνική ιδιαιτερότητα ποινικοποίησης της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο.
- Η άμεση στελέχωση και έναρξη λειτουργίας της νέας Διεύθυνσης Φορολογικής Πολιτικής.
- Η ουσιαστική βελτίωση του πλαισίου ρυθμίσεων ληξιπρόθεσμων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Αναδιάρθρωση της φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης

Κατά το έτος 2014 έγινε η έναρξη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες συνεχίζονται στο 2015 ή συμπληρώνονται με νέες πρωτοβουλίες. Στόχος είναι η συμβολή στην ανάπτυξη της οικονομίας και στον εκσυγχρονισμό του φοροεισπρακτικού μηχανισμού. Πρόκειται για πρωτοβουλίες και δράσεις που αφορούν την ενίσχυση του εισπρακτικού μηχανισμού, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, την ενίσχυση της διαφάνειας και τον εκσυγχρονισμό της φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης. Όσον αφορά την τελευταία διάσταση, η διοικητική αναδιάρθρωση θα συνεχιστεί το 2015 με στόχο την μείωση των δομών των τελωνειακών υπηρεσιών, ενώ ταυτόχρονα προωθείται η δημιουργία Φορολογικής και Τελωνειακής Ακαδημίας.

Ενίσχυση του εισπρακτικού μηχανισμού

- Η εφαρμογή συστήματος πληρωμών όλων των υποχρεώσεων μέσω πιστωτικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του web-banking).
- Η υιοθέτηση ηλεκτρονικών επιδόσεων/κοινοποιήσεων, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού κόστους.
- Ο σχεδιασμός αυτοματοποιημένων διαδικασιών είσπραξης όπως:
  - Οι αυτοματοποιημένες διαδικασίες πληρωμών και συμψηφισμού επιστροφών.
  - Η επέκταση και ολοκλήρωση της διαδικασίας προγραμμάτων πλειστηριασμού ηλεκτρονικά, πέραν της υφιστάμενης δημοσιοποίησης στοιχείων των διενεργούμενων πλειστηριασμών.
  - Η επέκταση του συστήματος ηλεκτρονικών κατασχέσεων με στόχο την κεντροποιημένη επιβολή τους μαζικά σε βάρος μεγάλων οφειλετών του Δημοσίου.
  - Η αξιοποίηση του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών διαύλων κοινωνικής δικτύωσης για την αμεσότερη ενημέρωση των πολιτών σε θέματα φορολογικών υποχρεώσεων και είσπραξης δημοσίων εσόδων.

Καταπολέμηση φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου

- Η σύσταση της αυτοτελούς Υπηρεσίας Ερευνών και Διασφάλισης Δημόσιων Εσόδων (ΥΕΔΔΕ) εντός του 2014 και η στελέχωση και πλήρης λειτουργία της το 2015, με σκοπό την αποκάλυψη και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής και της λαθρεμπορίας.
- Η επέκταση της εφαρμογής συστημάτων ελέγχου εισροών – εκροών όγκου καυσίμων, σε όλη την αλυσίδα διακίνησης των καυσίμων (έκτος από τα πρατήρια) στα διυλιστήρια, εταιρίες εμπορίας, μεταφορείς και μεταπωλητές πετρελαίου θέρμανσης, καθώς επίσης στις φορολογικές αποθήκες και τα πλωτά μέσα μεταφοράς, καθώς και η ανάπτυξη συστήματος παραγωγής προειδοποιήσεων για μη κανονικές συμπεριφορές ώστε να εντοπίζεται η παράνομη διακίνηση καυσίμων.
- Η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος παρακολούθησης της ιχνηθέτησης και ψηφιακής επαλήθευσης σε προϊόντα καπνού και αλκοόλης.
- Η ανάπτυξη e-περιουσιολογίου με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής περιουσιακής κατάστασης των φορολογούμενων και τον εντοπισμό περιπτώσεων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Η δημιουργία ενός ηλεκτρονικού μητρώου σκαφών αναψυχής σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, μέσω του οποίου θα εξασφαλίζεται η τήρηση της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας και η είσπραξη του τέλους πλεύσης και παραμονής.
- Η επέκταση του Συστήματος Μητρώου Τραπεζικών Λογαριασμών και σε άλλα χρηματοοικονομικά προϊόντα, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση περιπτώσεων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Η απλούστευση της διαδικασίας εγγραφής διακινητών πετρελαίου θέρμανσης στο μητρώο.
- Η έκδοση οδηγιών και έντυπων αιτήσεων για τις συμφωνίες προτιμολόγησης.
- Η διαδικασία δημιουργίας μητρώου ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο.
- Η ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης κινδύνου σε νέες επιχειρήσεις.

Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και ενίσχυση της διαφάνειας

- Η αναβάθμιση της διαδικτυακής πλατφόρμας ενημέρωσης, επικοινωνίας και δημοσιοποίησης των απολογιστικών στοιχείων όσον αφορά στην επίτευξη των κυριότερων στόχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) (www.publicrevenue.gr).
- Η δημιουργία τηλεφωνικού κέντρου μέσω του οποίου οι φορολογούμενοι ενημερώνονται για τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.
- Η καθιέρωση αυτοματοποιημένης διαδικασίας υπενθυμίσεων με ηλεκτρονικά μέσα, με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση των οφειλετών προ της κίνησης της διαδικασίας αναγκαστικής είσπραξης και την επιτάχυνση των διαδικασιών είσπραξης.

- Ο σχεδιασμός για τη δημιουργία γραφείου υποδοχής και την εισαγωγή ηλεκτρονικού ραντεβού με συναλλασσόμενους, με στόχο την εξυπηρέτηση των φορολογουμένων.
- Η υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς.
- Η περαιτέρω ηλεκτρονικοποίηση τελωνειακών διαδικασιών με σκοπό την εξυπηρέτηση του πολίτη και τη μείωση του κόστους και του χρόνου των εξαγωγών.
- Η θέσπιση και δημοσιοποίηση προδιαγραφών ποιότητας σχετικά με τη λειτουργία των Υπηρεσιών της ΓΓΔΕ για την αποτελεσματικότερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Η υιοθέτηση ηλεκτρονικών μητρώων για συναλλαγές με τον πολίτη στους τομείς της καταχώρισης των παραγώγων των πετρελαιοειδών - επέκταση εφαρμογών ΟΠΣ-ΓΧΚ.
- Η ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της υπηρεσίας SCHEMA.

Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος

Το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), το 2014, προχώρησε στην υλοποίηση του σχεδιασμού των προτεραιοτήτων σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που επαναπροσδιορίσθηκαν με το ν.4152/2013.

Σύμφωνα μ' αυτές δόθηκε προτεραιότητα:

- Στη διενέργεια προκαταρκτικών εξετάσεων δυνάμει Εισαγγελικών Παραγγελιών, προς εξακρίβωση τέλεσης αξιόποινων πράξεων.
- Στην έρευνα υποθέσεων που διαβιβάζονται από την «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης» του ν.3691/2008.
- Στους ελέγχους προσδιορισμού οποιασδήποτε προσαύξησης περιουσίας, που προέρχεται από άγνωστη πηγή και αιτία προέλευσης, ή προσαύξηση περιουσίας που δεν προκύπτει από διαρκή και σταθερή πηγή, η οποία δεν έχει φορολογηθεί ή απαλλαγεί με ειδική διάταξη από το φόρο.
- Στη διερεύνηση πληροφοριών, οι οποίες διαβιβάζονται από δικαστικές και δημόσιες ή άλλες αρχές, ή αντλούνται από την επικαιρότητα ή ακόμα δίνονται από πολίτες.

Συγκεκριμένα, το ΣΔΟΕ, κατά το πρώτο οκτάμηνο του τρέχοντος έτους, υπερβαίνοντας το στόχο των 2.104 προγραμματισμένων ελέγχων, διενήργησε συνολικά 2.793 ελέγχους (ποσοστό υλοποίησης στόχων 133%), όπου διαπιστώθηκαν 395.346 παραβάσεις σε 2.012 παραβάτες (μέσο ποσοστό παραβατικότητας 72%). Το ΣΔΟΕ δέχτηκε, επίσης, για επεξεργασία, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, 847 Εισαγγελικές Παραγγελίες, από τις οποίες περαίωσε 655, εκκρεμούν δε, την 01.09.2014, 1.706 Εισαγγελικές Παραγγελίες τρέχουσες και προηγουμένων ετών.

Παράλληλα, η Υπηρεσία ανέπτυξε μία σειρά από δράσεις και πρωτοβουλίες, οι οποίες ήταν:

- Ο ενεργός ρόλος στη δημιουργία του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών που σταδιακά τίθεται σε παραγωγική λειτουργία και θα ενισχύσει σημαντικά την επιτάχυνση των ελεγκτικών ενεργειών.
- Η συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς, που έχει συσταθεί στα πλαίσια της TASK FORCE for GREECE και του σχετικού οδικού χάρτη για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην Ελλάδα, ενώ ο Ειδικός Γραμματέας του Σ.Δ.Ο.Ε., είναι μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.
- Η συμμετοχή, στο πλαίσιο της απρόσκοπτης συνεργασίας της Υπηρεσίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (OLAF), ως κύριου εκπροσώπου, στην κοινοτική πρωτοβουλία «Πρόληψη της Απάτης στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων και των Επενδυτικών Κεφαλαίων της ΕΕ».

- Η συμμετοχή, μέσω εκπροσώπου, στην Ομάδα Εργασίας «COCOLAF» η οποία αποτελεί το σημαντικότερο όργανο της OLAF, με αποστολή της, την παροχή κατευθύνσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα κράτη-μέλη για κάθε ζήτημα σχετικό με την πρόληψη και την καταστολή της απάτης και για το σύνολο των παράνομων δράσεων που ζημιώνουν τα οικονομικά συμφέροντα των κρατών-μελών.
- Η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών, μέσω του Εθνικού Γραφείου Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων και Κεφαλαίων, που λειτουργεί και ως Εθνικό Σημείο Επαφής με τις αντίστοιχες Υπηρεσίες των κρατών-μελών της ΕΕ, για την ανίχνευση και τον εντοπισμό στη χώρα μας προϊόντων και άλλων περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από διασυνοριακές εγκληματικές δραστηριότητες και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο δικαστικής συνδρομής για δέσμευση ή κατάσχεση ή δήμευση.
- Η συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας «Reporting Analysis of Fraudulent and other Irregularities» της OLAF η οποία παραθέτει στατιστικές αναλύσεις και κατευθύνσεις στο επίπεδο των κρατών-μελών αναφορικά με τις ανακτήσεις αχρεωστήτως και παρανόμως καταβληθέντων ποσών και κοινοποίησης των υπόψη παρατυπιών στην ΕΕ σε σχέση με όλα τα αναπτυξιακά κεφάλαια της ΕΕ όλων των κλάδων της οικονομίας.

Αναπτυξιακές Πρωτοβουλίες

Δράσεις για την αναπτυξιακή διαδικασία

- Η παροχή της δυνατότητας στις επιχειρήσεις με τζίρο έως 500.000 ευρώ να καταβάλουν ΦΠΑ μόνο όταν το τιμολόγιο πληρωθεί, ενισχύοντας σημαντικά τη ρευστότητά τους. Έχει ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να επεκταθεί η δυνατότητα αυτή σε επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι και 2 εκατ. ευρώ.
- Η θέσπιση της απαλλαγής από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις, οι οποίες πραγματοποιούν ακαθάριστα έσοδα μέχρι 10.000 ευρώ, διάταξη στην οποία μπορούν να υπαχθούν, από 1ης Ιανουαρίου 2015, περισσότερες από 400.000 επιχειρήσεις.
- Η προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω της σύστασης εξειδικευμένης υπηρεσίας για την παροχή φορολογικής υποστήριξης σε υποψήφιους επενδυτές/επιχειρηματίες.

Δράσεις ΕΣΠΑ

Η συνέχιση εντός του 2015 της υλοποίησης έργων ενταγμένων στο ΕΣΠΑ, και η αξιοποίηση του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 μέσω σημαντικών έργων που στοχεύουν:

- Στην εφαρμογή των αναγκαίων οργανωτικών αλλαγών στις παρεχόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και στα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα της ΓΓΔΕ ώστε να επικαιροποιηθούν και να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις που διαμορφώνονται λόγω νομοθετικών αλλαγών.
- Στην ανάπτυξη εσωτερικής διαλειτουργικότητας όλων των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και εφαρμογών, με σκοπό την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της ΓΓΔΕ.
- Στην δημιουργία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την αξιόπιστη και αποτελεσματική ηλεκτρονική διασύνδεση των υπηρεσιών, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή στοιχείων και πληροφοριών μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των συναρμόδιων Υπουργείων.
- Στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πληροφοριακού συστήματος αξιοποίησης δεδομένων και ανάλυσης κινδύνου στα πεδία της στόχευσης του ελέγχου, της εστίασης των δράσεων συμμόρφωσης, της πάταξης της φοροδιαφυγής και της υλοποίησης επιστροφών χωρίς έλεγχο.
- Στην ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης της προόδου επίτευξης της στοχοθεσίας και των Κρίσιμων Δεικτών Απόδοσης (KPIs) των Υπηρεσιών της ΓΓΔΕ.
- Στην υλοποίηση της πρότυπης ΔΟΥ και του Πρότυπου Τελωνείου στην εφαρμογή συστήματος συνεχούς επανεξέτασης, αξιολόγησης και βελτίωσης επιχειρησιακών διαδικασιών.
- Στην ψηφιοποίηση των Φυσικών Αρχείων των Υπηρεσιών της ΓΓΔΕ.

9. Ανάπτυξη πληροφοριακών συστήματων

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) συνεχίζει την προώθηση μιας σειράς από πρωτοβουλίες και πολιτικές για την ανάπτυξη των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, προς όφελος των πολιτών και του δημόσιου συμφέροντος. Οι προσπάθειες και οι ενέργειές της για την επίτευξη του σκοπού της εντείνονται και αναβαθμίζονται σταθερά κάθε χρόνο.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι στόχοι των ενεργειών της κινούνται σε τρεις κατευθύνσεις:

- Στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και στη μείωση του βάρους του ιδιωτικού τομέα αλλά και του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις συναλλαγές του με το Υπουργείο Οικονομικών.
- Στην εξυπηρέτηση των πολιτών και στην αύξηση της παραγωγικότητας του Υπουργείου Οικονομικών.
- Στη χρηστή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος.

Η επίτευξη των στόχων αυτών και η προσήλωση σε πρακτικά και απτά αποτελέσματα προς όφελος του Δημοσίου και των πολιτών αποτελεί πάντα την αιχμή του δόρατος των Κυβερνητικών προσπαθειών για την προώθηση και υποστήριξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Γενικές ψηφιακές υπηρεσίες και υπηρεσίες διαδικτύου

Η ΓΓΠΣ, μέσα από τη μακρόχρονη εμπειρία και τη συνεχή αναπτυξιακή πορεία, προσφέρει μια σειρά παραδοσιακών αλλά και καινοτόμων υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση. Η έγκαιρη και εύρυθμη παραγωγή των υπηρεσιών αυτών αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία του Υπουργείου Οικονομικών και ουσιαστικό εργαλείο για τη διαμόρφωση σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης κράτους-πολίτη.

Υλοποιώντας τον στρατηγικό της σχεδιασμό, στο πλαίσιο συγκεκριμένων πρωτοβουλιών και μέσω της χρήσης τεχνολογιών αιχμής, το τρέχον έτος, επετεύχθησαν παραγωγικά αποτελέσματα, όπως ενδεικτικά, αναφέροντα παρακάτω:

- Προσαρμογή και διεκπεραίωση των διαδικασιών που αφορούν στις φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος φυσικών και μη φυσικών προσώπων (προεκτύπωση, επεξεργασία, υποστήριξη, αποστολή εκκαθαριστικών σημειωμάτων, εισπράξεις, ψηφιακή υποστήριξη των ΔΟΥ και των φορολογικών υπηρεσιών κ.λπ.).
- Τεχνολογική υποστήριξη της αδιάλειπτης (24x7) ηλεκτρονικής υποβολής για τους περισσότερους υπόχρεους, πλησιάζοντας το 100% σε πλείστες περιπτώσεις, με αποτέλεσμα τη μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού βάρους.
- Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Μισθοδοσίας και Συντάξεων (ΠΣΕΣ) και παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς τους συνταξιούχους του Δημοσίου.
- Λειτουργία και υποστήριξη του Πληροφοριακού Συστήματος των κεντρικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών για την παραγωγή και διακίνηση εγγράφων, το πρωτόκολλο, την αποτελεσματική διαχείριση προσωπικού κ.λπ.
- Πλήρη τεχνολογική υποστήριξη της λειτουργίας της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής. Το σύστημα έχει συμπεριλάβει τις αμοιβές όλων των δημοσίων υπαλλήλων.
- Συνεργασία και ανταλλαγή στοιχείων με τους περισσότερους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.
- Σύστημα διαχείρισης αναφορών διοικητικής πληροφόρησης.
- Δημιουργία συστήματος εισροών-εκροών των πετρελαιοειδών.
- Σχεδιασμός και πιλοτική λειτουργία υπηρεσίας έκδοσης ηλεκτρονικού παραβόλου.
- Αδιάλειπτη λειτουργία των υποδομών της, μέσω της υλοποίησης ενιαίου DataCenter για το Υπουργείο Οικονομικών και υπηρεσιών ανάκαμψης από καταστροφές (Disaster Recovery Services).
- Σχεδιασμός και υλοποίηση των τεχνολογικών υποδομών των δράσεων συγχωνεύσεων των ΔΟΥ.

- Υποστήριξη της λειτουργίας των Πληροφοριακών Συστημάτων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΓΓΔΠ).
- Θέση σε παραγωγική λειτουργία του ΕΣΥΠ.

Ο συνεχώς αναβαθμιζόμενος δικτυακός τόπος της ΓΓΠΣ (www.gsis.gr), προσδιορίζεται από τρεις σημαντικές έννοιες: επικοινωνία, πληροφόρηση, συναλλαγές.
Παράλληλα, με την αύξηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, υιοθετήθηκε και ακολουθείται συγκεκριμένη πολιτική ασφάλειας, διαδικασίες για δικαιώματα πρόσβασης, μεταφορά αρχείων, κοινοποίηση περιστατικών, ασφάλιση της κεντρικής βάσης δεδομένων με εξατομικευμένη πρόσβαση και παρακολούθηση ενεργειών, ασφάλειας χρήσης PC, Ψηφιακή Υπογραφή αρχείων κ.ά.

Δικτυακή υποδομή του Υπουργείου Οικονομικών

Η ΓΓΠΣ έχει μεριμνήσει για την ένταξη στο Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης-«Σύζευξις», για όλες σχεδόν τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (Κεντρικές Υπηρεσίες, ΔΟΥ, Τελωνεία, ΥΔΕ, Κτηματικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες του ΓΧΚ, υπηρεσίες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κλπ.), σε όλη την Επικράτεια, παρέχοντας τη δυνατότητα υποστήριξης ενοποιημένων υπηρεσιών μετάδοσης δεδομένων, τηλεδιάσκεψης και φωνής, με ταχύτητες, τουλάχιστον, 1024Kbps και σημαντική εξοικονόμηση πόρων. Εξυπηρετούνται από το δίκτυο «Σύζευξις» περίπου 580 υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, περιορίζοντας σημαντικά τα σχετικά λειτουργικά έξοδα.

Αναπτυξιακό έργο – Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο, και αξιοποιώντας πόρους των ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση», η ΓΓΠΣ προχωρά στον εκσυγχρονισμό των υποδομών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, στον ανασχεδιασμό των δομών της και του οργανωτικού της πλαισίου, στον εκσυγχρονισμό και στην τυποποίηση μεθόδων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τη βελτιστοποίηση των υπηρεσιών της. Με αυτή τη στρατηγική:

- Διασφαλίζει την απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών της στο νέο ψηφιακό γίγνεσθαι και σε ένα συνεχώς διευρυνόμενο και πιο απαιτητικό αριθμό πολιτών και επιχειρήσεων.
- Υλοποιεί νέες δράσεις και ενισχύει το ρόλο της, στην παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών και τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών του Δημοσίου.

Συγκεκριμένα, έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ και χρηματοδοτούνται αναπτυξιακές δράσεις σημαντικού προϋπολογισμού:

- MIS (Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης για λήψη αποφάσεων σε όλες της βαθμίδες της Διοίκησης του Υπουργείου) και Διαδικτυακή πύλη Υπουργείου Οικονομικών. Η δράση δημιουργεί ενιαία δικτυακή πύλη (portal) παροχής ηλεκτρονικών δημόσιων υπηρεσιών για θέματα ψηφιακής οικονομίας. Προκηρύχθηκε το 2013 και ήδη το έργο υλοποιείται.
- Δημιουργία νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τον πολίτη, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση. Οι υπηρεσίες αυτές αφορούν:
  - Σύστημα Ψηφιακών Υπηρεσιών Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων για την καταγραφή και ορθολογική αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, το οποίο υλοποιείται αφού υπογράφηκε η σχετική σύμβαση τον Σεπτέμβριο του 2013.
  - Διαλειτουργικότητα με άλλους φορείς για λήψη στοιχείων όπως μεταφορικά, ΣΑΤΑ, τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία, ΔΕΚΟ, τιμολόγια, δημοτολόγιο και παροχή στοιχείων όπως συνέπεια, ενημερότητα, εύρεση/απόδοση ΑΦΜ, επαλήθευση, διεύθυνση αλληλογραφίας (π.χ. Δημόσιο, ΔΕΚΟ, συμβεβλημένοι), οχήματα, ακίνητη περιουσία και οριζόντιες δράσεις ESB, ταυτοποίηση και πιστοποίηση φορέων, εισαγωγές και μεταβολές δεδομένων, το οποίο υλοποιείται μέσω σύμβασης συμφωνίας πλαισίου για παροχή υπηρεσιών, διασφαλίζοντας την αποτελεσματικότερη ανταπόκριση της ΓΓΠΣ σε συνεργασίες τεχνολογικής διαλειτουργικότητας.

– Αξιοποίηση της μελέτης οργανωτικού και διοικητικού ανασχεδιασμού της ΓΓΠΣ και σχεδιασμό και υιοθέτηση νέας οργανωτικής δομής σε συνάρτηση με τον σύγχρονο ρόλο παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών που καλείται να διαδραματίσει προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τη διοίκηση.

Πλέον των όσων αναφέρθηκαν, η ΓΓΠΣ έχει τη δυνατότητα και προτίθεται να μετασχηματιστεί σε ένα ενιαίο κέντρο πληροφορικής, για όλον τον οικονομικό τομέα της δημόσιας διοίκησης, συμμετέχοντας στη δράση g–cloud, της οποίας ολοκληρώνεται εντός του 2014 η διαγωνιστική διαδικασία, διαθέτοντας τις τεχνολογικές υποδομές, τις κτιριακές εγκαταστάσεις και το κατάλληλα εκπαιδευμένο στελεχιακό δυναμικό για την ασφαλή φιλοξενία και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης δεδομένων ή/και εφαρμογών ή/και συστημάτων άλλων φορέων.

Αναπτυξιακό έργο – Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014-2020

Η ΓΓΠΣ, σε συνεργασία με τη ΓΓΔΕ, έχει καταρτήσει και έχει υποβάλλει το επιχειρησιακό σχέδιο δράσεων προς χρηματοδότηση από το νέο ΣΕΣ 2014-2020. Αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΓΓΠΣ η συνεχής βελτίωση και ανάπτυξη των υποδομών και των συστημάτων τεχονολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών με δράσεις εκσυγχρονισμού και επέκτασης των υποδομών σε υπολογιστική ισχύ και σε αποθηκευτικούς χώρους (storage area), καθώς και η αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιακών υποδομών και η βέλτιστη εξυπηρέτηση εφαρμογών και συναλλασσομένων.

Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί:

- Στον τομέα της ασφάλειας και ειδικότερα στην αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων με τη δημιουργία disaster recovery site, με την σχολαστική εφαρμογή γενικών και ειδικών μέτρων για την προστασία των δεδομένων και των υποδομών.
- Στην πιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών με κύριο στόχο τη βελτίωση της ποιότητας (φιλικότητα, αξιοπιστία) καθώς και τη βελτιστοποίηση των εφαρμογών με στόχο τη μείωση του κόστους επικαιροποίησης και συντήρησής τους.

10. Κοινωνική πολιτική

Στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής προσπάθειας για δημοσιονομική εξυγίανση, προσαρμογή και πειθαρχία αλλά και για τον μετασχηματισμό και την ποιοτική αναβάθμιση των θεσμών και της λειτουργίας της Ελληνικής οικονομίας, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας συνεχίζει την εφαρμογή του προγράμματος διαρθρωτικών και αναπτυξιακών δράσεων με στόχους τον εξορθολογισμό της λειτουργίας της αγοράς εργασίας και του συστήματος κοινωνικής προστασίας, την ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων και της κοινωνικής συνοχής, τη στήριξη της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, την ενίσχυση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας. Επιπλέον, εφαρμόζεται ένα ολοκληρωμένο και συγκροτημένο σχέδιο οργανωτικών παρεμβάσεων και αλλαγών που επιφέρουν άμεσα και απτά οφέλη στους πολίτες, αντιμετωπίζουν την αδήλωτη εργασία και την εισφοροδιαφυγή.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας σχεδιάζει και υλοποιεί ένα πλέγμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Οι σημαντικότερες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που έχουν ξεκινήσει το 2014 και θα συνεχισθούν το 2015, είναι οι ακόλουθες:

- Ο δραστικός περιορισμός του μη μισθολογικού κόστους εργασίας, μέσω της περαιτέρω μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες (είχε προηγηθεί μείωση κατά 1,1 ποσοστιαία μονάδα στο τέλος του 2012).
- Η κατάργηση των μη ανταποδοτικών χρεώσεων (οι λεγόμενοι «κοινωνικοί πόροι») που προβλέπονται υπέρ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

- Η καθιέρωση, σε συμφωνία με το σύνολο των κοινωνικών εταίρων, νέας διαδικασίας για τις ομαδικές απολύσεις, μέσω της θεσμικής ενδυνάμωσης του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας και της υιοθέτησης αυστηρών κριτηρίων και στοιχείων τεκμηρίωσης.
- Η περαιτέρω αναβάθμιση του πληροφοριακού συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ», μέσω του οποίου θα παρακολουθούνται τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μαθητείας, πρακτικής άσκησης, κατάρτισης και κοινωφελούς εργασίας, ενώ ενσωματώθηκε ειδικό ερωτηματολόγιο στο πλαίσιο της ανάπτυξης μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας.
- Η περαιτέρω απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, με στόχο την περαιτέρω μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, καταργήθηκε το «ειδικό βιβλίο καταχώρησης νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού» για επιχειρήσεις (πορτοκαλί βιβλίο), απλοποιήθηκε ο τρόπος οργάνωσης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων με την τήρηση «ειδικού βιβλίου τροποποίησης ωραρίου εργασίας και υπερωριών», έγιναν περαιτέρω προσαρμογές στις λειτουργίες του πληροφοριακού συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ», απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες τήρησης αρχείων για θέματα υγείας και ασφάλειας στα τεχνικά έργα, κλπ.
- Η ανανέωση της κάρτας ανεργίας γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο χωρίς την υποχρέωση προσέλευσης των ανέργων στις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ.
- Η αναβάθμιση της προσπάθειας για την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας, μέσω της επιχειρησιακής ενιαιοποίησης του ΣΕΠΕ και της ΕΥΠΕΑ του ΙΚΑ ως προς τον τρόπο, τις διαδικασίες και τα εργαλεία ελέγχου της αδήλωτης εργασίας.
- Η έναρξη του έργου απλοποίησης - κωδικοποίησης της εργατικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της διαφάνειας και της εφαρμογής του εργατικού δικαίου, καθώς και τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης των εργοδοτών.
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση οδικού χάρτη, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και τον ΟΑΕΔ, για την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης και την αναβάθμιση του θεσμού της Μαθητείας.
- Η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της προσωρινής απασχόλησης.
- Η αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (ΕΣΑΥΕ) 2010-2013 και η εκπόνηση της νέας για την περίοδο 2015-2017, ενώ θεσμοθετήθηκε νέο πλαίσιο για την άσκηση καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας στις μονάδες και υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων.
- Η αναδιοργάνωση, με νομοθετική ρύθμιση, της διαδικασίας μεσολάβησης και διαιτησίας και η ενδυνάμωση της μεσολάβησης στο πλαίσιο των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.
- Η εντατικοποίηση, κατά τη διάρκεια του 2014, και η συνεπής συνέχεια της εφαρμογής των μέτρων για την ενίσχυση της εισπρακτικής ικανότητας των ασφαλιστικών ταμείων. Συγκεκριμένα, υλοποιούνται καθολικοί διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ των δηλωθεισών και καταβληθεισών εισφορών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, εξορθολογίστηκε ο μηχανισμός είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών των ΕΤΕΑ, ΤΑΠΙΤ, ΤΑΥΤΕΚΩ, θεσμοθετήθηκε και ήδη πραγματοποιείται αυτοματοποιημένος συμψηφισμός επιστροφής φόρων και οφειλών προς την εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία, καθιερώθηκε η υποβολή των ασφαλιστικών εισφορών για κύρια, επικουρική ασφάλιση και εφάπαξ παροχές σε ενιαία φόρμα μέσω ΑΠΔ, το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών των φορέων κοινωνικής ασφάλισης τέθηκε σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία, λήφθηκαν διαρθρωτικά μέτρα εξορθολογισμού λειτουργίας του ΟΑΕΕ (π.χ. μηνιαία καταβολή εισφορών), κλπ.
- Η έναρξη της δημιουργίας του συστήματος «ΑΤΛΑΣ», με την ψηφιακή καταγραφή του ασφαλιστικού ιστορικού για όλους τους εργαζόμενους. Με την ολοκλήρωσή του (εντός του 2015) η απονομή συντάξεων θα γίνεται άμεσα και κάθε ασφαλισμένος θα έχει πρόσβαση στο ασφαλιστικό ιστορικό του, ενώ ήδη έχει καταργηθεί η θεώρηση των βιβλιαρίων υγείας.
- Η έναρξη, με ορίζοντα ολοκλήρωσης εντός του 2015, του έργου της κατάρτισης νέου Κώδικα Κοινωνικής Ασφάλισης, απλοποιώντας την ασφαλιστική νομοθεσία.
- Η εφαρμογή, από 01.01.2014, νέου τρόπου υπολογισμού των εφάπαξ παροχών, ο οποίος στηρίζεται σε αναλογιστική ισοδυναμία και περιλαμβάνει ένα συντελεστή βιωσιμότητας ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε μελλοντική ανισορροπία του συστήματος.
- Η εφαρμογή, σε όλα τα Ταμεία που χορηγούν επικουρικές συντάξεις, του διανεμητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλοποίηση και με την πρόβλεψη συντελεστή βιωσιμότητας, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ελλειμάτων.

- Η έναρξη και ολοκλήρωση εντός του 2015 του έργου της οικονομικής μεταρρύθμισης των μηχανισμών διαχείρισης και ελέγχου των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, με το οποίο αντιμετωπίζονται οριστικά οι εκκρεμότητες όλων των κλάδων και τομέων των ασφαλιστικών ταμείων, με το κλείσιμο 339 οικονομικών χρήσεων παρελθόντων ετών και τη σύνταξη ισολογισμών–απολογισμών.
- Η δρομολόγηση και ολοκλήρωση το 2017 της δημιουργίας ενός ενοποιημένου μοντέλου είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών και φορολογικών εσόδων από τη φορολογική διοίκηση της χώρας.
- Η εισαγωγή, για πρώτη φορά και στην Ελλάδα, του θεσμού του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, αρχικά σε πιλοτική μορφή σε 13 Δήμους (έναν από κάθε Περιφέρεια). Με την εν συνεχεία επέκτασή του στο σύνολο της χώρας δημιουργείται ένα ολοκληρωμένο δίχτυ προστασίας των πολιτών που βρίσκονται εντός του φάσματος της ακραίας φτώχειας.
- Η επέκταση του σχετικού βοηθήματος ανεργίας ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολουμένων, ακόμη και σε όσους έχουν προβεί σε ρύθμιση των ασφαλιστικών τους εισφορών και είναι συνεπείς με τις οφειλές τους.
- Η εφαρμογή ολοκληρωμένης παρέμβασης υπέρ των άστεγων συμπολιτών μας, με πόρους που διατίθενται από τη διανομή του κοινωνικού μερίσματος.
- Η αύξηση του αριθμού των δικαιούχων της ειδικής παροχής προς μακροχρόνια ανέργους, μέσω διεύρυνσης των ηλικιακών προϋποθέσεων χορήγησής της.
- Η βελτίωση της πρόσβασης των πολιτών σε βασικές υπηρεσίες, κυρίως, μέσω της χορήγησης ασφαλιστικής ικανότητας για παροχές σε είδος σε κατηγορίες συμπολιτών μας, όπως υπερήλικοι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση σύνταξης, πολίτες που αποκλείονται από το καθεστώς κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας λόγω μη πληρωμής εισφορών, ενώ βελτιώθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο πρόγραμμα δωρεάν νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ανασφάλιστων και οικονομικά αδύναμων πολιτών.
- Η θεσμοθέτηση και έναρξη λειτουργίας, για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 2014, του ετήσιου κατασκηνωτικού προγράμματος για παιδιά ανέργων και οικονομικά αδύναμων οικογενειών.

Μια άλλη δέσμη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που σχεδιάζονται με εντατικό ρυθμό και θα ξεκινήσουν το 2015, αφορούν στα κάτωθι:

- Τη δημιουργία, σε διασύνδεση με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», μόνιμων μηχανισμών διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας και αξιολόγησης των πολιτικών απασχόλησης, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων απασχόλησης και επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης.
- Τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου νομικού πλαισίου για την πρακτική άσκηση και για την αποτελεσματικότερη σύνδεσή της με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας (στο πλαίσιο και της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης «Εγγύηση για τη Νεολαία»).
- Τη δημιουργία «Λευκού Μητρώου Επιχειρήσεων», αυτών δηλαδή που επιδεικνύουν διαχρονικά συμμόρφωση στην εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, και εστίαση των ελέγχων σε επιχειρήσεις με υψηλή παραβατικότητα.
- Την ολοκλήρωση, εντός του 2015, του νέου «ασφαλιστικού χάρτη» της χώρας, με την περαιτέρω διοικητική ενοποίηση των ταμείων στη βάση της μελέτης που εκπόνησε το ΚΕΠΕ.
- Την περαιτέρω μείωση των εργοδοτικών εισφορών κατά 1 ποσοστιαία μονάδα, υπό την προϋπόθεση ότι κάτι τέτοιο θα το επιτρέψει ο ρυθμός αύξησης των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων.
- Τη δημιουργία του Ενιαίου Κέντρου Απονομής Συντάξεων εντός του 2015 και μετά την ολοκλήρωση του συστήματος «ΑΤΛΑΣ».

Παράλληλα, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας σχεδιάζει και υλοποιεί αναπτυξιακές πρωτοβουλίες. Η πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας για το έτος 2015 ενδυναμώνεται με το σχεδιασμό της εφαρμογής προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής εκτιμώμενου ετήσιου προϋπολογισμού περίπου 600 εκατ. ευρώ. Η δαπάνη για τα προγράμματα αυτά είναι σημαντικά

αυξημένη από την αντίστοιχη του έτους 2014 (373 εκατ. ευρώ), κυρίως, λόγω της ιδιαίτερης έμφασης που αποδίδεται στην εμπροσθοβαρή χρηματοδότηση προγραμμάτων για νέους και ανέργους.

Οι σημαντικότερες παρεμβάσεις που είτε ξεκίνησαν το 2014 και θα συνεχισθούν το 2015 είτε θα ξεκινήσουν το 2015, είναι οι εξής:

- Η υλοποίηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης «Εγγύηση για τη Νεολαία, με προγράμματα για νέους από 18 έως 24 ετών, όπως η επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για 12.000 νέους, η Ολοκληρωμένη Παρέμβαση για 8.000 νέους και ευπαθείς ομάδες, τα ειδικά προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης για 15.000 ανέργους νέους σε πιστοποιημένες ειδικότητες (π.χ. τουρισμός, αγροτική παραγωγή, ναυτιλία, πληροφορική, κ.λπ).
- Η επιταγή εισόδου για νέους 18 έως 29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για 38.000 ανέργους.
- Το πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας για 50.000 μακροχρόνια ανέργους ή ανέργους που ζουν σε νοικοκυριά χωρίς κανέναν εργαζόμενο.
- Το πρόγραμμα για την προώθηση της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και εγγυημένης απασχόλησης για 16.620 ανέργους 29 - 64 ετών με χαμηλά τυπικά προσόντα.
- Το πρόγραμμα «Εναρμόνιση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής 2014-2015», το οποίο αφορά 55.000 ωφελούμενες μητέρες και 68.500 παιδιά για την περίοδο 2014-2015.
- Η επιδότηση καινοτόμου επιχειρηματικότητας των νέων έως 35 ετών (2.000 ωφελούμενοι).
- Οι επιχορηγήσεις επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων 30-66 ετών (10.000 ωφελούμενοι), πτυχιούχων έως 35 ετών (7.200 ωφελούμενοι), ωφελουμένων Τοπικών Σχεδίων Δράσης όπως «ΤοπΣα & ΤοπΕΚΟ» (10.000 ωφελούμενοι), κλπ.
- Το «Εθνικό Δίκτυο Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας» (12.000 ωφελούμενοι ευπαθών κοινωνικά ομάδων).
- Η λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.), για 10.000 ανέργους.
- Η υλοποίηση του Προγράμματος Επιδότησης διακοπών εργαζομένων, ανέργων και των οικογενειών αυτών με επιταγή κοινωνικού τουρισμού έτους 2014-2015.

11. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Κατά την τελευταία διετία έχει ξεκινήσει η εφαρμογή από την Κυβέρνηση μιας στρατηγικής οικονομικής πολιτικής, η οποία, παράλληλα με την εδραίωση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, προσαρμογής και πειθαρχίας, επικεντρώνεται στην επανεκκίνηση της πραγματικής οικονομίας. Δομικό συστατικό αυτής της προσπάθειας ανάσχεσης των έντονων υφεσιακών πιέσεων και απελευθέρωσης της αναπτυξιακής δυναμικής της οικονομίας είναι η προώθηση μιας σειράς διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, έχουν αναληφθεί σχετικές πρωτοβουλίες εντός του 2014, και δρομολογούνται μια σειρά από αντίστοιχες πρωτοβουλίες για το 2015 και έπειτα. Ειδικότερα, ανά πεδίο πολιτικής, ενδεικτικές πρωτοβουλίες για την περίοδο 2014–2015 είναι:

Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα

- Δημιουργία πλαισίου για την αναδιάρθρωση του ιδιωτικού χρέους.
- Αναθεώρηση του Πτωχευτικού Κώδικα των επιχειρήσεων και θεσμοθέτηση πτώχευσης των ιδιωτών.
- Ενοποίηση και απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις με στόχο την επιτάχυνση, διαφάνεια και μέγιστη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος καθώς και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και του υγιούς ανταγωνισμού.
- Δημιουργία σύγχρονης ηλεκτρονικής πλατφόρμας δημόσιων συμβάσεων (www.promitheus.gov.gr), μέσω της οποίας πραγματοποιείται ολόκληρη η διαδικασία εκτέλεσης μίας δημόσιας σύμβασης, στοχεύοντας στην καταπολέμηση της διαφθοράς, στην απλοποίηση και

επιτάχυνση των διαδικασιών διεξαγωγής αναθέσεων καθώς και στη μείωση του διοικητικού και δημοσιονομικού κόστους.

- Δημιουργία Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), στο οποίο καταχωρούνται όλες οι δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται πανελλαδικά και στο οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση όλοι οι πολίτες.
- Εποπτεία της αγοράς καυσίμων, εγκατάσταση συστήματος εισροών-εκροών πανελλαδικά, λειτουργία ελεγκτικού μηχανισμού για τον εντοπισμό παραβατικής συμπεριφοράς και την επιβολή νομικών κυρώσεων.
- Βελτίωση του πλαισίου λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) για την περαιτέρω μείωση του διοικητικού κόστους και την επιτάχυνση των διαδικασιών σύστασης επιχειρήσεων.
- Ολοκλήρωση των τεχνικών προαπαιτούμενων για τη διενέργεια των ηλεκτρονικών πληρωμών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), εκπαίδευση διαχειριστών και γενίκευση της χρήσης τους.
- Απλοποίηση της διαδικασίας πληρωμών του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ.
- Θεσμοθέτηση της λειτουργίας του ΠΔΕ στον νέο Νόμο για το Δημόσιο Λογιστικό.
- Δημιουργία ενός απλού, σταθερού και ευέλικτου ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τη διευκόλυνση πρόσβασης στο επιχειρείν, σε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα, μέσω της κατάργησης των περιττών αδειών και της ολιστικής προσέγγισης των προϋποθέσεων αδειοδότησης για κάθε τύπο επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Αναμόρφωση του πλαισίου για τα Επιχειρηματικά Πάρκα ως Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων (ΟΥΔ) ώστε η αδειοδότηση να γίνεται για συγκεκριμένες χρήσεις και ο εκάστοτε διαχειριστής να αδειοδοτεί τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να λειτουργήσουν εντός αυτού.
- Σύσταση Διϋπουργικής Επιτροπής για τη Βιομηχανική Πολιτική με κύρια αντικείμενα δράσης:
  - Μείωση ενεργειακού κόστους στη βιομηχανία.
  - Διασφάλιση ρευστότητας και αξιοποίηση των πόρων του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020.
  - Στρατηγικές για τη βελτίωση των σχέσεων έρευνας και βιομηχανίας.
  - Ενίσχυση εξωστρέφειας επιχειρήσεων.
  - Θεσμικές μεταρρυθμίσεις για την ανάπτυξη φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Ολοκλήρωση της νομοθετικής πρωτοβουλίας για την άρση εμποδίων στον ανταγωνισμό σε τέσσερις τομείς της Ελληνικής οικονομίας (τουρισμός, λιανικό εμπόριο, επεξεργασία τροφίμων, δομικά υλικά).
- Συνέχιση του έργου του ΟΟΣΑ για την αξιολόγηση της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά την άρση των εμποδίων στον ανταγωνισμό σε τέσσερις επιμέρους κλάδους της μεταποίησης:
  - Παραγωγή άνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου.
  - Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών, ειδών ένδυσης, δέρματος και δερμάτινων ειδών.
  - Ποτοποιία.
  - Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού.

Υποδομές, Μεταφορές και Δίκτυα

Τομέας Υποδομών

- Κύρια συμμετοχή στη παραγωγή του νομοθετικού πλαισίου (Ν. 4282/2014) που αφορά στην απλούστευση και ενοποίηση του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων (έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών).
- Προώθηση της υλοποίησης των διαδικασιών ηλεκτρονικής δημοπρασίας (e-procurement) και στους τομείς των δημοσίων έργων και μελετών.
- Άρση περιορισμών στις δημοπρασίες δημοσίων έργων προκειμένου να ενισχυθεί ο ελεύθερος ανταγωνισμός, όπως κατάργηση ανώτατων και κατώτατων ορίων προϋπολογισμού έργων (Ν. 4273/2014) κ.λπ.
- Εκσυγχρονισμός των μητρώων κατασκευαστών, εργοληπτικών επιχειρήσεων και μελετητών.

Τομέας Μεταφορών

- Ολοκλήρωση, εντός του 2015, αφενός της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης των εταιρειών ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ και αφετέρου της διαδικασίας εξυγίανσης του ΟΣΕ ΑΕ και της ρύθμισης του θέματος των κρατικών ενισχύσεων.
- Λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Επιβατικών Μεταφορών σύμφωνα με το Ν. 4199/2013.
- Συνέχιση της λειτουργικής συγχώνευσης και εξυγίανσης αστικών συγκοινωνιών του ΟΑΣΑ και του ΟΑΣΘ.
- Έκδοση του δευτερογενούς πλαισίου για τη ρύθμιση θεμάτων εφοδιαστικής αλυσίδας (Logistics) κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4302/2014.
- Προαγωγή της οδικής ασφάλειας με υλοποίηση των παρακάτω έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται:
  - Μηχανογράφηση της λειτουργίας των σχολών εκπαίδευσης/πιστοποίησης υποψηφίων οδηγών και οδηγών και των υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας (ολοκλήρωση εντός του 2015).
  - Ολοκληρωμένο πλαίσιο διαδικασιών και εφαρμογών για την εποπτεία και τη διαχείριση της οδικής ασφάλειας (ολοκλήρωση εντός του 2015).
  - Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικής ακαδημίας οδήγησης – e-Drive Academy (ολοκλήρωση εντός του 2015).

Τομέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

- Ολοκλήρωση του συστήματος αδειοδότησης κατασκευών κεραιών μονοαπευθυντικής διαδικασίας (ΣΗΛΥΑ).
- Εφαρμογή νέου νομικού πλαισίου για τις εταιρίες εκκαθάρισης που αναλαμβάνουν τη λογιστική τακτοποίηση λογαριασμών της κινητής ναυτικής και της κινητής ναυτικής δορυφορικής υπηρεσίας των ελληνικών εμπορικών πλοίων.
- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών για περαιτέρω απελευθέρωση της ταχυδρομικής αγοράς.

Διοικητική Μεταρρύθμιση και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και οι ποιοτικές αλλαγές στο δημόσιο τομέα αποτελούν πλέον σαφή πολιτική προτεραιότητα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΜΗΔ). Η μεγάλη πρόκληση για το ΥΔΜΗΔ είναι η αλλαγή της ατζέντας από την επίτευξη ποσοτικών στόχων, που είχαν κυρίως να κάνουν με τη μείωση του κράτους, στη δρομολόγηση ποιοτικών αλλαγών, που αφορούν πρωτίστως στον τρόπο λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΔΜΗΔ έχει καταστρώσει και υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο και συγκροτημένο σχέδιο αναμόρφωσης της δημόσιας διοίκησης με στόχους, προτεραιότητες, χρονοδιαγράμματα και χρηματοδότηση. Το σχέδιο αυτό έχει τρεις κεντρικούς πυλώνες:

- Ο πρώτος πυλώνας έχει να κάνει με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δομών όλου του Δημοσίου με έμφαση στα Υπουργεία, ώστε να μπορούμε να επαναπροσδιορίσουμε το ρόλο του Κράτους στις νέες μειωμένες του διαστάσεις.
- Ο δεύτερος πυλώνας της μεταρρύθμισης, μετά την αξιολόγηση και την οριστικοποίηση των κεντρικών δομών του Κράτους, είναι η επαναξιολόγηση του προϊόντος που θα παράγει κάθε δημόσια διαδικασία, έτσι ώστε να φροντίσουμε αυτή να πραγματοποιείται με τον απλούστερο δυνατό τρόπο, με τη χρήση του απαραίτητου ανθρώπινου δυναμικού, χωρίς σπατάλες και με τη μεγαλύτερη δυνατή χρησιμοποίηση των εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Τρίτος πυλώνας είναι να αποκτήσει το Κράτος, για πρώτη φορά, μια σύγχρονη στρατηγική διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων που διαθέτει.

Εφαρμογή οργανογραμμάτων Υπουργείων και φορέων

Νέα, απλοποιημένα και λιτά οργανογράμματα απέκτησαν τα Υπουργεία, αλλάζοντας με τον τρόπο αυτό τον πυρήνα του Κράτους και της Δημόσιας Διοίκησης μετά από δεκαετίες. Η κατάρτιση των

νέων οργανισμών των Υπουργείων βασίστηκε σε εκθέσεις αξιολόγησης, που συνοδεύονται από περιγράμματα αποστολής και θέσεων καθώς και από σχέδια στελέχωσης, που έχουν εγκριθεί από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης (ΚΣΜ). Οι αξιολογήσεις των δομών των Υπουργείων αποτυπώθηκαν σε εκθέσεις - πορίσματα των Επιτροπών Αξιολόγησης, οι οποίες υπεβλήθησαν στο ΥΔΜΗΔ, που είχε το συντονισμό και την εποπτεία, και στα αρμόδια Υπουργεία για τις απαραίτητες διαβουλεύσεις.

Έτσι, υλοποιήθηκε ένα διαχρονικό αίτημα για τον εξορθολογισμό του Δημοσίου, που πλέον αποκτά μια ενιαία συνεκτική δομή με τις μειώσεις των δομών να αγγίζουν το 40% και το δημοσιονομικό όφελος να ανέρχεται στο ποσό των 10,8 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, από 7.717 προϊσταμένους που είχε η Δημόσια Διοίκηση διαθέτει πλέον 4.558, με το δημοσιονομικό κόστος να περιορίζεται στα 16,2 εκατ. ευρώ, από 27,1 εκατ. ευρώ, που ήταν μέχρι πρότινος. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι Γενικές Διευθύνσεις μειώνονται σε 93 από 115, οι Διευθύνσεις σε 994 από 1.644 και τα Τμήματα σε 3.324 από 5.763. Πλέον το 70% των εργαζομένων απασχολείται σε επιχειρησιακά θέματα και το 30% με τα εσωτερικά διοικητικά και οικονομικά θέματα. Τα νέα οργανογράμματα τέθηκαν σε ισχύ από τις 29 Οκτωβρίου.

Μείωση διοικητικών βαρών σε 13 τομείς πολιτικής

Το ΥΔΜΗΔ και ο ΟΟΣΑ συνεργάστηκαν στο πλαίσιο της Συμφωνίας Συνεισφοράς που υπογράφηκε το 2012, προκειμένου να ποσοτικοποιήσουν τα πλέον επιβαρυντικά διοικητικά βάρη που προκύπτουν λόγω νομοθετικών ρυθμίσεων και λοιπών διοικητικών πρακτικών σε 13 τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Ο στρατηγικός στόχος είναι διττός, από τη μία, η μείωση των διοικητικών βαρών και της γραφειοκρατίας και από την άλλη, η εκπαίδευση, κατάρτιση και μεταφορά τεχνογνωσίας σε στελέχη της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης στην μέτρηση και μείωση των διοικητικών βαρών. Ο ΟΟΣΑ συνεργάστηκε στενά με επιχειρηματικές ενώσεις, εταιρείες και άλλους φορείς προκειμένου να εντοπιστούν οι πλέον επιβαρυντικές ρυθμίσεις, καθώς και προτεραιότητες και τομείς πολιτικής για απλούστευση. Με τη χρήση τυποποιημένης διεθνούς μεθοδολογίας, η έκθεση του ΟΟΣΑ εντόπισε διοικητικά βάρη ύψους 3,28 δισ. ευρώ και διοικητικό κόστος ύψους 4,08 δισ. ευρώ σε 13 βασικούς τομείς της Ελληνικής οικονομίας χρησιμοποιώντας το διεθνώς αναγνωρισμένο τυποποιημένο μοντέλο κόστους.

Το ΥΔΜΗΔ προχώρησε στην υλοποίηση του συνόλου των συστάσεων του ΟΟΣΑ σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των πιο επιβαρυντικών του ΦΠΑ και του εταιρικού δικαίου, είτε με νομοθετική παρέμβαση του ΥΔΜΗΔ (Ν. 4281/2014) είτε σε τομεακά νομοθετήματα. Η υλοποίηση συντονίζεται και παρακολουθείται από το ΥΔΜΗΔ σε ό,τι αφορά την δευτερογενή νομοθεσία αλλά και την επιχειρησιακή υλοποίηση.

Επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Δημοσίου

Τον Ιούλιο του 2014, ψηφίστηκε ο Ν. 4275/2014 για την «Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (Ν. 3526/2007) − Επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων και άλλες διατάξεις» για την εγκαθίδρυση του νέου θεσμικού πλαισίου επιλογής των Προϊσταμένων Τμημάτων, Διευθύνσεων και Γενικών Διευθυντών στο Δημόσιο. Με το νέο σύστημα εισάγονται αξιοκρατικά εργαλεία για την ανάληψη θέσης ευθύνης στη δημόσια διοίκηση και μπαίνει τέλος στη λογική της επετηρίδας, αλλά και της κομματικής συχνά επιλογής. Στόχος είναι να επιλέγονται οι πλέον κατάλληλοι υπάλληλοι για κάθε συγκεκριμένη διευθυντική θέση και να εντοπίζονται τα δυναμικά εκείνα χαρακτηριστικά και οι ειδικές δεξιότητες που πρέπει να έχει ένας δημόσιος υπάλληλος για κάθε συγκεκριμένη θέση ευθύνης.

Πρόγραμμα κινητικότητας και μόνιμος μηχανισμός κινητικότητας

Βάσει της αξιολόγησης των δομών και των εγκεκριμένων σχεδίων στελέχωσης και της συνακόλουθης κατάργησης των πλεοναζουσών θέσεων, εντάχθηκαν στο πρόγραμμα κινητικότητας 25.522 υπάλληλοι. Η διαδικασία επανατοποθέτησης των υπαλλήλων από το πρόγραμμα κινητικότητας σε υπηρεσίες που βάσει της αξιολόγησης και των σχεδίων στελέχωσης διαπιστώνονται ανάγκες σε προσωπικό έχει σχεδόν ολοκληρωθεί.

Παράλληλα, βρίσκεται υπό επεξεργασία ο σχεδιασμός και η εγκαθίδρυση ενός μόνιμου μηχανισμού κινητικότητας, ο οποίος είναι αποσυνδεδεμένος από την προγενέστερη έννοια της υποχρεωτικής κινητικότητας και των απολύσεων. Στην ουσία πρόκειται για μια δομημένη εσωτερική αγορά εργασίας στο Δημόσιο, που θα αντικαταστήσει το εν πολλοίς προβληματικό σύστημα των αποσπάσεων και των μετατάξεων. Όπου υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις με βάση τα οργανογράμματα, οι θέσεις αυτές θα προκηρύσσονται και εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον η θέση θα καλύπτεται βάση μιας οργανωμένης αγοράς εργασίας.

Συνεκτική πολιτική προσλήψεων

Για το 2014, οι προσλήψεις τακτικού προσωπικού υλοποιούνται, για πρώτη φορά, σε απόλυτη συμφωνία με τον προγραμματισμό προσλήψεων, όπως εγκρίθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης, με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών της δημόσιας διοίκησης σε εξειδικευμένο προσωπικό.

Αξιολόγηση προσωπικού

Με το Ν. 4250/2014 θεσμοθετήθηκε το μεταβατικό σύστημα για την αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων. Σκοπός της ρύθμισης αυτής ήταν να αποδοθεί η βαρύνουσα σημασία που θα πρέπει να έχει κάθε σύστημα αξιολόγησης και να αρθούν οι στρεβλώσεις και η απαξίωση του παρόντος συστήματος αξιολόγησης, καθώς και να αποκτήσει η διοίκηση κουλτούρα αξιολόγησης.

Σε συνέχεια του μεταβατικού συστήματος, βρίσκεται υπό επεξεργασία ο σχεδιασμός πάγιου συστήματος αξιολόγησης. Με αυτόν τον τρόπο, υπογραμμίζεται η σημασία της αξιολόγησης για την ορθολογική, αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, αποκαθιστώντας το κύρος και την υποχρεωτικότητα της αξιολόγησης.

Ενίσχυση πειθαρχικής ευθύνης

Σημαντικός αριθμός ενεργειών υιοθετήθηκε προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της πειθαρχικής ευθύνης, με αποτέλεσμα τον εντοπισμό και θεραπεία χρόνιων δυσλειτουργιών.
Ειδικότερα:

- Επιταχύνθηκε, ουσιαστικά, η λειτουργία των Πειθαρχικών Συμβουλίων και η εξέταση των εκκρεμών υποθέσεων μέσω του συστήματος παρακολούθησης της πειθαρχικής διαδικασίας από το Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕΕΔΔ).
- Δρομολογήθηκε, νομοθετικά, η έγκαιρη εκδίκαση των αγωγών απασχολούμενων επί έτη με προσωρινά μέτρα/ασφαλιστικές διαταγές και συνεπώς ο τερματισμός μιας χρόνιας στρέβλωσης.
- Διενεργήθηκαν εκτεταμένοι έλεγχοι τήρησης του ωραρίου εργασίας και εντοπίστηκαν επί μακρόν απουσιάζοντες υπάλληλοι, ενεργοποιώντας στη συνέχεια διαδικασίες Υγειονομικών Επιτροπών και Πειθαρχικών Συμβουλίων.
- Προχώρησαν στοχευμένοι έλεγχοι εντοπισμού πλαστών δικαιολογητικών και δόθηκε προτεραιότητα στην εξέταση σχετικών καταγγελιών από το ΣΕΕΔΔ.
- Παράλληλα, το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προχώρησε στη θέσπιση ενός αντικειμενικού συστήματος επανελέγχου της μετατροπής συμβάσεων ορισμένου χρόνου και έργου σε αορίστου χρόνου, υπό τη συνολική εποπτεία του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).

Συγχωνεύσεις και καταργήσεις φορέων

Η αναδιοργάνωση των κρατικών δομών, συνολικά, συνιστά στρατηγική προτεραιότητα με στόχο την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία δημόσιων οργανισμών και φορέων, με όσο το δυνατόν μικρότερο δημοσιονομικό κόστος.

Με το Ν. 4250/2014 καταργήθηκαν 21 φορείς των οποίων η συνέχιση της λειτουργίας, από πλευράς επιχειρησιακού αντικειμένου, δεν ήταν απαραίτητη. Με αυτό τον τρόπο καταργήθηκαν εκείνοι οι φορείς που εδώ και καιρό είχαν εκπληρώσει την αποστολή τους, ενώ συγχωνεύτηκαν άλλοι που είχαν επικαλύψεις μεταξύ τους, με αποτέλεσμα να περιορίζεται σημαντικά η σπατάλη δημόσιων πόρων.

Μείωση γραφειοκρατίας

Εντός του 2014, με το Ν. 4250/2014 αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του περιορισμού των γραφειοκρατικών διαδικασιών.
Ειδικότερα:

- Καταργήθηκε η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων από τους ενδιαφερόμενους στο σύνολο των συναλλαγών τους όχι μόνο με τις δημόσιες υπηρεσίες αλλά και με τους φορείς, που άμεσα ή έμμεσα ελέγχονται από το Κράτος, όταν πρόκειται για έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς.
- Καταργήθηκε η υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ των τροποποιήσεων καταστατικού και των ετήσιων ισολογισμών των Ανωνύμων Εταιρειών και των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (η ανάγκη δημοσιότητας για τις συγκεκριμένες πράξεις των εταιρειών καλύπτεται πλέον μέσω του Γενικού Εμπορικού Μητρώου-ΓΕΜΗ).
- Καταργήθηκε η υποχρέωση βεβαίωσης γνήσιου υπογραφής στην υπεύθυνη δήλωση που κατατίθεται στην πρώτη φάση προσφοράς σε διαγωνισμό του Δημοσίου.

Σύστημα αδειοδοτήσεων

Το ΥΔΜΗΔ προχώρησε, για πρώτη φορά, στην κατάργηση των συστημάτων αδειοδοτήσεων, ξεκινώντας από 25 διαδικασίες αδειοδότησης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Καταργείται σε πολλές περιπτώσεις πλήρως η απαίτηση υποβολής φακέλου δικαιολογητικών, η οποία εξακολουθούσε να ισχύει σε άλλες περιπτώσεις κατάργησης αδειοδοτήσεων στο παρελθόν. Η γνωστοποίηση ισχύει πλέον και για την έναρξη της δραστηριότητας και για την αντικατάσταση, μεταβίβαση καταστήματος και προσθήκη σε αυτό άλλης δραστηριότητας.

Έλεγχος για πλαστά πιστοποιητικά

Το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης δρομολόγησε το συστηματικό και μεθοδικό έλεγχο όλων των πιστοποιητικών που αξιοποίησαν οι υπάλληλοι του Δημοσίου για την πρόσληψή τους. Γίνεται έλεγχος εγκυρότητας, για πρώτη φορά, όλων των τίτλων σπουδών και των λοιπών στοιχείων που περιέχονται στα ατομικά μητρώα των υπαλλήλων. Οι φορείς είναι υποχρεωμένοι να καταχωρούν αναλυτικά τις σχετικές ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί καθώς και τα αποτελέσματα των ενεργειών τους.

Επανέλεγχος μετατροπής συμβάσεων

Το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προχώρησε στη θέσπιση ενός αντικειμενικού συστήματος επανελέγχου της μετατροπής συμβάσεων ορισμένου χρόνου και έργου σε αορίστου χρόνου, υπό τη συνολική εποπτεία του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ). Το αρμόδιο για το διορισμό όργανο υποχρεούται να εκδώσει αμελλητί πράξη με την οποία διαπιστώνεται η αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής σχέσης και η κατάργηση της θέσης, σε περίπτωση που το ΑΣΕΠ κρίνει ότι στο πρόσωπό του δεν συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις μετατροπής της σχέσης εργασίας με υπαιτιότητα του υπαλλήλου.

Ανοιχτή διαδικασία επιλογής προσώπων σε θέσεις ευθύνης

Με ανοιχτή διαδικασία πραγματοποιήθηκε η πλήρωση των θέσεων δυο φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, του Προέδρου του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Κοινωνίας της Πληροφορίας (ΚτΠ).

Πρόσληψη επιτυχόντων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ

Το ΥΔΜΗΔ προχώρησε στην επίλυση μιας πολυετούς εκκρεμότητας, που αφορά διοριστέους του ΑΣΕΠ, οι οποίοι διαγωνίστηκαν μέσω του αξιοκρατικού συστήματος του Ν. 2190/1994 (νόμος Πεπονή) και έχουν κριθεί ως επιτυχόντες,

Καταγραφή μη μισθολογικών παροχών και στοχευμένες παρεμβάσεις

Το ΥΔΜΗΔ, στο πλαίσιο της βελτιστοποίησης της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, ανέλαβε την πρωτοβουλία να εντοπίσει και να εξορθολογίσει ζητήματα που σχετίζονται με κάθε είδους «παροχές» μη μισθολογικού χαρακτήρα.

Με το Ν. 4210/2013:

- Καταργήθηκε η «ειδική» άδεια λόγω χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή (1 ημέρα/δίμηνο), η οποία, με την πρόοδο της τεχνολογίας, αποτελούσε, πλέον, αναχρονιστικό και παρωχημένο προνόμιο.
- Μειώθηκε η άδεια εξετάσεων για φοιτητές/σπουδαστές δημοσίους υπαλλήλους από συνολικά 20 εργάσιμες ημέρες / έτος σε 10 εργάσιμες ημέρες / έτος. Επίσης, για κάθε ημέρα εξετάσεων, μειώθηκε η προβλεπόμενη άδεια από δύο ημέρες σε μία, προκειμένου να επιτευχθεί η απαραίτητη ισορροπία μεταξύ της επιμόρφωσης των υπαλλήλων και της απρόσκοπτης λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.
- Μειώθηκαν οι μέρες βραχυχρόνιας αναρρωτικής άδειας από 10 σε 8, εκ των οποίων οι μέρες που χορηγούνταν χωρίς ιατρική γνωμάτευση, μειώθηκαν από 4 σε 2, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο των καταχρηστικών περιπτώσεων.

Περαιτέρω, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών/ΓΛΚ συνεχίζεται η καταγραφή και η συνολική επισκόπηση του συνολικού πλαισίου των μη μισθολογικών παροχών, με σκοπό την αποτίμησή τους και την υιοθέτηση στοχευμένων παρεμβάσεων, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Αναβάθμιση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών

Τα ΚΕΠ προσφέρουν, από τις αρχές Μαρτίου, μια σειρά νέων υπηρεσιών. Οι νέες υπηρεσίες που παρέχονται πλέον από τα ΚΕΠ, τα καθιστούν μοναδικό σημείο αναφοράς και συναλλαγής του πολίτη με τη δημόσια διοίκηση (όπως φορολογική ενημερότητα των αρμόδιων ΔΟΥ, ασφαλιστική ενημερότητα και βεβαίωση οικοδομοτεχνικού έργου του ΙΚΑ, υποβολή αίτησης για ένταξη στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο και στο Μητρώο των Ευάλωτων Πελατών της ΔΕΗ, πιστοποιητικά Δημοτολογίου κ.ά.)

Εσωτερική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Διασφάλιση της – συνταγματικά κατοχυρωμένης – οικονομικής αυτοτέλειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδίως μέσω:
  - Ενίσχυσης του ρυθμιστικού πλαισίου κατάρτισης, αναμόρφωσης και εκτέλεσης ρεαλιστικών και τουλάχιστον ισοσκελισμένων προϋπολογισμών.
  - Προώθησης της διαφάνειας της οικονομικής δράσης της Αυτοδιοίκησης, με εξορθολογισμό του πολύπλοκου πλαισίου αλληλεπικαλυπτόμενων ελέγχων.
  - Εφαρμογής αποτελεσματικών δράσεων στήριξης και εξυγίανσης Δήμων, με ταυτόχρονο σεβασμό στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση όλων των υπολοίπων ΟΤΑ.
  - Διαβούλευσης με τους φορείς της Αυτοδιοίκησης επί των προβλεπόμενων πόρων της (Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων και ιδίων εσόδων), του τρόπου είσπραξης και απόδοσής τους

και της μετάβασης στη φορολογική αποκέντρωση, με διασφάλιση, σε κάθε περίπτωση, της αποτελεσματικής άσκησης των αρμοδιοτήτων και του θεσμικού ρόλου της.

- Ενίσχυση της – συνταγματικά κατοχυρωμένης – διοικητικής αυτοτέλειας των Δήμων και των Περιφερειών, με γνώμονα:
  - Την ουσιαστική αποκέντρωση βάσει των αρχών της εγγύτητας και της επικουρικότητας.
  - Την απλοποίηση δαιδαλωδών γραφειοκρατικών διαδικασιών και παρωχημένων διοικητικών αγκιστρώσεων.
  - Το σεβασμό της ανεξαρτησίας του πρώτου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης έναντι του δεύτερου βαθμού και έναντι του Κράτους.
- Κωδικοποίηση του δικαίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσω της πρόβλεψης και λειτουργίας της Επιτροπής Σύνταξης Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ν. 4304/2014), με στόχο τη δημιουργία, για πρώτη φορά, ενός Ενιαίου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που θα ενσωματώσει όλες τις διατάξεις για τα θεσμικά και οικονομικά ζητήματα της Αυτοδιοίκησης και τα θέματα προσωπικού των ΟΤΑ.
- Ενίσχυση, κατόπιν διαβούλευσης με τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των αρμοδιοτήτων που ασκούνται σε τοπικό επίπεδο ανά βαθμό Αυτοδιοίκησης, καθώς και οργανωτικός και επιχειρησιακός ανασχεδιασμός των διοικητικών δομών μέσω των οποίων αυτές υλοποιούνται.
- Ενίσχυση της διαφάνειας της πολιτικής ζωής, με εξορθολογισμό του θεσμικού πλαισίου ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των αιρετών αντιπροσώπων Βουλής και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Αναθεώρηση του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.
- Εφαρμογή του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (Ν. 4251/2014), σχεδιασμός και υλοποίηση πλήθους δράσεων κοινωνικής ένταξης, λειτουργία των «Υπηρεσιών μιας Στάσης» για την εξυπηρέτηση των πολιτών τρίτων χωρών και συνεχής αξιοποίηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην παροχή των σχετικών υπηρεσιών.

Εξωτερική Πολιτική

Το Υπουργείο Εξωτερικών συμβάλλοντας στην συλλογική προσπάθεια για δημοσιονομική πειθαρχία, στο πλαίσιο του τηρούμενου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, προώθησε, κατά το τρέχον έτος, σημαντικές δράσεις, με στόχο την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του και την, εκ παραλλήλου, συγκράτηση του λειτουργικού του κόστος. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται:

- Η ολοκλήρωση της επεξεργασίας του νέου Οργανογράμματος της Κεντρικής Υπηρεσίας και η θέση του σε εφαρμογή εντός του 2015. Το νέο Οργανόγραμμα προβλέπει τη μείωση των Γενικών Διευθύνσεων από 6 σε 4, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αναβάθμιση της λειτουργίας του Υπουργείου.
- Η αναδιάρθωση των Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, καθώς και ο επανακαθορισμός της οργανικής τους σύνθεσης. Αυτά βρίσκονται στο στάδιο της επεξεργασίας και προγραμματίζεται να έχουν ολοκληρωθεί εντός του 2015.

Στις δράσεις με σημαντικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα, οι οποίες έχουν αναληφθεί από το τρέχον έτος και θα συνεχισθούν κατά το 2015, εντάσσονται:

- Το πρόγραμμα συστεγάσεων Προξενικών Γραφείων, Γραφείων ΟΕΥ και άλλων ενδεχομένως υπηρεσιών του Δημοσίου με τις Πρεσβείες, καθώς και μεταστεγάσεων κατοικιών, με στόχο την εξοικονόμηση πόρων για καταβολή μισθωμάτων και λειτουργικών δαπανών.
- Η μείωση τόσο των αντιμισθιών των συμβασιούχων της Εξωτερικής Υπηρεσίας, όσο και του συνολικού αριθμού τους, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος.
- Η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών από συνεισφορές προηγουμένων ετών προς Διεθνείς Οργανισμούς, καθώς και η μείωση, κατόπιν διαπραγμάτευσης, εντός του 2015, των ποσών των συνεισφορών μας προς τον ΟΗΕ, τους Οργανισμούς του συστήματος ΟΗΕ και τις ειρηνευτικές αποστολές.

Εθνική Άμυνα

- Σταδιακή επέκταση του διπλογραφικού συστήματος μηχανογραφικής λογιστικής παρακολούθησης (διπλογραφική λογιστική τροποποιημένης ταμειακής βάσης και ειδικού λογιστικού σχεδίου – μητρώου δεσμεύσεων για τα στρατιωτικά νοσοκομεία), σε όλες τις υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων.
- Ολοκλήρωση της προσαρμογής υπηρεσιών/διευθύνσεων προμηθειών του ΥΠΕΘΑ και βέλτιστη αξιοποίηση του νέου Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) του ΥΠΑΑΝ με απώτερο σκοπό τη διενέργεια συγκεντρωτικών ηλεκτρονικών διαγωνισμών για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, προκειμένου να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας.
- Περαιτέρω πρόοδος της αναδιάρθρωσης των Οικονομικών υπηρεσιών του ΥΠΕΘΑ με κύρια δράση τη σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου, τον ενιαίο και ολοκληρωμένο συντονισμό της διαχείρισης/ελέγχου των οικονομικών του ΥΠΕΘΑ και την ενίσχυση, στην πράξη, της δυνατότητας άσκησης ουσιαστικής εποπτείας από το Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΥΠΕΘΑ από το συγκροτηθέν με το Ν. 4250/14 Ενιαίο Ταμείο Εθνικής Άμυνας (ΕΤΕΑ), με στόχο την ενίσχυση και υποστήριξη του έργου των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) στο πλαίσιο της αμυντικής οργάνωσης και της θωράκισης της χώρας.
- Ολοκλήρωση οργανωτικών μεταβολών που απορρέουν από τη νέα δομή δυνάμεων και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό (Κατάργηση-Μεταστάθμευση Σχηματισμών και Μονάδων).
- Επέκταση κατάρτισης συμφωνιών - πλαίσιο για διενέργεια προμηθειών και παροχή υπηρεσιών με συγκεντρωτικό και έγκαιρο προγραμματισμό, για την επιτάχυνση των διαγωνιστικών διαδικασιών, τη μείωση του διοικητικού κόστους και την επίτευξη μικρότερης επιβάρυνσης για το Δημόσιο. Συναφώς δρομολογείται η σύνταξη πρότυπων τευχών συμφωνιών-πλαίσιο για άρση γραφειοκρατικών διατυπώσεων.
- Συγκρότηση επιτροπής αποτίμησης του υφιστάμενου πλαισίου πραγματοποίησης προμηθειών στο χώρο της Άμυνας, βάσει των προτάσεων της οποίας θα αναληφθούν κατάλληλες δράσεις επικαιροποίησής του.
- Σύσταση δύο νέων Υπηρεσιών ελέγχου στο ΥΠΕΘΑ:
  - Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων με στόχο την αποφυγή φαινομένων που θίγουν την αποδοτική λειτουργία των ΕΔ και την εξυπηρέτηση των αναγκών αυτών επ' ωφελεία του δημοσίου συμφέροντος.
  - Μονάδα Εσωτερικών Ελέγχων με στόχο τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τη διαβεβαίωση περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των Μονάδων-Φορέων του ΥΠΕΘΑ.
- Εξέταση δημιουργίας ενός Αναπτυξιακού Προγράμματος για το ΥΠΕΘΑ που θα συγκεντρώσει όλες τις συγχρηματοδοτούμενες δράσεις (ΕΣΠΑ 2014-2020, Βιομηχανικές Επιστροφές, Ερευνητικά Προγράμματα, Προγράμματα του ΝΑΤΟ και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας κλπ), με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση πόρων και πιστώσεων στην υλοποίηση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού και αφορούν στο κοινωνικό σύνολο.
- Εξέταση δημιουργίας εντός των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ενός αυτόνομου Επιχειρησιακού Προγράμματος που θα αφορά στην Ασφάλεια (Security), με σκοπό να δημιουργηθεί μία αρχή που θα διεκδικεί χρηματοδότηση από αναπτυξιακά Ευρωπαϊκά Προγράμματα αμιγώς για έργα, προμήθειες και υπηρεσίες στον τομέα της Ασφάλειας.
- Έγκριση και εφαρμογή του Εθνικού Αμυντικού Σχεδιασμού (ΕΑΣ), με τον οποίο τυποποιούνται με σαφή και συστηματικό τρόπο οι διαδικασίες ενεργοποίησης και υλοποίησης νέων εξοπλιστικών προγραμμάτων, ενώ σε συνδυασμό με την εφαρμογή του Ν. 3978/2011 καταγράφονται πλέον και αποσαφηνίζονται όλες οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στον τομέα της Άμυνας.
- Σύνταξη Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Πληρωμών και Παραλαβών των Προμηθειών Αμυντικού Υλικού (ΜΠΠΠΠΑΥ), σε συνάρτηση με το σύνολο της Εθνικής Αμυντικής Σχεδίασης και τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας.

Δημόσια Τάξη και Προστασία του Πολίτη

- Η μετεξέλιξη των επιχειρησιακών και διοικητικών δομών του Υπουργείου, με τη σύσταση νέων οργανικών μονάδων που καλύπτουν υφιστάμενα λειτουργικά κενά, χωρίς επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού, στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης όλων των φορέων του Υπουργείου.
- Αντίστοιχα, καταργούνται ή συγχωνεύονται δομές και θεσμοθετούνται αναγκαίοι κανόνες, μέθοδοι και μέσα που θα συμβάλλουν στην καλύτερη διαχείριση και κατανομή ανθρώπινων, οικονομικών και άλλων πόρων.
- Η ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των Σωμάτων Ασφαλείας του Υπουργείου και των Ενόπλων Δυνάμεων, με στόχο την επίτευξη οικονομιών κλίμακας σε κοινές δράσεις και προμήθειες υλικοτεχνικού εξοπλισμού.
- Η αξιοποίηση από φορείς και υπηρεσίες του Υπουργείου, προσωπικού άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, μέσω των διαδικασιών κινητικότητας, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και την προσήλωση του ένστολου προσωπικού σε αμιγώς επιχειρησιακά καθήκοντα.
- Ο εκσυγχρονισμός των ηλεκτρονικών μέσων και των τηλεπικοινωνιακών δικτύων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, με στόχο την παροχή ποιοτικών διαδικτυακών υπηρεσιών προς τον πολίτη, με γνώμονα την μεγιστοποίηση της ασφάλειάς του.
- Η ορθολογική αξιοποίηση των κονδυλίων αυξημένης επιχειρησιακής ετοιμότητας για επίταση της αστυνόμευσης καθ' όλο το 24ωρο στις πόλεις και στην περιφέρεια.
- Η εντατικοποίηση των ενεργειών και η συνεχής διερεύνηση μεθόδων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του στόλου οχημάτων της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Η ενίσχυση του θεσμού του Εθελοντή Πυροσβέστη με την ίδρυση νέων εθελοντικών σταθμών και κλιμακίων, για την ενίσχυση της πυροπροστασίας και του φυσικού πλούτου της χώρας μας.
- Η ανάπτυξη της επιχειρησιακής λειτουργίας της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, μέσω της έναρξης λειτουργίας του ΚΕΠΥ Λέσβου και της δημιουργίας δύο νέων ΚΕΠΥ σε επίκαιρα σημεία της μεθορίου για την υποδοχή, καταγραφή, ταυτοποίηση, ενημέρωση, ιατρικό έλεγχο κλπ. αλλοδαπών που συλλαμβάνονται για παράνομη είσοδο στη χώρα. Ήδη είναι σε πλήρη λειτουργία το ΚΕΠΥ Φυλακίου, ενώ σε Σάμο και Λέσβο έχουν αναπτυχθεί δύο Κινητές Μονάδες Πρώτης Υποδοχής.
- Ολοκλήρωση δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ψηφιακής επικοινωνίας από τη ΓΓΠΠ και διαμόρφωση Ψηφιακής Στρατηγικής Επικοινωνίας (social web) της υπηρεσίας αυτής.
- Προώθηση μελέτων επέκτασης του ενιαίου αυτοματοποιημένου συστήματος επιτήρησης και ελέγχου των συνόρων, καθ' όλο το μήκος της συνοριακής γραμμής Έβρου, ανατολικού Αιγαίου, χερσαίων συνόρων Αλβανίας και ΠΓΔΜ.
- Δημιουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής για την καταγραφή των παράνομα εισερχομένων υπηκόων τρίτων χωρών και ψηφιακό πρόγραμμα διαχείρισης και αρχειοθέτησης των αιτήσεων ασύλου.
- Ενεργοποίηση της διαδικασίας ασύλου σε πρώτο και δεύτερο βαθμό από την Υπηρεσία Ασύλου και την Αρχή Προσφυγών κατά τρόπο αντικειμενικό, αμερόληπτο και γρήγορο, ώστε, μεταξύ άλλων, να ανακτηθεί η αξιοπιστία της χώρας μας στο ζήτημα αυτό και να καταστεί δυνατή η προβολή των θέσεων της, όσον αφορά την κατανομή ευθυνών και βαρών στον τομέα αυτό.
- Ολοκλήρωση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το Άσυλο και τη Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών, ώστε ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων, η υποδοχή, η διαδικασία ασύλου και οι διαδικασίες επιστροφής στις χώρες τους, για τους μετανάστες που βρίσκονται παράνομα στην Ελλάδα, να πληρεί πλέον συστηματικά το Ευρωπαϊκό κεκτημένο.
- Διενέργεια συστηματικών ελέγχων για λαθρεμπόριο, διακίνηση προϊόντων παραεμπορίου, φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή φυσικών και νομικών προσώπων και διασπάθιση κοινοτικών και εθνικών κονδυλίων, καθώς έχει καθιερωθεί, μεταξύ άλλων, συστηματική συνεργασία με την Ομάδα Εργασίας για την Ελλάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα φοροδιαφυγής και νομιμοποίησης παράνομων εσόδων.

Παιδεία

- Εφαρμογή του νέου πλαισίου και περιεχομένου του Γενικού Λυκείου με εκπαιδευτική αυτονομία ως σχολείο γενικής δευτεροβάθμιας παιδείας και εκπαίδευσης.
- Θεσμοθέτηση αλλαγών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
- Εισαγωγή του νέου θεσμού του «Κοινωνικού Σχολείου» στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ώστε να επιτευχθεί λιγότερη ποσότητα ύλης αλλά περισσότερη παιδεία.
- Εφαρμογή του νέου πλαισίου και περιεχομένου του Επαγγελματικού Λυκείου με την καθιέρωση τέταρτου έτους «μαθητείας».
- Εφαρμογή της δημόσιας δωρεάν επαγγελματικής κατάρτισης με την ίδρυση σχολών επαγγελματικής κατάρτισης και Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- Επανασχεδιασμός και αναβάθμιση του θεσμού των προτύπων πειραματικών σχολείων ο οποίος επεκτείνεται και στην επαγγελματική εκπαίδευση.
- Αξιολόγηση σχολικών εγχειριδίων και διδακτέας ύλης.
- Καθιέρωση της διαδικασίας αξιολόγησης των εκπαιδευτικών μέσω της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Ολοκλήρωση και καλύτερη διαχείριση της ανάπτυξης εφαρμογής του συστήματος (My School) διοίκησης, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, δημοσιονομικής διαχείρισης όλων των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων σχολικών μονάδων.
- Εκτυπωτική βελτίωση των διετών σχολικών εγχειριδίων ώστε να είναι χρήσιμα και την επόμενη χρονιά.
- Θεσμοθέτηση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, απόδοση επαγγελματικών δικαιωμάτων με στόχο την εναρμόνιση σπουδών και αγοράς εργασίας.
- Ολοκλήρωση της ανάπτυξης εφαρμογής του συστήματος (My Vocational Center) διοίκησης, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, δημοσιονομικής διαχείρισης όλων των Μονάδων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ και ΣΕΚ).
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας ανασυγκρότησης των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ της χώρας με την εκπόνηση νέων οργανισμών λειτουργίας τους.
- Ψήφιση Νομοσχεδίου για την έρευνα και την τεχνολογία με στόχο τη σύνδεση των ΑΕΙ με τα ερευνητικά ινστιτούτα και την παραγωγική διαδικασία.

Πολιτισμός και Αθλητισμός

- Ολοκλήρωση της θεσμικής θωράκισης στην επιτάχυνση αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών στο πλαίσιο της εκτέλεσης των δημόσιων έργων και των μεγάλων επενδύσεων.
- Άρση, με νομοθετικές πρωτοβουλίες, των δυσχερειών που δημιουργούνται στην αδειοδοτήσεις έναρξης οικονομικής δραστηριότητας.
- Αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τον Αθλητισμό.
- Ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής καταγραφής της ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.
- Απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης των θεάτρων και παροχή όλων των εγγυήσεων υψηλού επιπέδου ασφαλείας για τους θεατές και τους εργαζόμενους, με την ψήφιση του Ν. 4229/2014.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας της πολιτιστικής προβολής με αποστολή αρχαιοτήτων (αρχαϊκών, κλασσικών, ελληνιστικών και βυζαντινών) σε ΗΠΑ, Καναδά, Ευρώπη και Ρωσία, από τα μέσα του 2014 έως το 2016.
- Αναμόρφωση της νομοθεσίας περί χορηγιών με την κατάθεση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, Σχεδίου Νόμου με στόχο τη λειτουργικότερη και πρακτικότερη αποδοχή και διαχείριση των ιδιωτικών προσφορών προς τον πολιτισμό.
- Τροποποίηση του Ν. 3905/2010 με σκοπό την ενίσχυση της κινηματογραφικής αγοράς, τη στήριξη του ελληνικού κινηματογράφου και την προσέλκυση αλλοδαπών κινηματογραφικών παραγωγών.

Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή

- Σχεδιασμός και οργάνωση ολοκληρωμένης μεταρρύθμισης για το διοικητικό σύστημα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

- Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα και εφαρμογή του πενταετούς σχεδίου δράσης.
- Ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στην περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων με την έκδοση όλων των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Ν. 4014/2011, καθώς και παρακολούθηση εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου.
- Υιοθέτηση μέτρων για την εφαρμογή του νέου Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του νέου Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων.
- Αναθεώρηση των Περιφερειακών Σχεδιασμών Διαχείρισης Αποβλήτων.
- Θέσπιση προδιαγραφών χρήσης προϊόντων επεξεργασίας συμμείκτων αστικών αποβλήτων και απορριμματογενών καυσίμων.
- Τροποποιήσεις της νομοθεσίας σχετικά με την Ανακύκλωση και την Εναλλακτική Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων.
- Εξορθολογισμός του μηχανισμού στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Κατάρτιση σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής πενίας.
- Εξορθολογισμός των τιμολογίων της ΔΕΗ και μείωση των σταυροειδών επιδοτήσεων.
- Θέσπιση πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών διακοπτόμενου φορτίου.
- Θέσπιση εθνικού συστήματος αντιστάθμισης έμμεσου κόστους του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ.
- Εφαρμογή νέου Μηχανισμού Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος.
- Θέσπιση πλαισίου για την δημιουργία προθεσμιακής αγοράς, για την πρόσβαση προμηθευτών σε ηλεκτρική ενέργεια από λιγνιτική και υδροηλεκτρική παραγωγή.
- Σύσταση και λειτουργία Ελληνικού Κεντρικού Φορέα Διαχείρισης Αποθεμάτων ΑΕ (ΕΚΦΔΑ ΑΕ).
- Καθορισμός προτύπων αειφορίας και διαδικασιών επαλήθευσης και πιστοποίησης για την προσμέτρηση της συνεισφοράς των βιοκαυσίμων στους εθνικούς στόχους.
- Θέσπιση νέου νομικού πλαισίου λειτουργίας των λατομείων και τροποποίηση - εκσυγχρονισμός των διατάξεων μεταλλευτικού κώδικα.
- Συνεχής ενημέρωση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων των ορυκτών πρώτων υλών - πιστοποίηση για την προώθηση των επενδύσεων στις ορυκτές πρώτες ύλες.
- Νομοθετικές ρυθμίσεις για την αλλαγή του μοντέλου της λιανικής αγοράς φυσικού αερίου με στόχο την ολοκλήρωση της, υπό συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού.
- Κατάρτιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση.
- Καθιέρωση συστήματος ενεργειακών ελέγχων σε επιχειρήσεις, με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης.
- Θεσμοθέτηση και ανάπτυξη Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου.
- Τροποποίηση διατάξεων του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και επικαιροποίηση του ισχύοντος Κτιριοδομικού Κανονισμού.
- Θέσπιση Πλαισίου για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό και την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών.
- Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά τους τρόπους και τις διαδικασίες αποκατάστασης και διαχείρισης των εγκαταλελειμμένων, ημι-εγκαταλελειμμένων και απαξιωμένων κτιρίων.
- Σύσταση, λειτουργία και συντήρηση Εθνικής Βάσης Δεδομένων παρακολούθησης της κατάστασης των υδατικών πόρων της χώρας.
- Θέσπιση και εφαρμογή προγραμμάτων παρακολούθησης της περιβαλλοντικής κατάστασης των υδάτων, στο πλαίσιο υλοποίησης της Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική.
- Κατάρτιση και θεσμοθέτηση Προγραμμάτων Δράσης για προστασία ευπρόσβλητων σε νιτρορύπανση περιοχών (συναρμοδιότητα με ΥΠΑΑΤ).
- Ψήφιση του Σχεδίου Νόμου για τους δασικούς συνεταιρισμούς που θα εξυγιάνει το σύστημα παραγωγής και εμπορίας δασικών προϊόντων.
- Προώθηση και υλοποίηση προγραμμάτων μέσω του Πράσινου Ταμείου για δράσεις πρόληψης των δασικών πυρκαγιών, πάταξης της λαθροϋλοτομίας, ανάπτυξης της θηραματοπονίας, λειτουργίας των δασικών φυτωρίων και διαχείρισης των δασών.
- Σύνταξη προδιαγραφών κατάρτισης δασολογίου.

Υγεία

- Ανάπτυξη και εφαρμογή προγράμματος αξιολόγησης της απόδοσης του Συστήματος Υγείας, μέσω της εφαρμογής συστήματος δεικτών παρακολούθησης της απόδοσης της λειτουργίας των Νοσοκομείων (χρόνος αναμονής κ.ά.) με τη χρήση έγκυρης μεθοδολογίας.
- Εντατικοποίηση της κεντρικής παρακολούθησης οικονομικών και λειτουργικών στοιχείων, η οποία εξασφαλίζεται με την αναβάθμιση του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος (Business Intelligence), ενώ παράλληλα αναπτύσσεται σύστημα αναλυτικής λογιστικής στο σύνολο των Νοσοκομείων.
- Εφαρμογή μηχανισμών αύξησης διείσδυσης γενοσήμων φαρμάκων στα Νοσοκομεία του ΕΣΥ, με στόχο τον περιορισμό της φαρμακευτικής δαπάνης.
- Δημιουργία ενός συστήματος ελέγχου των προδεσμεύσεων ιατρείων και χειρουργείων ώστε να μειωθεί, περαιτέρω, ο χρόνος αναμονής.
- Αναδιοργάνωση του συστήματος προμηθειών φαρμάκων, υλικών, ιατροτεχνολογικών προϊόντων και διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας μέσω της προώθησης του συστήματος κεντρικών προμηθειών, ώστε να μειωθούν σημαντικά οι δαπάνες προμήθειας υλικών-φαρμάκων και υπηρεσιών.
- Αναθεώρηση του συστήματος του Κλειστού Ενοποιημένου Νοσηλίου (ΚΕΝ) με στόχο τη σταδιακή εφαρμογή του συστήματος διαφοροποιημένων διαγνωστικών ομάδων (DRG) και ίδρυση της «ΕΣΑΝ ΑΕ» ως βασικού θεσμικού εργαλείου για την ανωτέρω εφαρμογή.
- Συνέχιση της μεταρρύθμισης της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο, δημόσιο σύστημα με την υπαγωγή όλων των δομών σε ένα εποπτεύοντα φορέα, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία και τη χρηματοδότησή τους, βελτιώνοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες, δημιουργώντας οικονομίες κλίμακας και εξοικονομώντας πόρους από το δευτεροβάθμιο σύστημα υγείας.
- Εξορθολογισμός της λειτουργίας των υγειονομικών μονάδων του ΕΟΠΥΥ που θα προκύψει από την εθνική μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.
- Επέκταση εφαρμογής της κλιμακούμενης έκπτωσης και της αυτόματης επιστροφής, πέραν της κατηγορίας της φαρμακευτικής δαπάνης σε κλινικές και διαγνωστικά κέντρα.
- Έλεγχος των υποβολών αιτήσεων των παροχών υγείας σε πραγματικό χρόνο αλλά και διεύρυνση του αναδρομικού ελέγχου τέτοιων υποβολών με στόχο τη διαφύλαξη των συμφερόντων των ασφαλισμένων.
- Συνέχιση εισαγωγής διαγνωστικών και ιατρικών πρωτοκόλλων.
- Ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης του ΕΟΠΥΥ χρησιμοποιώντας την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης για συμφωνίες τιμής-όγκου με το σύνολο των παρόχων υπηρεσιών υγείας και προμηθευτών του φορέα.
- Υλοποίηση κεντρικών προμηθειών των φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ.
- Θέσπιση διαρθρωτικών μέτρων ελέγχου της υπερβολικής συνταγογράφησης φαρμάκων και διαγνωστικών εξετάσεων ώστε, χωρίς να διακυβεύεται η ενδεικνυομένη συνταγογράφηση των ασθενών, να περιορίζεται το κόστος του Οργανισμού στο αναγκαίο και προσήκον επίπεδο.

Δικαιοσύνη

- Υλοποίηση, με αναμενόμενη ολοκλήρωση τον Οκτώβριο του 2015, του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Διαδικασίας (ΟΣΔΔΥ - ΠΠΔ) και Διοικητικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ).
- Γεωεντοπισμός κρατουμένων, υποδίκων και καταδίκων. Το Υπουργείο προετοιμάζει την εισαγωγή της ηλεκτρονικής επιτήρησης υποδίκων, αδειούχων κρατουμένων και καταδίκων με συστήματα «γεωεντοπισμού». Ήδη έχει προκηρυχθεί πιλοτικό έργο, το οποίο αφορά στην παροχή των σχετικών υπηρεσιών για περιορισμένο αρχικό αριθμό ατόμων. Παράλληλα, επεξεργάζεται την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία υλοποίησης σε μεγαλύτερη κλίμακα μέσω ΣΔΙΤ.
- Προετοιμασία θεσμικού πλαισίου για την ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων από τα δικαστήρια.
- Ψηφιοποίηση εντύπου αρχείου υποθηκοφυλακείων και παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

- Αναμόρφωση των διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του Ποινικού Κώδικα.
- Τροποποίηση διατάξεων του Οικογενειακού Δικαίου και του Αστικού Κώδικα.
- Αναμόρφωση της νομοθεσίας για τη διαμεσολάβηση.
- Αναθεώρηση του Σωφρονιστικού Κώδικα.
- Καθιέρωση της δυνατότητας έκδοσης διαταγής πληρωμής σε βάρος του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ στη Διοικητική Δικαιοσύνη.
- Καθιέρωση συστήματος ενδικοφανούς προσφυγής στις διοικητικές διαφορές.
- Ρύθμιση δεσμευμένων ή κατασχεμένων χρηματικών απαιτήσεων και μετρητών.
- Λειτουργία Καταστήματος Κράτησης Νικηφόρου Δράμας.
- Νέος χωροταξικός σχεδιασμός Σωφρονιστικών Καταστημάτων της χώρας.
- Οργάνωση της παροχής κοινωφελούς εργασίας από ανηλίκους και ενηλίκους κρατουμένους με κατάρτιση νέων πινάκων των φορέων συμμετοχής στην εφαρμογή του θεσμού.
- Υλοποίηση μερικής μετατροπής του Καταστήματος Κράτησης Κορίνθου σε Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων για τη φιλοξενία ανηλίκων ηλικίας έως 18 ετών με έναρξη λειτουργίας σχολικής μονάδας.
- Θέσπιση ενιαίου Οργανισμού Λειτουργίας των δεκαεννέα (19) Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων και εποπτευομένων ΝΠΔΔ.
- Λειτουργία ΙΕΚ στα Καταστήματα Κράτησης.

Τουριστική Πολιτική

- Πλήρης ενσωμάτωση και άσκηση από το Υπουργείο Τουρισμού των αρμοδιοτήτων του καταργηθέντος Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΤΕΚ) με ταυτόχρονη μεταφορά του προσωπικού του (Ν. 4109/2013, ΦΕΚ 16/Α/23-1-2013).
- Πλήρης ενσωμάτωση στο Υπουργείο Τουρισμού, από τον ΕΟΤ, της Ειδικής Υπηρεσίας Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων (ΕΥΠΑΤΕ) ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» (One Stop Shop).
- Μεταφορά από τον ΕΟΤ στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού των αρμοδιοτήτων των ελέγχων τουριστικών επιχειρήσεων.
- Εισαγωγή και ρύθμιση λειτουργίας νέων ειδών τουριστικών επιχειρήσεων (π.χ. οργανωμένοι υποδοχείς, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας, ξενώνες νεότητας κ.α.).
- Εφαρμογή του νέου Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό, που θέτει νέες βάσεις για τη χρήση γης στην τουριστική ανάπτυξη και προώθηση σύνθετων τουριστικών θερέτρων υψηλών υποδομών όπως γήπεδα γκολφ, μαρίνες, εγκαταστάσεις spa, συνεδριακά κέντρα και παραθεριστικές κατοικίες.
- Τροποποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και υλοποίηση στρατηγικής για την περαιτέρω απλοποίηση και επίσπευση αδειοδοτικής διαδικασίας τουριστικών επιχειρήσεων.
- Τροποποίηση της τουριστικής νομοθεσίας στην κατεύθυνση της εναρμόνισης με τις προτάσεις του ΟΟΣΑ, με άρση περιορισμών στη λειτουργία της αγοράς υπηρεσιών και προϊόντων.
- Απλοποίηση της διαδικασίας χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας και οριστική νομοθετική ρύθμιση αποδοτικότερης λειτουργίας ειδικών τουριστικών υποδομών, όπως λιμένες, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.α.
- Διευθέτηση λειτουργίας χιονοδρομικών κέντρων, θεσμοθέτηση θαλάσσιων ζωνών ναυδέτων και εξυπηρέτησης υδροπλάνων.
- Τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας και άσκησης δραστηριοτήτων σειράς τουριστικών επιχειρήσεων.
- Κωδικοποίηση των τουριστικών επιχειρήσεων και έναρξη λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων.
- Θέσπιση και καθιέρωση νέου Συστήματος Κατηγοριοποίησης Ξενοδοχειακών Μονάδων και Ενοικιαζομένων Καταλυμάτων και παροχή Ειδικού Σήματος Λειτουργίας.

- Εμπλουτισμός και θεσμική αντιμετώπιση ειδικών μορφών τουρισμού. Προχώρησε, το 2014, η θεσμοθέτηση/νομοθέτηση λειτουργίας του ιατρικού και ιαματικού τουρισμού, του θαλάσσιου τουρισμού, του αγροτουρισμού και του Οινοτουρισμού.
- Νομοθετική ρύθμιση της δυνατότητας υλοποίησης από το Υπουργείο Τουρισμού, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ταχύρρυθμων προγραμμάτων για την κατάρτιση αποφοίτων σχολών Αρχαιολογίας και Ιστορίας στο επάγγελμα του ξεναγού.
- Απλούστευση της διαδικασίας για την άσκηση του επαγγέλματος ξεναγού και τήρηση Μητρώου καταγραφής.
- Ίδρυση 8 Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) σε ειδικότητες της τουριστικής αγοράς.

Ναυτιλιακή Πολιτική

- Υλοποίηση του «Λιμενικού Καλλικράτη». Ο πρώτος συνολικός εξορθολογισμός της λειτουργίας των υπηρεσιών του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ από το 1927, όταν και δημιουργήθηκε, με στόχο την ενίσχυση της παρουσίας σε ακριτικά σημεία, τη θωράκιση των θαλασσίων συνόρων και την επιχειρησιακή ευελιξία.
- Αναβάθμιση της εκπαίδευσης του προσωπικού ΛΣ-ΕΛΑΚΤ με στόχο, κυρίως, την προώθηση της αναμόρφωσης των κανονισμών εκπαίδευσης των παραγωγικών σχολών ΛΣ-ΕΛΑΚΤ και την ανάπτυξη υποδομής (σύσταση, χωροταξικό, στελέχωση, πλαίσιο λειτουργίας) για τη δημιουργία της Ακαδημίας του Σώματος.
- Παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τον Έλληνα πολίτη και μείωση της γραφειοκρατίας, μέσα από την ανάπτυξη σύγχρονων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών, την απλούστευση των διαδικασιών σε κάθε επίπεδο δράσης του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ (ναυτιλιακό, αστυνομικό, επιχειρησιακό) και στην αναμόρφωση του πλαισίου αναφορικά με τις αστυνομικές δράσεις και τις διοικητικές διαδικασίες.
- Αναβάθμιση των επιχειρησιακών μέσων του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, με την ανανέωση, συντήρηση, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των επιχειρησιακών μέσων, εξοπλισμού και συστημάτων.
- Συνέχιση, και το 2015, του πρωτοφανούς εξοπλιστικού προγράμματος, συνολικού ύψους 71,4 εκατ. ευρώ, με αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων, το οποίο ξεκίνησε το 2014, με στόχο την αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των μέσων και την αύξηση του ωφέλιμου κύκλου ζωής και διαθεσιμότητάς τους.
- Αναβάθμιση της προστασίας των θαλασσίων συνόρων μέσα από την αναβάθμιση των συστημάτων επιτήρησης και επιχειρησιακών μέσων στους τομείς ελέγχου-διοίκησης και τη σταδιακή ενσωμάτωση στα συστήματα παρατήρησης και πληροφοριών, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η άσκοπη χρήση πλοίων-σκαφών-αεροσκαφών στον τομέα της επιτήρησης.
- Προώθηση, μέσα στο 2015, των διαδικασιών ανάπτυξης και εφαρμογής του Εθνικού Ολοκληρωμένου Συστήματος Θαλάσσιας Επιτήρησης και της Ενιαίας Ναυτιλιακής Θυρίδας.
- Εξορθολογισμός και αναβάθμιση του ακτοπλοϊκού δικτύου μέσα από την αναδιάρθρωση των πολυετών συμβάσεων και των «άγονων γραμμών», τη θέσπιση του λεγόμενου «πλοίου ασφαλείας», την προσθήκη συμβατικού όρου στις εταιρίες για την παροχή στοιχείων για κίνησης, τη δυνατότητα μεγαλύτερης ευελιξίας στη δρομολόγηση πλοίων και συνεργασίας μεταξύ ακτοπλοϊκών εταιρειών.
- Ρύθμιση θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, με τον ν.4256/2014, όπως αδειοδότηση πλωτών εξεδρών, χωρίς επέμβαση στον αιγιαλό για εποχιακή χρήση, ζητήματα φαρικών τελών, ονοματοδοσία εμπορικών λιμένων, τροποποιήσεις διατάξεων που αφορούν στην Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (ΕΣΑΛ).

Αγροτική Ανάπτυξη

- Ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δομών των εποπτευόμενων ΔΕΚΟ (ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ) και εφαρμογή του νέου Οργανισμού του ΝΠΙΔ ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

- Ενίσχυση της συμβολής της έρευνας και της καινοτομίας των ινστιτούτων και ιδρυμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την ολοκλήρωση της εγκριθείσας ενσωμάτωσης 100 ερευνητών σε συνεργασία με παραγωγικούς φορείς.
- Μεταστέγαση/συστέγαση των Κεντρικών και Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του Υπουργείου σε υφιστάμενα κτήρια με σκοπό τη μείωση των λειτουργικών δαπανών.
- Υλοποίηση των ανοιχτών διαγωνισμών, εντός της χώρας και διεθνώς, με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ).

Πολιτική που άπτεται του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης

- Εφαρμογή της ψηφιακής υπογραφής και ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων σε όλες τις νέες οργανικές μονάδες του Υπουργείου.
- Έναρξη εφαρμογής του έργου εποπτείας της αγοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22 έως 32 του ν.4072/2012, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ευελιξία και ταχύτητα στις διαδικασίες προγραμματισμού και άσκησης των προβλεπόμενων από το νόμο διαδικασιών ελέγχου και εποπτείας της αγοράς με ταυτόχρονη μείωση των λειτουργικών δαπανών.

Πολιτική που άπτεται της επικοινωνιακής δράσης του Κράτους

Οι Γενικές Γραμματείες Ενημέρωσης, Επικοινωνίας και Προβολής έχουν ως αποστολή την δημόσια ενημέρωση της δραστηριότητας τόσο της Κυβέρνησης όσο και των φορέων της, την παροχή υπηρεσιών δημοσίου συμβούλου σε θέματα ενημέρωσης, την παρακολούθηση, διατύπωση προτάσεων και εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά στον Τύπο και στον ευρύτερο χώρο των ΜΜΕ, τη διαμόρφωση της πολιτικής του Κράτους στο χώρο των οπτικοακουστικών μέσων, σύμφωνα και με τις εξελίξεις της τεχνολογίας αλλά και τη συνολική οργάνωση και διαχείριση της επικοινωνίας του Κράτους στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Προκειμένου να επιτευχθεί η οικονομική αποδοτικότητα των επικοινωνιακών δράσεων και η χρηστή διαχείριση των πιστώσεων του Προϋπολογισμού, οι δύο Γενικές Γραμματείες έχουν προβεί στα ακόλουθα:

- Ρύθμιση υποχρεώσεων προς τα Ελληνικά Ταχυδρομεία ΑΕ εντός του τρέχοντος οικονομικού έτους, προκειμένου να επιλυθεί το χρονίζον πρόβλημα των υποχρεώσεων για την παροχή ταχυδρομικής υπηρεσίας διακίνησης εντύπων που δικαιούνται ειδικού (μειωμένου) τιμολογίου στο εσωτερικό της χώρας για το χρονικό διάστημα 01.01.2012 έως 31.10.2013.
- Ανάπτυξη της ψηφιακής παρουσίας της χώρας μέσω κεντρικού ιστότοπου - ενιαίας διαδικτυακής πύλης. Σχεδιασμός, στο άμεσο μέλλον, που αφορά τη δημιουργία κεντρικού ενιαίου ιστότοπου, η λειτουργία του οποίου θα συμβάλλει στην αύξηση των διόδων επικοινωνίας και στην ενίσχυση της προβολής της χώρας, καθώς η χρήση του διαδικτύου αυξάνεται συνεχώς.
- Καθορισμός του συνολικού διαφημιστικού όγκου (χώρου και χρόνου) και πραγματοποίηση, κεντρικά, για λογαριασμό του Δημοσίου, της αγοράς διαφημιστικού όγκου σε ελληνικά και ξένα ΜΜΕ, κατανέμοντάς τον στη συνέχεια στα Υπουργεία.
- Συνέχιση της ενίσχυσης του ΑΠΕ- ΜΠΕ ΑΕ και κατά το τρέχον έτος, ενώ παράλληλα εντείνονται οι προσπάθειες συντονισμού ώστε να πλησιάσει περισσότερο τον στρατηγικό στόχο της σταδιακής αποδέσμευσής του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

12. Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες

Προκειμένου η Ελληνική οικονομία να εδραιώσει την ανάκαμψή της και να ακολουθήσει τροχιά βιώσιμης και διατηρήσιμης ανάπτυξης, εφαρμόζονται, από την Κυβέρνηση, μια σειρά από

αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, σε συνέχεια των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ενδεικτικές πρωτοβουλίες και δράσεις με στόχο τη χάραξη εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής, ανά πεδίο πολιτικής, για την περίοδο 2014–2015, είναι:

Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα

- Εκπλήρωση στόχων απορρόφησης κονδυλίων για το ΕΣΠΑ 2007-2013. Σύμφωνα με τα στοιχεία για το Α΄ εξάμηνο 2014 σημειώθηκε υπερκάλυψη (113,79%) του στόχου απορρόφησης κοινοτικών πόρων, με ταυτόχρονη εξυγίανση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, μείωση της υπερδέσμευσης σε αποδεκτά επίπεδα και εισαγωγή κανόνων για την υπεύθυνη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).
- Έγκριση νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 και αναθεώρησή του ώστε να συμπεριλάβει τον προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (συνολικός Π/Υ - σε όρους κοινοτικής συνδρομής και σε τρέχουσες τιμές- 19,903 δισ. ευρώ περίπου).
- Σχεδιασμός και υποβολή στην ΕΕ για έγκριση των 7 τομεακών και 13 περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.
- Σύνταξη του νέου ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ)» με τη συμμετοχή στη σχετική διαβούλευση εκπροσώπων συνδέσμων επιχειρήσεων και εμπειρογνωμόνων, με έμφαση στην Έξυπνη Εξειδίκευση, στη σύνδεση της Έρευνας και της Καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και στην αξιοποίηση - ενίσχυση των πλεονεκτημάτων της Ελλάδας.
- Προγραμματισμός για την εμπροσθοβαρή ανάλωση των πόρων της νέας περιόδου 2014-2020 σε ώριμα έργα υποδομής και σε δράσεις κοινωνικής συνοχής και καταπολέμησης της ανεργίας, με την εξασφάλιση της σχετικής έγκρισης της ΕΕ.
- Επιμερισμός, σε συμφωνία με την ΕΕ, του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου των έργων μεταξύ των 2 προγραμματικών περιόδων (έργα phasing) εξασφαλίζοντας ικανό χρόνο για την απρόσκοπτη υλοποίησή τους με βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων των δύο περιόδων.
- Ολοκλήρωση εντός του 2014, επιπλέον 23 έργων εκ των «181 έργων προτεραιότητας» που έχουν επιλεγεί ως παρεμβάσεις ιδιαίτερης σημασίας για την αναπτυξιακή πορεία της χώρας και υλοποίηση των υπολειπόμενων 105 έργων έως το τέλος του 2015.
- Ολοκλήρωση υποβολής των φακέλων Μεγάλων Έργων και κατάρτιση προγράμματος υποβολής τροποποιήσεών τους, όπου απαιτείται, για το 2015.
- Υλοποίηση επενδύσεων, ύψους 456 εκατ. ευρώ, ενταγμένων στη δράση για την Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων έως τον Ιούνιο 2015, καθώς και ένταξη νέων δικαιούχων που αναμένεται να προκύψουν από ενστάσεις.
- Εκκαθάριση ημιτελών έργων του Γ΄ ΚΠΣ.
- Συνέχιση των προγραμμάτων του ΕΤΕΑΝ και ανάπτυξη νέων για τόνωση της ρευστότητας και ενίσχυση της οικονομίας.
- Εφαρμογή απλοποιημένων και συντομότερων διαδικασιών υλοποίησης επενδύσεων, ιδίως όσες έχουν στρατηγικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα:
  - Ολοκλήρωση της στελέχωσης και μετάβαση σε πλήρη λειτουργία της Κεντρικής Αδειοδοτικής Αρχής.
  - Ολοκλήρωση της στελέχωσης και μετάβαση σε πλήρη λειτουργία του Αυτοτελούς Τμήματος Επιθεώρησης Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων.
  - Εξορθολογισμός του χαρτοφυλακίου των Στρατηγικών Επενδύσεων, με στόχο την προώθηση επενδύσεων υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας ή/και υψηλής ενίσχυσης της απασχόλησης.
  - Βελτίωση του καθεστώτος και εντατικοποίηση της χορήγησης αδειών διαμονής στους πολίτες τρίτων χωρών για αγορά ακινήτων αξίας 250.000 ευρώ και άνω, καθώς και στους φορείς στρατηγικών επενδύσεων.
  - Υποστήριξη του θεσμού του Διαμεσολαβητή του Επενδυτή για τη βελτίωση της επικοινωνίας των επενδυτών με τη Διοίκηση.

- Εκπόνηση νέου αναπτυξιακού νόμου που να ενσωματώνει τις νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις και το νέο απαλλακτικό κανονισμό της ΕΕ.
- Ίδρυση και λειτουργία του Ελληνικού Επενδυτικού Ταμείου-IfG, με συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου, Ευρωπαϊκών και διεθνών, δημόσιων και ιδιωτικών ιδρυμάτων, για την αντιμετώπιση της έλλειψης ρευστότητας των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Σχέδιο επιδότησης του επιτοκίου των ενήμερων επιχειρηματικών δανείων από πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων.

- Συνέχιση και εντατικοποίηση της χρήσης των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ιδίως από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού), καθώς αυτά αποτελούν σημαντικό εργαλείο που πολλαπλασιάζει την αξία των δημοσίων πόρων, ενισχύοντάς τους με ιδιωτικά κεφάλαια αλλά και κοινοτικά κονδύλια και χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Στόχος η επιτάχυνση της δημιουργίας υποδομών υψηλής αναγκαιότητας και υψηλής κοινωνικής αξίας.

Υποδομές, Μεταφορές και Δίκτυα

- Επανεκκίνηση της κατασκευής των μεγάλων οδικών αξόνων με σύμβαση παραχώρησης και ωρίμανση πρόσθετων έργων για ανάθεση με σύμβαση παραχώρησης (Αεροδρόμιο Καστέλι, Ζεύξη Σαλαμίνας κ.λπ).
- Ταχεία προώθηση σημαντικών οδικών έργων (αυτοκινητόδρομος Πάτρα – Πύργος, ολοκλήρωση τμημάτων του ΠΑΘΕ στο Πετάλο Μαλιακού κ.λπ).
- Υλοποίηση βασικών έργων λιμενικών και αεροδρομικών υποδομών (Λιμάνια Καβάλας, Αλεξανδρούπολης κ.λπ).
- Επεκτάσεις ΜΕΤΡΟ, ΤΡΑΜ και Προαστιακού στις μεγάλες πόλεις.
- Προώθηση μεγάλων αστικών αναπλάσεων (Φαληρικός Όρμος, πεζοδρόμηση Πανεπιστημίου κ.λπ).
- Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου (ηλεκτροδότηση, νέες επεκτάσεις, βελτίωση διαλειτουργικότητας κ.λπ).
- Προπαρασκευή για πλήρη απελευθέρωση της σιδηροδρομικής αγοράς.
- Ανάπτυξη δικτυακών υποδομών νέας γενιάς και νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή υπηρεσιών VDSL.
- Επικαιροποίηση του χάρτη συχνοτήτων ψηφιακής τηλεόρασης.
- Πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη των δορυφορικών επικοινωνιών.
- Ολοκλήρωση του έργου «Παρατηρητήριο Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων».

Εσωτερική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Βελτίωση της ικανότητας της Αυτοδιοίκησης ως προς την αξιοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων και τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, σχεδιασμό, υλοποίηση και παρακολούθηση αναπτυξιακών σχεδίων και επενδυτικών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.
- Στοχευμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε ορεινούς και νησιωτικούς ΟΤΑ, με λήψη νομοθετικής μέριμνας άρσης αντικειμενικών δυσκολιών, όπως η λειτουργία ίδιας ταμειακής υπηρεσίας.
- Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου κατάρτισης και εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Δήμων και των Περιφερειών, της εξειδίκευσής τους σε Ετήσια Προγράμματα Δράσης και της ανάπτυξης κατευθυντήριων γραμμών για πολυετή σχεδιασμό.
- Διασφάλιση του σημαντικότατου κοινωνικού έργου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με παρεμβάσεις για την ενίσχυση της άσκησης των κοινωνικών αρμοδιοτήτων, της στήριξης των δομών κοινωνικής αλληλεγγύης και της λήψης κοινωνικών πρωτοβουλιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προς όφελος κάθε πολίτη που βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης.
- Αξιοποίηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στην εφαρμογή εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και στην Αυτοδιοίκηση, με στόχο την απλούστευση, την επιτάχυνση και τον εμπλουτισμό των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους φορείς.

- Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσω της κάλυψης των επιτακτικών αναγκών στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικού, και της αναβάθμισης των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων του υφιστάμενου προσωπικού, με γνώμονα την ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των φορέων, το σχεδιασμό και την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων που θα υποστηρίζουν τη δικτύωση, τη δια βίου μάθηση και τη συνεχή ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού.
- Προώθηση των ευρωπαϊκών και διεθνών δράσεων και συνεργασιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τη μεταφορά βέλτιστων πρακτικών και την αξιοποίηση διεθνών και ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.
- Ενίσχυση - κατά λόγο συναρμοδιότητος του Υπουργείου Εσωτερικών - των τεχνικών έργων και υποδομών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ύδρευσης, αποχέτευσης, εγγειοβελτιωτικών, εξυγιαντικών, συγκοινωνιακών, λιμενικών κ.λπ.).

Εθνική Άμυνα

- Συνέχιση των έργων ΕΣΠΑ 2007-2013 και ομαλή μετάβαση στο ΣΕΣ 2014-2020 με τη χρηματοδότηση «εμπροσθοβαρών δράσεων», ώστε να αυξηθεί η απορροφητικότητα των αντλούμενων από την ΕΕ κονδυλίων και να ολοκληρωθούν απρόσκοπτα τα εγκεκριμένα Προγράμματα.
- Θεσμοθέτηση νέων διοικητικών διαδικασιών ώστε να μειωθούν οι χρόνοι ωρίμανσης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με σκοπό την αύξηση της αποδοτικότητας στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.
- Διαρκής διεκδίκηση της αύξησης της εγχώριας συμμετοχής μέσω κυρίως της αυξημένης βιομηχανικής επιστροφής από την ενεργή συμμετοχή σε προγράμματα διεθνών οργανισμών (ΝΑΤΟ, ΕΟΑ κλπ).
- Επιδίωξη αύξησης των διαθέσιμων για την έρευνα κονδυλίων σε τομείς ισχυρού πολλαπλασιαστή ισχύος πρωτίστως για το ΥΠΕΘΑ, αλλά και για την ελληνική οικονομία εν γένει (σύσταση και λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Αμυντικής Έρευνας και Τεχνολογίας).
- Στοχευμένες δράσεις που αποσκοπούν στην άντληση κονδυλίων από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία (Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία, HORIZON 2020 κλπ.) για δράσεις επ' ωφελεία του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.
- Υλοποίηση εν εξελίξει προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας, ενεργειακής αποδοτικότητας, αποτελεσματικής διαχείρισης απορριμμάτων και προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, επιδιώκοντας ταυτόχρονα την άντληση πόρων και από αντίστοιχα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ (διαρθρωτικά ταμεία, πρόγραμμα LIFE κλπ).
- Κατάρτιση μακροπρόθεσμου επιχειρησιακού προγράμματος με τις βέλτιστες δυνατές προβλέψεις για τις μελλοντικές ανάγκες, μέσα κυρίως από τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την υλοποίηση αμυντικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του δεκαπενταετούς εξοπλιστικού προγράμματος των Ενόπλων Δυνάμεων. Αυτό το πρόγραμμα θα συνιστά τη βάση, προκειμένου στη συνέχεια να είναι εφικτή και αποτελεσματική η συμβολή του ΥΠΕΘΑ στη βιωσιμότητα, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των αμυντικών βιομηχανιών. Επιπρόσθετα, με ανάλογες δράσεις ενθαρρύνεται η συνεργασία της αμυντικής βιομηχανίας με τα ελληνικά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ινστιτούτα, αποσκοπώντας σε υψηλής ποιότητας και αποτελέσματος συνέργιες, μέσω κυρίως της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών.
- Περαιτέρω βελτίωση της κάλυψης των αναγκών των ΕΔ με ίδια μέσα, μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης των στρατιωτικών εργοστασίων και του εξειδικευμένου στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού (σε τομείς όπως η συντήρηση οχημάτων, αρμάτων, ιπταμένων μέσων, οπλικών συστημάτων, η προμήθεια ειδών ένδυσης - υπόδησης, η παρασκευή φαρμάκων κ.λπ.), καθώς επίσης και της μη αμυντικής εγχώριας βιομηχανίας (υλικά διττής χρήσης, γενικό αναλώσιμο υλικό και ανταλλακτικά κ.λπ), παρέχοντας κίνητρα και προϋποθέσεις, για την εν λόγω συνεργασία, με βάση το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.

Δημόσια Τάξη και Προστασία του Πολίτη

- Πλήρης απορρόφηση των πόρων του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και των Επειγόντων Μέτρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων (ΕΤΕΣ) για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας του ΚΕ.Π.Υ. Φυλακίου και των δύο Κινητών Μονάδων Πρώτης Υποδοχής.
- Συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης για την από κοινού υλοποίηση, δημιουργία και λειτουργία, Ανοικτής Δομής Φιλοξενίας για αιτούντες εθελούσιας υποβοηθούμενης επιστροφής και απορρόφηση των πόρων από τα Επείγοντα Μέτρα του Ταμείου Επιστροφών.
- Εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου δημόσιας ασφάλειας, με στόχο τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και την εξουδετέρωση θυλάκων παραβατικότητας, μέσω της υλοποίησης ηλεκτρονικών εφαρμογών διαχείρισης εκτάκτων αναγκών, κρίσεων και έγκαιρης ενημέρωσης των πολιτών.
- Κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου στο πλαίσιο του πενταετούς Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανάπτυξης και Λειτουργίας (ΣΕΠΑΛ) των Σωμάτων, το οποίο αναλύει και εξειδικεύει τον τρόπο λειτουργίας και δράσης σε όλα τα επιμέρους επίπεδα και συνολικά για όλα τα ζητήματα, ήτοι: ανθρώπινοι πόροι, τεχνολογικά μέσα και εξοπλισμούς, υλικούς πόρους, κτιριακές υποδομές, διοικητικές και επιχειρησιακές διαδικασίες, επενδύσεις, προϋπολογισμούς λειτουργίας κ.α.
- Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής διασύνδεσης περιφερειακών σημείων με τη κεντρική επιχειρησιακή δομή, μέσα από την ψηφιοποίηση αρχείων εγκληματολογικού ενδιαφέροντος (ηλεκτρονική ταυτοποίηση, εκσυγχρονισμός της γραμμής 112, εκσυγχρονισμός των μονάδων ηλεκτρονικού εγκλήματος) προκειμένου να εφαρμοσθεί το σχέδιο ασφαλείας της χώρας, στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Συνεχής υλοποίηση έργων συντήρησης, επισκευής και αναβάθμισης κτιρίων με χρηματοδότηση κυρίως από εθνικούς πόρους (ΠΔΕ) και ένταξη νέων εντός του 2015.

Πολιτισμός και Αθλητισμός

- Μείωση του λειτουργικού κόστους (συμφωνίες πλαίσιο, περαιτέρω μείωση μισθωμάτων κλπ).
- Επιτάχυνση απορρόφησης των κονδυλίων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.
- Στρατηγικός προγραμματισμός 2014-2020 με την εκπόνηση και κατάθεση προτάσεων για την άμεση ένταξη συγχρηματοδοτούμενων έργων ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου.
- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος μετά από την αναδιάρθρωση που επέφερε η λειτουργία βάσει του ΠΔ 104/2014.
- Εντατικοποίηση των ελέγχων προς τους εποπτευόμενους φορείς Γενικής Κυβέρνησης (ιδιαίτερα ως προς την εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου και την αποφυγή δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων οφελών) και επίτευξη των στόχων όπως αυτοί καθορίζονται από το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση αναπτυξιακών δράσεων για την αναζωογόνηση σημαντικών θεμάτων που αφορούν στο σύγχρονο πολιτισμό με σκοπό την ανάδειξη και διάδοση σύγχρονων τμημάτων του άυλου πολιτισμού.
- Διατήρηση και διεύρυνση του διευρυμένου ωραρίου των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων που θα διευκολύνει τη διοργάνωση εκδηλώσεων και επισκέψεων καθώς την παράλληλη αύξηση εσόδων για το δημόσιο και τους εμπλεκόμενους φορείς οικονομικής δραστηριότητας.
- Προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς (υλικής και άυλης) με τη χρήση νέων τεχνολογιών που θα συμβάλλει στην ανάπτυξη κλάδων, όπως ο τουρισμός.
- Υποστήριξη δράσεων σύγχρονου πολιτισμού με διεθνή και εθνική εμβέλεια που συντελούν στη βελτίωση του επιπέδου της ποιότητας ζωής.

Περιβάλλον, Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή

- Διαμόρφωση πολιτικών ολοκληρωμένης διαχείρισης των φυσικών και πολιτιστικών τοπίων και σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων για τη διαμόρφωση ενός νέου αειφορικού, αναπτυξιακού μοντέλου σε Προστατευόμενες Περιοχές.

- Πλήρης εφαρμογή των διαδικασιών για την επίτευξη του στόχου της απλοποίησης των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων με παράλληλη εξασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος στο πλαίσιο των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την ελεγκτική λειτουργία σε θέματα περιβάλλοντος, εισάγοντας νέους δείκτες, κριτήρια, θεσμούς, προτεραιότητες και στοχεύσεις στο έργο αυτό, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Ανάδειξη της σημασίας των ex post ελέγχων για κατασκευή και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων, αντί των ex ante ελέγχων.
- Πλήρης λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) συμπεριλαμβανομένου του Ηλεκτρονικού Μητρώου Διαχείρισης Αποβλήτων.
- Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των αποθηκευμένων ιστορικά αποβλήτων.
- Προώθηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων
- Έναρξη υλοποίησης επενδύσεων για τη βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 με βάση αναθεωρημένους περιφερειακούς σχεδιασμούς διαχείρισης αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) και προβλεπόμενων υποδομών.
- Αντιμετώπιση των εκκρεμουσών υποθέσεων καταγγελίας για τη διαχείριση αστικών λυμάτων και στερεών αποβλήτων με στόχο την πλήρη συμμόρφωση με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία.
- Προώθηση της δημιουργίας χώρων διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) προς άρση εμποδίων στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών βιομηχανιών.
- Αναβάθμιση, επέκταση και διεύρυνση της Ανακύκλωσης και της Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων, με στόχο την ανάκτηση υλικών και ενέργειας.
- Ανάπτυξη Πράσινων Σημείων.
- Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και των Δικτύων Ηλεκτρικής Κινητικότητας.
- Προώθηση της αυτοπαραγωγής μέσω του Net-metering.
- Κατάρτιση σχεδίων δράσης για τη μείωση των διοικητικών βαρών στον τομέα της ενέργειας.
- Επικαιροποίηση του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας.
- Αναδιάρθρωση και μερική αποκρατικοποίηση της ΔΕΗ, σύμφωνα με το πλάνο που έχει καταρτίσει η Κυβέρνηση.
- Ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ.
- Αναμόρφωση του τομέα των ΑΠΕ.
- Αναδιοργάνωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού και μετάβαση στο μοντέλο στόχο (target model).
- Σταδιακή άρση των στρεβλώσεων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Προώθηση δράσεων και συνεργασιών για την αναβάθμιση υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Διασύνδεση Κυκλάδων.
- Προώθηση νέας μορφής διαγωνισμών για τη μίσθωση των καταγεγραμμένων και αξιολογημένων Δημόσιων Μεταλλευτικών Χώρων που θα περιλαμβάνει διαβούλευση με την τοπική κοινωνία και διαμόρφωση από κοινού της διαγωνιστικής διαδικασίας.
- Προκήρυξη Διεθνούς Δημόσιας Ανοικτής Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για παραχώρηση δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε 20 θαλάσσιες περιοχές στη Δυτική και Νότια Ελλάδα.
- Προώθηση δράσεων και συνεργασιών για την ανάπτυξη υποδομών διανομής σε περιοχές χωρίς δίκτυο φυσικού αερίου.
- Προώθηση εναλλακτικών μορφών προμήθειας φυσικού αερίου (CNG, LNG) σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Κατάρτιση μακροχρόνιας στρατηγικής για την ενεργειακή ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος.
- Ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων και των υποδομών του δημόσιου τομέα.
- Προώθηση της αγοράς των ενεργειακών υπηρεσιών.
- Υιοθέτηση στοχευμένων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής αναβάθμισης με έμφαση στην υλοποίηση έργων με χαρακτηριστικά παρέμβασης ολοκληρωμένου

χαρακτήρα, όπως αστικές υποδομές συμπεριλαμβανομένων των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης και ενεργειακής διαχείρισης, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, δίκτυα πεζόδρομων και ποδηλατόδρομων, περιβαλλοντικές αναπλάσεις, αύξηση πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων, έργα διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, έργα επαναξιοποίησης εγκαταλειμμένων βιομηχανικών εκτάσεων κ.λπ.

- Αναθεώρηση και εξειδίκευση των 12 Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.
- Θεσμοθέτηση και εφαρμογή της Τράπεζας Γης.
- Εφαρμογή ηλεκτρονικής διαδικασίας για την απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης οικοδομικών αδειών.
- Θέσπιση διαδικασιών χωροθέτησης οργανωμένων καταδυτικών πάρκων.
- Εφαρμογή δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αποδοτικότητας σε όλους τους τομείς (εξοικονόμηση σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια).
- Θέσπιση Πλαισίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες, με σκοπό τη χωρική διάρθρωση του εξορυκτικού κλάδου.
- Επικαιροποίηση της υφιστάμενης βάσης δεδομένων και ιστοσελίδας του ΥΠΕΚΑ για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς και τα Διατηρητέα Κτίσματα.
- Υιοθέτηση κινήτρων για την αποκατάσταση και διαχείριση εγκαταλελειμμένων, ημι-εγκαταλελειμμένων και υποβαθμισμένων κτιρίων, συμπεριλαμβανομένων των διατηρητέων κτιρίων.
- Ανάπτυξη και λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος «Ηλεκτρονική Πολεοδομία ΙΙΙ», σχετικά με την ισχύουσα πολεοδομική πληροφορία που εμπεριέχεται σε εγκεκριμένα διαγράμματα χρήσεων γης και πολεοδομικά - ρυμοτομικά σχέδια.
- Δράσεις για τη βιώσιμη διαχείριση των αστικών υγρών και στερεών αποβλήτων με στόχο την πλήρη συμμόρφωση με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία.
- Επικαιροποίηση των εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας.
- Τεχνική και λειτουργική υποστήριξη των Δ/σεων Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.
- Δράσεις για την υλοποίηση έργων προστασίας υδάτινων πόρων, εξοικονόμησης νερού μέσω της ανακύκλωσης του χρησιμοποιημένου νερού, παραγωγής νερού μέσω της αφαλάτωσης θαλάσσιου ή υφάλμυρου νερού με ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (σε συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες).
- Επικαιροποίηση της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας.
- Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την υλοποίηση της 2^{ης} Εθνικής Απογραφής Δασών και έλεγχο της μεθοδολογίας, μέσω πιλοτικής εφαρμογής.
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη δυναμικής διαδικτυακής εφαρμογής διαχείρισης δεδομένων δασικών διαχειριστικών μελετών.
- Χρηματοδότηση υλοποίησης πιλοτικού προγράμματος κατάρτισης Δασολογίου σε 5 περιοχές της Ελλάδας.

Υγεία

- Δημιουργία μηχανισμού αξιολόγησης ιατροτεχνολογίας.
- Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την διενέργεια κλινικών μελετών, τόσο από τον ΕΟΦ όσο και από Νοσοκομεία.
- Ενίσχυση του ΕΟΦ προκειμένου να επιταχυνθούν και να απλοποιηθούν οι διαδικασίες αδειοδότησης φαρμάκων.
- Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού και προβολή συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας σε συγκεκριμένους τομείς της παροχής ιατρικών υπηρεσιών.
- Σταθεροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος ώστε να διαμορφωθεί ευνοϊκό επενδυτικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο της υγείας.

- Θεσμοθέτηση των Μονάδων Ημερησίας Νοσηλείας (ΜΗΝ).
- Ανάπτυξη κέντρων ιατρικής αριστείας.

Δικαιοσύνη

- Βελτίωση χρόνων απονομής δικαιοσύνης με την εφαρμογή του άρθρου 33 του ν.3910/2011.
- Χρηματοδότηση της εκτέλεσης μέρους της πρακτικής άσκησης (6 μήνες με δυνατότητα επέκτασης 6 μηνών σε σύνολο 18 μηνών) των νέων δικηγόρων στα δικαστήρια της χώρας.
- Ηλεκτρονικό Πινάκιο. Το έργο του Ηλεκτρονικού Πινακίου αφορά στην ανάπτυξη υπηρεσίας για τη δημοσίευση, σε πραγματικό χρόνο, του πινακίου σε επιλεγμένα δικαστήρια, της Εφετειακής Περιφέρειας Αθήνας αλλά και άλλων σημείων υψηλού φόρτου, τα οποία θα επιλεγούν πριν την δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, δεδομένου ότι το έργο μόλις πέρασε από το στάδιο της διασφάλισης χρηματοδότησης.
- Επιτροπές που θα εξετάσουν τους νέους Κώδικες από την πλευρά της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Απαιτεί τη σύσταση ομάδων εργασίας που θα εξετάσουν αν οι νέοι κώδικες Πολιτικής και Ποινικής διαδικασίας είναι συμβατοί με το υφιστάμενο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης τόσο σε Εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Ολοκληρωμένο Σύστημα Πρακτικών Δικαστηρίων (έργο «Σύμπραξη Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα για την Ψηφιακή Καταγραφή, Αποθήκευση και Διάθεση Πρακτικών Συνεδριάσεων»). Ξεκίνησε η διαδικασία Β' Φάσης. Εξεδόθη η αριθμ. 75462/3-10-2014 Διακήρυξη Β΄ Φάσης - Πρόσκληση Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών, με την οποία ορίστηκε η 18/11/2014 ως ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού.
- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Καταστημάτων Κράτησης. Έχει ξεκινήσει η υλοποίηση του έργου.

Τουριστική Πολιτική

- Υλοποίηση επενδύσεων, το 2014, στον τομέα του Τουρισμού από υφιστάμενες τουριστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ή προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (Προγράμματα «Πράσινος» και «Εναλλακτικός» Τουρισμός). Η υλοποίηση θα συνεχιστεί σε όλη τη διάρκεια του 2015.
- Ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για το έργο που αφορά στην ενίσχυση της προσαρμοστικότητας στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού μέσω της κατάρτισης σε επαγγέλματα που κατατάσσονται στην κατηγορία υπηρεσίας 24 (ταξινόμηση κατά CPC 92), δηλαδή «Υπηρεσίες Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης». Υλοποίηση του προγράμματος το 2015.
- Συνέχιση του προγράμματος μετεκπαίδευσης στελεχών/επαγγελματιών του τουριστικού κλάδου.
- Έναρξη λειτουργίας του Δορυφόρου Λογαριασμού, Τουρισμού και Παρατηρητηρίου Τουρισμού, συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ και ΞΕΕ (ΙΤΕΠ).
- Σύσταση Υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου στο ΞΕΕ, που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ν. 4179/2013, ΦΕΚ Α' 175, 08.08.2013.
- Ολοκλήρωση του νέου Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014-20 που αφορά σε αναπτυξιακές προτεραιότητες του τουριστικού τομέα.
- Βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των τουριστικών λιμένων (μαρίνες), σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ (διαδικασία παραχώρησης μαρίνας Αλίμου και τεσσάρων δορυφόρων μαρίνων, παραχώρηση μαρίνας Χίου, παραχώρηση μαρίνας Πύλου και παραχώρηση μαρίνας Αργοστολίου).
- Έναρξη του προγράμματος Ολοκληρωμένης Ανάπλασης Φαληρικού Όρμου για τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου με δράσεις πολιτιστικού, συνεδριακού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
- Θεσμικός εκσυγχρονισμός λειτουργίας των μαρίνων και ενθάρρυνση της υγιούς επιχειρηματικότητας με κινητροδότηση των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τουριστικών λιμένων (π.χ. χωροθέτηση τουριστικών λιμένων, εξορθολογισμός διαδικασίας αδειοδότησης, ωράριο λειτουργίας καταστημάτων στη χερσαία ζώνη των μαρίνων).
- Ενσωμάτωση των ελληνικών προτύπων στο προτεινόμενο ευρωπαϊκό σήμα «Τουρισμός Ποιότητας» (εθελοντικής διαπίστευσης), με ελάχιστα κοινά ποιοτικά κριτήρια.

- Συμβολή του Υπουργείου Τουρισμού στη θέσπιση νέου μοντέλου στις διαδικασίες χορήγησης VISA και στην καθιέρωση πιλοτικά διευρυμένου ωραρίου λειτουργίας σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς χώρους.
- Ίδρυση θερμοκοιτίδας νεοφυών επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα για συντονισμένη προώθηση της ανάπτυξης καινοτόμων υπηρεσιών και προϊόντων της τουριστικής βιομηχανίας.
- Μετεξέλιξη του ΕΟΤ σε σύγχρονο αποδοτικό Οργανισμό προώθησης και προβολής της Χώρας με όλα τα απαραίτητα θεσμικά εργαλεία και δυνατότητες. Προωθούνται:
  - Η δημιουργία πολλαπλής πλατφόρμας διαδικτυακής ενημέρωσης και εμπειριών για τη Χώρα με διαδραστικό περιεχόμενο και πληροφορίες μετακίνησης, υποδομών, δρώμενων κ.α.
  - Το άνοιγμα σε νέες αγορές (Κίνα, Βραζιλία, Τουρκία κ.α.).
  - Νέες συνεργασίες με tour operators.
  - Year-round (συνεχής ετήσια προώθηση και προβολή της χώρας).
  - Η υποστήριξη δημιουργίας νέων κινηματογραφικών παραγωγών.
  - Η στήριξη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Προορισμών Αριστείας (EDEN).
- Προώθηση νέων αναπτυξιακών πρωτοβουλιών και δράσεων, όπως:
  - Ίδρυση του «Μουσείου Τουρισμού» το οποίο θα αποτυπώνει, με σύγχρονο τρόπο, την ιστορική πορεία του Ελληνικού Τουρισμού.
  - Υποστήριξη των Προγραμμάτων «Γαλάζιες Σημαίες» και “Green Key”.
  - Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού για τους εμπλεκόμενους με τον τουρισμό επαγγελματίες (stakeholders).
  - Προώθηση του Θρησκευτικού Τουρισμού (Δημιουργία Δικτύου Προσκυνηματικών Προορισμών).
  - Διεύρυνση του Προγράμματος «Κοινωνικός Τουρισμός».
  - Συνεργασία για προώθηση του τουρισμού ΑμεΑ και τρίτης ηλικίας.

Ναυτιλιακή Πολιτική

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Σημαίας, μέσω της διαφύλαξης σταθερού και ευνοϊκού πλαισίου νηολόγησης και φορολόγησης πλοίων, της επιτάχυνσης της διαδικασίας έκδοσης Εγκριτικής Πράξης για τη νηολόγηση πλοίων στο εθνικό νηολόγιο, της προώθησης θέσεων σε Διεθνείς Οργανισμούς, στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, της κύρωσης και εφαρμογής Διεθνών Συμβάσεων του ΙΜΟ και ενσωμάτωσης του ενωσιακού κεκτημένου (έλαβαν χώρα το 2014 και συνεχίζονται το 2015).
- Προώθηση των μέτρων υλοποίησης της Διακήρυξης των Αθηνών (Athens Declaration) που υιοθετήθηκε κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ και θέσπισε τη στρατηγική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών μέχρι το 2020 (έλαβε χώρα το 2014 και συνεχίζεται το 2015).
- Ενίσχυση της απασχόλησης και της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας των Ελλήνων ναυτικών μέσω της αναθεώρησης της διαδικασίας διαγραφής και επανεγγραφής των ναυτικών σε οικείο μητρώο, της διαμόρφωσης «Μητρώου Ενεργών Ναυτικών», της αναθεώρησηςτου Εγγράφου Ελάχιστης Ασφαλούς Στελέχωσης Πλοίων, της ενσωμάτωσης των διεθνών και ενωσιακών οργάνων που αφορούν σε θέματα ναυτικής εργασίας, του εξορθολογισμού των διαδικασιών για μείωση της γραφειοκρατίας, του εκσυγχρονισμού του πειθαρχικού μητρώου των ναυτικών με σκοπό τον αποτελεσματικότερο έλεγχο ναυτολόγησης κ.α. (έλαβαν χώρα το 2014 και συνεχίζονται το 2015).
- Προσέλκυση ναυτιλιακών επενδύσεων μέσω της εφαρμογής σταθερού θεσμικού πλαισίου, αναφορικά ιδίως με το φορολογικό καθεστώς, της εμπέδωσης και διατήρησης κλίματος εμπιστοσύνης με τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, της προσαρμογής με το ενωσιακό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων και τους κανόνες ανταγωνισμού. Στην ίδια κατεύθυνση, διατήρηση του οικειοθελούς χαρακτήρα της συνεισφοράς της Ναυτιλιακής Κοινότητας στον Κρατικό Προϋπολογισμό (έλαβε χώρα το 2014 και συνεχίζεται το 2015).
- Θεσμοθέτηση ευέλικτου και ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου για τον θαλάσσιο τουρισμό, με το Ν.4256/2014, το οποίο καλύπτει όλες τις σχετικές υπηρεσίες (ιδιωτικό και επαγγελματικό yachting, καθώς και ημερήσιες κρουαζιέρες αναψυχής), με στόχο την αξιοποίηση των συγκριτικών

πλεονεκτημάτων, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την προσέλκυση περισσότερων επαγγελματικών και ιδιωτικών σκαφών για την αναζωογόνηση της οικονομικής δραστηριότητας των παράκτιων και νησιωτικών περιοχών (έλαβε χώρα το 2014).

- Προσέλκυση των εταιρειών που δραστηριοποιούνται παγκοσμίως στον τομέα της κρουαζιέρας με την απελευθέρωση του δικαιώματος διενέργειας κρουαζιέρας και τον εκσυγχονισμό των υποδομών και των σταθμών επιβίβασης (έλαβε χώρα το 2014 και συνεχίζεται το 2015).
- Αναβάθμιση των Λιμενικών Υποδομών με το συντονισμό εκπόνησης Γενικών Προγραμματικών Σχεδίων (Master Plan) των λιμένων και εισαγωγή τους προς έγκριση από την ΕΣΑΛ, με τη μέριμνα για την αποκατάσταση των ζημιών των λιμενικών υποδομών και την εξεύρεση χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την εκτέλεση λιμενικών έργων, κυρίως επισκευών που διέπονται από το Ν.4072/2012 (έλαβε χώρα το 2014 και συνεχίζεται το 2015).
- Συνέχιση εξορθολογισμού του ακτοπλοϊκού δικτύου με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την αύξηση της τουριστικής κίνησης των νησιών, διαμέσου της καθιέρωσης του ηλεκτρονικού εισιτηρίου (e-ticket), μέσα από την έκδοση προεδρικού διατάγματος, εφαρμογής ακτινωτών δρομολογίων, ενίσχυσης συνδυασμού μεταφορών, όπως με αεροπορικά δρομολόγια, και ανάπτυξης του δικτύου υδροπλάνων.
- Προώθηση και υπογραφή διεθνών συμφωνιών για την τόνωση των εξαγωγών των ελληνικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με κλάδους που σχετίζονται με τη θάλασσα. Συγκεκριμένα, υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας στον τομέα της θαλάσσιας και ναυπηγικής βιομηχανίας με τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Ενέργειας της Δημοκρατίας της Νότιας Κορέας, YoonSang-jick, υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας και Διμερών Συμφωνιών με εκπροσώπους της Κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας
- Ένταξη του Ναυτιλιακού Cluster στο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και ανάδειξη του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης ως ναυτιλιακών κέντρων.

Αγροτική Ανάπτυξη

- Πλήρης ενεργοποίηση του Ταμείου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας μέσω της ΕΤΕΑΝ και της σχετικής σύμβασης που υπογράφηκε με την Τράπεζα Πειραιώς και υπαγωγή όλων των δικαιούχων στις δράσεις του ΤΑΕ.
- Εφαρμογή της απλοποίησης των διαδικασιών εξαγωγής, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, για δύο Ελληνικά προϊόντα (φέτα, ροδάκινο) και επέκταση αυτής της διαδικασίας για τα ψάρια, το κρασί και το ελαιόλαδο, ώστε να διευκολυνθεί η εξαγωγική διαδικασία κυρίως από τους μικρούς και μεσαίους εξαγωγείς που δεν διαθέτουν πλεονάζουσα υποδομή.
- Επέκταση των προγραμμάτων προώθησης των εξαγωγών και αύξηση του μεριδίου των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων για τη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου.
- Πλήρης εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στον αγροτικό τομέα, τόσο για την δικτυακή πρόσβαση των πολιτών αλλά και των δικαιούχων για την καταβολή των ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Συγκεκριμένα από το πρόγραμμα της Ψηφιακής Σύγκλισης:
  - Έχουν συμβασιοποιηθεί και υλοποιούνται, στο πλαίσιο της πράξης «Υψηλής Προστιθέμενης Αξίας Αγροτικές Υπηρεσίες» (e-ΥΠΑΑΤ), όλα τα υποέργα παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες.
  - Ολοκληρώνονται οι διαδικασίες υποβολής των Αιτήσεων Ενιαίας Ενίσχυσης ψηφιακά και μέσω του διαδικτύου.
  - Ολοκληρώνεται η ενοποίηση όλων των μητρώων του ΥΠΑΑΤ.
  - Προωθείται η Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών σε Αγροτικές Λευκές Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης – Αξιοποίησης των υποδομών στις Περιφέρειες Αττικής, Κ. Μακεδονίας, Νησιά Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας.
  - Δημιουργείται Ψηφιακό Γεωργικό «Κτηματολόγιο» και προωθείται η αγορά νέων ψηφιακών εικόνων για την ανανέωση του χαρτογραφικού υπόβαθρου της χώρας προκειμένου να ικανοποιήσει η χώρα την κοινοτική υποχρέωση.

- Έναρξη εφαρμογής της νέας ΚΑΠ και ΚΑλΠ για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 δύο νέων αναπτυξιακών προγραμμάτων για την γεωργία και την αλιεία για την αξιοποίηση και απορρόφηση 19 δισ. ευρώ.
- Υλοποίηση ειδικού τομεακού προγράμματος για την κτηνοτροφία προκειμένου η χώρα να μειώσει την εξάρτηση από τις μεγάλες εισαγωγές ζωικών προϊόντων που επιβαρύνουν το εμπορικό ισοζύγιο.
- Υλοποίηση του προγράμματος για την ενίσχυση της καλλιέργειας των ψυχανθών και αναχλόωση των βοσκοτόπων.
- Βελτίωση της επιχειρηματικότητας στον πρωτογενή τομέα με την απλοποίηση των διαδικασιών εγκατάστασης και αδειοδότησης μέσα από τη δημιουργία ζωνών άσκησης της υδατοκαλλιέργειας, κτηνοτροφικών πάρκων και ζωνών θερμοκηπιακών καλλιεργειών για την εκμετάλλευση της γεωθερμίας.
- Απρόσκοπτη συνέχιση της χρηματοδότησης της παραγωγικής διαδικασίας του πρωτογενούς τομέα τόσο μέσα από τα τραπεζικά ιδρύματα όσο και με την έγκαιρη και προγραμματισμένη καταβολή των ενισχύσεων και αποζημιώσεων ετησίως.

Πολιτική που άπτεται του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης

- Έγκριση 245 επενδυτικών σχεδίων, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 1,6 δισ. ευρώ στον αναπτυξιακό νόμο 3908/2011, συνολικής ενίσχυσης περίπου 633 εκατ. ευρώ, γεγονός που θα συμβάλλει στη δημιουργία 5.000 νέων, άμεσων και έμμεσων θέσεων απασχόλησης σε διάφορους τομείς όπως είναι ο τουρισμός, η μεταποίηση, ο πρωτογενής τομέας και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Υλοποίηση, ως επικεφαλής εταίρος, το έργο TRIGGER, σε συνεργασία με άλλους 7 φορείς από την Ελλάδα και τη Βουλγαρία, με βασικό στόχο να παρέχει καθοδήγηση σε αποφοίτους, σε θέματα απασχόλησης και επιχειρηματικότητας.
- Σε πλήρη εξέλιξη και το διασυνοριακό πρόγραμμα Smart Specialization, το οποίο μέσω της περιφερειακής ανάπτυξης και συνεργασίας με άλλους 9 φορείς από την Ελλάδα και τη Βουλγαρία, προωθεί την ανταγωνιστικότητα, την έρευνα και την καινοτομία.
- Συνεργασία με την Εγνατία Οδό Α.Ε. και την Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας για την δημιουργία του «Mobile Egnatia», μια διαδικτυακή υποδομή πληροφοριών, τουριστικού ενδιαφέροντος και μεταφορών για όσους κινούνται οδικώς κατά μήκος της Εγνατίας Οδού, από την Ηγουμενίτσα ως τους Κήπους.
- Παραχώρηση της έκτασης των 60 στρεμμάτων στην Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας, γεγονός που αποτελεί, ουσιαστικά, την αφετηρία για τη λειτουργία του πρώτου θύλακα στην περιοχή της Θέρμης. Πρόκειται για μια ιστορική απόφαση, στην οποία το ΥΜΑΘ είχε σημαντική συμβολή, όπως επίσης και το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Κατάρτιση, υπογραφή και έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας καθώς και του Στρατηγικού Σχεδιασμού αυτής.
- Παράλληλα, η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας λειτουργεί στο Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας 'ΝΟΗΣΙΣ', το Thessaloniki Smart up Innovation Hub για την υποστήριξη νεοφυών επιχειρηματιών που έχουν καινοτόμες ιδέες στις νέες τεχνολογίες, την επιχειρηματικότητα και άλλους συναφείς τομείς.
- Σύσταση και λειτουργία στο ΥΜΑΘ των Κεντρικών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής (ΚΕΣΑ) και Επίλυσης Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕΣΥΠΟΘΑ). Έτσι, μπήκε τέλος στην ταλαιπωρία των πολιτών που έπρεπε να ταξιδέψουν μέχρι την Αθήνα για να διευθετήσουν ζητήματα αρχιτεκτονικών διαφορών και πολεοδομικών θεμάτων.

Πολιτική που άπτεται της επικοινωνιακής δράσης του Κράτους

Οι Γενικές Γραμματείες Ενημέρωσης, Επικοινωνίας και Προβολής συμμετέχουν στα ακόλουθα έργα ΕΣΠΑ:

- Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου Δικτυακών Τόπων και Παροχή Διαδικτυακής Τηλεόρασης και Διαδραστικών Υπηρεσιών Χρήστη.
- TeensWire από το ΑΠΕ/ΜΠΕ: Διαδραστική και πολυμεσική ηλεκτρονική πλατφόρμα για την αναζήτηση, συλλογή και αξιοποίηση πληροφοριών για/και από νέους 12-18 ετών.
- Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης για την προβολή και προώθηση του εθνικού πολιτιστικού προϊόντος.
- Εξωστρεφείς δράσεις των Γραφείων Τύπου και Επικοινωνίας Εξωτερικού με δημοσιογράφους και άλλους διαμορφωτές Κοινής Γνώμης, προσκλήσεις ξένων δημοσιογράφων στην Αθήνα και συνεντεύξεις του Πρωθυπουργού και Υπουργών προς ξένα Μέσα Ενημέρωσης με θετικά για τη χώρα αποτελέσματα.

13. Πολιτική Συνοχής – Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Εντός του περιορισμένου δημοσιονομικού πλαισίου και σε περιβάλλον δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) αναδεικνύεται στο βασικό εργαλείο πολιτικής για την επανεκκίνηση της οικονομίας και την ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη των Περιφερειών της χώρας. Το ΕΣΠΑ αξιοποιεί τους πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι δράσεις του υλοποιούνται μέσω 8 τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, 5 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, 5 προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων».

Δράσεις που υλοποιούνται το 2014 και πρόκειται να συνεχιστούν το 2015

Πορεία υλοποίησης ΕΣΠΑ 2007-2013

Η πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2007-2013 κρίνεται ικανοποιητική, τόσο ως προς την αξιοποίηση των πόρων σε σχέση με τον μέσο όρο απορρόφησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, όσο και ως προς την υποχρέωση-στόχο που απορρέει από το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, οι καταχωρισμένες δαπάνες (πληρωμές) ανέρχονται σε 18,26 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό απορρόφησης 75,69% της συνολικής διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης και η κοινοτική συμμετοχή που αντιστοιχεί σε αυτές σε 16,37 δισ. ευρώ που αντιστοιχεί σε ποσοστό 81% της συνολικής εγκριθείσας κοινοτικής συμμετοχής. Ο ετήσιος στόχος απορρόφησης για το 2014, με βάση το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, ανέρχεται σε κοινοτική συνδρομή ύψους 3 δισ. ευρώ και μέχρι σήμερα έχει καλυφθεί σε ποσοστό 61,3%, το οποίο καθιστά την επίτευξη του συμφωνημένου στόχου εφικτή.

Αναθεώρηση και εξυγίανση ΕΣΠΑ 2007-2013

Με στόχο την επιτάχυνση του ρυθμού απορρόφησης των πόρων και την αποτελεσματική τους αξιοποίηση για την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της επανεκκίνησης της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής, συνεχίστηκε η διαδικασία αναθεώρησης σε συνεργασία με την ΕΕ ειδικότερα ως προς το ΠΕΠ Κρήτης & Νήσων Αιγαίου, το ΕΠ «Εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης» και το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού». Η διαδικασία περιλαμβάνει εσωτερικές ανακατανομές πόρων και τακτοποίηση εντός αυτών, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική τους αξιοποίηση.

Παράλληλα, έχουν εκπονηθεί και υλοποιούνται σχέδια εξυγίανσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με στόχο την ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων, ενώ προγραμματίζεται η μετακίνηση χρηματοδότησης έργων του ΕΣΠΑ 2007-2013 στη νέα προγραμματική περίοδο, ώστε να ολοκληρωθούν τα υλοποιούμενα έργα με πόρους ΕΣΠΑ, συμβάλλοντας στη διατήρηση υψηλών ρυθμών απορρόφησης και στη στήριξη της οικονομίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαιότητα άμβλυνσης των δυσμενών κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών της βαθιάς οικονομικής ύφεσης στη χώρα, οι δράσεις του ΕΣΠΑ 2007-2013 κατευθύνονται:

- Στην υλοποίηση των μεγάλων οδικών έργων.
- Στις δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, με έμφαση στην καινοτομία, στις ΜμΕ και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων (Ταμείων) όπως το JEREMIE, το JESSICA, το Ταμείο Επιχειρηματικότητας, κ.ά., με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων.
- Στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, για την προστασία του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

181 έργα προτεραιότητας

Συνεχίζεται η παρακολούθηση των 181 έργων προτεραιότητας, συνολικού προϋπολογισμού 11,5 δισ. ευρώ. Πρόκειται για έργα σε τομείς ιδιαίτερης οικονομικής βαρύτητας και κοινωνικής σημασίας για τη χώρα στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, του περιβάλλοντος, του πολιτισμού των μεταφορών, της ενέργειας και της επιχειρηματικότητας.
Εξ αυτών, τα 57 έργα προτεραιότητας συνολικού προϋπολογισμού 1,22 δισ. ευρώ χαρακτηρίζονται ολοκληρωμένα.

Μεγάλα έργα

Μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί οι φάκελοι 66 μεγάλων έργων, 51 εκ των οποίων έχουν εγκριθεί, και αναμένεται να υποβληθούν εντός του επόμενου 9μήνου με τη διαδικασία «μεγάλου έργου» το Κτηματολόγιο, τμήμα καθέτου άξονα της Εγνατίας Οδού και η διαχείριση των απορριμμάτων της Πελοποννήσου.

«Κλείσιμο» ΕΣΠΑ 2007-2013

Με στόχο το επιτυχές «κλείσιμο» του ΕΣΠΑ 2007-2013, έχει τεθεί σε εφαρμογή ειδικό σύστημα παρακολούθησης της απορρόφησης των πόρων του, με προγραμματισμό συγκεκριμένων εργασιών και ενεργειών, καταγραφή προβλημάτων, εξεύρεση τρόπων επίλυσης και ενημέρωση συναρμόδιων Υπουργείων. Η παρακολούθηση του στόχου της απορρόφησης γίνεται με την εφαρμογή αναλυτικού ετήσιου προγράμματος δράσης με επιμερισμό του συνολικού στόχου ετήσιων δαπανών σε ειδικότερους στόχους ανά ΕΠ. Τα επιμέρους σχέδια δράσης κάθε ΕΠ για την υλοποίηση του 2014 επικαιροποιούνται υποχρεωτικά σε τριμηνιαία βάση προκειμένου να γίνονται οι κατάλληλες διορθωτικές κινήσεις.

Προετοιμασία νέου ΕΣΠΑ 2014-2020

Η προετοιμασία του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 λαμβάνει υπόψη της το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ), το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, τις Ειδικές Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη χώρα, τους στόχους για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς και τις ειδικές συνθήκες της χώρας με στόχο τις προτεραιότητες της ενίσχυσης επιχειρηματικότητας και της προστασίας της κοινωνικής συνοχής.
Τον Μάιο του 2014 εγκρίθηκε το ΣΕΣ 2014-20 το οποίο φέρει τον τίτλο «Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020» το οποίο αποβλέπει *«στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».*

Η αρχιτεκτονική του νέου ΕΣΠΑ προβλέπει 7 τομεακά (συμπεριλαμβανομένων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΠ Αλιεία και Θάλασσα) και 13 περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, προκειμένου να διευκολύνονται οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφόρων αναπτυξιακών τομέων. Τα προγράμματα αυτά υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 17.07.2014 (πλην του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας που υπεβλήθη όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό του στις 21.10.2014). Τον Οκτώβριο 2014 ελήφθησαν σχόλια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων διαδικασιών διαπραγμάτευσης, και τα προγράμματα επανυποβάλλονται εντός του Νοεμβρίου, με εκτιμώμενη ημερομηνία έγκρισης το τέλος του έτους με αρχές του 2015.

Δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν το 2015

Έναρξη Εφαρμογής νέου ΕΣΠΑ

Η εφαρμογή του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 ξεκινά με προτεραιότητα σε εμπροσθοβαρείς κοινωνικές δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης και προστασίας της κοινωνικής συνοχής, καθώς και αναπτυξιακές δράσεις άμεσης και ασφαλούς απόδοσης, αποσκοπώντας στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας και της ανέχειας που μαστίζουν την Ελληνική κοινωνία και οδηγούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού κάτω από το όριο της φτώχειας.

Στη συνέχεια, έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση καινοτόμων δραστηριοτήτων σε όλους τους τομείς, πάντοτε με προτεραιότητα σε εκείνες τις δραστηριότητες που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και συμβάλλουν στο ΑΕΠ. Στις αρχές του 2015 θα τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό θα εκδοθούν σε συνέχεια της ψήφισης του νέου νόμου για το ΕΣΠΑ 2014-2020 όλες οι αναγκαίες υπουργικές αποφάσεις, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, που θα αφορούν σε βασικά στοιχεία που σχετίζονται με τη διαχείριση και τον έλεγχο των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και τη λειτουργία όλων των δομών που προβλέπονται. Με την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων θα μπορεί να ενεργοποιηθούν άμεσα οι ενέργειες διαχείρισης για την ένταξη και υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων και παρεμβάσεων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της στρατηγικής που καλείται να υποστηρίξει το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020, με στόχο την ανάταξη του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας, προτεραιότητα πρόκειται να δοθεί σε επιλεγμένους θεματικούς στόχους-άξονες και επενδυτικές δραστηριότητες, που αφορούν στην:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), με προτεραιότητα σε ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους της οικονομίας.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού και ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση.
- Προστασία του περιβάλλοντος και μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
- Ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό και συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.
- Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α’ και Β’ βαθμού αποτελεί αναγκαία συνθήκη για την ανάταξη της εθνικής οικονομίας.

Θεσμικές παρεμβάσεις

Επίκειται η ψήφιση του εφαρμοστικού νόμου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020, με έμφαση στην περαιτέρω απλοποίηση και επιτάχυνση της υλοποίησης, καθώς και στην πρόληψη και καταστολή της απάτης, αξιοποιώντας την μέχρι σήμερα εμπειρία διαχείρισης κοινοτικών προγραμμάτων.

Επιπλέον, με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων και την επιτάχυνσή τους, προγραμματίζονται, μεταξύ άλλων, οι παρακάτω παρεμβάσεις που διευκολύνουν τον πολίτη και παράλληλα δημιουργούν δημοσιονομικό όφελος μειώνοντας το διοικητικό κόστος:

- Εφαρμογή του νέου τρόπου πληρωμής των έργων του ΠΔΕ με τον εξορθολογισμό της διαδικασίας και την πραγματοποίηση όλων των πληρωμών του ΠΔΕ από τις οικονομικές υπηρεσίες των Φορέων (ΓΔΟΥ) με στόχο την απρόσκοπτη πραγματοποίηση των πληρωμών.
- Επιτάχυνση των πληρωμών των δαπανών του ΠΔΕ αξιοποιώντας τις δυνατότητες απλοποίησης, ταχύτητας και διαφάνειας που προσφέρουν οι σύγχρονες μέθοδοι πληρωμών και με την πραγματοποίηση όλων των πληρωμών των έργων ΠΔΕ ηλεκτρονικά.
- Περαιτέρω προώθηση της ηλεκτρονικής διακίνησης του συνόλου των εγγράφων που αφορούν τη διαχείριση των προγραμμάτων και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΕΣΠΑ με αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων και παράλληλα με τη γενίκευση της ηλεκτρονικής υπογραφής στα έγγραφα.
- Παράλληλα πρόκειται να αναληφθούν συμπληρωματικές θεσμικές παρεμβάσεις για την περαιτέρω άρση καθυστερήσεων και εμπλοκών κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση των βασικών κατηγοριών συγχρηματοδοτούμενων έργων, σε στενή συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία και αρχές.

14. Εξυγίανση τραπεζικού συστήματος

Το 2014 ολοκληρώθηκε το δεύτερο στάδιο της ανακεφαλαιοποίησης των τεσσάρων συστημικών τραπεζών, με αποτέλεσμα την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης. Επιπλέον, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Αρχές και τα τέσσερα συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, οριστικοποίησε και ενέκρινε τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, τα οποία στην τελική τους μορφή, εγκρίθηκαν από την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Απώτερος σκοπός παραμένει η βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού των πιστωτικών ιδρυμάτων και η διαφύλαξη της κεφαλαιακής τους επάρκειας με παράλληλη απεξάρτηση των ελληνικών τραπεζών από το ΤΧΣ και τις άλλες μορφές ενίσχυσης.

Επίσης, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και της Τράπεζας της Ελλάδας αναφορικά με τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης της ΕΚΤ για τον έλεγχο της ποιότητας του ενεργητικού (AQR) και την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων (stress tests), προκύπτει η επιτυχία των τεσσάρων ελληνικών συστημικών τραπεζών σε αυτή την άσκηση, επιβεβαιώνοντας τα αποτελέσματα των προσπαθειών για την συστηματική αναδιάρθρωση και κεφαλαιακή ενίσχυση των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Νέα πρότυπα στον τραπεζικό τομέα

- Βελτίωση του επιπέδου κάλυψης των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΣΕΚ) σε εναρμονισμένη κάλυψη ύψους 100.000 ευρώ, από το 2010. Το μέτρο αυτό τόνωσε αμέσως την εμπιστοσύνη των καταθετών με αναφορά δημόσια δίκτυα ασφαλείας.
- Ολοκλήρωση της Οδηγίας για την θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (BRRD), με την οποία διαμορφώνεται ένα ενιαίο καθεστώς εξυγίανσης των τραπεζών και των επενδυτικών εταιρειών, με συγκεκριμένα εργαλεία και αρμοδιότητες εξυγίανσης που παρέχονται στις εποπτικές αρχές ώστε να είναι εφικτή η ανάκαμψη ή η εξυγίανση του ιδρύματος.
- Διαμόρφωση ενιαίου δικτύου από εθνικές εποπτικές αρχές και αρχές εξυγίανσης, στο πλαίσιο της Τραπεζικής Ένωσης, που κορυφώνεται με την ίδρυση του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (Single Resolution Mechanism - SRM). Στο πλαίσιο τόσο της ενσωμάτωσης της BRRD όσο και του SRM, απαιτείται σύνολο εξουσιοδοτικών πράξεων με περισσότερο ή λιγότερο τεχνικά θέματα.

- Προώθηση και ολοκλήρωση της Οδηγίας 2014/17/ΕΕ σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία καθώς και της Οδηγίας 2014/92/ΕΕ (PAD) για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών.

Στήριξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος για προσέλκυση επενδύσεων

- Η Οδηγία MiFID II (Markets in Financial Instruments Regulation που συμπληρώνεται με αντίστοιχο Κανονισμό), το βασικό δηλαδή νομοθετικό κείμενο στο πεδίο των κεφαλαιαγορών, που ρυθμίζει όλα τα ζητήματα λειτουργίας των αγορών, αδειοδότησης, λειτουργίας και ελέγχου των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υποχρεώσεων, προστασίας και δικαιωμάτων των επενδυτών, προ- και μετά-συναλλακτικής συμπεριφοράς.
- Η 5η Οδηγία για τους ΟΣΕΚΑ (οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες) που εισήγαγε ειδικές ρυθμίσεις για τον τρόπο λειτουργίας του θεματοφύλακα, τις πολιτικές αποδοχών καθώς και τις κυρώσεις.
- Ο Κανονισμός MAR (Market Abuse Regulation), βάσει του οποίου εισάγεται το πλαίσιο-κορμός για την αντιμετώπιση της κατάχρησης αγοράς και των δύο βασικών συνιστωσών της (χειραγώγηση αγοράς και κατάχρηση προνομιακής πληροφόρησης).
- Ο Κανονισμός CSDR (Central Securities Depositories Regulation), που ρυθμίζει τον τρόπο που διεξάγονται, ελέγχονται και ομογενοποιούνται οι συναλλαγές στα κεντρικά αποθετήρια.
- Ο Κανονισμός PRIIPS (Packaged Retail and Insurance Based Investment ProductsRegulation), που στόχο έχει να καταστήσει πιο φιλικά προς τους επενδυτές σχεδόν όλα τα επενδυτικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συναρτώνται με ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) αναμένεται να εξακολουθήσουν να παρέχουν στήριξη στην τραπεζική χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας, ενώ σημαντικό ρόλο στη διοχέτευση χρηματοδοτικών πόρων προς τις επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους θα διαδραματίσει και το Ελληνικό Επενδυτικό Ταμείο.

Με βάση τα ανωτέρω, η επιτυχημένη ανακεφαλαιοποίηση και ανασυγκρότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα διαμορφώνουν το κατάλληλο πλαίσιο ώστε να είναι σύντομα εφικτή η ενεργή συμμετοχή των τραπεζών στην ανάκαμψη της οικονομίας και η απάντηση στις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το τραπεζικό σύστημα, περιλαμβανομένων και των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Προς το σκοπό αυτό, πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις αλλά και η κατάρτιση του Κώδικα Δεοντολογίας από την Τράπεζα της Ελλάδος με τις αντίστοιχες ενέργειες των πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα και με τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, αναμένεται να ενισχύσουν το κλίμα εμπιστοσύνης, μεταξύ δανειολήπτη και τράπεζας που έχει χορηγήσει την πίστωση. Στόχος είναι να διασφαλιστεί η επιλογή της καταλληλότερης, κατά περίπτωση, λύσης με αποτέλεσμα τη βελτίωση του ενεργητικού των πιστωτικών ιδρυμάτων και την ενίσχυση κατ'επέκταση της δυνατότητάς τους για συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Η Κυβέρνηση θα συνεχίσει να προωθεί και να συντονίζει εντός του 2015 όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την περαιτέρω σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος σε όρους ενεργητικού και κεφαλαιακής επάρκειας, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας στην ελληνική οικονομία.

15. Αξιοποίηση περιουσίας του Δημοσίου

Η Κυβέρνηση προωθεί σταθερά μια πολιτική ορθολογικής διαχείρισης και στοχευμένης αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου, η οποία μπορεί να εξασφαλίσει σημαντικά, σταθερά και σε μακροχρόνια βάση έσοδα για το Δημόσιο, να μειώσει το ύψος του χρέους, και να δημιουργήσει πρόσθετα αναπτυξιακά οφέλη. Η πολιτική αυτή έχει ως βασικούς άξονες το Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων και την ευρύτερη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου.

Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας (ΜΑΠ)

- Ολοκλήρωση της συλλογής των στοιχείων της ακίνητης περιουσίας φορέων του δημόσιου τομέα. Στόχος είναι το Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας να αποτελέσει ένα συνεχώς επικαιροποιούμενο γεωγραφικό και περιγραφικό μητρώο, στο οποίο θα διασυνδέονται οι βάσεις δεδομένων της δημόσιας περιουσίας όλων των Υπουργείων, προσαρμοσμένες στο σχήμα της βάσης δεδομένων των Ψηφιακών Υπηρεσιών Δημόσιας Περιουσίας.
- Μελέτη και εκπόνηση συστήματος καθορισμού διοικητικών τιμών και τιμών ζώνης για τα ακίνητα της χώρας.
- Προσδιορισμός των αντικειμενικών αξιών με τρόπο ώστε οι αντικειμενικές να προσεγγίσουν τις αγοραίες αξίες. Για το σκοπό αυτό συστάθηκε, με υπουργική απόφαση, Επιτροπή Αξιών Ακινήτων (ΕΠΑΞΙΑ). Έχει καταρτισθεί πρόγραμμα δράσης ώστε ο προσδιορισμός του συστήματος καθορισμού διοικητικών αξιών ακινήτων να υλοποιηθεί μέχρι το φθινόπωρο του 2015 και στη συνέχεια η κατάρτιση των δεικτών τιμών να πραγματοποιηθεί μέχρι τον Ιανουάριο του 2016.

Διατάξεις αιγιαλού

- Ψηφίστηκε ο Ν. 4281/2014, που με το άρθρο 11 εισάγεται νέο σύστημα χάραξης αιγιαλού με χρήση τεχνολογικών μέσων (φωτοερμηνεία) για όλη την Ελλάδα. Στόχος είναι η βέλτιστη διαχείριση και προστασία του σε ενιαίο υπόβαθρο, δηλαδή ορθοφωτοχάρτες.

Κτηματικές Υπηρεσίες

- Υλοποιήθηκε πιλοτικό πρόγραμμα ενοποίησης των Κτηματικών Υπηρεσιών Αττικής (4) με σκοπό τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και εξοικονόμησης πόρων.
- Οι προϋπολογισμοί των Περιφερειακών Διευθύνσεων Δημόσιας Περιουσίας (πρώην Κτηματικών Υπηρεσιών), ενσωματώθηκαν σε αυτόν της ΓΓΔΠ και διαχωρίστηκαν από τις ΔΟΥ, με σκοπό την ορθολογικότερη κατανομή των πόρων και την καλύτερη αξιοποίηση των κονδυλίων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Νομοσχέδιο καταπατημένων

- Επιλύεται το χρόνιο κοινωνικό πρόβλημα της πολυετούς αυθαίρετης κατοχής δημοσίων ακινήτων. Αναμένεται σημαντική εισροή εσόδων, τόσο από το αντάλλαγμα εξαγοράς, όσο και από την υπαγωγή στη φορολόγηση των εξαγοραζόμενων ακινήτων.

Παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας στους ΟΤΑ

- Εξετάζεται από τη ΓΓΔΠ η δυνατότητα διεξαγωγής των ανά την επικράτεια δημοπρασιών σε κεντρικό επίπεδο (Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας ή ΕΤΑΔ), μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, προκειμένου να εξασφαλιστεί το αδιάβλητο της διαδικασίας και να αποκομιστούν τα μέγιστα δυνατά έσοδα.

Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων και Κινητών Αξιών

- Με το ν.4254/14 (Ιούνιος 2014) συστάθηκε, στη ΓΓΔΠ, Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων με στόχους την αποτελεσματικότερη διαχείριση των θεμάτων των αποκρατικοποιήσεων. Περαιτέρω, στο νέο οργανισμό του Υπουργείου, δημιουργείται, στη ΓΓΔΠ, Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων και Κινητών Αξιών με στόχο την επίτευξη ενιαίας και κεντρικής διαχείρισης τόσο των κινητών αξιών του χαρτοφυλακίου του Υπουργείου όσο και αυτών που βρίσκονται στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων.

Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ)

- Στο πλαίσιο εποπτείας της ΕΤΑΔ (Ν.4092/2012), η ΓΓΔΠ προέβη στην κατ' αρχήν επιλογή 1.482 ακινήτων αρμοδιότητας άλλων Υπουργείων (πλην του Υπουργείου Οικονομικών), προκειμένου να ανατεθεί η διαχείρισή τους στην ΕΤΑΔ. Σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη η συγκέντρωση από την ΕΤΑΔ τεχνικών και νομικών στοιχείων για τα ανωτέρω ακίνητα, προκειμένου να αξιολογηθεί και να προταθεί, τόσο ο αριθμός των ακινήτων που δύναται να τεθεί υπό τη διαχείρισή της, όσο και ο τρόπος αξιοποίησής τους.

Επιτροπή Μετεγκατάστασης Οργανισμών Ελληνικού (ΕΜΟΕ)

- Συνεχίζεται το έργο της Επιτροπής για τη μετεγκατάσταση των 69 φορέων (44 δημοσίου και 25 ιδιωτικού χαρακτήρα) ως εξής:
- Έχουν υπογραφεί 4 Μνημόνια με Υπουργείο Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, τη Γενική Γραμματεία Πολιτισμού και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, ενώ εκκρεμούν προς υπογραφή 5 Μνημόνια με τα Υπουργεία Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων, Γενική Γραμματεία Αθλητισμού καθώς και την Περιφέρεια Αττικής.
- Ετέθη σε εφαρμογή το έργο «Ψηφιακές Υπηρεσίες Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων (ΨΥΔΗΠΕΕΚ)» το οποίο θα ολοκληρωθεί το 2016 για την υποστήριξη όλων των διαδικασιών των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας, μέσω της ψηφιοποίησης και διάθεσης διαγραμμάτων και εγγράφων καθώς και της δημιουργίας περιγραφικής και γεωγραφικής βάσης δεδομένων.
- Εκπονείται Νομοσχέδιο συμβιβαστικής επίλυσης ιδιοκτησιακών διαφορών μεταξύ δημοσίου και ιδιωτών το οποίο θα ρυθμίσει τις διεκδικούμενες από ιδιώτες εκτάσεις άνω των 50 στρεμμάτων εκτός Περιφέρειας Αττικής και 20 στρεμμάτων εντός Περιφέρειας Αττικής, με αυστηρές προϋποθέσεις, ώστε να επιτευχθεί η απεμπλοκή του δημοσίου από μακρόχρονες δικαστικές διαδικασίες υπέρ της ώθησης της επενδυτικής δραστηριότητας στις μεγάλες εκτάσεις.

16. Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις του Δημοσίου

Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου αποτελεί προτεραιότητα για την Κυβέρνηση, δεδομένου ότι συμβάλει στην τόνωση της ρευστότητας της οικονομίας, στην εξυγίανση των προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των φορέων. Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ορίζονται οι υποχρεώσεις εκείνες οι οποίες δεν έχουν πληρωθεί μετά την παρέλευση 90 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού παραστατικού. Το ΓΛΚ δημοσιεύει, σε μηνιαία βάση, στοιχεία με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ανά υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης. Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2.4 Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)

Φορείς Γενικής Κυβέρνησης	Δεκ. 2011	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Ιαν. 2014	Φεβ. 2014	Μαρ. 2014	Απρ. 2014	Μάι. 2014	Ιούν. 2014	Ιουλ. 2014	Αυγ. 2014	Σεπ. 2014
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (και ΝΠ των ΟΤΑ)	1.191	1.176	428	437	414	474	431	394	389	360	344	356
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	3.768	4.661	2.549	2.806	2.909	2.925	2.965	2.946	2.966	2.293	2.260	2.326
Κρατικά Νοσοκομεία	1.298	1.765	687	790	887	885	831	810	790	819	873	919
Κράτος – Υπουργεία	851	793	221	236	212	244	266	255	256	253	265	283
Λοιπά νομικά πρόσωπα	381	350	248	195	197	225	215	198	187	191	189	198
Σύνολο ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	**7.489**	**8.743**	**4.133**	**4.463**	**4.618**	**4.752**	**4.708**	**4.604**	**4.588**	**3.917**	**3.930**	**4.082**
Κράτος - Επιστροφές φόρων	901	724	519	453	437	459	531	549	666	742	745	713

Σύνολο ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων Γενικής Κυβέρνησης	**8.390**	**9.467**	**4.652**	**4.916**	**5.055**	**5.211**	**5.239**	**5.153**	**5.254**	**4.659**	**4.675**	**4.795**

Για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το Υπουργείο Οικονομικών προώθησε την ψήφιση των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222) προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι φορείς ειδικά για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους προς τρίτους και μέχρι του ύψους στο οποίο είχαν διαμορφωθεί και καταγραφεί αυτές στις 31/12/2011.

Με την αριθ. 2/86954/ΔΠΓΚ/29.11.2012 (ΦΕΚ Β' 3396) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών καθορίστηκε η διαδικασία εξόφλησης των υποχρεώσεων αυτών και ορίστηκαν οι προϋποθέσεις χρηματοδότησης. Απώτερος σκοπός της προσπάθειας αυτής είναι να εξασφαλιστεί η μη συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών στο μέλλον. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού απαιτείται η εφαρμογή από τους φορείς των μεταρρυθμίσεων που έχουν θεσμοθετηθεί στη διαχείριση των δημόσιων δαπανών.

Το Μητρώο Δεσμεύσεων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις που έχουν υιοθετηθεί στο πλαίσιο αυτό. Θεσμοθετήθηκε με το ΠΔ 113/2010 και η τήρησή του είναι υποχρεωτική για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, αποτελώντας ταυτόχρονα ένα σημαντικό εργαλείο για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την ορθή εκτέλεση των δαπανών, καθώς και για την ακριβή και αξιόπιστη αποτύπωση όλων των υποχρεώσεων του συνόλου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Μετά και την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2011/7/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Φεβρουαρίου 2011 για την πληρωμή των υποχρεώσεων των φορέων του Δημοσίου εντός συγκεκριμένης προθεσμίας από την παραλαβή του παραστατικού πληρωμής, η ορθή τήρηση και εφαρμογή του Μητρώου Δεσμεύσεων καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική. Για το σκοπό αυτό εκδόθηκε η αριθ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.02.2014 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με την οποία κωδικοποιήθηκαν όλες οι προγενέστερες οδηγίες και παρασχέθηκαν πρόσθετες διευκρινίσεις.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το Υπουργείο Οικονομικών, με νομοθετική ρύθμιση (Ν. 4281/2014) προέβλεψε επιπλέον τη δυνατότητα επιχορήγησης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ειδικά για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών και πέραν από το ύψος που είχε καταγραφεί την 31/12/2011.

Με την αριθ. 2/76469/ΔΠΓΚ/29.09.2014 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 2671) καθορίστηκε διαδικασία εξόφλησης των υποχρεώσεων αυτών και ορίστηκε ότι ποσό ύψους μέχρι 800 εκατ. ευρώ θα κατευθυνθεί στη στοχευμένη αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν μετά την 01.01.2012, ειδικότερα στους τομείς υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλισης.

17. Ελληνική Προεδρία Ευρωπαικής Ένωσης

Η Ελληνική Προεδρία στο Συμβούλιο ECOFIN πραγματοποίησε πέντε τακτικές συνεδριάσεις του Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών ΕΕ (ECOFIN) και μία Άτυπη στην Αθήνα (1-2 Απριλίου 2014), όπου εκτός των νομοθετικών προτάσεων, ολοκλήρωσε τις ακόλουθες δράσεις:

- Έγκριση απόφασης και σύστασης του Συμβουλίου για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στην Κροατία.
- Υιοθέτηση συμπερασμάτων σχετικά με την Ετήσια Επισκόπηση για την Ανάπτυξη (AGS) στο πλαίσιο εκκίνησης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2014, καθορίζοντας πέντε «οικονομικές προτεραιότητες» για την ΕΕ (ανάπτυξη φιλική στην δημοσιονομική εξυγίανση, χρηματοδότηση της οικονομίας, προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, αντιμετώπισης της ανεργίας και των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης και εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης).

- Υιοθέτηση συμπερασμάτων σχετικά με την Έκθεση Μηχανισμού Επαγρύπνησης 2014 (AMR), στο πλαίσιο της Διαδικασίας Μακροοικονομικών Ανισορροπιών (MIP/6-pack) σύμφωνα με τα οποία 16 χώρες κλήθηκαν για μια επιπλέον «ενδελεχή» εξέταση (in-depth review / IDR) της οικονομικής τους κατάστασης προκειμένου να εντοπισθούν καταστάσεις οικονομικών «ανισορροπιών» ή και «υπερβολικών ανισορροπιών» με λήψη μέτρων στη συνέχεια της διαδικασίας.
- Έγκριση κειμένων «Όρων Αναφοράς», τα οποία αποτυπώνουν τη θέση της ΕΕ στις συναντήσεις των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών των G20, στις 22-23 Φεβρουαρίου 2014 στο Σύδνεϋ και στις 11 Απριλίου 2014 στην Ουάσιγκτον.
- Υιοθέτηση συμπερασμάτων για τις «ενδελεχείς επισκοπήσεις» του 2014 στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικών ανισορροπιών (MIP).
- Έγκριση Σχέδιων συστάσεων ανά χώρα προς τα κράτη-μέλη σχετικά με την οικονομική και φορολογική τους πολιτική, καθώς και ειδική σύσταση για την ευρωζώνη συνολικά.
- Έγκριση αποφάσεων για το κλείσιμο των διαδικασιών υπερβολικού ελλείμματος για το Βέλγιο, τη Τσεχία, τη Δανία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία και τη Σλοβακία, επιβεβαιώνοντας ότι μείωσαν τα ελλείμματά τους κάτω από το 3% του ΑΕΠ, δηλαδή της τιμής αναφοράς της ΕΕ για τα δημοσιονομικά ελλείμματα.
- Έγκριση σύστασης για την ένταξη της Λιθουανίας στο ευρώ την 1/1/2015 (Ecofin Ιουνίου).
- Διεξαγωγή «Μακροοικονομικού Διαλόγου» με τους Κοινωνικούς Εταίρους (Τρόικα, Συμβούλιο, ΕΚΤ και Ευρωπαϊκή Επιτροπή) στο περιθώριο του Συμβουλίου Ecofin 10-11 Μαρτίου 2014, με θέμα συζήτησης την τρέχουσα οικονομική και κοινωνική κατάσταση στην Ευρώπη.
- Διεξαγωγή 13^{ης} Υπουργικής Συνάντησης Υπουργών Οικονομικών ΕΕ και Υπουργών Οικονομικών χωρών Μεσογείου / FEMIP, με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), την 1^{η} Απριλίου 2014 στην Αθήνα, με κύριο θέμα τη Στρατηγική της ΕΤΕπ στη Μεσόγειο και τον Οδικό Χάρτη 2020.
- Διεξαγωγή Υπουργικού Διαλόγου, την 6^{η} Μαΐου 2014, με τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες (ΠΓΔΜ, Τουρκία, Μοντενέγκρο, Σερβία) με θέμα τα προενταξιακά οικονομικά προγράμματα.
- Παρακολούθηση εφαρμογής του Συμφώνου για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση.
- Ενημέρωση των συζητήσεων και αποφάσεων που ελήφθησαν στο Eurogroup.
- Παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ28 και της ευρωζώνης.
- Παρακολούθηση της εφαρμογής του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- Ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις οικονομικές πτυχές του στρατηγικού Πλαισίου 2030 για την ενέργεια και το κλίμα.

Χρηματοπιστωτικά θέματα

Η Ελληνική προεδρία επεξεργάστηκε οκτώ (8) νομοθετικές προτάσεις κατά το πρώτο τρίμηνο με κύριο στόχο την ολοκλήρωση των νομοθετικών προτάσεων οι οποίες ήταν σε διαπραγμάτευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ), σύμφωνα και με τις προτεραιότητες της, και τελικά επέτυχε πολιτική συμφωνία με το ΕΚ (τρίλογοι) στους επτά φακέλους:

Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (SRM)

Ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (Single Resolution Mechanism / SRM) αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης, συμπληρώνοντας τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας (SSM) και διασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις για την εξυγίανση τυχόν προβληματικών τραπεζών θα λαμβάνονται συντονισμένα και αποτελεσματικά, μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και εξαλείφοντας την εξάρτηση των τραπεζών από την πιστοληπτική κατάταξη των εθνικών κυβερνήσεων, με απώτερο στόχο τη μη επιβάρυνση των φορολογουμένων σε περίπτωση εκκαθάρισης μιας τράπεζας. Ο εν λόγω Κανονισμός, από κοινού με την Διακυβερνητική Συμφωνία για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης, ουσιαστικά ολοκληρώνουν το οικοδόμημα της Τραπεζικής Ένωσης, μια από τις βασικές ευρωπαϊκές προτεραιότητες των

τελευταίων ετών και ένα από τα μεγαλύτερα βήματα προς περαιτέρω ευρωπαϊκή ενοποίηση από την καθιέρωση του Ευρώ.
Η Ελληνική Προεδρία, εκπροσωπώντας το Συμβούλιο της ΕΕ, διεξήγαγε 9 τριλόγους με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο/ΕΚ (συν έναν άτυπο πολιτικό τρίλογο), επιτυγχάνοντας στις 19 Μαρτίου 2014 πολιτική συμφωνία με το ΕΚ. Η εν λόγω συμφωνία επικυρώθηκε από το Coreper της 27^{ης} Μαρτίου 2014 και ψηφίσθηκε από την Ολομέλεια του Κοινοβουλίου στις 15 Απριλίου.

Οδηγία και κανονισμός για τις αγορές χρηματοπιστωτικών εργαλείων

Τα σοβαρά προβλήματα τα οποία επιδιώκει να επιλύσει η εν λόγω πρόταση είναι κυρίως στο σχηματισμό της τιμής των τίτλων. Ένα πολύ συχνό φαινόμενο στις σύγχρονες Αγορές είναι τα DarkPools, δηλαδή τα πολύ μεγάλα πακέτα μετοχών, τα οποία διακινούνται μεταξύ δύο παικτών, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πλήρης διαφάνεια και ο σχηματισμός τιμών να μην ευνοεί πάντα τους μικρούς επενδυτές. Άλλο πρόβλημα προς επίλυση ήταν το high frequency trading και η ανεξέλεγκτη χρήση υπολογιστών, σύμφωνα με το οποίο 'χρήστες' «μπαίνουν» από μόνοι τους στις Χρηματοπιστωτικές Αγορές και αγοράζουν ή πωλούν χιλιάδες τίτλους, αποσκοπώντας στο κέρδος από την διαφορά τιμής.

Κανονισμός κεντρικών αποθετηρίων

Ο στόχος του Κανονισμού για τα Κεντρικά Αποθετήρια είναι να ασχοληθεί με την ασφάλεια των συναλλαγών και της αγοραπωλησίας τίτλων, κυρίως στη φάση post – trading. Ασχολείται επίσης και με τους θεματοφύλακες (safe – keeping). Κύρια αιτία της υποβολής πρότασης ήταν το σκάνδαλο Madoff, όπου διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν σαφές ποιοί ήταν οι κάτοχοι των τίτλων. Η συμφωνία επικυρώθηκε στις 19 Μαρτίου 2014 ενώ ψηφίσθηκε από την ολομέλεια του Κοινοβουλίου τον Απρίλιο.

Οδηγία σχετικά με τη συγκρισιμότητα προμηθειών καταθετικών λογαριασμών, χρεωστικών καρτών

Σκοπός της εν λόγω οδηγίας αποτελεί η εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς στον τομέα των τραπεζικών υπηρεσιών με την αύξηση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας του κόστους παροχής τραπεζικών υπηρεσιών μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμής (payment service providers) αλλά και η διευκόλυνση ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ. Αφετέρου, η δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων ώστε όλοι οι νομίμως διαμένοντες πολίτες στην ΕΕ να έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες τραπεζικών λογαριασμών, εφόσον το επιθυμούν (financial inclusion aspect).

Επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες και προϊόντα ασφάλισης

Κύριος σκοπός του Κανονισμού είναι η εναρμόνιση της δομής και του περιεχομένου ενός σύντομου ενημερωτικού φυλλαδίου (Key Information Document / KID), το οποίο θα παραλαμβάνει ο καταναλωτής ως προ-συμβατική ενημέρωση ενός σύνθετου (δομημένου) επενδυτικού προϊόντος, ανεξαρτήτως αν αυτό προωθείται από εταιρεία επενδύσεων, πιστωτικό ίδρυμα ή ασφαλιστική επιχείρηση.

Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες

Σκοπός της πέμπτης οδηγίας, η οποία υποβλήθηκε ως απάντηση στο σκάνδαλο Madoff, είναι η ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών σε αμοιβαία κεφάλαια, με νέους, αυστηρότερους ενιαίους κανόνες για τις υποχρεώσεις του θεματοφύλακα (depositary), ενώ καθορίζει νέα πρότυπα για την πολιτική αμοιβών των managers (remuneration policy).

Οδηγία/Κανονισμός για την πρόληψη και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Η επικαιροποίηση του πλαισίου για τα εργαλεία καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με κύρια ζητήματα να αποτελούν:
α) το κεντρικό μητρώο για τους πραγματικούς δικαιούχους εταιρειών (central registry forbeneficial ownership),
β) τα φορολογικά εγκλήματα και η δυνατότητα ή όχι να ζητούνται πληροφορίες από άλλα κράτη-μέλη για σκοπούς καταπολέμησης ξεπλύματος χρήματος (κύριο πρόβλημα είναι η έλλειψη ενιαίου ορισμού για τα φορολογικά εγκλήματα στα κράτη-μέλη),
γ) πιθανές εξαιρέσεις για τους παρόχους ηλεκτρονικού χρήματος (e-money providers).

Στη συνέχεια των εργασιών της Ελληνικής Προεδρίας κατά το δεύτερο τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου 2014, ξεκίνησε η επεξεργασία οκτώ (8) νέων φάκελων:

- Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (Long-term Investment Funds).
- Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις (benchmarks in financial instruments and financial contracts).
- Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2013/36/ΕΕ και 2009/110/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (payment services Directives).
- Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση (insurance mediation).
- Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με τη χρήση καρτών (interchange fees for card-based payment transactions).
- Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών.
- Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με διαρθρωτικά μέτρα για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων της ΕΕ (structural measures improving the resilience of EU credit institutions).
- Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την υποβολή εκθέσεων και τη διαφάνεια σε σχέση με τις συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων (reporting and transparency of securities financing transactions).

Χρηματοδότηση της οικονομίας

Απόφαση του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αύξηση κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ): Η αύξηση του κεφαλαίου του ΕΤΕ στοχεύει να βελτιώσει την πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, να αναπτύξει κεφαλαιαγορές δανείων προς τις ΜΜΕ, να υποστηρίξει τον ρόλο του ΕΤΕ ως πρωταρχικό επενδυτή στην αγορά επιχειρηματικού κεφαλαίου και να ενισχύσει το ρόλο του στον τομέα της μικρο-χρηματοδότησης και των επενδύσεων με κοινωνικά επωφελείς επιπτώσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2013 κάλεσε την Επιτροπή και την ΕΤΕπ να ενισχύσει περαιτέρω τη δυνατότητα χορήγησης δανείων του ΕΤΕ μέσω μιας αύξησης του κεφαλαίου του με σκοπό την επίτευξη τελικής συμφωνίας έως το Μάιο του 2014. Η Επιτροπή, με βάση τις επιταγές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2013 για ενίσχυση της δυνατότητας χορήγησης δανείων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), εξέδωσε πρόταση Απόφασης του Συμβουλίου και του ΕΚ σχετικά με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αύξηση του κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕπ) το Φεβρουάριο του 2014. Η απόφαση προβλέπει την αγορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση 450 επιπλέον μετοχών, η κάθε μία με ονομαστική αξία 1 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΕ.

Δημοσιονομικά θέματα και Προϋπολογισμός ΕΕ

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, ως Προεδρεύων του Συμβουλίου για θέματα Προϋπολογισμού της ΕΕ, εκπροσώπησε το Συμβούλιο, σε συνεδριάσεις του ECOFIN, της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού της ΕΕ, ενώ είχε σειρά συναντήσεων με μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ και τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην ΕΕ, αναλήφθηκαν και ολοκληρώθηκαν σημαντικές πρωτοβουλίες.

Εκτέλεση Ευρωπαϊκού Προϋπολογισμού 2014

Κατά την διάρκεια της Προεδρίας, ο προϋπολογισμός της ΕΕ 2014, εκτελέστηκε εντός των ορίων, υλοποιώντας με συνέπεια και αυστηρότητα όλες τις πράξεις δαπανών και εσόδων.

Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, προτάθηκε και υιοθετήθηκε διορθωτικός προϋπολογισμός τόσο από τη δημοσιονομική αρχή (Συμβούλιο και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) όσο και από το Συμβούλιο, ενώ εγκρίθηκαν αιτήματα ενεργοποίησης του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, καθώς και του αποθεματικού Επείγουσας Βοήθειας (4 φορές) και του μέσου Ανθρωπιστικής Βοήθειας (2 φορές).

Κατευθυντήριες γραμμές Ευρωπαϊκού Προϋπολογισμού 2015

Με την εκκίνηση του οικονομικού έτους 2014, ξεκίνησε, παράλληλα, και η διαδικασία κατάρτισης του Προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2015. Προς αυτή την κατεύθυνση συντάχθηκε κείμενο συμπερασμάτων για τις κατευθυντήριες γραμμές του Προϋπολογισμού 2015, το οποίο υιοθετήθηκε επιτυχώς από το ECOFIN της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2014, ενώ, στο ίδιο πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε τριμερής διάλογος με εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου.

Βασικό στοιχείο των κατευθυντήριων γραμμών για το 2015, είναι ότι ο Προϋπολογισμός της ΕΕ θα πρέπει να κινηθεί με ισορροπία μεταξύ της δημοσιονομικής πειθαρχίας και των πολιτικών ενίσχυσης της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης, κυρίως των νέων, καθώς και υλοποίησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Απαλλαγή Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον Προϋπολογισμό 2012

Η Ελληνική Προεδρία επεξεργάστηκε, λεπτομερώς, Κείμενο Συστάσεων του Συμβουλίου για την Απαλλαγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από την διαχείριση του Προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2012, στη βάση της Έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το εν λόγω κείμενο υιοθετήθηκε από το ECOFIN της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2014 και παρουσιάστηκε από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, ως Προεδρεύοντα του Συμβουλίου, τόσο στη συνεδρίαση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού της ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και στη συνεδρίαση της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οδηγώντας στη χορήγηση απαλλαγής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από την διαχείριση του Προϋπολογισμού της ΕΕ για το έτος 2012.

Αποτροπή υψηλής αναπροσαρμογής μισθών κοινοτικών υπαλλήλων

Η Ελληνική Προεδρία, εκπροσωπώντας το Συμβούλιο, δεν αποδέχθηκε την αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία επεδίωκε, μετά και από την έκδοση σχετικής δικαστικής απόφασης για το 2011, συνολική μισθολογική αύξηση 3,4% για τα έτη 2011 και 2012, ενώ απέρριψε και μεταγενέστερες προτάσεις μικρότερων αυξήσεων. Ύστερα από έντονες διαπραγματεύσεις της Ελληνικής Προεδρίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επετεύχθη

συμφωνία με ενισχυμένη πλειοψηφία, περί αναπροσαρμογής των αποδοχών και συντάξεων των υπαλλήλων της ΕΕ για τα έτη 2011 και 2012, κατά 0% και 0,8% αντίστοιχα, χωρίς δημοσιονομική επιβάρυνση. Στην ως άνω πλειοψηφία δεν εντάχθηκε η Ελλάδα, αφού καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων η πάγια θέση της ήταν μηδενική αναπροσαρμογή για το σύνολο των δύο ετών.

Διαθεσμικά θέματα Ευρωπαϊκού Προϋπολογισμού

Η Ελληνική Προεδρία, ύστερα από επιτυχείς διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, πέτυχε συμφωνία σε μία σειρά θεμάτων διαθεσμικού χαρακτήρα στο πεδίο του Προϋπολογισμού της ΕΕ. Συγκεκριμένα:

- Η Συμφωνία για αναθεώρηση του Δημοσιονομικού Κανονισμού όσον αφορά στη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, σε συνέχεια του σχεδίου Κανονισμού για την κατάσταση των πολιτικών κομμάτων, βάσει του οποίου επιβάλλονται οι σχετικές τροποποιήσεις.
- Η Συμφωνία σύστασης Διαθεσμικής Ομάδας Εργασίας για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς (Inter-institutional Working Group on Agencies), με σκοπό την καλύτερη λειτουργία της Ομάδας και την πραγματοποίηση δύο συναντήσεων σε ανώτερο πολιτικό επίπεδο.
- Η Συμφωνία αναθεώρησης του Δημοσιονομικού Κανονισμού αναφορικά με τις μεταφορές (carry-overs) των αδιάθετων πιστώσεων του Κανονισμού για το μέσο «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Επίτευξη συμφωνίας διαχείρισης «Ιδίων Πόρων»

Η Ελληνική Προεδρία πέτυχε ομόφωνη πολιτική συμφωνία για το νομοθετικό πλαίσιο των ιδίων πόρων για τη νέα περίοδο του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014-2020, εξασφαλίζοντας τη συνέχεια στην έγκαιρη και ομαλή χρηματοδότηση των πολιτικών της ΕΕ. Το νομοθετικό πλαίσιο των ιδίων πόρων αποτελείται από:

- Το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων.
- Το σχέδιο Κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση εφαρμοστικών κανόνων ή διατάξεων του συστήματος των ιδίων πόρων.
- Το σχέδιο Κανονισμού του Συμβουλίου επί των μεθόδων και διαδικασιών για τη διάθεση των παραδοσιακών ιδίων πόρων, και αυτών που βασίζονται στο ΦΠΑ και το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα, επί των μέτρων επίτευξης των απαιτήσεων ρευστότητας.

Σύσταση διαθεσμικής ομάδας υψηλού επιπέδου για τους «Ίδιους Πόρους»

Η Ελληνική Προεδρία προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και πολιτικές συμφωνίες για τη σύσταση Διοργανικής Ομάδας Υψηλού Επιπέδου, όπως προβλέπονταν στο σχέδιο κοινής δήλωσης για τους Ιδίους Πόρους, που υιοθετήθηκε κατά την πολιτική συμφωνία για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2014-2020. Αποτέλεσμα των ενεργειών αποτελεί ο ορισμός στη θέση του Προέδρου του κ. Μ. Μόντι, ο ορισμός των εκπροσώπων του Συμβουλίου και ο τρόπος λειτουργίας της εν λόγω Ομάδας.

Διασφάλιση οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ

Η Ελληνική Προεδρία πραγματοποίησε την πρώτη ετήσια Διαθεσμική Συνάντηση με στόχο την ανταλλαγή απόψεων, σε πολιτικό επίπεδο, επί θεμάτων καταπολέμησης της απάτης, όπως:

- Οι νέες διαδικασίες ελέγχου της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).
- Οι πολιτικές προτεραιότητες ελέγχου της OLAF για το 2014.
- Οι νέες ρυθμίσεις εργασίας μεταξύ OLAF και Επιτροπής Εποπτείας.

- Ο ορισμός των Υπηρεσιών Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης (AFCOS) από τα κράτη-μέλη.

Σε αντίθεση με τα προηγούμενα χρόνια, η Ελληνική Προεδρία τήρησε το χρονοδιάγραμμα, παρέχοντας άμεσα το μήνυμα ότι η καταπολέμηση της απάτης αφορά και τα τρία θεσμικά όργανα.

Φορολογικά θέματα

Η Ελληνική Προεδρία, επεξεργάστηκε φακέλους άμεσης και έμμεσης φορολογίας και πραγματοποίησε σημαντικά βήματα συμφωνίας σε πολύ δύσκολα θέματα για τα οποία απαιτείται ομοφωνία στο Συμβούλιο. Ειδικότερα:

- Πρόταση αναθεώρησης Οδηγίας 2003/48/ΕΚ για φορολόγηση εισοδημάτων (τόκων) από αποταμιεύσεις (Savings Directive)- Διαπραγματεύσεις Επιτροπής για αναθεώρηση σχετικών συμφωνιών με τρίτες χώρες Δυτικής Ευρώπης (Ανδόρα, Μονακό, Σαν Μαρίνο, Λιχτενστάιν, Ελβετία).
- Πρόταση Οδηγίας για καθιέρωση κοινού συστήματος φόρου χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, μέσω ενισχυμένης συνεργασίας (Directive for Financial Transaction Tax through enhanced cooperation - FTT).
- Πρόταση τροποποίησης Οδηγίας 2011/96/ΕΚ σχετικά με το κοινό φορολογικό καθεστώς το οποίο ισχύει για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες διαφορετικών κρατών-μελών.
- Πρόταση Οδηγίας Συμβουλίου για Κοινή Ενοποιημένη Βάση Φορολογίας Επιχειρήσεων (ΚΕΒΦΕ/CCCTB).
- Έκθεση της Προεδρίας του Συμβουλίου προς τον ΟΟΣΑ (OECD).
- Πρόταση Οδηγίας για τροποποίηση Οδηγίας 2006/112/ΕΚ αναφορικά με κοινό σύστημα ΦΠΑ, όσον αφορά στη μεταχείριση κουπονιών.
- Πρόταση για τροποποίηση Οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικώς με κοινή, τυποποιημένη δήλωση ΦΠΑ. (Directive on a standard VAT return).
- Προτάσεις εντολών για διαπραγματεύσεις της Επιτροπής, εκ μέρους της ΕΕ, για συμφωνίες για διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ με τη Νορβηγία και τη Ρωσία.
- Συμφωνία ΕΕ με την Γαλλία εξ ονόματος της κοινότητας Αγ. Βαρθολομαίου, για εφαρμογή νομοθεσίας ΕΕ για φορολόγηση αποταμιεύσεων και διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας.
- Κώδικας Δεοντολογίας σε Φορολογία Επιχειρήσεων (Code of Conduct -Business Taxation).

Τελωνειακά θέματα

Η Ελληνική Προεδρία εξέτασε τρεις νομοθετικές προτάσεις και σειρά άλλων θεμάτων και δράσεων στο πλαίσιο της Ομάδας Τελωνειακής Συνεργασίας, της ομάδας Τελωνειακής Ένωσης και της Ομάδας Φορολογικών Θεμάτων - Έμμεση Φορολογία. Συγκεκριμένα:

- Πρόταση αναθεώρησης της Οδηγίας 2003/96/ΕΕ σχετικώς με τη φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας. Λόγω των άμεσων αποτελεσμάτων της εφαρμογής της Οδηγίας στα δημοσιονομικά συμφέροντα των κρατών-μελών και της τεχνικής φύσεώς της, η επίτευξη συμφωνίας παρουσίασε σημαντικό βαθμό δυσκολίας λαμβάνοντας υπόψη ότι συζητείται από τον Απρίλιο 2011, όπου και κατατέθηκε η σχετική πρόταση. Επί Ελληνικής Προεδρίας επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος, καθώς υπεβλήθησαν τέσσερις συμβιβαστικές προτάσεις, οι οποίες εστίασαν στα επίπεδα των ελάχιστων συντελεστών των καυσίμων κίνησης και θέρμανσης και στις υποχρεωτικές και δυνητικές εξαιρέσεις. Επί των προτάσεων αυτών και πέραν των συζητήσεων που διεξήχθησαν στην Τεχνική Ομάδα, πραγματοποιήθηκε συζήτηση και στην Ομάδα Υψηλού Επιπέδου Φορολογικών Θεμάτων, προκειμένου να δοθεί πολιτική κατεύθυνση για την περαιτέρω πορεία του φακέλου, ωστόσο τα κράτη-μέλη είχαν αποκλίνουσες απόψεις σε σημαντικά θέματα. Η Ελληνική Προεδρία υπέβαλε έκθεση προόδου επί των συζητήσεων στην Ομάδα Φορολογικών Θεμάτων, η οποία και εγκρίθηκε στο ECOFIN του Ιουνίου.

- Πρόταση τροποποίησης Κανονισμού 515/97 περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής. Η εν λόγω πρόταση, η οποία αφορά στην ανάπτυξη νέων συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών και βάσεων δεδομένων για την πρόληψη και καταστολή της απάτης και την προστασία οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, υποβλήθηκε από την Επιτροπή στο τέλος της Λιθουανικής Προεδρίας. Η Ελληνική Προεδρία ολοκλήρωσε την κατ' άρθρο εξέταση της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και υπέβαλε τρεις συμβιβαστικές προτάσεις. Η συζήτηση επί της εν λόγω πρότασης συνεχίζεται επί Ιταλικής Προεδρίας.
- Πρόταση Οδηγίας σχετικώς με το Ενωσιακό νομικό πλαίσιο για τις τελωνειακές παραβάσεις και τις σχετικές κυρώσεις. Κατά την Ελληνική Προεδρία πραγματοποιήθηκε, στις 20-21 Μαρτίου 2014 στην Αθήνα, Σεμινάριο Υψηλού Επιπέδου, Γενικών Διευθυντών των Τελωνειακών Διοικήσεων, με θέμα την αναμόρφωση της διακυβέρνησης της Τελωνειακής Ένωσης της ΕΕ. Αποτέλεσμα των εργασιών ήταν η εκπόνηση της διακήρυξης της Αθήνας (Athens Declaration), στην οποία περιλαμβάνονται σημαντικές προτάσεις για τη βέλτιστη λειτουργία της τελωνειακής ένωσης και την ανάδειξη του ηγετικού ρόλου των τελωνείων στη διευκόλυνση του εμπορίου και στην ασφάλεια και προστασία της διεθνούς εφοδιαστικής αλυσίδας. Στο πλαίσιο του συντονισμού της θέσης της ΕΕ επί των διεθνών συναντήσεων, η Ομάδα Τελωνειακής Ένωσης εκπόνησε σχέδιο συμπερασμάτων για την Τελωνειακή Συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης - Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, το οποίο αφορά στο στρατηγικό πλαίσιο τελωνειακής συνεργασίας μεταξύ ΕΕ - Κίνας για την περίοδο 2014-2017 και το οποίο υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο στις 14 Απριλίου.

Η Ελληνική Προεδρία, στο πλαίσιο των εργασιών της Ομάδας Τελωνειακής Συνεργασίας, η οποία ασχολείται με τον συντονισμό και τις κοινές δράσεις στο τελωνειακό τομέα, ολοκλήρωσε τις ακόλουθες δράσεις:

- Το 7ο Σχέδιο Δράσης Ομάδας Τελωνειακής Συνεργασίας, με 11 επιμέρους δράσεις.
- Την ετήσια αναθεώρηση στρατηγικών στόχων κοινών τελωνειακών επιχειρήσεων 2015-16, οι οποίοι υιοθετήθηκαν ομόφωνα από τα κράτη-μέλη.
- Την ετήσια αναθεώρηση του Οδηγού Κοινών Τελωνειακών Επιχειρήσεων.
- Την Κοινή Τελωνειακή Επιχείρηση «ΕΡΜΗΣ» σχετικά με τη διακίνηση παραποιημένων προϊόντων, τα αποτελέσματα της οποίας ανακοινώθηκαν τον Ιουνίου του 2014.
- Αναφορικά με τον Ευρωπαϊκό Κύκλο Πολιτικής, ο οποίος καθορίζει τις προτεραιότητες των αρχών εφαρμογής του νόμου για το σοβαρό, οργανωμένο, διασυνοριακό έγκλημα, η Ελληνική Προεδρία εκπόνησε σχετικό ερωτηματολόγιο, τα αποτελέσματα του οποίου αποτέλεσαν την βάση συγκεκριμένων συμπερασμάτων και συστάσεων τα οποία και υιοθετήθηκαν ομόφωνα από το Συμβούλιο.

Εξωτερικές οικονομικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στο πλαίσιο παροχής οικονομικής βοήθειας της ΕΕ σε τρίτες χώρες, η Ελληνική Προεδρία ολοκλήρωσε επιτυχώς τη χορήγηση μακροοικονομικής συνδρομής στη Δημοκρατία της Τυνησίας.

Η σχετική απόφαση προβλέπει την παροχή συνδρομής 300 εκατ. ευρώ στη Δημοκρατία της Τυνησίας υπό τη μορφή δανείων. Η αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προέβλεπε 250 εκατ. ευρώ, αλλά η Ελληνική Προεδρία, ύστερα και από αιτήματα πολλών κρατών-μελών, αλλά και τη συνεργασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προώθησε την ανωτέρω τροποποιημένη πρόταση, η οποία και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο. Η μακροοικονομική βοήθεια της ΕΕ προς την Τυνησία έχει ως σκοπό τη διευκόλυνση και ενθάρρυνση των προσπαθειών των αρχών της Τυνησίας για την εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας της ΕΕ και της Τυνησίας, την υποστήριξη των προσπαθειών δημοσιονομικής εξυγίανσης και εξωτερικής σταθεροποίησης, την υποστήριξη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, καθώς και τη χρηματοδότηση των εξωτερικών αναγκών της χώρας.

Εσωτερική αγορά και εταιρικό δίκτυο

Στα πλαίσια των θεμάτων της Εσωτερικής Αγοράς και συγκεκριμένα των θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών η Ελληνική Προεδρία προεδρεύοντας στην Ομάδα Υψηλού Επιπέδου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (HLG on Competitiveness and Growth) συζήτησε θέματα εσωτερικής αγοράς και ειδικότερα την εμβάθυνση της οδηγίας των υπηρεσιών και τις εθνικές μεταρρυθμίσεις προς την κατεύθυνση άρσης των εμποδίων και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας στον τομέα των επιχειρηματικών υπηρεσιών, των επαγγελματικών προσόντων και του εμπορίου. Τα συμπεράσματα της Ομάδας εγκρίθηκαν στο Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας, στις 26-27 Μαΐου 2014.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Γενικά

Οι θετικές δημοσιονομικές επιδόσεις του προηγούμενου έτους συνεχίζονται και το 2014, δεδομένου ότι η χώρα θα επιτύχει, για δεύτερη συνεχή χρονιά, σημαντικό πρωτογενές πλεόνασμα, της τάξης του 1,8% του ΑΕΠ.

Η χώρα εισέρχεται πλέον σε μια μακρά περίοδο βιώσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων και διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης.

Βασικοί στόχοι για το 2015 είναι:

- η επίτευξη ακόμη υψηλότερου πρωτογενούς πλεονάσματος,
- η σταδιακή ελάφρυνση του φορολογικού βάρους των πολιτών,
- η συνέχιση της υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και δομικών αλλαγών για τη βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος,
- η περαιτέρω προώθηση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου και
- η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού αναπτυξιακού σχεδίου που θα στηρίζεται σε μία ανταγωνιστική παραγωγική οικονομία με εξωστρεφή προσανατολισμό.

Πίνακας 3.1 Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης περιόδου 2013 – 2015 (σε εκατ. ευρώ)

Γενική Κυβέρνηση κατά ESA ανά υποτομέα	2013 Απολογισμός	2014 Εκτίμηση	2015 Πρόβλεψη
1. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Βουλή, Υπουργεία, Περιφερειακές Υπηρεσίες Υπουργείων και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις)	-11.351	-6.181	-3.388
2. Ισοζύγιο Κεντρικής Κυβέρνησης (Κράτος, ΝΠ, ΔΕΚΟ ταξινομημένες εντός της Γενικής Κυβέρνησης και νοσοκομεία)	-7.039	-4.135	-573
3. Ισοζύγιο Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)	756	638	863
4. Ισοζύγιο Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) εκτός Νοσοκομείων	3.352	1.229	-750
5. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (2+3+4)	**-2.931**	**-2.268**	**-459**
% του ΑΕΠ	*-1,6*	*-1,3*	*-0,2*
6. Ενοποιημένοι τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	7.271	7.518	7.867
% του ΑΕΠ	*4,0*	*4,2*	*4,3*
7. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (5+6)	**4.340**	**5.250**	**7.408**
% του ΑΕΠ	*2,4*	*2,9*	*4,0*
8. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	**2.145**	**3.299**	**5.595**
% του ΑΕΠ	**1,2**	**1,8**	**3,0**
9. Ενοποιημένο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	**319.133**	**318.000**	**316.900**
% του ΑΕΠ	*174,9*	*177,7*	*171,4*
ΑΕΠ	**182.438**	**178.944**	**184.870**

Παρατηρήσεις:

1 Στα έτη 2013 και 2014 στα αποτελέσματα των υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης περιλαμβάνεται και η επίπτωση του προγράμματος εξόφλησης απλήρωτων υποχρεώσεων από την ειδική πίστωση.

2 Στο έτος 2013 δεν περιλαμβάνεται η επίπτωση του Προγράμματος Στήριξης των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.

Σημείωση: Τυχόν διαφορές ποσών και ποσοστών στους πίνακες που ακολουθούν οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Βασικά χαρακτηριστικά του τρέχοντος Προϋπολογισμού:

1. Επιτυγχάνονται θετικοί ρυθμοί μεταβολής στην οικονομική μεγέθυνση λόγω, κυρίως, της επίπτωσης στην κατανάλωση από το «κοινωνικό μέρισμα», το οποίο καταβλήθηκε κατά το τρέχον έτος ως απόρροια της υπέρβασης των στόχων για πρωτογενές πλεόνασμα το προηγούμενο έτος, των ιδιαίτερα αυξημένων εισπράξεων από τον τουρισμό, της συνέχισης αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα και της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Μειώνεται το ποσοστό της ανεργίας με την υλοποίηση δέσμης παρεμβάσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται προγράμματα ενεργητικής απασχόλησης που θα προσφέρουν ευκαιρίες εισόδου στην αγορά εργασίας σε περισσότερους από 440.000 ανέργους, χρηματοδοτούμενα κυρίως από τα ευρωπαϊκά ταμεία. Παράλληλα, η μείωση των εργοδοτικών εισφορών, από 1ης Ιουλίου 2014, αποτελεί σημαντικό κίνητρο ενίσχυσης της απασχόλησης.

3. Προβλέπεται η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, για τρίτη συνεχόμενη χρονιά. Η επίτευξη αυτών των στόχων παρείχε βαθμούς ελευθερίας για τη μείωση του φορολογικού βάρους νοικοκυριών και επιχειρήσεων, αλλά και για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, η υπερκάλυψη των στόχων του Προγράμματος, με την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος, μετά από πολλά χρόνια, το 2013, και μάλιστα σε ύψος μεγαλύτερο από τις μέχρι σήμερα εκτιμήσεις, στο 1,2% του ΑΕΠ, έδωσε τη δυνατότητα στην Κυβέρνηση για στοχευμένες θετικές παρεμβάσεις, που δεν είχαν ενσωματωθεί στον Προϋπολογισμό του 2014, όπως είναι η μείωση κατά 30% του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης διατηρώντας παράλληλα τα διευρυμένα κριτήρια χορήγησης του επιδόματος, η διατήρηση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 13% στον τομέα της εστίασης, η ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών έως και σε 100 δόσεις, η χορήγηση κοινωνικού μερίσματος, η αύξηση αποδοχών των στελεχών (εν ενεργεία και συνταξιούχων) των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

Για το 2014, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA), με βάση την εκτέλεση του εφετινού Προϋπολογισμού και την εξέλιξη των μεγεθών των λοιπών υποτομέων που συνθέτουν τη Γενική Κυβέρνηση (ΟΚΑ, ΟΤΑ, ΝΠ και ΔΕΚΟ), το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα περιορισθεί στο 1,3% του ΑΕΠ, ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης θα διαμορφωθεί στο 2,9% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 3,3 δισ. ευρώ ή στο 1,8% του ΑΕΠ το 2014, από 2,1 δισ. ευρώ ή 1,2% του ΑΕΠ το 2013 (Πίνακας 3.4).

2. Κρατικός προϋπολογισμός 2014

2.1 Τακτικός προϋπολογισμός

Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 55.280 εκατ. ευρώ το 2014, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5,4% σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2013. Τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού αναμένεται να διαμορφωθούν στα 50.149 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 5% έναντι του 2013.

Στις εκτιμήσεις πραγματοποιήσεων έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

- Η βελτίωση των μακροοικονομικών μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας.
- Η θέσπιση του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), στον οποίο ενσωματώθηκε το ΕΕΤΑ και ο ΦΑΠ, με φορολογικές ελαφρύνσεις για ειδικές κατηγορίες ιδιοκτητών. Οι απαλλαγές αυτές θεσμοθετήθηκαν με γνώμονα τις ανάγκες των οικονομικά ασθενέστερων πολιτών και στοχεύουν στην ανακούφιση των ανέργων, των χαμηλόμισθων, των χαμηλοσυνταξιούχων, της πλειονότητας των πολυτέκνων και αναπήρων και γενικότερα όλων των πολιτών οι οποίοι διαπιστωμένα έχουν οικονομική αδυναμία.
- Η μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης κατά 30%, με τη διατήρηση των κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος θέρμανσης, καθώς και η κατάργηση μη ανταποδοτικών χρεώσεων υπέρ τρίτων.
- Η αύξηση των φορολογικών εσόδων από συγκεκριμένες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, όπως η προσυμπλήρωση των δηλώσεων φόρου εισοδήματος και για τους συνταξιούχους, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9% κ.λπ.
- Η συνέχιση της καλής πορείας είσπραξης του ΦΠΑ λοιπών προϊόντων, παρά τη μείωση, από το 2013, του συντελεστή ΦΠΑ στην εστίαση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, η οποία συνέβαλε στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας ως τουριστικού προορισμού και ενίσχυσε σημαντικά τις εισπράξεις στον τουριστικό τομέα.
- Η ιδιαίτερα καλή πορεία είσπραξης των λοιπών μη φορολογικών εσόδων και η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης η οποία αντανακλάται στην αύξηση των εισπράξεων των άμεσων φόρων παρελθόντων ετών.

Η απόκλιση, σε ταμειακή βάση, ύψους 655 εκατ. ευρώ από τους στόχους του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018 (ΜΠΔΣ 2015-2018) θα υπερκαλυφθεί, σε δημοσιονομική βάση, μετά τις εθνικολογιστικές προσαρμογές του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών (ESA), κυρίως από τις εξής πηγές:

- Τις αναμενόμενες αυξημένες εισπράξεις από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (ΦΕΦΠ) το πρώτο δίμηνο του 2015, σε σχέση με το πρώτο δίμηνο του 2014, λόγω εφαρμογής της εκκαθάρισης των συντάξεων από έναν εκκαθαριστή (ΗΔΙΚΑ), που ξεκίνησε την 1/7/2014, γεγονός που συμβάλλει στην αύξηση της μηνιαίας παρακράτησης φόρου, αλλά απαλλάσσει τους συνταξιούχους από το βάρος της καταβολής επιπλέον φόρου μετά την εκκαθάριση των κατ' έτος φορολογικών τους δηλώσεων.
- Τις εισπράξεις δύο (2) δόσεων του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) 2014, τους πρώτους δύο μήνες του 2015.
- Τα έσοδα από ανανέωση αδειών και παραχωρήσεων που κατανέμονται πλέον, σε δημοσιονομική βάση, στα έτη διάρκειας των συμβάσεων.

Κατόπιν των ως άνω προσαρμογών, προκύπτει ότι τα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού, το 2014, σε δημοσιονομική βάση, καλύπτουν, για δεύτερη συνεχή χρονιά, τους στόχους που είχαν τεθεί, παρά τις πρώτες, στοχευμένες, σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις. Η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού συνιστά θετική προοπτική και για το 2015.

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System Accounts (ESA)
(σε εκατ. ευρώ)

Περιγραφή κατηγορίας εσόδου - δαπάνης	2013 Πραγμ/σεις[1]	2014		2015	
		Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
I. Έσοδα (1+2)	**52.438**	**55.935**	**55.280**	**53.185**	**55.603**
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β-γ-γ1+δ+ε)	**47.773**	**50.783**	**50.149**	**49.407**	**50.871**
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	47.164	49.916	49.141	49.388	50.324
1. Άμεσοι φόροι	20.058	22.568	21.396	21.426	21.880
2.Έμμεσοι φόροι	24.556	24.281	24.228	25.135	25.153
3. Απολήψεις από ΕΕ	183	279	183	217	231
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.367	2.788	3.334	2.610	3.060
β. Μη τακτικά έσοδα (πλην ANFAs)	1.554	1.165	1.204	841	832
γ. Επιστροφές φόρων	3.105	3.136	3.136	2.877	2.877
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	642	0	0	0	0
δ. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	86	230	474	21	577
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFAs	2.715	2.608	2.466	2.034	2.015
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	**4.665**	**5.152**	**5.131**	**3.778**	**4.732**
α. Εισροές ΕΣΠΑ	4.511	4.952	4.931	3.578	3.982
β. Ίδια έσοδα	154	200	200	200	750
II. Δαπάνες (1+2)	**63.970**	**57.044**	**57.260**	**55.454**	**55.705**
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (α+6+β+γ+δ+ε)	**57.320**	**50.244**	**50.460**	**49.054**	**49.305**
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	**44.227**	**42.612**	**42.416**	**41.431**	**41.887**
1. Μισθοί και συντάξεις	18.423	18.488	18.548	18.070	18.766
2. Κοινωνική ασφάλιση και περίθαλψη	15.921	13.756	14.390	14.104	13.931
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	6.336	5.645	5.766	5.447	5.394
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.546	3.801	3.350	2.810	2.796
5. Αποθεματικό	0	923	362	1.000	1.000
6. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF	127	55	51	10	0
β. 1. Καταπτώσεις εγγυήσεων σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης	514	439	451	623	667
2. Καταπτώσεις εγγυήσεων εκτός Γενικής Κυβέρνησης	365	203	173	190	151
γ. Τόκοι (σε καθαρή ταμειακή βάση)	6.044	5.900	5.700	6.100	5.900
δ. Ταμειακές πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	529	533	450	700	700
ε. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπροθέσμων[2]	5.514	502	1.219	0	0
2. ΠΔΕ (α+β)	**6.650**	**6.800**	**6.800**	**6.400**	**6.400**
α. Συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα	5.879	6.100	6.100	5.700	5.700
β. Εθνικοί πόροι	772	700	700	700	700
III. Ταμειακό ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I-II)	**-11.532**	**-1.109**	**-1.980**	**-2.269**	**-103**
% ΑΕΠ	-6,3%	-0,6%	-1,1%	-1,2%	-0,1%
III. α. Ταμειακό πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III-γ)	**-5.488**	**4.791**	**3.720**	**3.831**	**5.797**
% ΑΕΠ	-3,0%	2,6%	2,1%	2,0%	3,1%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	**181**	**-3.732**	**-4.201**	**-2.730**	**-3.285**
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	**-57**	**-2.178**	**-1.242**	**-197**	**-1.470**
Επιστροφές φορολογικών εσόδων	202		-200		-200
Έκτακτη εισφορά μέσω ΔΕΗ	-235	-978	-998		
Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ)			737		-737
Φορολογικά έσοδα	-143	214	291	138	274
Πρόωρη ανανέωση αδειών και παραχωρήσεων	-86	-230	33	-21	-285
ΕΕΤΤ	36				
Πληρωμή ΦΠΑ σε επιχειρήσεις του Δημοσίου	11				
Διαφορά ταμειακών-δεδουλευμένων από σχήμα στήριξης Τραπεζών	42				
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. από ΕΕ	286				
Είσπραξη φόρων περιουσίας προηγούμενων ετών		-83	-83		
Μεταφορά εσόδων από ANFAs	-14	-165	-47	83	83
Διαφορά απαιτήσεων εισπράξεων από ΕΕ	299	-971	-971	-397	-397
Εκπομπές ρύπων	-41				
Προκαταβολές από ΕΕ	22	35	35		-200
Λοιπές προσαρμογές	-8		-38		-8
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	111				
Συμψηφισμός ΟΣΕ με επιστροφή ΦΠΑ	105				
Συμψηφισμός ΟΣΥ	80				
Εκχωρήσεις δικαιωμάτων	131				
ΟΣΕ και ΕΑΣ bonds	-855				

Πίνακας 3.2 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System Accounts (ESA)
(σε εκατ. ευρώ)

Περιγραφή κατηγορίας εσόδου - δαπάνης	2013 Πραγμ/σεις[1]	2014		2015	
		Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές – Δαπάνες	**238**	**-1.554**	**-2.959**	**-2.533**	**-1.815**
Εξοπλιστικά προγράμματα (διαφορά πληρωμών-παραλαβών)	33	117	-944	121	-355
Εφαρμογή νέου ειδικού μισθολογίου	-131				
Διαφορά απλήρωτων οφειλών κράτους με 31/12 προηγούμενου έτους	571	270	293	100	80
Καθαρή εξοικονόμηση από εργασιακή εφεδρεία/κινητικότητα (αφορά τη Γενική Κυβέρνηση)		148	23	127	134
Ατακτοποίητες προκαταβολές	682	50	10		
Υπόλοιπο λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού	71				
Δεδουλευμένοι τόκοι	-1.565	-2.200	-1.800	-3.100	-2.000
Λογαριασμοί Θησαυροφυλακίου	360	250	250	160	160
ΕΛΕΓΕΠ	100	-228	-189	25	-108
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (επιδοτήσεις)	-43	-82	-52	-62	-32
Προσαρμογή στο έλλειμμα εγγυημένων δανείων (ΟΔΙΕ, ΕΑΒ και ΟΑ)	-41	85	15	45	15
Πολυτεκνικά ΟΓΑ	160	-164	-160	0	
Δαπάνες αποκρατικοποιήσεων	-41				
Συμψηφισμός αποδόσεων με την ΕΕ	80	150	-152		133
Αναδρομικά δικαστικών 2003-2007	123		141		
Αναδρομικά δικαστικών και στελεχών Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας 2012-2014			-415		138
Προσαρμογή στο working balance	-80				
Λοιπές Προσαρμογές	-42	50	20	50	20
Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	**52.381**	**53.757**	**54.039**	**52.988**	**54.132**
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	**63.732**	**58.597**	**60.219**	**57.987**	**57.520**
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	**-3.742**	**3.260**	**1.319**	**4.201**	**4.512**
% ΑΕΠ	**-2,1%**	**1,8%**	**0,7%**	**2,2%**	**2,4%**
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	**-11.351**	**-4.840**	**-6.181**	**-4.999**	**-3.388**
% ΑΕΠ	**-6,2%**	**-2,7%**	**-3,5%**	**-2,7%**	**-1,8%**
Ισοζύγιο νομικών προσώπων πλην ΔΕΚΟ	**1.248**	**1.202**	**1.091**	**1.503**	**1.374**
ΑΚΑΓΕ	818	851	866	1.067	1.117
Λοιπά νομικά πρόσωπα	430	351	225	436	257
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	**1.795**	**465**	**596**	**576**	**853**
Ισοζύγιο νοσοκομείων – ΠΕΔΥ	155	-62	-42	374	70
Εθνικολογιστικές προσαρμογές νοσοκομείων	1.114	732	401	248	518
Ισοζύγιο νοσοκομείων – ΠΕΔΥ κατά ESA	**1.269**	**670**	**359**	**622**	**588**
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	**-7.039**	**-2.503**	**-4.135**	**-2.298**	**-573**
Ισοζύγιο ΟΤΑ	177	378	292	844	709
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	775	405	286	9	144
Λοιπές προσαρμογές ΟΤΑ	-196		60		10
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA	**756**	**783**	**638**	**853**	**863**
Ισοζύγιο ΟΚΑ εκτός νοσοκομείων	1.046	-950	-699	-1.084	-968
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ εκτός νοσοκομείων	2.306	1.039	1.928	254	218
Ισοζύγιο ΟΚΑ εκτός νοσοκομείων κατά ESA	**3.352**	**89**	**1.229**	**-830**	**-750**
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	**-2.931**	**-1.631**	**-2.268**	**-2.275**	**-459**
% ΑΕΠ	**-1,6%**	**-0,9%**	**-1,3%**	**-1,2%**	**-0,2%**
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	**7.271**	**8.080**	**7.518**	**9.129**	**7.867**
% ΑΕΠ	**4,0%**	**4,4%**	**4,2%**	**4,8%**	**4,3%**
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	**4.340**	**6.449**	**5.250**	**6.853**	**7.408**
% ΑΕΠ	**2,4%**	**3,5%**	**2,9%**	**3,6%**	**4,0%**
ΑΕΠ	**182.438**	**182.231**	**178.944**	**188.265**	**184.870**

(1) Στο έτος 2013 δεν περιλαμβάνεται η επίπτωση του Προγράμματος Στήριξης των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.

(2) Στο έτος 2015 δεν περιλαμβάνεται ποσό ύψους 1,5 δισ. ευρώ για εξόφληση ανεξόφλητων οφειλών.

Πίνακας 3.3 Εκτίμηση ελλείμματος Γενικής Κυβέρνησης έτους 2013 σύμφωνα με τη μεθοδολογία European System Accounts (ESA 95)

	Ισοζύγιο (έλλειμμα) Γενικής Κυβέρνησης χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	Επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στο έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης	Συνολικό ισοζύγιο (έλλειμμα) Γενικής Κυβέρνησης[1]
εκατ. ευρώ	-2.931	-19.352	-22.283
% του ΑΕΠ	-1,6%	-10,6%	-12,2%
ΑΕΠ έτους 2013	182.438	182.438	182.438

[1] Η αύξηση του ελλείμματος από την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών αντικρίζεται από περιουσιακά στοιχεία (μετοχές), η μεταπώληση των οποίων θα αποφέρει, στο μέλλον, μείωση του δημόσιου χρέους.

Πίνακας 3.4 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014		2015	
	Πραγματοποιήσεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
1. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (μεταφορά από πίνακα 3.2)	**4.340**	**6.449**	**5.250**	**6.853**	**7.408**
Προσαρμογές Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	**-2.225**	**-2.258**	**-1.951**	**-2.117**	**-1.812**
Μεταφορά εσόδων από ANFAs και SMPs (σε δεδουλευμένη βάση)	-2.701	-2.443	-2.419	-2.117	-2.098
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ (GLF)	-286				
Προσαρμογή για ΕΕΤΑ (πρώην ΕΕΤΗΔΕ)	406	185	193		
Προσαρμογή για επιστροφές φόρων προ Οκτωβρίου 2012	467				
Προσαρμογή για το πρόγραμμα στήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	30				
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	-111		-388		-137
Διαφορά φυσικών παραλαβών και παραλαβών κατά EDP των εξοπλιστικών δαπανών			663		423
2. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	**2.145**	**4.191**	**3.299**	**4.736**	**5.595**
% ΑΕΠ	**1,2%**	**2,3%**	**1,8%**	**2,5%**	**3,0%**
3. Στόχος Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	**0**	**2.733**	**2.684**	**5.648**	**5.546**
% ΑΕΠ	**0,0%**	**1,5%**	**1,5%**	**3,0%**	**3,0%**
4. Δημοσιονομικό Κενό(-) ή Πλεόνασμα(+) Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	**2.145**	**1.457**	**614**	**-912**	**49**
% ΑΕΠ	**1,2%**	**0,8%**	**0,3%**	**-0,5%**	**0,0%**
ΑΕΠ	182.438	182.231	178.944	188.265	184.870

Πίνακας 3.5 Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014		2015	Μεταβολή %	
	Πραγμ/σεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις πραγμ/σεων	Προβλέψεις	2014/2013	2015/2014
Α. Τακτικά έσοδα (Ι+ ΙΙ + ΙΙΙ + IV)	**47.164**	**49.916**	**49.141**	**50.324**	**4,2**	**2,4**
Ι. Άμεσοι φόροι	**20.058**	**22.568**	**21.396**	**21.880**	**6,7**	**2,3**
Φόρος εισοδήματος	**11.489**	**13.529**	**12.778**	**13.184**	**11,2**	**3,2**
Φυσικών προσώπων	7.971	7.399	8.224	8.744	3,2	6,3
Νομικών προσώπων	1.681	4.043	2.806	2.740	66,9	-2,4
Ειδικών κατηγοριών	1.837	2.087	1.748	1.700	-4,8	-2,7
Φόροι στην περιουσία	**2.991**	**3.842**	**3.432**	**3.512**	**14,7**	**2,3**
Άμεσοι φόροι ΠΟΕ	**2.826**	**2.078**	**2.105**	**2.474**	**-25,5**	**17,5**
Λοιποί άμεσοι φόροι	**2.752**	**3.119**	**3.081**	**2.710**	**12,0**	**-12,0**
ΙΙ. Έμμεσοι φόροι	**24.556**	**24.281**	**24.228**	**25.154**	**-1,3**	**3,8**
Φόροι συναλλαγών	14.673	14.245	14.541	15.085	-0,9	3,7
ΦΠΑ	13.856	13.766	13.892	14.411	0,3	3,7
πετρελαιοειδών	2.224	2.343	2.276	2.309	2,3	1,4
καπνού	682	668	668	676	-2,1	1,2
λοιπών	10.950	10.755	10.948	11.426	0,0	4,4
Λοιποί φόροι συναλλαγών	817	479	649	674	-20,6	3,9
(μεταβίβαση κεφαλαίων)	503	172	269	277	-46,5	3,0
(χαρτόσημο)	**313**	**299**	**379**	**385**	**21,1**	**1,6**
Φόροι κατανάλωσης	8.995	9.034	8.804	8.922	-2,1	1,3
Φόρος ασφαλίστρων	316	309	309	314	-2,2	1,6
Τέλος ταξινόμησης οχημάτων	56	55	86	87	53,6	1,2
ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων	4.230	4.334	4.202	4.267	-0,7	1,5
Λοιποί ΕΦΚ (καπνού κ.λπ.)	2.906	2.893	2.798	2.833	-3,7	1,3
Τέλη κυκλοφορίας οχημάτων	1.183	1.139	1.139	1.156	-3,7	1,5
Λοιποί φόροι κατανάλωσης	**304**	**304**	**270**	**265**	**-11,2**	**-1,9**
Έμμεσοι φόροι ΠΟΕ	**533**	**653**	**500**	**756**	**-6,2**	**51,1**
Λοιποί έμμεσοι	355	349	383	391	7,9	2,1
Σύνολο φορολογικών εσόδων (Ι+ΙΙ)	**44.614**	**46.849**	**45.624**	**47.033**	**2,3**	
ΙΙΙ. Απολήψεις από ΕΕ	**183**	**279**	**183**	**231**	**0,0**	**26,2**
IV. Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	**2.367**	**2.788**	**3.334**	**3.060**	**40,9**	**-8,2**
Σύνολο μη φορολογικών εσόδων (ΙΙΙ+IV)	**2.550**	**3.067**	**3.517**	**3.291**	**37,9**	**-6,4**
Β. Μη τακτικά έσοδα	**4.268**	**3.773**	**3.670**	**2.847**	**-14,0**	**-22,4**
Έσοδα καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών	900	753	752	709	-16,4	-5,7
Έσοδα προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης	600	358	398	123	-33,7	-69,1
Μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του ΕΔ στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος	2.715	2.608	2.466	2.015	-5,4	-18,3
Έσοδα από ΝΑΤΟ	53	54	54	0	1,9	-100,0
Γ. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	**86**	**230**	**474**	**577**	**451,2**	**21,7**
Δ. Γενικό σύνολο εσόδων (Α + Β + Γ)	**51.519**	**53.919**	**53.285**	**53.748**	**3,4**	**0,9**
Ε. Επιστροφές εσόδων	**3.105**	**3.136**	**3.136**	**2.877**	**1,0**	**-8,3**
ΣΤ. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	**642**	**0**	**0**	**0**		
Ζ. Καθαρά έσοδα (Δ-Ε-ΣΤ)	**47.773**	**50.783**	**50.149**	**50.871**	**5,0**	**1,4**
Η. Έσοδα Προϋπολογισμού Δημόσιων Επενδύσεων (1+2)	**4.665**	**5.152**	**5.131**	**4.732**	**10,0**	**-7,8**
1. Εισροές από την ΕΕ	4.511	4.952	4.931	3.982	9,3	-19,3
2. Ίδια έσοδα	154	200	200	750	29,9	275,0
Σύνολο εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού (Ζ+Η)	**52.438**	**55.935**	**55.280**	**55.603**	**5,4**	**0,6**

* Δεν συμπεριλαμβάνονται έσοδα από αποκρατικοποιήσεις ύψους 584 εκατ. ευρώ περίπου για το 2014 και 1.889 εκατ. ευρώ για το 2015.

** Δεν συμπεριλαμβάνονται έσοδα από τόκους των ομολόγων των ΔΕΚΟ που ανταλλάχθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος εθελοντικής συμμετοχής των ιδιωτών (PSI).

Πίνακας 3.6 Εξέλιξη και σύνθεση των εσόδων του ΤΠ 2005-2015 (σε εκατ. ευρώ)

Έτος	Άμεσοι φόροι	Έμμεσοι φόροι	Σύνολο φορολογικών εσόδων	Έσοδα από ΕΕ	Λοιπά μη φορολογικά έσοδα	Σύνολο μη φορολογικών εσόδων	Σύνολο εσόδων ΤΠ
2005	18.371	23.722	**42.093**	109	2.558	**2.667**	**44.760**
2006	18.704	26.287	**44.991**	234	3.460	**3.694**	**48.685**
2007	19.832	28.573	**48.405**	170	3.202	**3.372**	**51.777**
2008	20.863	30.222	**51.085**	579	3.670	**4.249**	**55.334**
2009	21.432	28.293	**49.725**	264	3.454	**3.718**	**53.443**
2010	20.224	31.042	**51.266**	320	4.592	**4.912**	**56.178**
2011	20.318	28.632	**48.951**	274	6.217	**6.491**	**55.441**
2012	21.096	26.083	**47.179**	246	4.072	**4.318**	**51.497**
2013	20.058	24.556	**44.614**	183	2.367	**2.550**	**47.164**
2014*	21.396	24.228	**45.624**	183	3.334	**3.517**	**49.141**
2015**	21.880	25.154	**47.033**	231	3.060	**3.291**	**50.324**
Συμμετοχή στο σύνολο ανά κατηγορία (%)							
2005	41,0	53,0	**94,0**	0,2	5,7	**6,0**	**100,0**
2006	38,4	54,0	**92,4**	0,5	7,1	**7,6**	**100,0**
2007	38,3	55,2	**93,5**	0,3	6,2	**6,5**	**100,0**
2008	37,7	54,6	**92,3**	1,0	6,6	**7,7**	**100,0**
2009	40,1	52,9	**93,0**	0,5	6,5	**7,0**	**100,0**
2010	36,0	55,3	**91,3**	0,6	8,2	**8,7**	**100,0**
2011	36,6	51,6	**88,3**	0,5	11,2	**11,7**	**100,0**
2012	41,0	50,6	**91,6**	0,5	7,9	**8,4**	**100,0**
2013	42,5	52,1	**94,6**	0,4	5,0	**5,4**	**100,0**
2014*	43,5	49,3	**92,8**	0,4	6,8	**7,2**	**100,0**
2015**	43,5	50,0	**93,5**	0,5	6,1	**6,5**	**100,0**
Ως ποσοστό του ΑΕΠ (%)							
2005	9,5	12,3	**21,8**	0,1	1,3	**1,4**	**23,2**
2006	9,0	12,6	**21,6**	0,1	1,7	**1,8**	**23,3**
2007	8,9	12,8	**21,7**	0,1	1,4	**1,5**	**23,2**
2008	8,9	13,0	**21,9**	0,2	1,6	**1,8**	**23,7**
2009	9,3	12,2	**21,5**	0,1	1,5	**1,6**	**23,1**
2010	9,1	14,0	**23,1**	0,1	2,1	**2,2**	**25,3**
2011	9,7	13,7	**23,5**	0,1	3,0	**3,1**	**26,6**
2012	10,9	13,5	**24,4**	0,1	2,1	**2,2**	**26,6**
2013	11,0	13,5	**24,5**	0,1	1,3	**1,4**	**25,9**
2014*	12,0	13,5	**25,5**	0,1	1,9	**2,0**	**27,5**
2015**	11,8	13,6	**25,4**	0,1	1,7	**1,8**	**27,2**

* Εκτιμήσεις
** Προβλέψεις

Πίνακας 3.7 Σύνθεση φορολογικών εσόδων κατά κατηγορία

Έτος	Άμεσοι φόροι (%)	Έμμεσοι φόροι (%)	Λόγος έμμεσων/άμεσων φόρων
2005	43,6	56,4	**1,29**
2006	41,6	58,4	**1,41**
2007	41,0	59,0	**1,44**
2008	40,8	59,2	**1,45**
2009	43,1	56,9	**1,32**
2010	39,4	60,6	**1,53**
2011	41,5	58,5	**1,41**
2012	44,7	55,3	**1,24**
2013	45,0	55,0	**1,22**
2014*	46,9	53,1	**1,13**
2015**	46,5	53,5	**1,15**

* Εκτιμήσεις
** Προβλέψεις

Διάγραμμα 3.1 Λόγος έμμεσων/άμεσων φόρων

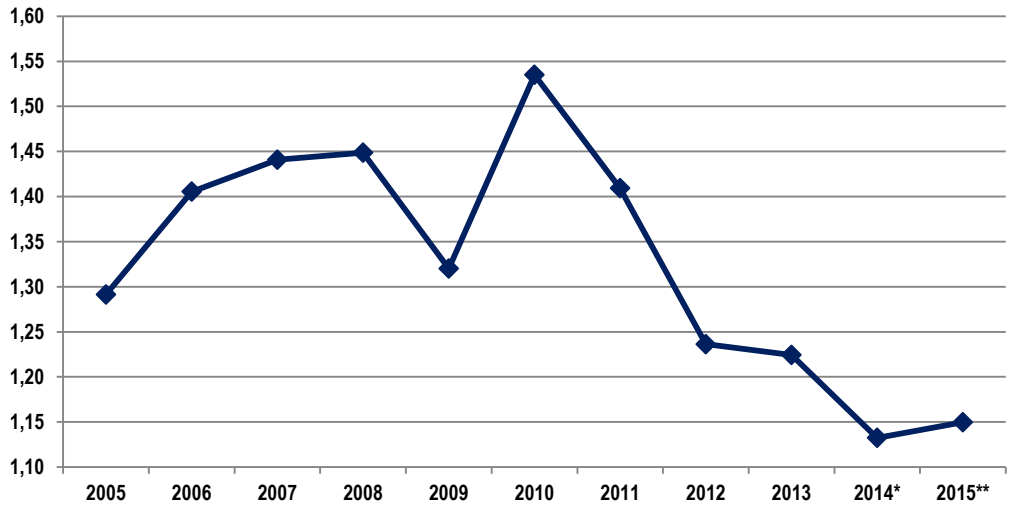

* Εκτιμήσεις
** Προβλέψεις

Πίνακας 3.8 Σχέση ρυθμού αύξησης ΑΕΠ, φορολογικών εσόδων και ΦΠΑ για την περίοδο 2005-2015

Έτος	Αύξηση ονομαστικού ΑΕΠ (%)	Μεταβολή φορολογικών εσόδων (%)	Τάση μεταβολής (buoyancy) φορολογικών εσόδων	Μεταβολή εσόδων ΦΠΑ (%)	Τάση μεταβολής (buoyancy) ΦΠΑ
	(I)	(II)	(II)/(I)	(III)	(III)/(I)
2005	4,2	6,6	1,57	2,8	0,68
2006	8,1	6,9	0,85	12,0	1,49
2007	7,0	7,6	1,09	9,8	1,41
2008	4,5	5,5	1,23	5,0	1,10
2009	-0,9	-2,7	2,93	-9,1	10,03
2010	-3,9	3,1	-0,80	4,8	-1,24
2011	-6,1	-4,5	0,74	-2,8	0,46
2012	-7,1	-3,6	0,51	-11,4	1,61
2013	-5,8	-5,4	0,93	-7,3	1,26
2014*	-1,9	2,3	-1,18	0,3	-0,14
2015**	3,3	3,1	0,93	3,7	1,13

* Εκτιμήσεις
** Προβλέψεις

Διάγραμμα 3.2 Τάση μεταβολής (buoyancy) φορολογικών εσόδων

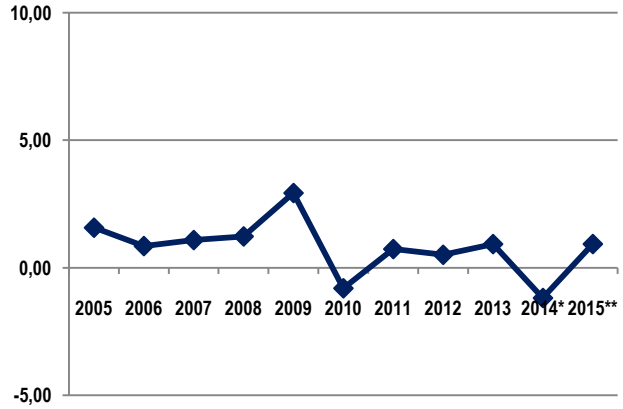

Διάγραμμα 3.3 Τάση μεταβολής (buoyancy) ΦΠΑ

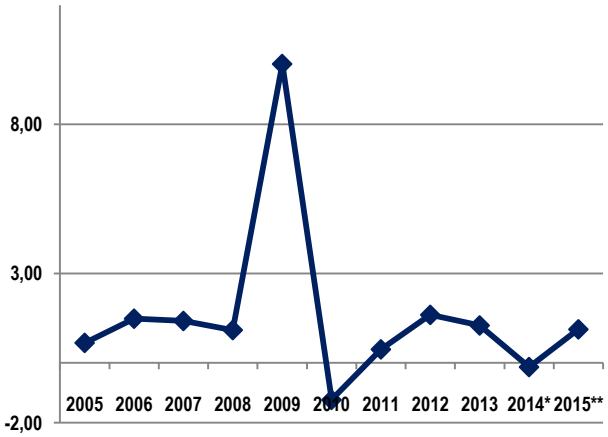

Άμεσοι φόροι

Από την άμεση φορολογία εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν 21.396 εκατ. ευρώ, εμφανίζοντας αύξηση κατά 1.338 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και μείωση κατά 1.172 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018. Η απόκλιση στην κατηγορία των άμεσων φόρων, σε ταμειακή βάση, οφείλεται, κυρίως, στην είσπραξη των δύο από τις έξι δόσεις του ΕΝΦΙΑ 2014, τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2015.

Ο φόρος εισοδήματος εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 12.778 εκατ. ευρώ, υψηλότερα κατά 1.289 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και χαμηλότερα κατά 751 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018, κυρίως λόγω των μειωμένων εισπράξεων στους φόρους επί των τόκων καταθέσεων εξαιτίας της αποκλιμάκωσης των επιτοκίων.

Οι φόροι περιουσίας αναμένεται να διαμορφωθούν στα 3.432 εκατ. ευρώ, υψηλότεροι κατά 441 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και χαμηλότεροι κατά 410 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018, λόγω, κυρίως, της μη είσπραξης των δύο δόσεων του ΕΝΦΙΑ εντός του τρέχοντος έτους. Σημειώνεται ότι η απώλεια αυτή αντισταθμίζεται, εν μέρει, από την καλύτερη της αναμενόμενης είσπραξη του Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ακινήτων του 2013 και του ΦΑΠ.

Οι λοιποί άμεσοι φόροι αναμένεται να διαμορφωθούν στα 3.081 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 329 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και μειωμένοι κατά 38 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018, κυρίως λόγω της μειωμένης απόδοσης των εισπράξεων από παρεμβάσεις, όπως είναι η φορολόγηση των αφορολόγητων αποθεματικών και ο φόρος υπεραξίας κεφαλαίου. Η υστέρηση αυτή καλύφθηκε από την απόδοση των προσαυξήσεων και προστίμων λόγω της ενίσχυσης της ελεγκτικής δραστηριότητας της φορολογικής διοίκησης. Σημειώνεται ότι η μείωση των εισοδημάτων των φυσικών προσώπων το 2013, λόγω της ύφεσης, είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των εσόδων από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης στην εκκαθάριση των δηλώσεων του φόρου εισοδήματος.

Τέλος, οι άμεσοι φόροι παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ) αναμένεται να διαμορφωθούν στα 2.105 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 721 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και αύξηση κατά 27 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Έμμεσοι φόροι

Από τους έμμεσους φόρους αναμένεται να εισπραχθούν 24.228 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 328 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 53 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Η ικανοποιητική εκτέλεση του Προϋπολογισμού στο σκέλος του ΦΠΑ λοιπών προϊόντων, αποδίδεται κυρίως στην ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης, καθώς και στην αύξηση των εσόδων που σχετίζονται με τον τουρισμό. Σημειώνεται ότι οι εισπράξεις ΦΠΑ λοιπών προϊόντων αναμένεται να υπερβούν το στόχο του ΜΠΔΣ 2015-2018 κατά 193 εκατ. ευρώ, παρά τη διατήρηση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στην εστίαση.

Η καλή πορεία των ανωτέρω εισπράξεων αντιστάθμισε, στο μεγαλύτερο μέρος της, την απώλεια εσόδων από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (ΕΦΚ), και ιδίως το ΦΠΑ πετρελαιοειδών. Για το τελευταίο τρίμηνο του έτους έχει ληφθεί υπόψη η επίπτωση της μείωσης κατά 30% του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης, τόσο στις εισπράξεις του ΕΦΚ, όσο και στις εισπράξεις του ΦΠΑ πετρελαιοειδών. Ειδικότερα, από τη θέσπιση της εν λόγω μείωσης αναμένεται υστέρηση εσόδων ύψους 49 εκατ. ευρώ περίπου έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Τέλος, οι έμμεσοι φόροι παρελθόντων οικονομικών ετών (ΠΟΕ) αναμένεται να διαμορφωθούν στα 500 εκατ. ευρώ, 33 εκατ. ευρώ χαμηλότεροι από το 2013 και 153 εκατ. ευρώ χαμηλότεροι από το στόχο του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Μη φορολογικά έσοδα

Τα μη φορολογικά έσοδα εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 3.334 εκατ. ευρώ, εμφανίζοντας αύξηση κατά 967 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 546 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018. Η αύξηση αυτή έχει προέλθει, κυρίως, από τη συμμετοχή του Δημοσίου στα κέρδη επιχειρήσεων, οργανισμών και άλλων φορέων και από την είσπραξη φόρων με ταυτότητα οφειλής. Σημειώνεται ότι οι φορολογούμενοι κάνουν χρήση των δυνατοτήτων που παρέχει ο εκσυγχρονισμός της φορολογικής διοίκησης και εξοφλούν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων με αποτέλεσμα ορισμένες κατηγορίες φορολογικών εσόδων να καταχωρούνται προσωρινά σε μη φορολογικό κωδικό εσόδου και στη συνέχεια, μετά από έλεγχο των ΔΟΥ, να καταχωρούνται στις κατηγορίες εσόδων που αντιστοιχούν.

Μη τακτικά έσοδα

Τα μη τακτικά έσοδα (χωρίς τη μεταφορά αποδόσεων από ANFAs, ύψους 2.466 εκατ. ευρώ) εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 1.204 εκατ. ευρώ, 350 εκατ. ευρώ χαμηλότερα από το 2013 και 39 εκατ. ευρώ υψηλότερα από το στόχο του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Τα έσοδα από καταργηθέντες ειδικούς λογαριασμούς αναμένεται να διαμορφωθούν στα 752 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 148 εκατ. ευρώ έναντι των αντίστοιχων του 2013 και οριακά μειωμένα έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018. Οι εισπράξεις από το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων, εξαιτίας της χρηματοπιστωτικής κρίσης, αναμένεται να ανέλθουν στα 398 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 202 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και αυξημένες κατά 40 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)

Από τη μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος αναμένεται να εισπραχθούν 2.466 εκατ. ευρώ και σε δημοσιονομική βάση 2.419,8 εκατ. ευρώ (478,8 εκατ. ευρώ από τα ANFAs και 1.941 εκατ. ευρώ από το Securities Market Programme-SMPs). Επισημαίνεται ότι τα έσοδα αυτά κατατίθενται απευθείας στον ειδικό λογαριασμό εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους (seggregated account) και δεν υπολογίζονται στο αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής.

Επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων τρέχοντος έτους, σε ταμειακή βάση, αναμένεται να διαμορφωθούν στα 3.136 εκατ. ευρώ, δηλαδή στο επίπεδο του στόχου που είχε τεθεί στο ΜΠΔΣ 2015-2018. Σημειώνεται ότι έχει επιταχυνθεί τόσο η αποπληρωμή ατομικών φύλλων έκπτωσης (ΑΦΕΚ) από το φόρο όσο και η έκδοση ΑΦΕΚ κατόπιν αιτήσεων των φορολογουμένων, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την επιστροφή ΦΠΑ στις εξαγωγικές επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής της ορθολογικότητας στην κατάρτιση του προϋπολογισμού, έχει προβλεφθεί δημοσιονομική προσαρμογή, ύψους 200 εκατ. ευρώ για το έτος 2014, σε περίπτωση που ο όγκος των νεοεκδιδόμενων ΑΦΕΚ είναι τέτοιος που δεν θα μπορέσει να απορροφηθεί ταμειακά το τρέχον έτος.

Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού (χωρίς τη χρηματοδότηση για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης ύψους 1.219 εκατ. ευρώ) εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 49.241 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 2.565 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2013 και κατά 501 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018. Εάν συνυπολογιστούν και οι δαπάνες για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, τότε οι συνολικές δαπάνες του

Τακτικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 50.460 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 6.860 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και αυξημένες κατά 217 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Στις δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η πληρωμή τόκων, η υλοποίηση των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και η πληρωμή των εγγυήσεων για λογαριασμό φορέων εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

Οι πρωτογενείς δαπάνες (προ τόκων) εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 42.416 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 1.811 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 196 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Η εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνει το γεγονός ότι έχει ελεγχθεί η διαχείριση και έχει προωθηθεί η δημοσιονομική πειθαρχία στο σκέλος των δημόσιων δαπανών, με αποτέλεσμα η απόδοση των παρεμβάσεων δημοσιονομικής πολιτικής να ανταποκρίνεται στις αρχικές εκτιμήσεις.

Για την επίτευξη των ανωτέρω αποτελεσμάτων έχουν ληφθεί επίσης υπόψη:

- Ο περιορισμός των μεταβιβάσεων του Τακτικού Προϋπολογισμού, κυρίως προς τον ΕΟΠΥΥ, λόγω μειωμένων δαπανών μισθοδοσίας από την εφαρμογή του μέτρου της κινητικότητας του υγειονομικού κυρίως προσωπικού.
- Ο συστηματικός επανέλεγχος των δικαιούχων και η συγκράτηση της δαπάνης για συντάξεις.
- Η επαναξιολόγηση και η μείωση των μη μισθολογικού χαρακτήρα δαπανών, με ιδιαίτερη αναφορά στη μείωση των επιχορηγήσεων και εν γένει μεταβιβάσεων του Τακτικού Προϋπολογισμού σε φορείς και νομικά πρόσωπα, με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση των απολύτως ανελαστικών δαπανών τους.
- Ο περιορισμός των λειτουργικών δαπανών.

Τέλος, σημειώνεται ότι στο 2014 περιλαμβάνονται:

- η καταβολή του κοινωνικού μερίσματος (525 εκατ. ευρώ),
- η καταβολή αυξημένων αποδοχών και συντάξεων στους δικαστικούς και στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, εν ενεργεία και συνταξιούχους, για την περίοδο από 1/8/2012-31/6/2014, συνολικού ύψους 415 εκατ. ευρώ, σε δεδουλευμένη βάση, καθώς και η καταβολή των αυξημένων αποδοχών και συντάξεων τους από 1/7/2014, συνολικού ύψους 126 εκατ. ευρώ.

Ανάλυση δαπανών κατά μείζονα κατηγορία

Αποδοχές και συντάξεις

Οι δαπάνες αποδοχών και συντάξεων εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 17.847 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 160 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 64 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018, λόγω:

- της κινητικότητας προσωπικού και της συνεπακόλουθης μεταφοράς των σχετικών κονδυλίων από φορείς των λοιπών υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης (κυρίως από τους ΟΤΑ α' βαθμού και τον ΕΟΠΥΥ) σε φορείς της Κεντρικής Διοίκησης,
- των νέων προσλήψεων προσωπικού με βάση τον κανόνα 1:1 (μια πρόσληψη για κάθε μια αναγκαστική αποχώρηση) και
- της καταβολής αυξημένων αποδοχών στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, εν ενεργεία και συνταξιούχους, από 1/7/2014.

Πίνακας 3.9 Αριθμός συνταξιούχων του Δημοσίου (στοιχεία Νοεμβρίου)

Κατηγορία	2010	2011	2012	2013	2014
Πολιτικοί	216.041	231.658	244.073	258.069	273.070
Στρατιωτικοί	112.693	118.589	119.939	120.345	122.927
Σχετιζόμενοι με πολέμους	20.758	19.519	17.378	14.749	13.583
ΟΣΕ	6.463	6.112	5.523	5.024	4.661
Δημοτικοί-κοινοτικοί	29.576	30.842	32.114	33.841	35.824
Εθνική αντίσταση	21.066	19.689	15.226	13.496	12.086
Κληρικοί	5.381	5.579	5.429	5.335	5.330
Σύνολο	**411.978**	**431.988**	**439.682**	**450.859**	**467.481**

Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 695 εκατ. ευρώ, στα επίπεδα των πραγματοποιήσεων του 2013 και του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες

Οι δαπάνες αυτές εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 2.175 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 243 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 101 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018, που αποδίδεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες για την κάλυψη:

- των υποχρεώσεων προηγουμένων οικονομικών ετών της «ΟΑΣΘ ΑΕ» βάσει διαιτητικών αποφάσεων,
- της διενέργειας των αυτοδιοικητικών εκλογών και των ευρωεκλογών,
- της μίσθωσης επιπλέον εναέριων μέσων δασοπυρόσβεσης του Πυροσβεστικού Σώματος για την αντιπυρική περίοδο του 2014.

Μεταβιβαστικές πληρωμές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 15.103 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 1.939 εκατ. ευρώ έναντι του 2013, αλλά αυξημένες κατά 645 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018. Οι μεταβιβαστικές πληρωμές θα καλύψουν, κυρίως, ανάγκες των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, των ΟΤΑ και των λοιπών φορέων.

Αποδιδόμενοι πόροι

Οι δαπάνες που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 5.358 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 589 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 450 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2015-2018. Η μείωση αυτή οφείλεται, κυρίως, στις μειωμένες αποδόσεις προς τον ΟΓΑ και τον ΟΑΕΕ λόγω του πρόσφατου εξορθολογισμού των εσόδων υπέρ τρίτων. Για την αποτροπή της μείωσης της συνολικής χρηματοδότησης των εν λόγω φορέων, έχει προβλεφθεί η αντιστάθμιση της απώλειας αυτής με αντίστοιχη ενίσχυση των επιχορηγήσεών τους από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Πίνακας 3.10 Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού κατά μείζονα κατηγορία (σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία δαπάνης	2013	2014	2014	2015	Μεταβολή %	
	Πραγμ/σεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις πραγματ/σεων	Προβλέψεις	2014/13	2015/14
1. Αποδοχές και συντάξεις (0100, 0200, 0300, 0400, 0600)	17.687	17.783	17.847	18.057	0,9	1,2
2. Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές (0500)	692	697	695	676	0,5	-2,7
3. Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες (0700, 0800, 1000,5000) πλην αποθεματικού	1.932	2.074	2.175	1.784	12,6	-17,9
4. Μεταβιβαστικές πληρωμές (2000)	17.042	14.458	15.103	15.097	-11,4	0,0
5. Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα (3000)	5.947	5.808	5.358	4.439	-9,9	-17,2
6. Δαπάνες ΝΑΤΟ (4000)	84	73	81	38	-4,0	-52,5
7. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) πλην τόκων, χρεολυσίων, λοιπών δαπανών δημόσιου χρέους, καταπτώσεων εγγυήσεων, ανάληψης χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, εξοπλιστικών προγραμμάτων και τακτοποίησης υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης	221	214	214	215	-3,1	0,3
8. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000) πλην συμμετοχής σε αύξηση ΜΚ εταιρειών	622	581	581	581	-6,6	0,0
9. Αποθεματικό	0	923	362	1.000		176,2
I. Σύνολο πρωτογενών δαπανών τακτικού προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	**44.227**	**42.612**	**42.416**	**41.887**	**-4,1**	**-1,2**
10. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) – Καταπτώσεις εγγυήσεων (καθαρή βάση)*	879	642	624	818	-29,1	31,1
11. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) – Τόκοι και λοιπές δαπάνες δημόσιου χρέους πλην εξόδων εκταμίευσης δανείων στο EFSF (καθαρή βάση)	6.044	5.900	5.700	5.900	-5,7	3,5
12. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) – Έξοδα εκταμίευσης δανείων στο EFSF	127	55	51	0	-59,7	-100,0
13. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) - Εξοπλιστικά προγράμματα	529	533	450	700	-15,0	55,6
II. Σύνολο δαπανών τακτικού προϋπολογισμού πλην χρεολυσίων και λοιπών ειδικών δαπανών (I+10+11+12+13)	**51.806**	**49.742**	**49.241**	**49.305**	**-5,0**	**0,1**
14. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) – Χρεολύσια μεσομακροπρόθεσμου δανεισμού (καθαρή βάση)	12.755	24.930	24.930	16.130	95,4	-35,3
15. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) – Χρεολύσια βραχυπρόθεσμου δανεισμού	44.704	40.052	120.000	80.000	168,4	-33,3
16. Δαπάνες εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης (6000) – Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης	5.514	502	1.219	1.500	-77,9	23,1
17. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000) – Συμμετοχή στο ΜΚ του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας	7.200	0	0	0	-100,0	
18. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000) – Συμμετοχή στο ΜΚ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων	30	30	30	30	1,3	0,0
19. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000) – Συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης	901	451	451	0	-50,0	-100,0
20. Απαλλοτριώσεις, αγορές ακινήτων, κατασκευές, συμμετοχές (7000) – Συμμετοχή στο ΜΚ λοιπών εταιρειών κ.λπ.	58	112	84	112	44,7	34,1
III. Σύνολο δαπανών τακτικού προϋπολογισμού (II+14+15+16+17+18+19+20)	**122.969**	**115.820**	**195.955**	**147.078**	**59,4**	**-24,9**

* Οι εγγεγραμμένες πιστώσεις το 2015 θα είναι αυξημένες κατά 1.034 εκατ. ευρώ, λόγω του τρόπου της λογιστικής αποτύπωσης των καταπτώσεων εγγυήσεων. Σημειώνεται ότι αντίστοιχο ποσό εμφανίζεται και στα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Αποθεματικό

Ιδιαίτερα ορθολογική ήταν η χρήση και διάθεση του αποθεματικού. Συγκεκριμένα, κατά το δεκάμηνο του 2014, έχει διατεθεί ποσό ύψους 845 εκατ. ευρώ ή το 75,4% του συνολικού ύψους που είχε προβλεφθεί για το έτος, από τα οποία 300 εκατ. ευρώ για την ενίσχυση της επιχορήγησης των Νοσοκομείων, ως αντιστάθμισμα των μειωμένων μεταβιβάσεων από τον ΕΟΠΥΥ. Το υπόλοιπο μέρος του αποθεματικού που έχει ήδη διατεθεί, αφορά την κάλυψη έκτακτων και ανελαστικού χαρακτήρα δαπανών, κυρίως για:

- επιχορήγηση στο Δήμο Κεφαλονιάς για την ενίσχυση των πληγέντων από τους σεισμούς,
- εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων,
- διενέργεια των αυτοδιοικητικών εκλογών και των ευρωεκλογών,
- αντιμετώπιση έκτακτων δαπανών τροφοδοσίας κρατουμένων,
- μίσθωση επιπλέον εναέριων μέσων δασοπυρόσβεσης,
- κάλυψη πρόσθετων δαπανών ασφάλειας ναυσιπλοΐας,
- επιδότηση άγονων ναυτιλιακών γραμμών,
- αποζημιώσεις του προσωπικού της πρώην «ΕΡΤ ΑΕ»,
- κάλυψη υποχρεώσεων προηγουμένων ετών προς την «ΟΑΣΘ ΑΕ» σε εκτέλεση διαιτητικών αποφάσεων,
- λειτουργία του έργου ΣΥΖΕΥΞΙΣ και
- επιχορήγηση των «Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων-ΕΑΣ ΑΕ» και της «ΕΛΒΟ ΑΕ», στο πλαίσιο της εξυγίανσής τους.

Στον Πίνακα 3.11 παρατίθεται ανάλυση των επιχορηγήσεων και αποδόσεων προς τους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης.

Πίνακας 3.11 Μεταβιβάσεις Τακτικού Προϋπολογισμού σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2014	2015	Μεταβολή %	
	Πραγμ/σεις	Προβλέψεις ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις πραγματ/σεων	Προβλέψεις	2014/13	2015/14
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ από ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ						
1. Επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ	409	340	299	248	-27,0	-17,0
2. Επιχορηγήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία - ΟΑΕΔ	11.631	10.001	10.450	10.787	-10,2	3,2
3. Επιχορηγήσεις σε ΕΟΠΥΥ	1.108	774	633	526	-42,9	-17,0
4. Επιχορηγήσεις σε ΑΚΑΓΕ[4]	0	0	0	454		
5. Επιχορηγήσεις για επιδόματα πολυτέκνων (μέσω ΟΓΑ)	738	511	486	650	-34,1	33,7
6. Επιχορηγήσεις σε νοσοκομεία ΕΣΥ	1.654	1.154	1.450	1.118	-12,3	-22,9
7. Επιχορηγήσεις σε λοιπά νοσοκομεία (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΝΙΜΤΣ, ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ)	38	43	42	41	10,9	-2,7
8. Επιχορηγήσεις σε ΔΕΚΟ[1]	85	92	130	90	51,7	-30,4
9. Επιχορηγήσεις σε συγκοινωνιακούς φορείς[1,2]	279	211	259	184	-7,0	-28,9
10. Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εντός Γενικής Κυβέρνησης	753	641	663	584	-11,9	-12,0
11. Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εκτός Γενικής Κυβέρνησης[2]	274	191	132	183	-51,9	38,8
I. Σύνολο Επιχορηγήσεων Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)[3]	**16.969**	**13.959**	**14.544**	**14.864**	**-14,3**	**2,2**
ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΦΟΡΕΩΝ από ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ						
1. Αποδόσεις σε ΟΤΑ	2.665	2.654	2.659	2.689	-0,2	1,1
2. Αποδόσεις σε ασφαλιστικά ταμεία	795	1.063	610	29	-23,3	-95,2
3. Αποδόσεις σε ΑΚΑΓΕ[4]	451	443	443	0	-1,8	-100,0
4. Αποδόσεις σε ΔΕΚΟ[1]	8	8	8	8	-1,4	1,3
5. Αποδόσεις σε ΝΠ εντός Γενικής Κυβέρνησης	38	25	25	21	-35,2	-16,2
6. Αποδόσεις σε ΝΠ εκτός Γενικής Κυβέρνησης	6	8	8	8	25,6	6,7
II. Σύνολο Αποδιδόμενων Πόρων Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2+3+4+5+6)[3]	**3.964**	**4.202**	**3.753**	**2.754**	**-5,3**	**-26,6**
III. Σύνολο Μεταβιβάσεων Τακτικού Προϋπολογισμού (I+II)[3]	**20.933**	**18.161**	**18.297**	**17.619**	**-12,6**	**-3,7**

[1] Αφορούν για το 2013 και 2014 σε είκοσι (20) και δεκαεννέα (19) επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ αντίστοιχα (ΕΛΓΑ, ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΜΟΔ, Κοινωνία της Πληροφορίας, ΕΟΤ, ΕΤΕΡΠΣ, ΕΡΤ/ΝΕΡΙΤ, ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ, ΟΣΥ, ΟΣΕ, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΕΣΤΥΥ, ΕΡΓΟΣΕ, ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ, ΟΑΣΘ, ΕΑΒ, ΕΛΒΟ, ΕΑΣ μόνο για 2013).
Για το 2015 αφορούν σε δεκαέξι (16) επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ, αφαιρώντας εκείνες του έτους 2014 την ΤΡΑΙΝΟΣΕ (βλ. σημείωση 2), την ΕΕΣΤΥΥ λόγω αναμενόμενης αποκρατικοποίησής της, την ΕΛΒΟ για το δεύτερο εξάμηνο του 2015 λόγω αναμενόμενης αποκρατικοποίησής της.
Οι υπόλοιπες ΔΕΚΟ που είναι εντός του μητρώου της Γενικής Κυβέρνησης εντάχθηκαν στην Κατηγορία "Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εντός Γενικής Κυβέρνησης", ενώ αυτές που είναι εκτός του μητρώου της Γενικής Κυβέρνησης εντάχθηκαν στην κατηγορία "Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εκτός Γενικής Κυβέρνησης".

[2] Η επιχορήγηση στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ από το 2015 και μετά εξαιρείται από τις Επιχορηγήσεις σε Συγκοινωνιακούς Φορείς (ΔΕΚΟ) και περιλαμβάνεται στις Επιχορηγήσεις σε ΝΠ εκτός Γενικής Κυβέρνησης, λόγω της προβλεπόμενης αποκρατικοποίησής της κατά το 2014 και συνεπώς την επιχορήγησή της ως ΝΠ εκτός ΓΚ.

[3] Δεν περιλαμβάνονται εκτιμήσεις για μεταβιβάσεις από την ειδική χρηματοδότηση για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών, οι οποίες εμφανίζονται στην κατηγορία δαπανών "Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης".

[4] Από το 2015 και μετά, οι μεταβιβάσεις προς το ΑΚΑΓΕ λαμβάνονται με τη μορφή επιχορήγησης από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Δαπάνες τόκων

Οι ταμειακές δαπάνες για τόκους, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 5.700 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 344 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 200 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2015-2018, λόγω της αποκλιμάκωσης των επιτοκίων των εντόκων γραμματίων.

Δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Οι ταμειακές δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 450 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 79 εκατ. ευρώ έναντι του 2013 και κατά 83 εκατ. ευρώ σε σχέση με το στόχο του ΜΠΔΣ 2015-2018.

2.2 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Οι πληρωμές του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 6.800 εκατ. ευρώ μέχρι το τέλος του 2014, από τα οποία 6.100 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για έργα συγχρηματοδοτούμενα και από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα υπόλοιπα 700 εκατ. ευρώ για έργα που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους.

Βασικός δημοσιονομικός στόχος στην εκτέλεση του προϋπολογισμού του ΠΔΕ παραμένει η επίτευξη της απορρόφησης των προβλεπόμενων πόρων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με σκοπό την εξασφάλιση της κοινοτικής συνδρομής.

Ειδικότερα, στο ΠΔΕ δίδεται έμφαση στην ταχεία υλοποίηση όλων των δράσεων του ΕΣΠΑ καθώς και των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (Αγροτικής Ανάπτυξης, Αλιείας κ.λπ.), δεδομένου ότι τα επιχειρησιακά προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 έχουν εισέλθει στην τελική φάση υλοποίησής τους, καθώς και στην επίσπευση των ενεργειών για την έναρξη της υλοποίησης έργων που θα βαρύνουν τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Επίσης, χρηματοδοτούνται έργα του Ταμείου Συνοχής ώστε να ολοκληρωθούν εγκαίρως και να αποφευχθεί σχετική απώλεια εσόδων. Τέλος ενισχύονται πολιτικές των Υπουργείων και των Περιφερειών με χρηματοδοτήσεις από εθνικούς πόρους, κυρίως για έργα και δράσεις που είναι σε συνάφεια και συνέργεια με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Οι πόροι του ΠΔΕ κατευθύνονται στους παρακάτω αναπτυξιακούς τομείς:

- μεταφορές και περιβάλλον με έμφαση σε έργα υποδομών,
- επιχειρηματικότητα και ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων,
- ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυση της κοινωνίας της γνώσης,
- αξιοποίηση των ενεργειακών πόρων και
- στήριξη των επενδυτικών προγραμμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επιπλέον, με την αξιοποίηση εθνικών πόρων ενισχύονται πολιτικές του Κράτους για συντήρηση και επέκταση κοινωνικών υποδομών και χρηματοδότηση δαπανών για έκτακτες ανάγκες και λοιπές δράσεις.

3. Κρατικός Προϋπολογισμός 2015

3.1 Βασικά μεγέθη Προϋπολογισμού

Η δημοσιονομική στρατηγική για το 2015 είναι προσανατολισμένη στην επίτευξη υψηλών και διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης και πρωτογενών πλεονασμάτων.

Για το έτος 2015, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών, το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να εμφανίσει έλλειμμα ύψους 459 εκατ. ευρώ ή 0,2% του ΑΕΠ, σημαντικά μικρότερο από την πρόβλεψη για έλλειμμα 2,3 δισ. ευρώ ή 1,2% του ΑΕΠ στο ΜΠΔΣ 2015-2018.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με την ίδια μεθοδολογία, προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα ύψους 7,4 δισ. ευρώ ή 4% του ΑΕΠ, αυξημένο κατά 0,4% του ΑΕΠ σε σχέση με τις προβλέψεις του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 5,6 δισ. ευρώ ή στο 3% του ΑΕΠ, από 4,7 δισ. ευρώ ή 2,5% του ΑΕΠ που είχε συμπεριληφθεί στο ΜΠΔΣ 2015-2018.

Επισημαίνεται ότι δεν έχουν περιληφθεί στα μεγέθη του 2015, θετικές δυνητικές επιδράσεις από:

- Την εξοικονόμηση λειτουργικών, κυρίως, δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού στο 2014 με επίδραση στο 2015, χωρίς την αύξηση των απλήρωτων υποχρεώσεων.
- Τις δευτερογενείς επιδράσεις στην απασχόληση, στο ΑΕΠ και στα δημόσια έσοδα από τη μείωση κατά 3,9% των ασφαλιστικών εισφορών.
- Την εφαρμογή συντελεστή βιωσιμότητας στα επικουρικά ταμεία που εποπτεύονται τόσο από το Υπουργείο Εργασίας όσο και από άλλα Υπουργεία.
- Την εφαρμογή των διαρθρωτικών παρεμβάσεων, τη σταδιακή βελτίωση της ρευστότητας μετά τη σταδιακή και προσεκτική επαναφορά του Ελληνικού Δημοσίου, των τραπεζών και των μεγάλων επιχειρήσεων στις αγορές καθώς και τις ευρύτερες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.
- Την περαιτέρω ευνοϊκή επίδραση στα μεγέθη του Προϋπολογισμού από τη γενικότερη βελτίωση της οικονομίας.
- Την ενίσχυση των εισπράξεων από την τακτοποίηση αυθαίρετων κτισμάτων, καθώς ο ν. 4178/2013 για την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης και το περιβαλλοντικό ισοζύγιο, είναι σύμφωνος με τις συνταγματικές επιταγές και αίρει οποιαδήποτε νομική αβεβαιότητα.

Οι παραπάνω ευνοϊκές προοπτικές εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής.

3.2 Τακτικός Προϋπολογισμός

Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού, σε ταμειακή βάση, προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 50.871 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 722 εκατ. ευρώ έναντι του 2014 και κατά 1.464 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να προέλθει, κυρίως, από:

- Τα αυξημένα έσοδα, λόγω της είσπραξης τους πρώτους μήνες του 2015 των δύο δόσεων του ΕΝΦΙΑ του 2014. Ωστόσο τα ποσά αυτά, σε δημοσιονομική βάση θα καταγραφούν στο έτος 2014.
- Την αύξηση του φορολογητέου εισοδήματος των μισθωτών, λόγω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών.
- Την αύξηση της παρακράτησης φόρου από συντάξεις, μετά την εκκαθάριση των πολλαπλών συντάξεων από έναν εκκαθαριστή (ΗΔΙΚΑ). Η παρέμβαση αυτή θα αυξήσει το φόρο εισοδήματος, καθώς θα παρακρατείται ο αναλογών φόρος στην πηγή, ενώ ταυτόχρονα θα ανακουφίσει πολλούς συνταξιούχους που έπρεπε να καταβάλουν αυξημένο φόρο, σε περιορισμένο χρονικό διάστημα, μετά την εκκαθάριση των φορολογικών τους δηλώσεων.

- Την περαιτέρω βελτίωση της είσπραξης φόρων παρελθόντων ετών, εξαιτίας των δράσεων και των πρωτοβουλιών που έχουν σχεδιασθεί από τις αρχές, μεταξύ άλλων και με τη βελτίωση του πλαισίου ρυθμίσεων ληξιπρόθεσμων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων που εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην αύξηση του αριθμού των συμμετεχόντων στη ρύθμιση και κατά συνέπεια στη βελτίωση της εισπραξιμότητας των βεβαιωμένων ανείσπρακτων οφειλών τους.

Ωστόσο θα πρέπει να επισημανθεί ότι στον Τακτικό Προϋπολογισμό προβλέπονται μειωμένα έσοδα, από τη μείωση κατά 30% του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης.

Άμεσοι φόροι

Οι άμεσοι φόροι εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 21.880 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 484 εκατ. ευρώ έναντι του 2014. Η αύξηση αυτή οφείλεται, κυρίως, στα έσοδα από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, ο οποίος προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 8.744 εκατ. ευρώ, αυξημένος κατά 520 εκατ. ευρώ έναντι του 2014. Αντίθετα ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων αναμένεται να παρουσιάσει μείωση κατά 66 εκατ. ευρώ έναντι του 2014 και να διαμορφωθεί στα 2.740 εκατ. ευρώ.

Οι φόροι περιουσίας προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 3.512 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 80 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, κυρίως λόγω της είσπραξης στις αρχές του έτους των δύο δόσεων του ΕΝΦΙΑ.

Οι άμεσοι φόροι ΠΟΕ θα φθάσουν στα 2.474 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 369 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, ενώ οι λοιποί άμεσοι φόροι θα ανέλθουν στα 2.710 εκατ. ευρώ, λόγω κυρίως της αύξησης των εισπράξεων από το βελτιωμένο πλαίσιο ρύθμισης των φορολογικών οφειλών.

Έμμεσοι φόροι

Οι έμμεσοι φόροι προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 25.153 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 925 εκατ. ευρώ έναντι του 2014. Η αύξηση αυτή αποδίδεται κυρίως στη αύξηση των εισπράξεων από φόρους συναλλαγών, και ειδικότερα από ΦΠΑ.

Τα έσοδα από ΦΠΑ αναμένεται να ανέλθουν στα 14.411 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 519 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, ενώ οι φόροι κατανάλωσης στα 8.922 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 118 εκατ. ευρώ έναντι του 2014. Τονίζεται ότι τα έσοδα από τον ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων και από ΦΠΑ πετρελαιοειδών προβλέπεται να αυξηθούν κατά 1,5% και 1,4% αντίστοιχα.

Οι έμμεσοι φόροι ΠΟΕ θα διαμορφωθούν στα 756 εκατ. ευρώ, έναντι 500 εκατ. ευρώ το 2014, κυρίως λόγω της εντατικοποίησης των προσπαθειών της φορολογικής διοίκησης για την αύξηση των εισπράξεων από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, καθώς και της φορολογικής συμμόρφωσης.

Μη φορολογικά έσοδα

Οι απολήψεις του Τακτικού Προϋπολογισμού από την ΕΕ αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά και να διαμορφωθούν στα 231 εκατ. ευρώ το 2015, έναντι 183 εκατ. ευρώ το 2014.

Επίσης, τα λοιπά μη φορολογικά έσοδα αναμένεται να διαμορφωθούν στα 3.060 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 274 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, κυρίως επειδή αναμένεται να διορθωθεί η προσωρινή καταχώρηση φορολογικών εσόδων σε μη φορολογικούς κωδικούς που παρατηρήθηκε το 2014 λόγω της πρώτης εφαρμογής της είσπραξης φόρων με ταυτότητα οφειλής. Σημειώνεται ότι το Δημόσιο αναμένεται να εισπράξει αυξημένα μερίσματα από τη συμμετοχή του στα κέρδη επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και από τη συμμετοχή του στα κέρδη εταιρειών παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων.

Μη τακτικά έσοδα

Τα έσοδα των καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών αναμένεται να διαμορφωθούν σε 709 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 43 εκατ. ευρώ έναντι του 2014. Τα έσοδα από προμήθειες λόγω της παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου προς τις τράπεζες, στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης, θα ανέλθουν στα 123 εκατ. ευρώ, χαμηλότερα κατά 275 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, λόγω της σταδιακής επανόδου των τραπεζών στις διεθνείς αγορές.

Μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)

Από τη μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος, αναμένεται να εισπραχθούν, σε ταμειακή βάση, 518 εκατ. ευρώ από τα ANFAs και 1.497 εκατ. ευρώ από το Securities Market Programme (SMPs) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), ήτοι συνολικά, 2.015 εκατ. ευρώ, ενώ, σε δημοσιονομική βάση, προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 2.098 εκατ. ευρώ.

Επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων

Οι επιστροφές αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων προβλέπεται να διαμορφωθούν, ταμειακά, στα 2.877 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 259 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, για τους λόγους που αναφέρθηκαν ήδη στην κατηγορία επιστροφών φόρων του 2014.

Έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Τα έσοδα του ΠΔΕ αναμένεται να διαμορφωθούν στα 4.732 εκατ. ευρώ, αυξημένα, σε ταμειακή βάση, κατά 954 εκατ. ευρώ και, σε δεδουλευμένη βάση, κατά 754 εκατ. ευρώ, έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Η αύξηση αυτή οφείλεται, κυρίως, στις προκαταβολές, από την ΕΕ, για τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, οι οποίες δεν είχαν ενσωματωθεί στο ΜΠΔΣ 2015-2018, στα αυξημένα έσοδα από προγράμματα και δράσεις για την Αγροτική Ανάπτυξη και Αλιεία, τις Μεταναστευτικές Ροές και το νέο πρόγραμμα της Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής Συνδρομής, καθώς επίσης και στα έσοδα από τις εκτιμώμενες επιστροφές κεφαλαίων που δεν θα χρησιμοποιηθούν από συγκεκριμένα ταμεία, λόγω κλεισίματος την 31/12/2015, της επιλέξιμης περιόδου 2007-2013.

Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 49.305 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 1.155 εκατ. ευρώ έναντι του 2014 και αυξημένες κατά 251 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018. Στο ύψος των δαπανών αυτών δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι δαπάνες για το πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του 2014 και 2015, ύψους 1.219 εκατ. ευρώ και 1.500 εκατ. ευρώ, αντίστοιχα.

Οι πρωτογενείς δαπάνες εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 41.887 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 530 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2014 και αυξημένες κατά 457 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου του ΜΠΔΣ 2015-2018.

Ανάλυση δαπανών κατά μείζονα κατηγορία

Αποδοχές και συντάξεις

Οι δαπάνες αποδοχών και συντάξεων προβλέπεται να ανέλθουν στα 18.057 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 210 εκατ. ευρώ έναντι του 2014.

Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως:

- στη μεταφορά του προσωπικού από τους λοιπούς υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (ΟΤΑ α' βαθμού και ΕΟΠΥΥ) σε φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, στο πλαίσιο της διαδικασίας κινητικότητας του προσωπικού,
- στις νέες προσλήψεις προσωπικού με βάση τον κανόνα 1:1 (μία πρόσληψη για κάθε μία αναγκαστική αποχώρηση),
- στην καταβολή αυξημένων αποδοχών στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας (εν ενεργεία και συνταξιούχους) και
- στην τμηματική καταβολή των αναδρομικών περικοπών αποδοχών και συντάξεων των δικαστικών και των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας (από 31/7/2012 έως 30/6/2014).

Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να περιοριστούν στα 676 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 19 εκατ. ευρώ έναντι του 2014, κυρίως λόγω του περιορισμού των δαπανών για πρόσθετες παροχές και αποζημιώσεις.

Καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες

Οι δαπάνες αυτές προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 1.784 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένες κατά 390 εκατ. ευρώ έναντι του 2014. Το ύψος των δαπανών αυτών αποτελεί βασικό δείκτη μέτρησης του αποτελέσματος της καταβαλλόμενης δημοσιονομικής προσπάθειας. Αυτό θα συμβεί παρά το γεγονός ότι στην κατηγορία αυτή έχουν περιληφθεί αυξημένες πιστώσεις για την κάλυψη του κόστους ενοικίων κτηρίων που στεγάζονται υπηρεσίες του Δημοσίου λόγω της εφαρμογής του προγράμματος πώλησης και ενοικίασης ακινήτων του Δημοσίου (Sale and Lease Back).

Μεταβιβαστικές πληρωμές

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 15.097 εκατ. ευρώ, περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2014 και θα καλύψουν κυρίως ανάγκες των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, των ΟΤΑ και των λοιπών φορέων.

Αποδιδόμενοι πόροι

Οι πιστώσεις της κατηγορίας αυτής αφορούν αποδόσεις πόρων σε τρίτους κ.λπ. Οι δαπάνες αυτές προβλέπεται να διαμορφωθούν στα 4.439 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 919 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2014, κυρίως λόγω της κατάργησης απόδοσης στον ΟΓΑ, η οποία καλύπτεται με αύξηση της επιχορήγησής του.

Από τις πιστώσεις της κατηγορίας αυτής θα χρηματοδοτηθούν κυρίως οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού με ποσό 2.689 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 1,1% σε σχέση με το 2014.

Αποθεματικό

Για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και έκτακτου χαρακτήρα δαπανών έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 1.000 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες τόκων

Οι δαπάνες για τόκους προβλέπονται στα 5.900 εκατ. ευρώ από 5.700 εκατ. ευρώ το 2014.

Δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Οι ταμειακές δαπάνες της κατηγορίας αυτής προβλέπεται να κυμανθούν στα 700 εκατ. ευρώ, από 450 εκατ. ευρώ στο 2014.

Δαπάνες εκταμίευσης δανείων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF)

Προβλέπεται ότι δεν θα πραγματοποιηθούν στο 2015 δαπάνες για το EFSF, παρέχοντας εξοικονόμηση ύψους 51 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2014.

Δαπάνες κατά Υπουργείο

Στον προϋπολογισμό κάθε Υπουργείου προβλέπονται πιστώσεις για να καλυφθούν δαπάνες αποδοχών των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, των δημόσιων λειτουργών, των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, των διπλωματών, των ιατρών του ΕΣΥ, των αρχιερέων και ιερέων κ.λπ. Επίσης, προβλέπονται πιστώσεις για την κάλυψη των δαπανών για αποζημιώσεις λόγω υπερωριακής απασχόλησής τους, καθώς και αποζημιώσεις για συμμετοχή σε συλλογικά όργανα.

Επιπλέον ο προϋπολογισμός κάθε Υπουργείου καλύπτει τις δαπάνες μετακίνησης των υπαλλήλων, τις λειτουργικές δαπάνες ενοικίων, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, τις ανάγκες για συντήρηση του πάσης φύσεως εξοπλισμού, τις προμήθειες αναλωσίμων και κεφαλαιουχικών αγαθών κ.λπ.

Ωστόσο, πέραν της κάλυψης των παραπάνω δαπανών που για κάθε Υπουργείο αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία του, προβλέπονται και πιστώσεις για ιδιαίτερες δράσεις οι οποίες αναπτύσσονται είτε από τα ίδια τα Υπουργεία είτε από εποπτευόμενους φορείς τους. Τέτοιες δραστηριότητες αναφέρονται, για κάθε Υπουργείο αναλυτικά, ως ακολούθως:

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπονται να καλύψουν επίσης δαπάνες για:

- την παραγωγική λειτουργία του ΣΥΖΕΥΖΙΣ,
- την επιχορήγηση του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ),
- την παροχή υπηρεσιών Διαδικτυακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης του συστήματος ΕΡΜΗΣ-Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) - Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης, καθώς και της τηλεφωνικής υποστήριξης Call-Center 1500.

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου περιλαμβάνονται επίσης πιστώσεις για τις δαπάνες του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕΕΔΔ), του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και των Ανεξάρτητων Αρχών του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) και του Συνηγόρου του Πολίτη.

Υπουργείο Εσωτερικών

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν δαπάνες για την Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι-Περιφέρειες), μέσω της μεταβίβασης πόρων, που θα προέλθουν από:

- την απόδοση των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ),
- την ειδική επιχορήγηση για την ενίσχυση των ΟΤΑ,

- τις οφειλόμενες αποδόσεις παρελθόντων ετών.

Πίνακας 3.12 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2013-2015 (σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2013	2014		2015	
		Απολογισμός	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Εκτιμήσεις ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
1	**Προεδρία της Δημοκρατίας**					
	ΤΠ	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*
	ΠΔΕ	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ταμειακό Σύνολο	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*
2	**Βουλή των Ελλήνων**					
	ΤΠ	*138*	*142*	*142*	*141*	*140*
	ΠΔΕ	*0*	*2*	*1*	*2*	*2*
	Ταμειακό Σύνολο	*138*	*144*	*143*	*143*	*142*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*138*	*144*	*143*	*143*	*142*
3	**Υπουργείο Διοικ. Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης**					
	ΤΠ	*42*	*49*	*64*	*45*	*67*
	ΠΔΕ	*28*	*55*	*50*	*50*	*80*
	Ταμειακό Σύνολο	*70*	*104*	*114*	*95*	*147*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*1*	*1*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*70*	*103*	*113*	*95*	*147*
4	**Υπουργείο Εσωτερικών**					
	ΤΠ	*3.461*	*3.388*	*3.392*	*3.360*	*3.283*
	ΠΔΕ	*206*	*142*	*220*	*142*	*162*
	Ταμειακό Σύνολο	*3.667*	*3.530*	*3.612*	*3.502*	*3.445*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*22*	*0*	*1*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*3.645*	*3.530*	*3.612*	*3.502*	*3.445*
5	**Υπουργείο Εξωτερικών**					
	ΤΠ	*286*	*321*	*318*	*292*	*292*
	ΠΔΕ	*9*	*8*	*3*	*7*	*7*
	Ταμειακό Σύνολο	*294*	*329*	*321*	*299*	*299*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*41*	*34*	*31*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*253*	*295*	*290*	*299*	*299*
6	**Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**					
	Τ.Π.	*3.131*	*3.107*	*3.106*	*3.150*	*3.290*
	(εκ των οποίων -Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση)	*529*	*533*	*450*	*700*	*700*
	ΠΔΕ	*3*	*12*	*9*	*10*	*15*
	Ταμειακό Σύνολο	*3.135*	*3.119*	*3.115*	*3.160*	*3.305*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*251*	*160*	*-364*	*121*	*109*
	Σύνολο κατά ESA	*2.884*	*2.959*	*3.479*	*3.039*	*3.196*
7	**Υπουργείο Υγείας**					
	ΤΠ	*5.330*	*4.387*	*4.685*	*4.193*	*4.180*
	ΠΔΕ	*99*	*64*	*59*	*55*	*48*
	Ταμειακό Σύνολο	*5.428*	*4.451*	*4.744*	*4.248*	*4.228*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*5.428*	*4.451*	*4.744*	*4.248*	*4.228*
8	**Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρ. Δικαιωμάτων**					
	ΤΠ	*584*	*691*	*604*	*522*	*553*
	ΠΔΕ	*12*	*18*	*16*	*8*	*8*
	Ταμειακό Σύνολο	*596*	*709*	*620*	*530*	*561*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*120*	*11*	*98*	*0*	*15*
	Σύνολο κατά ESA	*476*	*698*	*522*	*530*	*547*
9	**Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**					
	ΤΠ	*4.813*	*4.540*	*4.514*	*4.329*	*4.343*
	ΠΔΕ	*462*	*490*	*568*	*476*	*474*
	Ταμειακό Σύνολο	*5.275*	*5.030*	*5.082*	*4.805*	*4.817*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*31*	*6*	*5*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*5.244*	*5.024*	*5.077*	*4.805*	*4.817*
10	**Υπουργείο Πολιτισμού**					
	ΤΠ	*298*	*299*	*318*	*289*	*290*
	ΠΔΕ	*136*	*112*	*146*	*95*	*134*
	Ταμειακό Σύνολο	*434*	*411*	*464*	*384*	*424*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*4*	*4*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*429*	*408*	*464*	*384*	*424*
11	**Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών)**					
	ΤΠ	*669*	*677*	*668*	*635*	*645*
	ΠΔΕ	*1*	*9*	*14*	*8*	*9*
	Ταμειακό Σύνολο	*670*	*686*	*682*	*643*	*654*

Πίνακας 3.12 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2013-2015 (σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2013	2014		2015	
		Απολογισμός	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Εκτιμήσεις ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*1*	*10*	*9*	*0*	*1*
	Σύνολο κατά ESA	*669*	*677*	*673*	*643*	*652*
12	**Γενικές Κρατικές Δαπάνες**					
	ΤΠ	*21.092*	*17.043*	*16.930*	*16.452*	*17.895*
	Εκ των οποίων					
	(Τόκοι -σε καθαρή βάση)	*6.044*	*5.900*	*5.700*	*6.100*	*5.900*
	(Έξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF)	*127*	*55*	*51*	*10*	*0*
	(Καταπτώσεις εγγυήσεων -σε καθαρή βάση)	*879*	*642*	*624*	*813*	*818*
	(Εξόφληση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης)[3]	*5.514*	*502*	*1.219*	*0*	*1.500*
	ΠΔΕ	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ταμειακό Σύνολο	*21.092*	*17.043*	*16.930*	*16.452*	*17.895*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*-1.091*	*-1.894*	*-2.099*	*-3.014*	*-1.720*
	Σύνολο κατά ESA	*22.183*	*18.937*	*19.029*	*19.466*	*19.615*
13	**Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης**					
	ΤΠ	*5*	*6*	*6*	*5*	*5*
	ΠΔΕ	*0*	*2*	*2*	*2*	*2*
	Ταμειακό Σύνολο	*5*	*8*	*8*	*7*	*7*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*5*	*8*	*7*	*7*	*7*
14	**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**					
	ΤΠ	*658*	*502*	*502*	*707*	*707*
	ΠΔΕ	*356*	*432*	*429*	*403*	*463*
	Ταμειακό Σύνολο	*1.014*	*934*	*931*	*1.110*	*1.170*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*103*	*-227*	*-188*	*25*	*-108*
	Σύνολο κατά ESA	*911*	*1.161*	*1.119*	*1.085*	*1.278*
15	**Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιμ. Αλλαγής**					
	ΤΠ	*62*	*63*	*67*	*68*	*68*
	ΠΔΕ	*350*	*360*	*430*	*350*	*382*
	Ταμειακό Σύνολο	*412*	*423*	*497*	*418*	*450*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*8*	*1*	*1*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*404*	*423*	*496*	*418*	*450*
16	**Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας**					
	ΤΠ	*13.739*	*12.153*	*12.167*	*12.073*	*12.067*
	ΠΔΕ	*445*	*790*	*555*	*525*	*455*
	Ταμειακό Σύνολο	*14.185*	*12.943*	*12.722*	*12.598*	*12.522*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*188*	*-163*	*-158*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*13.997*	*13.106*	*12.879*	*12.598*	*12.522*
17	**Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας**					
	ΤΠ	*59*	*53*	*54*	*50*	*49*
	ΠΔΕ	*2.174*	*2.250*	*2.191*	*2.308*	*2.199*
	εκ των οποίων					
	(Περιφερειακά Προγράμματα)	*1.350*	*1.200*	*1.205*	*1.128*	*1.133*
	Ταμειακό Σύνολο	*2.233*	*2.303*	*2.245*	*2.358*	*2.248*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*-4*	*37*	*32*	*-12*	*-12*
	Σύνολο κατά ESA	*2.237*	*2.267*	*2.212*	*2.370*	*2.261*
18	**Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων**					
	Τ.Π.	*723*	*559*	*551*	*519*	*518*
	ΠΔΕ	*2.271*	*1.902*	*1.927*	*1.848*	*1.841*
	Ταμειακό Σύνολο	*2.994*	*2.461*	*2.478*	*2.367*	*2.359*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*198*	*15*	*54*	*45*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*2.795*	*2.446*	*2.423*	*2.322*	*2.359*
19	**Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου**					
	ΤΠ	*277*	*297*	*306*	*296*	*309*
	ΠΔΕ	*24*	*34*	*46*	*34*	*36*
	Ταμειακό Σύνολο	*301*	*331*	*352*	*330*	*345*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*9*	*15*	*5*	*0*	*3*
	Σύνολο κατά ESA	*293*	*315*	*346*	*330*	*342*
20	**Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη**					
	ΤΠ	*1.760*	*1.774*	*1.868*	*1.743*	*1.907*
	ΠΔΕ	*53*	*96*	*101*	*57*	*63*
	Ταμειακό Σύνολο	*1.813*	*1.870*	*1.969*	*1.800*	*1.970*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*21*	*33*	*-41*	*14*	*28*
	Σύνολο κατά ESA	*1.792*	*1.836*	*2.009*	*1.786*	*1.942*
21	**Υπουργείο Τουρισμού**					
	ΤΠ	*24*	*26*	*25*	*25*	*23*
	ΠΔΕ	*21*	*22*	*33*	*20*	*20*
	Ταμειακό Σύνολο	*45*	*48*	*58*	*45*	*43*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*-29*	*0*	*27*	*0*	*0*

Πίνακας 3.12 Ανώτατα όρια δαπανών φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία του ESA για τα έτη 2013-2015 (σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2013	2014		2015	
		Απολογισμός	ΜΠΔΣ	Εκτιμήσεις	Εκτιμήσεις ΜΠΔΣ	Προβλέψεις
	Σύνολο κατά ESA	*75*	*48*	*31*	*45*	*43*
22	**Αποκεντρωμένες Διοικήσεις**					
	ΤΠ	166	163	172	158	170
	ΠΔΕ	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ταμειακό Σύνολο	*166*	*163*	*172*	*158*	*170*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*13*	*6*	*15*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA	*153*	*157*	*157*	*158*	*170*
I.	**ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΠ (Α+Β)[3]**	**63.970**	**57.044**	**57.260**	**55.454**	**57.205**
Α.	**Δαπάνες ΤΠ (1+2+3+4+5+6)**	**57.320**	**50.244**	**50.460**	**49.054**	**50.805**
1	Πρωτογενείς δαπάνες	44.227	42.612	42.416	41.431	41.887
2	Τόκοι	6.044	5.900	5.700	6.100	5.900
3	Έξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF	127	55	51	10	0
4	Εξοπλιστικά προγράμματα -ταμειακή βάση	529	533	450	700	700
5	Καταπτώσεις εγγυήσεων[4]	879	642	624	813	818
6	Εξόφληση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης	5.514	502	1.219	0	1.500
Β.	**ΠΔΕ**	**6.650**	**6.800**	**6.800**	**6.400**	**6.400**
	εκ των οποίων:					
	(Περιφερειακά Προγράμματα)	1.350	1.200	1.205	1.128	1.133
Γ.	**Εθνικολογιστικές προσαρμογές[1,2]**	**-114**	**-1.952**	**-2.569**	**-2.820**	**-1.686**
ΙΙ.	**Σύνολο δαπανών ΚΠ κατά ESA (Ι -Γ)**	**64.084**	**58.995**	**59.829**	**58.274**	**58.891**

1 Εθνικολογιστικές προσαρμογές: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών

2 Στις εθνικολογιστικές προσαρμογές δεν έχουν περιληφθεί οι προσαρμογές που αφορούν στο υπόλοιπο των λογαριασμών θησαυροφυλακίου και στην προσαρμογή για την εργασιακή κινητικότητα, η οποία αφορά το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

3 Στο 2015 περιλαμβάνεται και ποσό ύψους 1.500 εκατ. ευρώ για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

4 Οι καταπτώσεις εγγυήσεων είναι σε καθαρή βάση.

Υπουργείο Εξωτερικών

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν επίσης δαπάνες για:

- τις εισφορές σε Διεθνείς Οργανισμούς καθώς και τη συνεισφορά της χώρας στις δαπάνες των ειρηνευτικών αποστολών του ΟΗΕ και
- τις δράσεις στον τομέα της παροχής διμερούς αναπτυξιακής βοήθειας προς τρίτες χώρες.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- την περίθαλψη των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων,
- την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού,
- τη συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε διασυμμαχικές επιχειρήσεις και ειρηνευτικές αποστολές,
- την προμήθεια καυσίμων και υγειονομικού υλικού για τα στρατιωτικά νοσοκομεία και
- τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Σημειώνεται ότι στις δαπάνες για αποδοχές του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί οι αντίστοιχες πιστώσεις, λαμβάνοντας υπόψη την υλοποίηση της προβλεπόμενης αύξησης των αποδοχών των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και την τμηματική καταβολή των αναδρομικών αποδοχών τους (1/8/2012-30/6/2014).

Υπουργείο Υγείας

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να διατεθούν για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του συστήματος παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας. Οι μεταβιβάσεις προς τα νοσηλευτικά ιδρύματα, τον ΕΟΠΥΥ και για πρώτη φορά προς το Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ) αποσκοπούν στην ομαλή και εύρυθμη λειτουργία τους, καθώς και στη συνολική αναβάθμιση του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών και παροχών υγειονομικής φροντίδας.

Επιπρόσθετα, οι πιστώσεις προορίζονται για την κάλυψη των αναγκών των εποπτευόμενων φορέων του (λειτουργικές δαπάνες, μισθοδοσία, δραστηριότητες κατά τομέα), όπως επίσης και για τη συνέχιση των προγραμμάτων στις μονάδες ψυχικής υγείας, των δράσεων για την καταπολέμηση των ναρκωτικών και την αντιμετώπιση τυχόν έκτακτων περιστατικών.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού θα καλύψουν δαπάνες για τη λειτουργία των δύο Ανεξάρτητων Αρχών, της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Επίσης προβλέπονται πιστώσεις για την τμηματική καταβολή των αναδρομικών αποδοχών των δικαστικών, για την περίοδο από 1/8/2012 έως 30/6/2014.

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί οι απαραίτητες πιστώσεις για:

- τη συνέχιση του προγράμματος πρόσθετης διδακτικής στήριξης,
- τη συνέχιση του προγράμματος καθαρισμού των σχολικών μονάδων μέχρι το Σεπτέμβριο του 2015,
- την απρόσκοπτη λειτουργία των επιχορηγούμενων από το Υπουργείο φορέων (ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ),
- την καταβολή των εισφορών σε διεθνείς οργανισμούς, κυρίως για την κάλυψη υποχρεώσεων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας,
- τη στήριξη των ερευνητικών φορέων,
- την κάλυψη λειτουργίας των δημόσιων ΙΕΚ,
- τη διασφάλιση της ποιότητας στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- την κάλυψη διαφοράς κομίστρου από την παροχή του δικαιώματος μειωμένης μετακίνησης φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας,
- την προμήθεια φοιτητικών συγγραμμάτων και
- την εισοδηματική ενίσχυση νοικοκυριών που τα τέκνα τους σπουδάζουν μακριά από τον τόπο κατοικίας τους.

Οι πολιτικές και οι δράσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων αφορούν το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος (και τις 3 βαθμίδες), αλλά και τους τομείς της Δια Βίου Μάθησης και της Έρευνας και Τεχνολογίας.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Οι πιστώσεις του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού θα καλύψουν κυρίως δαπάνες:

- πρόσληψης εποχικού προσωπικού για τη φύλαξη των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων,
- συντήρησης, διαμόρφωσης και προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, με στόχο την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- επιχορηγήσεων φορέων που προάγουν τον πολιτισμό και τον αθλητισμό,
- κάλυψης πολιτιστικών εκδηλώσεων, συνεδρίων και προγραμμάτων διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού και

- δαπανών προβολής των πολιτιστικών θησαυρών της χώρας στο εξωτερικό και την ανάδειξή της ως ελκυστικού πολιτιστικού προορισμού.

Υπουργείο Οικονομικών

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου περιλαμβάνονται πιστώσεις για τη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, το πολιτικό γραφείο του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, του Υπουργού Επικρατείας, του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τις Γενικές Γραμματείες Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και Μέσων Ενημέρωσης, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, τον Εθνικό Συντονιστή για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου θα καλύψουν κυρίως δαπάνες για:

- την επιχορήγηση των εποπτευόμενων νομικών προσώπων «Κέντρο Διαφύλαξης Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚΕΔΑΚ)» και «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας (ΑΖΚ)»,
- την ενίσχυση ειδικών δράσεων σε περιοχές της Μακεδονίας και Θράκης.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου σημαντικό μέρος των πιστώσεων προβλέπεται να διατεθεί για την κάλυψη δαπανών:

- καταβολής ενισχύσεων στη γεωργία, όπως αποκατάσταση ζημιών από πλημμύρες σε εγγειοβελτιωτικά έργα,
- καταβολής επιδοτήσεων για την υλοποίηση αγροπεριβαλλοντικών προγραμμάτων και προγραμμάτων όπως η εξισωτική αποζημίωση και η πρόωρη συνταξιοδότηση των αγροτών,
- χορήγησης ενισχύσεων από εθνικούς πόρους στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (ΠΣΕΑ),
- κάλυψης του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ).

Πίνακας 3.13 Οικονομικές ενισχύσεις στον αγροτικό τομέα (σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014	2015	Μεταβολή %	
	Πραγματ/σεις	Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων	Προβλέψεις	2014/13	2015/14
Από εθνικούς πόρους	**3.920**	**3.525**	**3.629**	**-10,1**	**3,0**
Εθνικές ενισχύσεις προσανατολισμού και διαρθρώσεων*	11	13	17	9,7	34,0
Οικονομικές ενισχύσεις με ευρωπαϊκή συμμετοχή	357	298	299	-16,5	0,3
Εθνική συμμετοχή προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από ΕΕ	10	25	15	144,6	-40,7
Κάλυψη ελλείμματος Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ)	130	31	255	-76,2	722,6
Επιδοτήσεις επιτοκίων	29	31	34	7,6	9,7
Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ΥΠΑΑΤ (εθνικό σκέλος)	7	9	3	37,9	-66,7
Συντάξεις ΟΓΑ**	2.935	2.777	2.663	-5,4	-4,1
Πληρωμές μέσω ΕΛΓΑ***	101	103	105	1,9	2,3
Επιστροφή ΕΦΚ πετρελαίου κινητήρων που χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία	160	105	105	-34,4	0,0
Επιστροφές ΦΠΑ στους αγρότες	180	134	134	-25,6	0,0
Από ΕΕ (FEOGA – Εγγυήσεις)	**2.341**	**2.084**	**1.944**	**-11,0**	**-6,7**
Γενικό σύνολο οικονομικών ενισχύσεων στον αγροτικό τομέα	**6.261**	**5.609**	**5.573**	**-10,4**	**-0,6**

* Στις εθνικές ενισχύσεις προσανατολισμού και διαρθρώσεων περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις ΠΣΕΑ που καταβάλλονται μέσω του ΕΛΓΑ.

** Στις συντάξεις ΟΓΑ περιλαμβάνεται ο κλάδος της υποχρεωτικής ασφάλισης.
*** Στις πληρωμές μέσω ΕΛΓΑ περιλαμβάνονται οι αποζημιώσεις φυτικού και ζωικού κεφαλαίου, καθώς και τα προγράμματα ενεργητικής προστασίας.

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου θα καλύψει κυρίως δαπάνες για:

- την επιχορήγηση των εποπτευόμενων από το Υπουργείο φορέων (ΕΚΒΒΑ και ΚΑΠΕ) για την απρόσκοπτη συνέχιση του επιστημονικού και ερευνητικού τους έργου,
- την επιχορήγηση ΟΤΑ α' βαθμού για υλοποίηση περιβαλλοντικών προγραμμάτων,
- την απόδοση εσόδων στο Πράσινο Ταμείο,
- τη χρηματοδότηση προγραμμάτων προστασίας του δασικού πλούτου της χώρας,
- την επιδότηση εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών για τον ανεφοδιασμό των προβληματικών περιοχών της χώρας με πετρελαιοειδή.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Το μεγαλύτερο μέρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να διατεθεί σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης για τη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας.

Αναμένεται η υλοποίηση στοχευμένων δράσεων για την ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Ειδικότερα:

- η υλοποίηση του προγράμματος «Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος» με αρχική πιλοτική εφαρμογή σε επιλεγμένους δήμους της χώρας και στη συνέχεια στο σύνολο της επικράτειας,
- η καταβολή του ενιαίου επιδόματος στήριξης τέκνων και του ειδικού επιδόματος τρίτεκνων και πολύτεκνων,
- η ενίσχυση των δαπανών κοινωνικής προστασίας, όπως δράσεις για τη διευκόλυνση μετακίνησης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων με συγκοινωνιακά μέσα,
- η χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας για την απρόσκοπτη λειτουργία τους στο πλαίσιο μιας αποτελεσματικότερης πολιτικής πρόνοιας,
- η χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»,
- η εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής για την αύξηση της απασχόλησης μέσω ενίσχυσης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Τονίζεται ότι το 2014 διατέθηκαν πόροι από το «κοινωνικό μέρισμα» σε εξειδικευμένες δράσεις στέγασης, σίτισης και παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας στους αστέγους.

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται να καλύψουν δαπάνες για:

- την προώθηση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας,
- τον έλεγχο των τιμών και της ποιότητας των προϊόντων,
- την τήρηση της ισχύουσας αγορανομικής νομοθεσίας και την προστασία και ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού,
- την προσέλκυση, υποστήριξη και διατήρηση επενδύσεων στην Ελλάδα,
- την ανάπτυξη και προώθηση των εξαγωγών και
- την προαγωγή και εφαρμογή της τυποποίησης προϊόντων και υπηρεσιών.

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, να καλύψουν δαπάνες για:

- την επιχορήγηση των συγκοινωνιακών φορέων (ΟΣΕ, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΟΑΣΘ, ΟΣΥ κ.λπ.),
- τις ανάγκες των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου (Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., Εταιρία Παγίων ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ Παγίων),
- τη λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Σιδηροδρόμων και της Επιτροπής Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων,
- τον εξοπλισμό, την εκτέλεση εργασιών, κατασκευή έργων, συντήρηση, βελτίωση και επέκταση των εγκαταστάσεων των αερολιμένων της χώρας.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου θα καλύψουν επίσης δαπάνες για:

- την τμηματική καταβολή αναδρομικών αποδοχών του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος για την περίοδο 1/8/2012 έως 30/6/2014,
- την επιδότηση των άγονων γραμμών για την απρόσκοπτη μετακίνηση του επιβατικού κοινού στη νησιωτική επικράτεια,
- την αντιμετώπιση του φαινομένου της λαθρομετανάστευσης καθώς και την αποτελεσματική φύλαξη των θαλασσίων οδών εισόδου στη χώρα,
- τις δράσεις που συνδέονται με τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την προστασία της εθνικής κληρονομιάς και της αρχιτεκτονικής των νησιωτικών περιοχών,
- τις δράσεις που συνδέονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της ναυτιλίας,
- την εκπαίδευση των στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και τη ναυτική εκπαίδευση, και
- την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας.

Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Έχουν προβλεφθεί πιστώσεις που θα καλύψουν δαπάνες για:

- την ενίσχυση της λειτουργίας των αστυνομικών επιχειρησιακών μονάδων για την αστυνόμευση και προστασία των πολιτών, την προμήθεια σύγχρονων και αποτελεσματικών μέσων προστασίας του προσωπικού, τη συντήρηση, προμήθεια ανταλλακτικών και τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιακών οχημάτων,
- την προστασία των δασών από πυρκαγιές και την πτητική και τεχνική υποστήριξη των μέσων δασοπυρόσβεσης του Πυροσβεστικού Σώματος,
- την προστασία των συνόρων της χώρας για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης,
- τη σίτιση, περίθαλψη και διαμονή των προσωρινά κρατούμενων στα κατά τόπους προαναχωρησιακά κέντρα και στα κέντρα πρώτης υποδοχής,
- την πολιτική ασύλου και πρώτης υποδοχής υπηκόων τρίτων χωρών, και
- την αντιμετώπιση των συνεπειών εκτάκτων φυσικών καταστροφών.

Στις δαπάνες για αποδοχές του Υπουργείου έχουν προβλεφθεί οι αντίστοιχες πιστώσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την τμηματική καταβολή αναδρομικών αποδοχών των στελεχών των Σωμάτων Ασφαλείας (από 1/8/2012 έως 30/6/2014).

Υπουργείο Τουρισμού

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Τουρισμού θα καλύψουν δαπάνες για:

- την προβολή της χώρας στο εξωτερικό και την ανάδειξή της ως ελκυστικού τουριστικού προορισμού,
- την τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση,

- την παροχή αδειών λειτουργίας και έλεγχο των τουριστικών επιχειρήσεων καθώς και τη διασφάλιση ποιότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος.

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων προβλέπεται, μεταξύ άλλων, να καλύψουν δαπάνες για:

- την εισοδηματική ενίσχυση νοικοκυριών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών με χαμηλά εισοδήματα,
- τις υπηρεσίες για την αποκατάσταση σεισμοπλήκτων,
- τις υπηρεσίες που αφορούν θέματα πολιτικής αλλοδαπών και μετανάστευσης,
- τη χωροταξία, την περιβαλλοντική πολιτική και τα δάση.

3.3 Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Το ΠΔΕ 2015 προβλέπεται να φθάσει τα 6.400 εκατ. ευρώ και κατανέμεται σε 5.700 εκατ. ευρώ για έργα που θα συγχρηματοδοτηθούν και από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε 700 εκατ. ευρώ για έργα που θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από εθνικούς πόρους.

Το ΠΔΕ έχει στόχο να προωθήσει τη δημοσιονομική προσπάθεια με αναπτυξιακές δράσεις, συμβάλλοντας στην ανάταξη της ελληνικής οικονομίας και στη στήριξη της κοινωνικής συνοχής.

Η αναπτυξιακή πολιτική προωθείται με την εντατικοποίηση των ενεργειών για ολοκλήρωση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, για τα οποία το 2015 είναι το τελευταίο έτος επιλεξιμότητας, καθώς επίσης και με την άμεση έναρξη και ταχεία υλοποίηση των προγραμμάτων της νέας περιόδου 2014-2020.

Σε ό,τι αφορά στις δράσεις του ΕΣΠΑ, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται εκ νέου στους τομείς των μεγάλων έργων υποδομών (οδικά έργα, σιδηρόδρομοι, Μετρό κ.λπ.), της επιχειρηματικότητας (κυρίως στους τομείς της μεταποίησης και του τουρισμού), της ενίσχυσης της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της υγείας και της πρόνοιας, των έργων για την προστασία του περιβάλλοντος και των έργων υποδομών των ΟΤΑ.

Αναφορικά με το σκέλος του ΠΔΕ που χρηματοδοτείται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, θα ενισχυθούν οι διαδικασίες για ορθή ιεράρχηση και επιλογή των έργων που θα χρηματοδοτηθούν, με βασικό κριτήριο την κάλυψη των πιο επιτακτικών αναπτυξιακών αναγκών. Κριτήριο χρηματοδότησης θα είναι επίσης η συμπληρωματικότητα, οι συνέργειες και η σκοπιμότητα των δράσεων αυτών σε σχέση με την εκτέλεση έργων συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ.

Οι δράσεις που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από εθνικούς πόρους αφορούν κυρίως συντηρήσεις υποδομών, αποκατάσταση ζημιών από φυσικές καταστροφές και ενισχύσεις πληγέντων από αυτές, καθώς και υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων για τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Στον πίνακα 3.14 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη του ΠΔΕ από το 2004 έως και το 2015.

Πίνακας 3.14 Διαχρονική εξέλιξη ΠΔΕ (2004-2015) (σε εκατ. ευρώ)

Έτη	ΠΔΕ		
	Λοιποί εθνικοί πόροι	Συγχρηματοδοτούμενο	Σύνολο
2004	4.639	4.883	9.522
2005	2.569	4.955	7.524
2006	2.673	5.511	8.184
2007	2.763	6.046	8.809
2008	2.559	7.065	9.624
2009	2.455	7.133	9.588
2010	2.218	6.236	8.454
2011	1.885	4.722	6.608
2012	1.412	4.710	6.122
2013	783	5.867	6.650
2014	700	6.100	6.800
2015	700	5.700	6.400

Πηγή: Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Πίνακας 3.15 Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα 2013-2015 (δομή με έτος βάσης το 2014) (σε εκατ. ευρώ)

Υπουργείο - Φορέας	2013				2014				2015			
	Πραγματοποιήσεις			Συμμετοχή %	Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων			Συμμετοχή %	Προϋπολογισμός			Συμμετοχή %
	Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο		Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο		Συγχρ/νες	Λοιπές από εθνικούς πόρους	Σύνολο	
Βουλή των Ελλήνων					1		1	0,01	2		2	0,03
Εσωτερικών	198	8	206	3,10	210	10	220	3,24	150	12	162	2,53
Διοικ. Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρον. Διακ/σης	28		28	0,42	50		50	0,74	80		80	1,25
Οικονομικών	1		1	0,01	8	6	14	0,21	8	1	9	0,14
Εξωτερικών	9		9	0,13	1	2	3	0,04	5	2	7	0,11
Εθνικής Άμυνας	3	1	3	0,05	7	2	9	0,13	12	3	15	0,23
Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας*	1.646	528	2.174	32,69	1.861	330	2.191	32,22	1.868	331	2.199	34,36
(Περιφερειακά προγράμματα)	987	363	1.350	20,30	1.080	125	1.205	17,72	1.010	123	1.133	17,70
Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	2.122	149	2.271	34,15	1.750	177	1.927	28,34	1.700	141	1.841	28,77
Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιμ. Αλλαγής	336	14	350	5,27	420	10	430	6,32	365	17	382	5,97
Παιδείας και Θρησκευμάτων	425	37	462	6,95	490	78	568	8,35	385	89	474	7,41
Πολιτισμού και Αθλητισμού	125	11	136	2,05	122	24	146	2,15	100	34	134	2,09
Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας	438	8	445	6,70	545	10	555	8,16	435	20	455	7,11
Υγείας	94	5	99	1,48	50	9	59	0,87	40	8	48	0,75
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	349	7	356	5,35	420	9	429	6,31	460	3	463	7,23
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	12	0	12	0,18	15	1	16	0,24	5	3	8	0,13
Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	50	3	53	0,80	95	6	101	1,49	50	13	63	0,98
Τουρισμού	20	0	21	0,31	22	11	33	0,49	12	8	20	0,31
Ναυτιλίας	11	13	24	0,36	32	14	46	0,68	22	14	36	0,56
Μακεδονίας και Θράκης		0	0	0,01	1	1	2	0,03	1	1	2	0,03
Σύνολο	**5.867**	**783**	**6.650**	**100,00**	**6.100**	**700**	**6.800**	**100,00**	**5.700**	**700**	**6.400**	**100,00**

* Οι δαπάνες αυτές για το 2013 στον απολογισμό έχουν περιληφθεί με βάση τις δαπάνες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ΠΔΕ

Βασική πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία και την ισχύουσα πρακτική, το 2014 και 2015 είναι έτη επικάλυψης μεταξύ δύο προγραμματικών περιόδων (της περιόδου 2007-2013 και της περιόδου 2014-2020). Βασικός στόχος είναι αφενός να πραγματοποιηθεί η ομαλή, χωρίς καθυστερήσεις, μετάβαση από την παλαιά περίοδο όπου θα πρέπει να απορροφηθούν οι πόροι της προηγούμενης περιόδου και

αφετέρου να προετοιμαστούν νέα έργα χρησιμοποιώντας κατάλληλες πρακτικές προκειμένου να ενταθεί η αναπτυξιακή δραστηριότητα της χώρας.

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς – ΕΣΠΑ 2007-2013

- **Βασικοί άξονες δράσης και στόχοι**

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), σε εθνικό επίπεδο, για την περίοδο 2007-2013, έχει ως βασικούς άξονες δράσης την προώθηση της καινοτομίας και της έρευνας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας της γνώσης, την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο και σε βιώσιμες υποδομές, καθώς επίσης και την αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης.

Με το ΕΣΠΑ επιτυγχάνεται η διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χώρας, η επίτευξη βιώσιμου ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, η αύξηση της παραγωγικότητας σε επίπεδα υψηλότερα του μέσου κοινοτικού όρου, η τόνωση της απασχόλησης και η βελτίωση της ποιότητας ζωής.

- **Πρόοδος υλοποίησης σε μεγέθη**

Οι συνολικά διατιθέμενοι πόροι του ΕΣΠΑ σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ανέρχονται σε 24,3 δισ. ευρώ. Με βάση πρόσφατα στοιχεία, οι εντάξεις έργων στο ΕΣΠΑ ανέρχονται σε 36,9 δισ. ευρώ, οι νομικές δεσμεύσεις σε 29,6 δισ. ευρώ και οι καταχωρημένες/πιστοποιημένες δαπάνες σε 18,3 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό απορρόφησης 75%.

Ειδικότερα, αναφορικά με τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, οι συνολικά διατιθέμενοι πόροι σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ανέρχονται σε 14,6 δισ. ευρώ, έχουν ενταχθεί έργα συνολικού προϋπολογισμού 20,7 δισ. ευρώ και οι καταχωρημένες/πιστοποιημένες, μέχρι σήμερα, δαπάνες ανέρχονται σε 10,7 δισ. ευρώ (απορρόφηση 73,4%). Αντίστοιχα, στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα οι συνολικά διατιθέμενοι πόροι σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ανέρχονται σε 9,2 δισ. ευρώ, έχουν ενταχθεί έργα συνολικού προϋπολογισμού 15,5 δισ. ευρώ και οι καταχωρημένες μέχρι σήμερα δαπάνες ανέρχονται σε 7,2 δισ. ευρώ (απορρόφηση 77,4%).

Γενικότερα, η απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ εξελίσσεται ομαλά και σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης από την έναρξη της επιλέξιμης περιόδου μέχρι το 2013 εμφανίζει την ακόλουθη εξέλιξη (Πίνακας 3.16).

Πίνακας 3.16 Ποσοστό απορρόφησης πόρων ΕΣΠΑ 2009-2013 (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη)

Έτη	2009	2010	2011	2012	2013
%	3,8	18,8	31,5	45,8	66,4

Ο στόχος για την απορρόφηση, σε όρους κοινοτικής συνδρομής, ανερχόταν σε 3,9 δισ. ευρώ για το 2013 και υπερκαλύφθηκε στο 118,3%, με αντίστοιχες πραγματικές δαπάνες ύψους 4,6 δισ. ευρώ.

Ο ετήσιος στόχος απορρόφησης για το 2014 ανέρχεται σε 3,0 δισ. ευρώ κοινοτική συνδρομή (που αντιστοιχεί σε δημόσια δαπάνη ύψους 3,2 δισ. ευρώ), έχει έως σήμερα καλυφθεί στο 58,8% και εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί στο σύνολό του. Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι ο στόχος του α' εξαμήνου, που ανερχόταν σε 1,0 δισ. ευρώ κοινοτική συνδρομή, υπερκαλύφθηκε σε ποσοστό 113,8%.

- **Κύριες υλοποιούμενες δράσεις**

Οι δράσεις του ΕΣΠΑ εστιάζουν κύρια στην ολοκλήρωση σημαντικού αριθμού έργων υποδομών, στην τόνωση της επιχειρηματικότητας, στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών και στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού τομέα.

Ειδικότερα, είναι σήμερα σε εξέλιξη ή/και ενισχύονται περαιτέρω οι παρακάτω δράσεις:

- **Μεγάλα οδικά έργα**
  Στο τέλος του 2013 επιτεύχθηκε η επανεκκίνηση των μεγάλων έργων των αυτοκινητόδρομων μετά την αναθεώρηση των προγραμμάτων και την εξασφάλιση των απαιτούμενων επιπρόσθετων πόρων. Τα έργα προχωρούν και η χρηματοδότησή τους συνεχίζεται απρόσκοπτα καθ' όλη τη διάρκεια του 2014, ενώ αναμένεται να απορροφηθούν για το σκοπό αυτό σημαντικοί πόροι και το 2015. Η υλοποίηση των μεγάλων οδικών έργων που στοχεύει στην ενίσχυση των υποδομών της χώρας συνέβαλε και συμβάλλει σημαντικά, όπως αναμενόταν, στην τόνωση της ελληνικής οικονομίας και στην ανάσχεση της ανεργίας με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

- **Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας**
  Οι δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας που προωθούνται μέσω του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών του Προγραμμάτων (ΕΠ) στοχεύουν στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και νέων θέσεων εργασίας. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η ανάπτυξη και προσέλκυση δραστηριοτήτων προστιθέμενης αξίας σε τομείς υψηλής τεχνολογίας με αυξημένες απαιτήσεις σε επιστημονικό δυναμικό.

  Πιο συγκεκριμένα, οι δράσεις έχουν ως στόχο να ενισχύσουν το σύνολο της παραγωγικής βάσης της χώρας, να προωθήσουν την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, τον τουρισμό, την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, τις συνεργασίες και να ενισχύσουν τους νέους επιστήμονες. Τέλος, προωθείται η επιχειρηματική διάσταση στην προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος (πράσινη επιχειρηματικότητα).

  Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ έχουν υλοποιηθεί και είναι σε εξέλιξη δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας συνολικού προϋπολογισμού 6,4 δισ. ευρώ περίπου, ενώ έχει ήδη χορηγηθεί ποσό ύψους 3,8 δισ. ευρώ με όρους δημόσιας δαπάνης.

  Παράλληλα, προωθείται η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω των Νέων Χρηματοδοτικών Εργαλείων -Ταμείων (η πρωτοβουλία JEREMIE, το Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ) και το Ταμείο Εξοικονομώ με διαχειριστή το Ελληνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ), το Ελληνικό Ταμείο Εγγυήσεων Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για ΜΜΕ (ΕΛΕΤΕπ ΜΜΕ), η πρωτοβουλία JESSICA και το Ταμείο Χαρτοφυλακίου ΕΝΑΛΙΟ).

- **Πολιτικές απασχόλησης - αντιμετώπιση ανεργίας και φτώχειας**
  Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ χρηματοδοτούνται δράσεις για την υποστήριξη των ανέργων, των εργαζομένων και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με βασικό εργαλείο το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013.

  Η αναθεώρηση του προγράμματος που πραγματοποιήθηκε το 2013, είχε ως στόχο την ενίσχυση της προσπάθειας για αντιμετώπιση των τρεχουσών κοινωνικοοικονομικών αναγκών του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας, με δράσεις για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης ανεργίας, των νέων και του λοιπού πληθυσμού, των επιπτώσεών της, καθώς και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

  Στην παρούσα φάση πραγματοποιείται εκ νέου αναθεώρηση του προγράμματος και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2014 προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίησή του, να ανακατανεμηθούν οι πόροι και να ενισχυθεί χρηματοδοτικά το συγκεκριμένο ΕΠ ώστε να υλοποιηθούν οι κομβικές του δράσεις, με σημαντικότερες τις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Επιπρόσθετα και σε συνέχεια των δράσεων αυτών, το ΥΠΑΑΝ καταβάλει ιδιαίτερη προσπάθεια για την άμεση υλοποίηση έργων του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 στον τομέα της απασχόλησης, μέσω της άμεσης, εμπροσθοβαρούς ενεργοποίησης των πόρων κατά τα έτη 2014-2015, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι σοβαρές επιπτώσεις της κρίσης στον τομέα αυτό.

- **Μέτρα επιτάχυνσης – Στόχοι 2015**

Βασικοί στόχοι για το έτος 2015 είναι η επίτευξη της απορροφητικότητας των πόρων του ΕΣΠΑ στο πλαίσιο των σχετικών στόχων, η απρόσκοπτη ολοκλήρωση των προγραμμάτων και η ομαλή μετάβαση στη νέα προγραμματική περίοδο.

Βασική προτεραιότητα είναι η τακτοποίηση/εξυγίανση των ΕΠ ώστε να προετοιμαστεί το επιτυχές «κλείσιμο» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και η ομαλή μετάβαση στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Το γεγονός ότι η διαδικασία σχεδιασμού του ΕΣΠΑ 2014-2020 πραγματοποιήθηκε εντός του 2014 ταυτόχρονα με την αναθεώρηση των ΕΠ της τρέχουσας περιόδου, δίνει την ευκαιρία παράλληλης χρηματοδότησης της χώρας από πόρους δύο προγραμματικών περιόδων.

Οι σχετικές πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί για την επίτευξη των παραπάνω είναι συνοπτικά οι ακόλουθες:

- **Αναθεώρηση ΕΠ**: Σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία και με στόχο την ενίσχυση των ΕΠ και των αξόνων προτεραιότητας που παρουσιάζουν υψηλές επιδόσεις και έχουν ανάγκη υποστήριξης με πρόσθετους πόρους, καθώς και την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση βασικών πολιτικών προτεραιοτήτων (χρηματοδότηση των οδικών έργων, κάλυψη κοινωνικών αναγκών, στήριξη του κοινωνικού ιστού με δράσεις όπως οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και η κοινωφελής εργασία), πραγματοποιείται, σε συνεργασία με την ΕΕ, η αναθεώρηση των ΕΠ. Το 2014, η αναθεώρηση αφορά συγκεκριμένα προγράμματα και αναλυτικότερα του ΠΕΠ Κρήτης του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

- **Εξυγίανση ΕΠ και εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης απορρόφησης**: Προκειμένου να επιτευχθεί η λειτουργική ολοκλήρωση των έργων του ΕΣΠΑ και λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω των οικονομικών δεδομένων το ΠΔΕ που χρηματοδοτείται από αμιγώς εθνικούς πόρους αδυνατεί να ανταποκριθεί σε επιπρόσθετες απαιτήσεις πόρων για την ολοκλήρωση ημιτελών έργων, δίδονται κατευθύνσεις για την εκπόνηση σχεδίων εξυγίανσης ώστε να μειωθεί η υπερδέσμευση. Επιπρόσθετα, έχει τεθεί σε εφαρμογή ειδικό σύστημα παρακολούθησης της απορρόφησης των πόρων ΕΣΠΑ.

- **Αξιοποίηση πόρων της νέας προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020:** Κατά τη διαδικασία εξυγίανσης/αναθεώρησης των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ προβλέπεται η δυνατότητα μετακίνησης της χρηματοδότησης ενός μέρους των ενταγμένων στο ΕΣΠΑ έργων, ώστε να καταστεί δυνατή η χρηματοδότησή τους από πόρους της νέας προγραμματικής περιόδου. Οι σχετικές διαδικασίες θα καθοριστούν μέσα στο επόμενο διάστημα. Με τον τρόπο αυτό, στα πρώτα έτη της νέας περιόδου, ολοκληρώνονται τα εν εξελίξει έργα με πόρους ΕΣΠΑ, ενώ παράλληλα εκτελούνται τα έργα που σήμερα δημιουργούν την υπερδέσμευση με χρήση πόρων της επόμενης περιόδου. Η ταυτόχρονη αυτή χρήση των δύο πηγών χρηματοδότησης θα οδηγήσει σε ταχύτερη αύξηση του ΑΕΠ και δημιουργία πρόσθετων θέσεων εργασίας.

- **181 έργα προτεραιότητας, μεγάλα έργα, απαλλοτριώσεις**: Συνεχίζεται η παρακολούθηση, σε συνεργασία με την ΕΕ, των 181 έργων προτεραιότητας με σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε όλες τις περιφέρειες και τους δήμους της χώρας, συνολικού προϋπολογισμού 11,5 δισ. ευρώ. Επίσης υλοποιείται επιτυχώς η ειδική διαδικασία για την έγκριση και παρακολούθηση των μεγάλων έργων. Έχουν υποβληθεί μέχρι στιγμής 66 φάκελοι, εκ των οποίων έχουν εγκριθεί 51 και αναμένεται να υποβληθούν εντός του επόμενου 9μήνου με τη διαδικασία μεγάλου έργου, το Κτηματολόγιο, τμήμα καθέτου άξονα της Εγνατίας και η διαχείριση των απορριμμάτων της Πελοποννήσου. Τέλος έχει μηχανογραφηθεί η αναλυτική παρακολούθηση

των απαλλοτριώσεων που αφορούν σε έργα ΕΣΠΑ, με καταγραφή της εξέλιξης όλων των σταδίων απόκτησης γης.

- **Θεσμικές παρεμβάσεις:** Εντός του 2014 πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις θεσμικού χαρακτήρα με σκοπό την επιτάχυνση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ και συνολικότερα του ΠΔΕ.

Για το 2015 αναμένεται η ολοκλήρωση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για την απλοποίηση των διαδικασιών εκτέλεσης του ΠΔΕ, με την καθολική εφαρμογή των ηλεκτρονικών πληρωμών για όλα τα έργα του ΠΔΕ, τον εκσυγχρονισμό και την εξορθολογικοποίηση της διαδικασίας πληρωμών των έργων, την αναβάθμιση των διαδικασιών και τη δημιουργία αξιόπιστων κανόνων για τη διαχείριση του εθνικού σκέλους του Προγράμματος κ.λπ.

Νέα προγραμματική περίοδος – Ολοκλήρωση σχεδιασμού και υλοποίηση ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Η Ελλάδα εξασφάλισε ένα πολύ σημαντικό συνολικό προϋπολογισμό ύψους 19,9 δισ. ευρώ περίπου (σε όρους κοινοτικής συνδρομής και τρέχουσες τιμές) για την περίοδο 2014-2020. Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 εγκρίθηκε τον Μάιο του 2014 και αναθεωρήθηκε τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους για να περιλάβει και τον προϋπολογισμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας. Επιπλέον εκτιμάται ότι κατόπιν της σχετικής συμφωνίας των Ευρωπαίων Ηγετών, από την Ενδιάμεση Αναθεώρηση του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014-2020, η χώρα μας μπορεί να επωφεληθεί, μετά το 2016, με επιπλέον πόρους ύψους μέχρι 2 δισ. ευρώ.

Η αξιοποίηση αυτών των αναπτυξιακών πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών και κοινωνικών προβλημάτων και τη στροφή σε ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα που θα στηρίζεται στις δυνατότητες της χώρας, στην εξειδίκευση και στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά της.

Οι συνοπτικές κατευθύνσεις της Αναπτυξιακής Στρατηγικής είναι οι ακόλουθες :

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού - ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
- Προστασία του περιβάλλοντος - μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
- Ανάπτυξη - εκσυγχρονισμός - συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
- Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για αποτελεσματική δημόσια διοίκηση και τοπική αυτοδιοίκηση.

Η αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ 2014-2020 περιλαμβάνει 7 τομεακά προγράμματα (συμπεριλαμβανομένων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΠ Αλιεία και Θάλασσα) και 13 περιφερειακά Προγράμματα ως ακολούθως:

Εθνικό Σκέλος
- Το ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
- Το ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».
- Το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού - Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».
- Το ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα».
- Το Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη».
- Το ΕΠ «Αλιεία».
- Το ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια».

Περιφερειακό Σκέλος

- Δεκατρία (13) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις ελληνικές Περιφέρειες.

Όλα τα παραπάνω Προγράμματα, καθώς επίσης και τα Διασυνοριακά Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, έχουν ήδη υποβληθεί στην ΕΕ και αναμένεται, μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, να εγκριθούν και να ξεκινήσει η υλοποίησή τους.

Η άμεση ενεργοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020, ιδιαίτερα κατά τα έτη 2014-2015, μαζί με την τρέχουσα χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2007-2013, μπορεί να διατηρήσει σε σταθερό επίπεδο αλλά και να αυξήσει την επενδυτική δραστηριότητα.

Για το λόγο αυτό θα εφαρμοστούν συγκεκριμένες διαδικασίες που θα οδηγήσουν στην προένταξη των έργων, στη βάση κριτηρίων που ικανοποιούν τους κανόνες επιλεξιμότητας των νέων Κανονισμών και του εθνικού θεσμικού πλαισίου που θα λαμβάνουν υπόψη τη συμβολή τους στις στρατηγικές προτεραιότητες και στους στόχους των νέων ΕΠ, προκειμένου να διασφαλιστεί η εκ των υστέρων απρόσκοπτη ένταξη και χρηματοδότησή τους από τα εν λόγω ΕΠ.

Προγράμματα ΠΔΕ χρηματοδοτούμενα αμιγώς από εθνικούς πόρους

Η χρηματοδότηση του ΠΔΕ από εθνικούς πόρους θα φθάσει, το 2015, στα 700 εκατ. ευρώ. Τα χρηματοδοτούμενα έργα περιλαμβάνουν επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ β΄ βαθμού σε όλη τη χώρα, συντηρήσεις υποδομών, ενισχύσεις των ιδιωτικών επενδύσεων στο πλαίσιο υλοποίησης των αναπτυξιακών νόμων, δαπάνες για την αποκατάσταση ζημιών σε έργα υποδομής από σεισμούς, πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές.

Το ΠΔΕ, πέραν της χρηματοδότησης των παραπάνω τομέων, συμβάλλει στο πλαίσιο της ασκούμενης κοινωνικής πολιτικής και στην υποβοήθηση κοινωνικών ομάδων με ιδιαίτερα προβλήματα, διαθέτοντας αποκλειστικά εθνικούς πόρους για την κοινωνική πρόνοια, την καταπολέμηση της ανεργίας, τη δωρεάν κρατική αρωγή σε πληγέντες από φυσικές καταστροφές κ.λπ.

Δράσεις κατά Υπουργείο

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Η σημαντική συμβολή του ΠΔΕ στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας αποτυπώνεται στα μεγάλα έργα υποδομών που υλοποιεί το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Οι κύριες κατηγορίες παρεμβάσεων στον τομέα αυτό αφορούν στην ανάπτυξη και στον εκσυγχρονισμό των υποδομών και των δικτύων με στόχο την ουσιαστική βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών. Το υλοποιούμενο πρόγραμμα είναι σημαντικό εργαλείο για τη διαμόρφωση συνθηκών που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της οικονομίας.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην κατασκευή των εθνικών οδικών αξόνων, στην κατασκευή των έργων Μετρό, στην κατασκευή νέου σιδηροδρομικού δικτύου και στην επέκταση του ήδη υπάρχοντος, στην επέκταση του Προαστιακού Σιδηροδρόμου, στα λιμενικά έργα και στα έργα για τα αεροδρόμια, στα εγγειοβελτιωτικά έργα καθώς και στα έργα του συνολικού εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου της χώρας. Επίσης, περιλαμβάνονται έργα κτιριακών υποδομών που συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση των τομέων της υγείας, παιδείας και δικαιοσύνης (νοσοκομεία, σχολεία, δικαστικά μέγαρα, φυλακές) καθώς και έργα για τη βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Για το σκοπό αυτό δεσμεύονται πιστώσεις 1.841 εκατ. ευρώ, οι οποίες αποτελούν το 28% περίπου του συνόλου των πιστώσεων του ΠΔΕ 2015.

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων, το ΠΔΕ χρηματοδοτεί δράσεις της βιομηχανίας-βιοτεχνίας, του τουρισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και του πρωτογενούς τομέα. Για το σκοπό αυτό, σημαντικό εργαλείο αποτελεί ο αναπτυξιακός νόμος που στηρίζει την ανάπτυξη τόσο των νέων όσο και των υφιστάμενων βιομηχανικών, βιοτεχνικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, των μονάδων γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, τον εκσυγχρονισμό τους, την προώθηση των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας, τη συνέργεια και δικτύωση των επιχειρήσεων, την απασχόληση και την ανάπτυξη της περιφέρειας.

Επίσης, μέσα από το ΠΔΕ, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας παρεμβαίνει για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, με την υλοποίηση προγράμματος που ενισχύει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών.

Επιπλέον, για την ανάπτυξη και ενίσχυση των υπηρεσιών εμπορίου ενισχύονται δράσεις που αφορούν στον εκσυγχρονισμό χερσαίων εμπορευματικών και οδικών μεταφορών.

Τέλος, το Υπουργείο αναπτύσσει παρεμβάσεις γενικότερου οικονομικού σχεδιασμού, δράσεις για την τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του προγράμματος και υλοποιεί έργα περιφερειακού επιπέδου.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας - Υπουργείο Υγείας

Δράσεις που αφορούν στην προώθηση της απασχόλησης, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού κρίνονται ζωτικής σημασίας στο πλαίσιο του υπάρχοντος δυναμικού και ευμετάβλητου εργασιακού περιβάλλοντος. Ο ρόλος της κατάρτισης και της εκπαίδευσης καθίσταται πρωταρχικός, τόσο για τους άνεργους όσο και για τους απασχολούμενους, με ιδιαίτερη βαρύτητα στους νέους και τις γυναίκες, στον τομέα της ενίσχυσης των προοπτικών απασχόλησης αλλά και της επαγγελματικής ανέλιξης αντίστοιχα.

Το ΠΔΕ στηρίζει τις παραπάνω δράσεις μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, με προτεραιότητα σε κλάδους και τομείς της οικονομίας που ενσωματώνουν την καινοτομία. Θεματικά εργαστήρια, υπηρεσίες καθοδήγησης, ενδυνάμωση της επιχειρηματικής υποστήριξης, καθώς και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης των νέων αποτελούν κάποια από τα μέσα επίτευξης των παραπάνω στόχων. Ειδικά για τους νέους ενισχύονται συστηματικά προγράμματα μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, ώστε να υποστηριχθεί η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, καθώς και η προώθηση της επιχειρηματικότητας.

Στις δαπάνες για την Υγεία-Πρόνοια περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, δαπάνες για εξοπλισμό των νοσοκομείων, για λειτουργία παιδικών σταθμών και γηροκομείων, για δημιουργία δομών αποασυλοποίησης ψυχικά ασθενών, δομών παροχής φροντίδας ψυχικής υγείας, καθώς και δαπάνες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.

Τέλος, σημαντική παράμετρος αποτελεί η συνέργεια με δράσεις άλλων Υπουργείων με σκοπό το συντονισμό και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων, ώστε να παραχθούν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων - Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Οι επενδυτικές δαπάνες για την Παιδεία, τον Πολιτισμό και τον Αθλητισμό αποτελούν σημαντικό μέρος του ΠΔΕ μέσα από τη στήριξη δράσεων που συμβάλλουν στην πνευματική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη. Η εκπαίδευση, η επιστημονική έρευνα, η τεχνολογία και η καινοτομία ως βασικά στοιχεία της οικονομίας της γνώσης, συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Ειδικότερα στον τομέα της Παιδείας καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και τη διάχυση της γνώσης στους νέους. Τα έργα της παιδείας περιλαμβάνουν έργα υποδομής, κτηριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό των ΑΕΙ και των ΤΕΙ, καθώς και των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η ταχύτητα των τεχνολογικών και οργανωτικών αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία δημιουργεί συνεχώς την ανάγκη απόκτησης νέων γνώσεων και ανάπτυξης ποικίλων δεξιοτήτων στο κοινωνικό σύνολο. Η επίτευξη αυτού του στόχου επιτυγχάνεται μέσω των δράσεων του επιχειρησιακού προγράμματος Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου υλοποιεί το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το ΠΔΕ χρηματοδοτεί επίσης δράσεις για την έρευνα και την τεχνολογία, για προγράμματα ανάπτυξης βιομηχανικών ερευνών καθώς και για προγράμματα ενίσχυσης ερευνητικού δυναμικού.

Σημαντική είναι και η συμμετοχή του ΠΔΕ σε έργα πολιτισμού, όπως η κατασκευή-επισκευή μουσείων, η συντήρηση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων και η συνολική ανάδειξή τους.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Τα έργα του γεωργικού τομέα συνιστούν μια άλλη πολύ σημαντική κατηγορία έργων, που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ 2015. Περιλαμβάνονται έργα υποδομών για τη βελτίωση συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, οικονομικές ενισχύσεις γεωργικών προγραμμάτων, κατασκευαστικές βελτιώσεις και εξοπλισμός κτηνιατρικών εργαστηρίων σε ακριτικές περιοχές, εγγειοβελτιωτικά έργα, έργα ενίσχυσης της αλιείας κ.λπ.

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Στα έργα για την ενέργεια περιλαμβάνονται και οι επιχορηγήσεις σε ενδιάμεσους φορείς (όπως το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας-ΚΑΠΕ) για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σημαντική είναι και η συμμετοχή του ΠΔΕ σε έργα που συμβάλλουν στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, στη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη, καθώς και στην προστασία των δασών.

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Σημαντικά είναι επίσης τα κονδύλια που θα διατεθούν για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό χρηματοδοτούνται δράσεις για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών, για την άρση διοικητικών εμποδίων, για τη διοικητική διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς, για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, για την ενίσχυση της διαπεριφερειακής συνεργασίας και για τη μετατροπή των ΚΕΠ σε κέντρα ολοκληρωμένων συναλλαγών.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Αναμένεται να χρηματοδοτηθούν δράσεις για τη μεταναστευτική πολιτική της χώρας, καθώς και δράσεις που αφορούν στην ενίσχυση υποδομών που σχετίζονται με τη δημόσια τάξη, την απονομή της δικαιοσύνης και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Δράσεις λοιπών φορέων

Το ΠΔΕ χρηματοδοτεί και δράσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών, Τουρισμού, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Ναυτιλίας και Αιγαίου, Μακεδονίας και Θράκης καθώς και της Βουλής των Ελλήνων.

Χρηματοδότηση έργων Περιφερειακών Προγραμμάτων

Το ΠΔΕ συμβάλει σημαντικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των Περιφερειών αφού χρηματοδοτεί το σημαντικότερο τμήμα του αναπτυξιακού σχεδιασμού και των 13 Περιφερειών της χώρας. Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, η διάθεση των πόρων για τη χρηματοδότηση των Περιφερειακών Προγραμμάτων πραγματοποιείται μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, τόσο για συγχρηματοδοτούμενα όσο και για τα έργα που χρηματοδοτούνται από αμιγώς εθνικούς πόρους.

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό του 2015 για έργα περιφερειακών προγραμμάτων (Πίνακας 3.17) ανέρχονται στο ποσό των 1.133 εκατ. ευρώ (εκ των οποίων 1.010 εκατ. ευρώ για έργα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και 123 εκατ. ευρώ για έργα χρηματοδοτούμενα αμιγώς από εθνικούς πόρους).

Πίνακας 3.17 Χρηματοδότηση έργων ΠΔΕ που εκτελούνται από τις Περιφέρειες (σε εκατ. ευρώ)

	2013 Πληρωμές	2014 Εκτιμήσεις πληρωμών	2015 Προβλέψεις	Μεταβολή 2014/2013	Μεταβολή 2015/2014
Χρηματοδοτήσεις έργων περιφέρειας με κοινοτική συμμετοχή	987	1.080	1.010	9,4	-6,5
Χρηματοδοτήσεις έργων περιφέρειας από εθνικούς πόρους	363	125	123	-65,6	-1,6
Σύνολο	**1.350**	**1.205**	**1.133**	**-10,8**	**-6,0**

Πηγή: Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, ΥΠΑΑΝ.

Συμμετοχή του ΠΔΕ στο μετοχικό κεφάλαιο των ΔΕΚΟ και ΑΕ του Δημοσίου

Σημαντικό μέρος των μεγάλων έργων που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ υλοποιείται από ΔΕΚΟ και ΑΕ του δημόσιου τομέα με μεταβίβαση πιστώσεων στους Οργανισμούς αυτούς. Συγκεκριμένα, το ύψος των επιχορηγήσεων αναμένεται να ανέλθει στα 851 εκατ. ευρώ το 2015, το οποίο αντιστοιχεί στο 13,3% του ΠΔΕ. Οι επιχορηγήσεις αυτές χρηματοδοτούν μεγάλα έργα υποδομής, όπως τα έργα της Εγνατίας ΑΕ, του Μετρό Αθηνών, του ΟΣΕ, των Κτηριακών Υποδομών και του Κτηματολογίου (Πίνακας 3.18).

Πίνακας 3.18 Συμμετοχή του ΠΔΕ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των ΔΕΚΟ και λοιπών επιχειρήσεων του Δημοσίου (σε εκατ. ευρώ)

Δημόσιες επιχειρήσεις	2015 Προβλέψεις		
	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο
ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ	220,0		220,0
Κτηριακές υποδομές	70,0		70,0
- ΔΕΠΑΝΟΜ	*40,0*		*40,0*
- ΟΣΚ	*30,0*		*30,0*
ΘΕΜΙΣ		4,0	4,0
ΕΓΝΑΤΙΑ	220,0	20,0	240,0
ΕΑΧΑ			
ΕΤΑΔ (ΚΕΔ)		1,0	1,0
ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	24,0	10,0	34,0
ΟΑΣΑ	23,0	0,0	23,0
ΟΣΕ	250,0	9,0	259,0

ΟΠΕ			
ΟΛΚ (Καβάλας)			
Σ ύ ν ο λ ο	**807,0**	**44,0**	**851,0**

Πηγή: Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, ΥΠΑΑΝ.

Πηγές χρηματοδότησης του ΠΔΕ

Βασική πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των έργων του ΠΔΕ αποτελούν οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, καθώς και το Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών.

Τα έσοδα του ΠΔΕ εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 5.131 εκατ. ευρώ για το 2014, τα οποία καλύπτουν το 75,5% περίπου του συνόλου των δαπανών του ΠΔΕ, ενώ προβλέπεται να φθάσουν στα 4.732 εκατ. ευρώ το 2015 (Πίνακας 3.19).

Πίνακας 3.19 Πηγές χρηματοδότησης ΠΔΕ (σε εκατ. ευρώ)

Πηγές εσόδων	2013 Πραγματ/σεις	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις	Μεταβολή %	
				2014/2013	2015/2014
Έσοδα δημόσιων επενδύσεων	**4.665**	**5.131**	**4.732**	**10,0**	**-7,8**
Ίδια έσοδα	**154**	**200**	**750**	**30,0**	**275,0**
Επιχορηγήσεις ΕΕ	**4.511**	**4.931**	**3.982**	**9,3**	**-19,2**
- ΕΤΠΑ	(2.316)	(2.794)	(1.597)	(20,7)	(-42,9)
- Ταμείο Συνοχής	(1.053)	(733)	(616)	(-30,3)	(-16,1)
- ΕΚΤ	(910)	(938)	(1.110)	(3,0)	(18,3)
- Λοιπά	(5)	(3)		(-39,1)	(-100,0)
- Ταμείο Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών	(65)	(31)	(31)	(-51,5)	(-0,6)
- ΕΓΤΕ (ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Εγγυήσεων)		(8)	(7)		(-10,8)
- ΕΓΤΑΑ (ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Προσαν/σμού)	(100)	(400)	(550)	(298,5)	(37,5)
- ΕΤΑ (ΧΜΠΑ)	(63)	(23)	(72)	(-62,8)	(208,5)
Πιστωτικά έσοδα και αύξηση στοιχείων ενεργητικού	**1.985**	**1.669**	**1.668**	**-15,9**	**-0,1**
Σύνολο	**6.650**	**6.800**	**6.400**	**2,3**	**-5,9**

Πηγή: Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής, ΓΛΚ, ΟΠΕΚΕΠΕ

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 3.20) περιγράφονται οι συνολικές χρηματοδοτικές ανάγκες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2015, οι οποίες ανέρχονται στα 97.875 εκατ. ευρώ, περιλαμβανομένων των χρεολυσίων μεσο-μακροπρόθεσμου και βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης (84% περίπου) θα προέλθει από βραχυπρόθεσμο δανεισμό και το υπόλοιπο μέρος από μεσο-μακροπρόθεσμο δανεισμό και από έσοδα αποκρατικοποιήσεων.

Πίνακας 3.20 Χρηματοδοτικές ανάγκες Κρατικού Προϋπολογισμού 2015 (σε εκατ. ευρώ)

Χρηματοδοτικές ανάγκες	
Έλλειμμα Κρατικού Προϋπολογισμού (ταμειακό)	103
Αυξήσεις ΜΚ εταιρειών, συμμετοχή στην ΕΤΕπ κ.λπ.	142
Χρηματοδότηση παλαιών υποχρεώσεων	1.500
Καθαρός δανεισμός	**1.745**
Χρεολύσια μεσομακροπρόθεσμου χρέους	16.130
Μερικό σύνολο	**17.875**
Πρόβλεψη εξόφλησης βραχυπροθέσμων τίτλων (σωρευτικά)*	80.000
Σύνολο χρηματοδοτικών αναγκών	**97.875**
Χρηματοδότηση	
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός (σωρευτικά)	82.000
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	1.889
Μεσομακροπρόθεσμος δανεισμός	13.986
Σύνολο δανεισμού	**97.875**

* Έντοκα γραμμάτια και repos

Στον Πίνακα 3.21 που ακολουθεί παρατίθεται ενδεικτική κατανομή κατά μήνα των εσόδων και των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2015 σε σωρευτική βάση. Με βάση τον πίνακα εκτιμάται ότι στο τέλος του 2015 το ταμειακό πρωτογενές αποτέλεσμα του Κρατικού Προϋπολογισμού θα διαμορφωθεί στο ποσό των 5.797 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 3.21 Ενδεικτική μηνιαία κατανομή εσόδων-δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2015 σε σωρευτική βάση (σε εκατ. ευρώ)

	Ιαν.	Φεβρ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
I. Καθαρά έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (1+2)	**4.617**	**8.757**	**11.928**	**15.444**	**19.172**	**22.726**	**30.816**	**34.919**	**39.211**	**43.467**	**49.207**	**55.603**
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β+γ-δ)	**4.537**	**8.467**	**11.158**	**14.384**	**18.012**	**21.456**	**28.936**	**32.769**	**36.831**	**41.027**	**45.607**	**50.871**
α. Έσοδα προ επιστροφών φόρων	4.814	8.487	11.275	14.684	18.517	22.047	28.479	32.470	36.931	41.276	45.935	51.156
β. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	0	152	252	252	252	305	305	305	305	305	327	577
γ. Έσοδα από ANFA	0	291	291	291	423	555	2.015	2.015	2.015	2.015	2.015	2.015
δ. Επιστροφές φόρων	277	463	661	844	1.181	1.451	1.863	2.022	2.421	2.569	2.670	2.877
2. Καθαρά έσοδα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	**80**	**290**	**770**	**1.060**	**1.160**	**1.270**	**1.880**	**2.150**	**2.380**	**2.440**	**3.600**	**4.732**
II. Δαπάνες (1+2)	**3.331**	**8.827**	**14.038**	**18.361**	**22.653**	**27.332**	**32.191**	**36.613**	**40.575**	**44.846**	**49.382**	**55.705**
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (Α+Β+Γ+Δ+Ε)	**3.271**	**8.477**	**13.318**	**17.131**	**20.993**	**25.132**	**29.621**	**33.523**	**37.165**	**40.996**	**44.952**	**49.305**
Α. Πρωτογενείς δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (i+ii+iii+iv)	**3.150**	**6.898**	**10.523**	**13.865**	**17.325**	**20.910**	**24.318**	**27.517**	**31.031**	**34.307**	**37.827**	**41.887**
i. Αποδοχές και συντάξεις	1.587	3.139	4.689	6.247	7.820	9.374	10.942	12.502	14.059	15.609	17.189	18.766
ii. Ασφάλιση, Περίθαλψη και Κοινωνική Προστασία	981	2.110	3.434	4.535	5.687	6.983	7.993	9.011	10.245	11.288	12.351	13.931
iii. Καταναλωτικές και λοιπές δαπάνες και αποδιδόμενοι πόροι	532	1.549	2.251	2.883	3.568	4.236	4.966	5.488	6.094	6.642	7.387	8.190
iv. Αποθεματικό	50	100	150	200	250	317	417	517	633	767	900	1.000
Β. Εξοπλιστικά προγράμματα Υπουργείου Εθνικής Άμυνας	**30**	**70**	**130**	**180**	**240**	**320**	**390**	**445**	**505**	**560**	**635**	**700**
Γ. Δαπάνες Καταπτώσεων Εγγυήσεων (α+β) εκ των οποίων:	**11**	**29**	**435**	**456**	**478**	**502**	**513**	**560**	**578**	**779**	**790**	**818**
α. Καταπτώσεις εγγυήσεων σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	11	22	40	50	61	75	86	98	115	126	137	151
β. Καταπτώσεις εγγυήσεων σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης	0	7	395	405	417	427	427	463	463	653	654	667
Δ. Τόκοι	**80**	**1.480**	**2.230**	**2.630**	**2.950**	**3.400**	**4.400**	**5.000**	**5.050**	**5.350**	**5.700**	**5.900**
Ε. Έξοδα EFSF	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2. Δαπάνες Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	**60**	**350**	**720**	**1.230**	**1.660**	**2.200**	**2.570**	**3.090**	**3.410**	**3.850**	**4.430**	**6.400**
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I+II)	**1.286**	**-70**	**-2.111**	**-2.918**	**-3.481**	**-4.606**	**-1.375**	**-1.694**	**-1.363**	**-1.379**	**-175**	**-103**
IV. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III - Δ)	**1.366**	**1.411**	**119**	**-287**	**-531**	**-1.206**	**3.025**	**3.306**	**3.687**	**3.971**	**5.525**	**5.797**

4. Χρηματορροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι χρηματορροές μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα έτη 2013-2015 παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.22. Από τη σύγκριση απολήψεων και αποδόσεων προκύπτει ότι το δημοσιονομικό όφελος της Ελλάδας από τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό διαμορφώθηκε στα 4.922 εκατ. ευρώ για το 2013, ενώ εκτιμάται στα 5.489 εκατ. ευρώ για το 2014, αντιπροσωπεύοντας το 2,7% και το 3,1% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Το έτος 2015 το δημοσιονομικό όφελος προβλέπεται στα 4.309 εκατ. ευρώ ή στο 2,3% του ΑΕΠ. Η σχέση απολήψεων-αποδόσεων αναμένεται να διαμορφωθεί σε 4,1/1 και 3,3/1για τα έτη 2014 και 2015, ενώ ανήλθε σε 3,3/1 το 2013.

Το μεγαλύτερο μέρος των κοινοτικών πόρων προέρχεται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και κατευθύνεται σε τομείς αναπτυξιακής πολιτικής, που συμβάλλουν, κυρίως, στη στήριξη του στόχου της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και στην ενίσχυση της απασχόλησης. Επίσης, ένα σημαντικό μέρος κοινοτικών πόρων κατευθύνεται στον αγροτικό τομέα, αφενός μέσω των εισοδηματικών ενισχύσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και αφετέρου, μέσω των προγραμμάτων για την αγροτική ανάπτυξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

4.1 Χρηματικές ροές με την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2014

Απολήψεις

Οι συνολικές εισροές από την ΕΕ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 7.260 εκατ. ευρώ το 2014, παρουσιάζοντας μικρή αύξηση σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις και αύξηση κατά 183 εκατ. ευρώ έναντι του 2013. Η αύξηση αυτή αναμένεται να προέλθει κυρίως από τις απολήψεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Ειδικότερα, σημαντική αύξηση παρουσιάζεται στις απολήψεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

Ειδικότερα, το έτος 2014 ανά τομέα προϋπολογισμού αναμένονται τα ακόλουθα:

Τακτικός Προϋπολογισμός

Οι απολήψεις αφορούν κατά κύριο λόγο, στην παροχή κοινοτικών ενισχύσεων για τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος και στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων αγροτικής ανάπτυξης, όπως αγροπεριβαλλοντικά μέτρα (βιολογική γεωργία, μακροχρόνια παύση, κτηνοτροφία), στήριξη ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, δάσωση κ.λπ.

Μέσω του ΤΠ αναμένεται να εισρεύσουν συνολικά 183 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 131 εκατ. ευρώ αφορούν απολήψεις από το ΕΓΤΑΑ.

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Μέσω του ΠΔΕ εκτιμώνται εισροές ύψους 4.931 εκατ. ευρώ ή 68% του συνόλου των απολήψεων από την ΕΕ. Το μεγαλύτερο μέρος των απολήψεων του ΠΔΕ προέρχεται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας.

Στις εκτιμώμενες εισροές του ΠΔΕ συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους 31 εκατ. ευρώ, το οποίο αφορά σε απολήψεις από το Γενικό Πρόγραμμα της ΕΕ «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών» που έχει ως στόχο την υλοποίηση δράσεων για την καθιέρωση μιας ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ

Οι απολήψεις του τομέα εγγυήσεων γεωργικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό ΕΛΕΓΕΠ (ΕΓΤΕ/Εγγυήσεις) χρηματοδοτούν τη στήριξη του εισοδήματος του αγροτικού πληθυσμού και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Οι εισροές από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) αναμένεται να ανέλθουν στο ύψος των 2.084 εκατ. ευρώ για το 2014, αντιπροσωπεύοντας το 29% του συνόλου των απολήψεων από την ΕΕ.

Αποδόσεις

Οι συνολικές συνεισφορές της Ελλάδας στον Κοινοτικό Προϋπολογισμό εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 1.771 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προέρχεται από τις συνεισφορές βάσει ΑΕΕ.

Δημοσιονομικό όφελος

Το καθαρό δημοσιονομικό όφελος της Ελλάδας από τις χρηματικές ροές με την ΕΕ εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 5.489 εκατ. ευρώ το 2014, το οποίο αντιπροσωπεύει το 3,1% του ΑΕΠ.

4.2 Χρηματικές ροές με την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2015

Οι προβλέψεις των χρηματορροών με την Ευρωπαϊκή Ένωση για το έτος 2015 βασίζονται κυρίως στο σχέδιο προϋπολογισμού της ΕΕ, στην πρόοδο υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και στις εισροές που αναμένονται στον προϋπολογισμό του ΕΛΕΓΕΠ.

Απολήψεις

Το σύνολο των εισροών της Ελλάδας από την ΕΕ εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο ποσό των 6.159 εκατ. ευρώ το 2015.

Ειδικότερα, ανά τομέα προϋπολογισμού προβλέπονται τα εξής:

Τακτικός Προϋπολογισμός

Οι προβλεπόμενες εισροές από τον ΤΠ ανέρχονται συνολικά σε 231 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορά απολήψεις από το ΕΓΤΑΑ για τη χρηματοδότηση μέτρων και δράσεων αγροτικής ανάπτυξης.

Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

Οι απολήψεις από το ΠΔΕ προβλέπεται να διαμορφωθούν στο ύψος των 3.982 εκατ. ευρώ και αντιστοιχούν στο 65% των συνολικών εισροών της Ελλάδας από την ΕΕ. Οι απολήψεις μέσω ΠΔΕ είναι μειωμένες σε σχέση με το 2014, καθώς το 2015 αποτελεί το πρώτο έτος υλοποίησης προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 και της περιόδου 2014-2020 αναμένονται εισροές από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ.

Στις προβλεπόμενες εισροές του ΠΔΕ συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους 31 εκατ. ευρώ, που αφορά στο Γενικό Πρόγραμμα της ΕΕ «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών».

Πίνακας 3.22 Χρηματορροές μεταξύ Ελλάδας και ΕΕ 2013-2015*
(σε εκατ. ευρώ)

	2013	2014		2015	2014/13	2015/14
	Πραγμ/σεις	Προϋπ/σμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Μεταβολή %	
Αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ι)	**2.155**	**1.700**	**1.771**	**1.850**	**-17,8**	**4,5**
Ίδιοι κοινοτικοί πόροι	**2.101**	**1.631**	**1.706**	**1.776**	**-18,8**	**4,1**
Δασμοί ΚΕΔ και αντιντάμπιγκ	148	150	162	164	9,5	1,2
Εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης	2	2	2	2		
Συνεισφορές βάσει ΦΠΑ	348	270	280	310	-19,5	10,7
Συνεισφορές βάσει ΑΕΕ	1.603	1.209	1.262	1.300	-21,3	3,0
Λοιπές συνεισφορές-επιστροφές	**8**	**22**	**17**	**20**	**112,5**	**17,6**
Πρόσθετες έκτακτες συνεισφορές	1	5		5	-100,0	
Επιστροφές από ανεκτέλεστα προγράμματα	7	17	17	15	142,9	-11,8
Λοιπές συνεισφορές εκτός προϋπολογισμού ΕΕ	**46**	**47**	**48**	**54**	**4,3**	**12,5**
Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης	46	46	48	53	4,3	10,4
Λοιπές αποδόσεις		1		1		
Απολήψεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΙΙ)	**7.077**	**7.236**	**7.260**	**6.159**	**2,6**	**-15,2**
Τακτικός Προϋπολογισμός	**183**	**279**	**183**	**231**	**0,0**	**26,2**
Έξοδα είσπραξης παραδοσιακών ιδίων πόρων	37	39	41	42	10,8	2,4
Απολήψεις ΕΓΤΑΑ	138	226	131	175	-5,1	33,6
Λοιπές απολήψεις	8	14	11	14	37,5	27,3
Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων	**4.511**	**4.802**	**4.931**	**3.982**	**9,3**	**-19,2**
Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ	**2.341**	**2.125**	**2.084**	**1.944**	**-11,0**	**-6,7**
Απολήψεις από ΕΓΤΕ	2.341	2.125	2.084	1.944	-11,0	-6,7
Προϋπολογισμός τρίτων	**42**	**30**	**62**	**2**	**47,6**	**-96,8**
Απολήψεις ΕΤΠΑ	39	28	60		53,8	-100,0
Απολήψεις ΕΖΕΣ	3	2	2	2	-33,3	0,0
Δημοσιονομικό όφελος (ΙΙ-Ι)	**4.922**	**5.536**	**5.489**	**4.309**	**11,5**	**-21,5**
(ως % του ΑΕΠ)	**2,7%**	**3,1%**	**3,1%**	**2,3%**		

* Τα ποσά του πίνακα είναι σε ταμειακή βάση. Σε δημοσιονομική βάση (μεθοδολογία ESA) στο ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (Πίνακας 3.2) έχουν ενσωματωθεί οι παρακάτω προσαρμογές:

α) Στις συνεισφορές ΦΠΑ και ΑΕΕ έτους 2014 επιπλέον δαπάνη ύψους 222 εκατ. ευρώ, το οποίο προκύπτει ως επίπτωση από τις αναθεωρήσεις βάσεων ΦΠΑ και ΑΕΕ προηγουμένων ετών (1995-2013).

β) Στις συνεισφορές ΑΕΕ έτους 2015 επιπλέον επιστροφή ύψους 133 εκατ. ευρώ .

Σημειώνεται ότι, όσον αφορά τα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ της περιόδου 2007-2013, στο πλαίσιο των ενδιάμεσων πληρωμών, προβλέπεται η είσπραξη του υπολοίπου της κοινοτικής συμμετοχής μέχρι το 95%. Το υπόλοιπο 5% της αποπληρωμής των προγραμμάτων αυτών θα εισπραχθεί μετά την υποβολή των τελικών Εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία προβλέπεται στις 31 Μαρτίου 2017. Επιπλέον, αναμένεται η έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων περιόδου 2014-2020. Μετά την έγκρισή τους, θα καταβληθεί η προβλεπόμενη προκαταβολή και θα υποβληθούν οι αιτήσεις των ενδιάμεσων πληρωμών.

Προϋπολογισμός ΕΛΕΓΕΠ

Οι απολήψεις του προϋπολογισμού του ΕΛΕΓΕΠ μέσω του ΕΓΤΕ προβλέπεται ότι θα ανέλθουν σε 1.944 εκατ. ευρώ για το 2015, ποσό που αντιπροσωπεύει το 32% των συνολικών εισροών από την ΕΕ για το έτος αυτό.

Αποδόσεις

Οι συνεισφορές της χώρας μας στον Κοινοτικό Προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2015 προβλέπεται ότι θα ανέλθουν στο ποσό των 1.850 εκατ. ευρώ.

Δημοσιονομικό όφελος

Το δημοσιονομικό όφελος προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο ποσό των 4.309 εκατ. ευρώ για το 2015, το οποίο αντιπροσωπεύει το 2,3% του ΑΕΠ.

5. Νομικά πρόσωπα πλην ΔΕΚΟ

Νομικά πρόσωπα πλην ΑΚΑΓΕ

Ο ενοποιημένος προϋπολογισμός των νομικών προσώπων πλην ΑΚΑΓΕ και το ύψος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δανειακών υποχρεώσεών τους στις 31/12/2013, αποτυπώνεται στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 3.23 Ενοποιημένος προϋπολογισμός νομικών προσώπων πλην ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)

	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Έσοδα	**2.591**	**2.538**
Έσοδα από τόκους	124	59
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	716	601
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	676	808
Έσοδα υπέρ τρίτων	85	72
Λοιπά έσοδα	990	998
Δαπάνες	**2.446**	**2.310**
Δαπάνες αποδοχών προσωπικού	525	502
Δαπάνες επενδύσεων	552	620
Αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων	103	84
Τόκοι	40	37
Λοιπές δαπάνες	1.157	998
Δαπάνες από καταπτώσεις εγγυήσεων	70	70
Ισοζύγιο	**145**	**228**
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	21	8
Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	59	22
Ισοζύγιο κατά ESA	**225**	**257**

Πίνακας 3.24 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και δανειακές υποχρεώσεις νομικών προσώπων πλην ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)

	Υπόλοιπο την 31/12/2013
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	**44.724**
Διαθέσιμα	2.645
Χρεόγραφα	38.292
Δάνεια προς τρίτους	3.787
Δανειακές υποχρεώσεις	**588**

Με βάση την πορεία εξέλιξης των μεγεθών των προϋπολογισμών (εσόδων-εξόδων) των νομικών προσώπων εκτιμάται ότι το αποτέλεσμά τους θα φθάσει στα 145,0 εκατ. ευρώ το 2014, το οποίο μαζί με τις προσαρμογές (κατά ESA) και τη μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων αναμένεται να διαμορφωθεί στα 225,0 εκατ. ευρώ. Με βάση τις εκτιμήσεις του 2014, το συνολικό αποτέλεσμα προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 228,0 εκατ. ευρώ το 2015, που με τις σχετικές προσαρμογές και τον υπολογισμό της μεταβολής των απλήρωτων υποχρεώσεων προβλέπεται ότι θα φθάσει στα 257,0 εκατ. ευρώ (σε δημοσιονομική βάση).

Στον Πίνακα 3.25 εμφανίζονται τα αποτελέσματα (στόχοι) που οφείλουν οι φορείς να πετύχουν για το 2015. Επιπλέον περιλαμβάνονται οι προσαρμογές (κατά ESA), καθώς και η μεταβολή των απλήρωτων υποχρεώσεων των νομικών προσώπων εποπτείας κάθε Υπουργείου.

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Ο προϋπολογισμός του εποπτευόμενου ΝΠΔΔ, Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), προβλέπεται να είναι πλεονασματικός (2,0 εκατ. ευρώ) για το έτος 2015, εντός των στόχων που τέθηκαν και στο ΜΠΔΣ 2015-2018.

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Στην εποπτεία του Υπουργείου περιλαμβάνονται συνολικά έξι (6) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλην εκείνων των φορέων που συγκαταλέγονται στους ΟΚΑ και ΔΕΚΟ. Ο συνολικός προϋπολογισμός τους προβλέπεται να παρουσιάσει πλεόνασμα 0,1 εκατ. ευρώ περίπου.

Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων των νομικών προσώπων συνίσταται στα έσοδα από ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα και στην επιχορήγηση που εισπράττει το Πολεμικό Μουσείο από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, ενώ οι δαπάνες των νομικών προσώπων αφορούν κυρίως πληρωμές για υπηρεσίες καθώς και δαπάνες για επενδύσεις.

Υπουργείο Υγείας

Το θετικό οικονομικό αποτέλεσμα που προβλέπεται (18,0 εκατ. ευρώ) για τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου για το 2015, οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην προσαρμογή των λειτουργικών δαπανών.

Στα νομικά πρόσωπα συμπεριλαμβάνονται και έξι (6) εποπτευόμενοι φορείς του Κεφ. Α΄ του Ν. 3429/2005, οι αρμοδιότητες των οποίων σχετίζονται με θέματα ψυχικής και σωματικής υγείας, καθώς και με θέματα διαχείρισης Νοσοκομείων, ωστόσο τα εν λόγω νομικά πρόσωπα συμμετέχουν ελάχιστα στο αποτέλεσμα, δεδομένου ότι τα έσοδά τους προέρχονται κυρίως από επιχορηγήσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού για την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών.

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού του εποπτευόμενου ΝΠΔΔ, ΤΑΧΔΙΚ, προβλέπεται να είναι θετικό (11,0 εκατ. ευρώ) για το 2015, ενώ το αποτέλεσμα του ΝΠΙΔ «Επάνοδος» είναι ουδέτερο.

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Ο προϋπολογισμός των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων περιλαμβάνει νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΑΕΙ-ΤΕΙ-βιβλιοθήκες-ερευνητικά κέντρα) και ιδιωτικού δικαίου (Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας - ερευνητικά κέντρα), καθώς και νομικά πρόσωπα του Κεφ. Α του ν. 3429/2005.

Πίνακας 3.25 Ισοζύγιο νομικών προσώπων (πλην ΑΚΑΓΕ) ανά υπουργείο σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (σε εκατ. ευρώ)

		2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
1	**Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**	**1**	**2**
	Ισοζύγιο	*-1*	*2*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*2*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
2	**Υπουργείο Εσωτερικών**	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	*0*	*0*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
3	**Υπουργείο Εξωτερικών**	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	*0*	*0*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
4	**Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**	**1**	**0**
	Ισοζύγιο	*1*	*0*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
5	**Υπουργείο Υγείας**	**44**	**18**
	Ισοζύγιο	*36*	*18*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*8*	*1*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
6	**Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**	**22**	**11**
	Ισοζύγιο	*24*	*11*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*-2*	*-1*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
7	**Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων**	**95**	**132**
	Ισοζύγιο	*81*	*132*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*14*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
8	**Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**	**32**	**43**
	Ισοζύγιο	*13*	*14*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*-3*	*7*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*22*	*22*
9	**Υπουργείο Οικονομικών**	**78**	**25**
	Ισοζύγιο	*78*	*25*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
10	**Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης**	**3**	**-2**
	Ισοζύγιο	*3*	*-2*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
11	**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**	**12**	**11**
	Ισοζύγιο	*12*	*11*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
12	**Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**	**-52**	**13**
	Ισοζύγιο	*-52*	*13*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
13	**Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας**	**12**	**13**
	Ισοζύγιο	*10*	*13*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*2*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
14	**Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας**	**-13**	**-66**
	Ισοζύγιο	*-50*	*-66*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*37*	*0*
15	**Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων**	**-17**	**50**
	Ισοζύγιο	*-17*	*50*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
16	**Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου**	**6**	**7**
	Ισοζύγιο	*6*	*7*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
17	**Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη**	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	*0*	*0*
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	*0*	*0*
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*
	Σύνολο ΝΠ εποπτείας Υπουργείων κατά ESA	**225**	**257**
	Ισοζύγιο	**145**	**228**
	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	**21**	**8**
	Λοιπές εθνικολογιστικές προσαρμογές	**59**	**22**

* Το αρνητικό πρόσημο σημαίνει έλλειμμα και το θετικό πλεόνασμα.

Κύρια πηγή των εσόδων για τα ΑΕΙ, τα ΤΕΙ και τις Βιβλιοθήκες αποτελούν οι μεταβιβάσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (Τακτικό και ΠΔΕ), ενώ για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας και τα Ερευνητικά Κέντρα, το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους προέρχεται από πόρους συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (π.χ. ΕΣΠΑ).

Συμπερασματικά, το συνολικό θετικό οικονομικό αποτέλεσμα των προϋπολογισμών των νομικών πρόσωπων προβλέπεται να είναι ύψους 132,0 εκατ. ευρώ. Το ανωτέρω αποτέλεσμα προβλέπεται να προκύψει, κυρίως, από τους ειδικούς λογαριασμούς κονδυλίων έρευνας και από τους φορείς του Κεφ. Α΄ του Ν.3429/2005. Ειδικότερα το αποτέλεσμα των τριάντα έξι (36) εποπτευόμενων φορέων του Κεφ. Α΄ του Ν. 3429/2005 προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί στο ποσό των 15,8 εκατ. ευρώ για το έτος 2015. Η μεγαλύτερη συμβολή αναμένεται να προέλθει από τα νομικά πρόσωπα «Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης», «Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"», «Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών "ΕΠΙΣΕΥ-ΕΜΠ"» και «Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)», το αποτέλεσμα των οποίων φθάνει στα 13,6 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό 86% επί του συνολικού αποτελέσματος των ανωτέρω φορέων. Οι λοιποί φορείς, η πλειονότητα των οποίων είναι ερευνητικά ιδρύματα, ινστιτούτα και εταιρείες αξιοποίησης περιουσίας πανεπιστημίων, δεν παρουσιάζουν αξιοσημείωτα αποτελέσματα.

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Σε ό,τι αφορά το συνολικό αποτέλεσμα των προϋπολογισμών των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Υπουργείο, προβλέπεται να προκύψει πλεόνασμα ύψους 43 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος του θετικού αποτελέσματος προβλέπεται να προέλθει από τη δραστηριότητα του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, λόγω της αυξημένης τουριστικής κίνησης που αναμένεται και για το 2015. Επιπλέον, θετικά αναμένονται και τα αποτελέσματα των υπόλοιπων νομικών προσώπων.

Μεταξύ των παραπάνω νομικών προσώπων περιλαμβάνονται είκοσι τρείς (23) φορείς του Κεφαλαίου Α΄ του Ν. 3429/2005.Τα έσοδα των φορέων αυτών προέρχονται από πολιτιστικές και αθλητικές δράσεις, παράλληλα με τις επιχορηγήσεις του Προϋπολογισμού, ενώ καταβάλλεται και σημαντική προσπάθεια για συγκράτηση των λειτουργικών εξόδων, στο πλαίσιο της εξοικονόμησης δαπανών. Η προσπάθεια αυτή αντανακλάται στη βελτίωση του αποτελέσματος το 2015 έναντι του 2014.

Υπουργείο Οικονομικών

Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Οικονομικών περιλαμβάνονται, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ), το Ειδικό Ταμείο Ελέγχου, Παραγωγής και Ποιότητας Αλκοόλης και Αλκοολούχων Ποτών (ΕΤΕΠΠΑΑ), η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), το Βαρβάκειο Ίδρυμα, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου ΑΕ (ΤΑΙΠΕΔ), το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ), καθώς και οι Ανεξάρτητες Αρχές Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ).

Προβλέπεται ότι το συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα των παραπάνω 10 φορέων της Γενικής Κυβέρνησης θα ανέλθει σε 25,0 εκατ. ευρώ για το 2015.

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει υπό την εποπτεία του νομικά πρόσωπα τόσο δημόσιου όσο και ιδιωτικού δικαίου, μεταξύ των οποίων είναι και ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), με βασική αποστολή του τη διασφάλιση της εισαγωγής, παραγωγής και διακίνησης υγιεινών τροφίμων, με στόχο την προστασία του καταναλωτή και τη διασφάλιση των οικονομικών του συμφερόντων. Επίσης περιλαμβάνεται και ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός

"ΔΗΜΗΤΡΑ" (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ), ο οποίος διασφαλίζει την ποιότητα του γάλακτος σύμφωνα με την ελληνική και κοινοτική νομοθεσία, παρέχει την πιστοποίηση των αγροτικών προϊόντων, προάγει την έρευνα και την επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της γεωργίας.

Τα νομικά πρόσωπα του ΥΠΑΑΤ αναμένεται να εμφανίσουν θετικό αποτέλεσμα ύψους περίπου 11 εκατ. ευρώ για το 2015.

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Από τους τριάντα ένα (31) φορείς του Κεφαλαίου Α΄ του Ν. 3429/2005 το αποτέλεσμα, ποσού 12,5 εκατ. ευρώ το 2015, αναμένεται να προέλθει από το Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση ΑΕ (ΕΚΧΑ ΑΕ), το Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΒΑΑ) και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ). Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα ανωτέρω τρία νομικά πρόσωπα, το ΕΚΧΑ ΑΕ προβλέπεται να παρουσιάσει θετικό αποτέλεσμα ύψους 11,1 εκατ. ευρώ για το 2015, καλύπτοντας το 90% περίπου του συνολικού αποτελέσματος των ανωτέρω φορέων. Το ΕΚΧΑ ΑΕ αναμένεται να επιταχύνει, κατά το 2015, την υλοποίηση προγραμμάτων κτηματογράφησης ύψους 180 εκατ. ευρώ.

Οι λοιποί εικοσιοκτώ (28) φορείς είναι φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, των οποίων τα έσοδα προέρχονται κυρίως από πόρους του ΠΔΕ.

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Για τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αναμένεται θετικό αποτέλεσμα ύψους 13,0 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω των διοικητικών συνενώσεων των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας με την πλήρη εφαρμογή του ν. 4109/2013, αλλά και του εξορθολογισμού των δαπανών τους και της συνεπακόλουθης μείωσης των λειτουργικών τους εξόδων.

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Στα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, μεταξύ των άλλων, περιλαμβάνονται το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ που έχει ως βασικό σκοπό την προώθηση της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα την ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για την ίδρυση νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία ως Ανεξάρτητη Αρχή έχει βασική αποστολή την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, καθώς και η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων με βασικό ρόλο τη διασφάλιση της διαφάνειας, αποτελεσματικότητας, συνοχής και εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων σύμφωνα με το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.

Προβλέπεται ότι οι προϋπολογισμοί του συνόλου των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας θα παρουσιάσουν αρνητικό αποτέλεσμα (έλλειμμα) 66,2 εκατ. ευρώ, το οποίο οφείλεται αποκλειστικά στις προβλέψεις της ΕΤΕΑΝ ΑΕ για καταπτώσεις εγγυήσεων, χωρίς τις οποίες, το αποτέλεσμα για το 2015, θα διαμορφώνονταν σε πλεόνασμα ύψους 3,8 εκατ. ευρώ.

Μεταξύ των εποπτευόμενων φορέων περιλαμβάνονται και τέσσερις (4) φορείς του Κεφ. Α΄ του Ν. 3429/2005 (ΕΒΕΤΑΜ ΑΕ, ΟΒΙ, ΚΕΠΕ και ΚΔΕΟΔ), καθώς και η εταιρεία Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας (ΤΑΝΕΟ ΑΕ).

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Στα νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από το Υπουργείο περιλαμβάνονται, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και

Προστασίας (ΟΑΣΠ), ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας ΟΑΣΠ (ΟΑΣΠ-ΕΛΚΕ), η Εταιρία Παγίων ΕΥΔΑΠ, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης ΑΕ και οι Κτιριακές Υποδομές ΑΕ. Οι Κτιριακές Υποδομές ΑΕ προήλθαν από τη συγχώνευση των κατασκευαστικών εταιρειών του Δημοσίου, της ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ και του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων ΑΕ, ενώ αναμένεται και η συγχώνευση της «ΘΕΜΙΣ Κατασκευαστική ΑΕ» από 1/8/2015.

Ειδικότερα οι φορείς «Κτιριακές Υποδομές ΑΕ (ΚΤΥΠ ΑΕ)», «Θέμις Κατασκευαστική ΑΕ», και «Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης ΑΕ» περιλαμβάνονται στο Κεφ. Α΄ του Ν.3429/2005. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους προέρχεται από τις επιχορηγήσεις του ΠΔΕ για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών στους τομείς της παιδείας, της υγείας και των έργων υποδομής. Ταυτόχρονα βαίνουν μειούμενες οι επιχορηγήσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, λόγω αναδιάρθρωσης δομών και δράσεων μείωσης του λειτουργικού κόστους.

Προβλέπεται ότι το ταμειακό οικονομικό αποτέλεσμα των παραπάνω φορέων θα ανέλθει σε 50 εκατ. ευρώ, με μεγαλύτερη συμμετοχή στο αποτέλεσμα αυτό των Κτιριακών Υποδομών και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου

Το συνολικό αποτέλεσμα των προϋπολογισμών των νομικών προσώπων του Υπουργείου προβλέπεται να είναι θετικό (7 εκατ. ευρώ) για το 2015. Το αποτέλεσμα αυτό συνδιαμορφώνεται από το οικονομικό αποτέλεσμα των προϋπολογισμών των δεκατριών (13) Λιμενικών Ταμείων (ΝΠΔΔ) και των έντεκα (11) Οργανισμών Λιμένων (ΑΕ).

Ειδικότερα, το οικονομικό αποτέλεσμα των 13 Λιμενικών Ταμείων προβλέπεται αρνητικό (-1,0 εκατ. ευρώ). Κύρια δράση των ανωτέρω φορέων είναι η εκμετάλλευση, κατασκευή, συντήρηση των λιμενικών υποδομών, των αλιευτικών καταφυγίων και λιμενίσκων των νομών αρμοδιότητάς τους. Για την υλοποίηση των έργων, στο πλαίσιο επίτευξης του σκοπού της ίδρυσής τους, επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Οι πόροι των Λιμενικών Ταμείων είναι κυρίως έσοδα από το τέλος χρήσεως λιμένων στα εισιτήρια ή ναύλους, έσοδα από τέλη πρόσδεσης, πρύμνησης πλοίων και ελλιμενισμού σκαφών.

Αντίθετα, οι έντεκα (11) Οργανισμοί Λιμένων που περιλαμβάνονται στους φορείς του Κεφ. Α΄ του Ν.3429/2005 είναι όλοι πλεονασματικοί, υλοποιούν σημαντικού ύψους επενδυτικά προγράμματα στους τομείς ασφάλειας και προστασίας των λιμένων, χωρίς επιχορήγηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό. Αξιοσημείωτο είναι ότι το προβλεπόμενο αποτέλεσμά τους διαμορφώνεται κατά 40% από τους Οργανισμούς Λιμένων Πατρών και Ελευσίνας. Το συνολικό αποτέλεσμα των Οργανισμών Λιμένων, ύψους 7,7 εκατ. ευρώ, παρουσιάζει αύξηση κατά 42% το έτος 2015 έναντι του εκτιμώμενου αποτελέσματος του 2014. Σημειώνεται ότι στους έντεκα (11) φορείς του Κεφ. Α΄ του Ν. 3429/2005 (Οργανισμοί Λιμένων) περιλαμβάνονται και τα δύο (2) λιμάνια (Ραφήνας και Καβάλας) που πρόκειται να ενταχθούν στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης στο αναθεωρημένο μητρώο της ΕΛΣΤΑΤ.

Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ)

Το ΑΚΑΓΕ συστάθηκε με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008 με βασικό σκοπό τη δημιουργία αποθεματικών για τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) στο πλαίσιο της διασφάλισης των συντάξεων των νέων γενεών.

Οι βασικές πηγές εσόδων του ΑΚΑΓΕ αποτελούν ποσοστό 4% επί των ετήσιων συνολικών εσόδων από το ΦΠΑ και τα έσοδα από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων και την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, που τηρούνται σε λογαριασμούς με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, η προβλεπόμενη απόδοση, που αντιστοιχεί στο 4% επί των ετήσιων συνολικών εσόδων από ΦΠΑ, αντικαθίσταται με επιχορήγηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Για το 2015, το ισοζύγιο του ΑΚΑΓΕ αναμένεται να διαμορφωθεί στα 1.117 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 251 εκατ. ευρώ έναντι του 2014 (Πίνακας 3.26).

Πίνακας 3.26 Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ (σε εκατ. ευρώ)

	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Έσοδα	**1.101**	**1.152**
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (κύρια σύνταξη)	450	500
Εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων (επικουρική σύνταξη)	130	115
Ασφαλιστική εισφορά Ν.4186/2013	3	3
Έσοδα από κοινωνικούς πόρους	10	0
Έσοδα από τόκους	65	80
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό (έσοδα από ΦΠΑ)[1]	443	454
Δαπάνες	**235**	**35**
Μεταβιβάσεις σε ασφαλιστικά ταμεία	200	0
Μεταβιβάσεις στο Πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι"	35	35
Ισοζύγιο	**866**	**1.117**

[1] Από 1/1/2015 και μετά το ποσό αναφέρεται σε κρατική επιχορήγηση.

6. Κοινωνικός προϋπολογισμός

Ο κοινωνικός προϋπολογισμός, για το 2015, χαρακτηρίζεται από τη συνέχιση της προσπάθειας για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος και την αποφυγή δημιουργίας μελλοντικών ελλειμμάτων, καθώς και από την εφαρμογή διαρθρωτικών παρεμβάσεων και μέτρων εξυγίανσης προκειμένου να διασφαλιστεί και να επιταχυνθεί η εισπραξιμότητα σε όλα τα ασφαλιστικά ταμεία.

Παράλληλα, συνεχίζεται η εφαρμογή μέτρων τόνωσης της αγοράς εργασίας, μέσω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9% και της συνεπακόλουθης βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της μείωσης του εργοδοτικού κόστους. Επιπρόσθετα υιοθετούνται προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα το ποσοστό ανεργίας της χώρας.

Στον τομέα της Υγείας, ΕΟΠΥΥ και Νοσοκομείων, οι προσπάθειες επικεντρώνονται αφενός μεν στην ενίσχυση των διαρθρωτικών δράσεων που έχουν δρομολογηθεί, αφετέρου δε στην επιτάχυνση των πληρωμών των υποχρεώσεων του συστήματος υγείας, εντός του υφιστάμενου δημοσιονομικού πλαισίου.

Πίνακας 3.27 Ενοποιημένος κοινωνικός προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Έσοδα	**35.537**	**33.762**
Ασφαλιστικές εισφορές	18.620	18.775
Έσοδα από τόκους	350	367
Λοιπά έσοδα	2.274	1.933
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό(2)	14.070	12.496
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	193	190
Μεταβιβάσεις από άλλους φορείς Γενικής Κυβέρνησης	31	0
Έξοδα	**36.279**	**34.660**
Αμοιβές προσωπικού	572	535
Συντάξεις(3)	23.289	23.276
Λοιπές μεταβιβάσεις	9.187	7.580
Διοικητικές και λοιπές δαπάνες	3.232	3.268
Ισοζύγιο(1)	**-741**	**-898**

(1) Περιλαμβάνεται το ισοζύγιο των ΟΚΑ, νοσοκομείων και ΠΕΔΥ.
(2) Στις μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό περιλαμβάνεται και η ειδική χρηματοδότηση για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ν. 4093/2012 και του ν.4281/2014.
(3) Συμπεριλαμβάνεται ποσό 80 εκατ. ευρώ ως εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ΜΤΠΥ.

Τα συνολικά έσοδα του ενοποιημένου κοινωνικού προϋπολογισμού το 2015 προβλέπονται μειωμένα σε σχέση με το 2014 ως αποτέλεσμα, κυρίως, της μείωσης των μεταβιβάσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και της κατάργησης των μη ανταποδοτικών πόρων.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι το 2014 στις μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό περιλαμβάνεται και ειδική χρηματοδότηση ύψους 939 εκατ. ευρώ για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων σε τρίτους, ενώ για το 2015 δεν έχει περιληφθεί αντίστοιχο ποσό.

Τα έξοδα του 2015 προβλέπονται μειωμένα κατά 1.619 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2014, κυρίως εξαιτίας της εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ύψους 1.364 εκατ. ευρώ.

Ασφαλιστικά Ταμεία

Η συνταξιοδοτική δαπάνη αναμένεται να ανέλθει στα 23.276 εκατ. ευρώ το 2015, έναντι 23.209 εκατ. ευρώ (χωρίς τη χρηματοδότηση του ΜΤΠΥ για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών του, ύψους 80 εκατ. ευρώ) το 2014. Η αύξηση αυτή οφείλεται στους νέους συνταξιούχους, καθώς και στην καταβολή αναδρομικών μετά την οριστική έκδοση των συντάξεων.

Το ταμειακό ισοζύγιο των ασφαλιστικών ταμείων αναμένεται να διαμορφωθεί σε -1.189 εκατ. ευρώ το 2015, έναντι -807 εκατ. ευρώ το 2014.

Οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις που εφαρμόζονται για το 2015 εστιάζονται στους δύο βασικούς πυλώνες, που αφορούν τη στήριξη της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος και τα μέτρα καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής και βελτίωσης της εισπραξιμότητας των ασφαλιστικών ταμείων.

Στήριξη της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος

Για τη στήριξη της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος από 1/1/2015 τίθενται σε εφαρμογή οι θεσμικές παρεμβάσεις που έχουν νομοθετηθεί. Ειδικότερα, στον τομέα των επικουρικών συντάξεων έχουν γίνει σημαντικές παρεμβάσεις, όπως:

- Η καθολική υιοθέτηση του διανεμητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση, με την εφαρμογή συντελεστή βιωσιμότητας.
- Η αναπροσαρμογή, ετησίως, των μερισμάτων που χορηγούνται από τα επί μέρους Μετοχικά Ταμεία μετά από αναλογιστική μελέτη και η αποφυγή δημιουργίας ελλειμμάτων σε ετήσια βάση.
- Η ένταξη στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ), σταδιακά, όλων των επικουρικών ταμείων.

Επίσης, στον τομέα των εφάπαξ παροχών έχουν γίνει παρεμβάσεις έτσι ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε μελλοντική ανισορροπία.

Παράλληλα, για τη βελτίωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης της χώρας έχει δημιουργηθεί το σύστημα «ΑΤΛΑΣ» που συνιστά το Εθνικό Μητρώο Ασφάλισης και Ασφαλιστικής Ικανότητας και περιλαμβάνει τους ενεργούς ασφαλισμένους και τους δικαιούχους πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης. Μέσω του ανωτέρω συστήματος τα ασφαλιστικά ταμεία θα μπορούν να προβαίνουν ηλεκτρονικά στην έκδοση βεβαιώσεων χρόνου ασφάλισης και να επιταχύνουν την απονομή συντάξεων. Τέλος, μέσω του ίδιου συστήματος, καταργείται η θεώρηση των βιβλιαρίων ασθένειας με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση πόρων και την εξάλειψη της παραβατικότητας.

Παρεμβάσεις καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής και ενίσχυσης της εισπραξιμότητας

Η καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στήριξης της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Οι δράσεις που ξεκίνησαν τον προηγούμενο χρόνο συνεχίζονται και όπου απαιτείται γίνονται οι αναγκαίες τεχνικές και διοικητικές βελτιώσεις.

Με την εφαρμογή του πλέγματος των δράσεων καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής, αλλά και της αναμενόμενης βελτίωσης του μακροοικονομικού περιβάλλοντος το σύνολο των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές αναμένεται να παρουσιάσει ελαφρά βελτίωση το 2015.

Αναλυτικότερα οι παρεμβάσεις αυτές έχουν ως εξής :

- **Καθολικοί διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ των δηλωθεισών και καταβληθεισών εισφορών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ**

Εκτιμάται ότι η συνεχής και συστηματική εφαρμογή των ελέγχων αυτών εδραιώνει το καθεστώς ασφαλιστικής συνείδησης.

- **Εξορθολογισμός μηχανισμών είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών του ΕΤΕΑ, ΤΑΠΙΤ, ΤΑΥΤΕΚΩ**
  Με την υποχρεωτική δήλωση και καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών μέσω των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων γίνεται σημαντική παρέμβαση για την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και την εξάλειψη παραβατικών πρακτικών που εντοπίστηκαν στον παρελθόν.

- **Συμψηφισμός επιστροφών ΦΠΑ και Φόρου Εισοδήματος με ασφαλιστικές οφειλές**
  Η διαδικασία συμψηφισμού επιστροφών ΦΠΑ και φόρου εισοδήματος με ασφαλιστικές οφειλές, η οποία ξεκίνησε να εφαρμόζεται το 2014, αναμένεται να βελτιωθεί με την ηλεκτρονική διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων του ασφαλιστικού συστήματος και της φορολογικής διοίκησης.

- **Επιχειρησιακή λειτουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ) και του πληροφοριακού συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ»**
  Η λειτουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ), με την εφαρμογή στοχευμένων εισπρακτικών μέτρων στους οφειλέτες με ενιαίες διαδικασίες και κανόνες για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αναμένεται να εδραιώσει την ενίσχυση των εσόδων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ), ενώ παράλληλα συνεχίζεται η επιβολή αυστηρών προστίμων για τις περιπτώσεις αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας μέσω του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη».

- **Διαρθρωτικά μέτρα εξορθολογισμού λειτουργίας του ΟΑΕΕ**
  Οι ασφαλιστικές εισφορές του ΟΑΕΕ παρουσίασαν μειωμένη εισπραξιμότητα κατά το τρέχον έτος, που οφείλεται κυρίως στην καθυστέρηση εφαρμογής διαρθρωτικών μέτρων στο φορέα. Παρά το γεγονός αυτό, η εφαρμογή μέτρων όπως η μετατροπή των διμηνιαίων εισφορών σε μηνιαίες και η αξιοποίηση των υφιστάμενων εισπρακτικών μηχανισμών αναμένεται να ενισχύσουν τα έσοδα του Οργανισμού.

- **Αναθεώρηση ρυθμίσεων για την καταβολή ασφαλιστικών υποχρεώσεων**
  Η αναθεώρηση του υφιστάμενου σχήματος ρυθμίσεων παρέχει ευνοϊκότερους όρους στους οφειλέτες και αναμένεται αφενός μεν να συγκρατήσει τους συνεπείς ασφαλισμένους στο σύστημα, αφετέρου δε να οδηγήσει στην επανένταξη όσων, λόγω οφειλών, παραμένουν εκτός αυτού.

Οργανισμοί Απασχόλησης

Για το 2015 εκτιμάται ότι το ταμειακό ισοζύγιο του ΟΑΕΔ θα ανέλθει στα 198 εκατ. ευρώ, με την κρατική επιχορήγηση να ανέρχεται σε 750 εκατ. ευρώ έναντι ποσού 457 εκατ. ευρώ το 2014. Η αυξημένη κρατική επιχορήγηση αντικατοπτρίζει, σε μεγάλο βαθμό, την πολιτική αντιμετώπισης της ανεργίας, η οποία, για το έτος 2015, ενισχύεται και με το σχεδιασμό της εφαρμογής προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών, προβλεπόμενου ετήσιου κόστους 600 εκατ. ευρώ περίπου. Η δαπάνη για τα προγράμματα αυτά είναι σημαντικά αυξημένη από την αντίστοιχη του έτους 2014 (373 εκατ. ευρώ) κυρίως λόγω της ιδιαίτερης έμφασης που αποδίδεται στη χρηματοδότηση προγραμμάτων για νέους και ανέργους.

Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)

Το ταμειακό αποτέλεσμα του ΕΟΠΥΥ αναμένεται να διαμορφωθεί σε -200 εκατ. ευρώ για το 2014, που οφείλεται στην προσπάθεια επιτάχυνσης των πληρωμών και ταυτόχρονα μείωσης των απλήρωτων υποχρεώσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Οργανισμός αναμένεται να λάβει ως το τέλος τρέχοντος έτους ποσό 344 εκατ. ευρώ από την ειδική χρηματοδότηση για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων

υποχρεώσεών του προς τρίτους. Αντίστοιχα αναμένεται να διενεργηθούν εντός του ίδιου έτους πληρωμές για ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Οργανισμού ύψους 652 εκατ. ευρώ.

Σημαντική προσπάθεια αποτελεί και η συγκράτηση της φαρμακευτικής δαπάνης, τα όρια της οποίας έχουν διαμορφωθεί, σε δημοσιονομική βάση, στα 2.000 εκατ. ευρώ για τα έτη 2014 και 2015, έναντι 2.371 εκατ. ευρώ το 2013. Το ύψος αυτό αναμένεται να διασφαλιστεί μέσω της εφαρμογής και ενδυνάμωσης των μηχανισμών καθιέρωσης ποσού επιστροφής (rebate) και αυτόματων επιστροφών (clawback).

Παράλληλα, υλοποιούνται διαρθρωτικές δράσεις που αποσκοπούν στην περιστολή της φαρμακευτικής δαπάνης. Ενδεικτικά αναφέρονται η αναθεώρηση των τιμών των φαρμάκων βάσει των τριών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χαμηλότερες τιμές, η προώθηση της συνταγογράφησης γενόσημων φαρμάκων, η εφαρμογή της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης στα Νοσοκομεία, η εισαγωγή ποινών για γιατρούς που δεν συμμορφώνονται με τις οδηγίες του Υπουργείου Υγείας.

Ανάλογη προσπάθεια συγκράτησης της δαπάνης πραγματοποιείται και στην κατηγορία των παρόχων υγείας με τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή μηχανισμών καθιέρωσης ποσού επιστροφής (rebate) και αυτόματων επιστροφών (clawback) για τις κατηγορίες των νοσηλίων ιδιωτικών κλινικών, των διαγνωστικών εξετάσεων και των φυσικοθεραπειών. Αντίστοιχοι μηχανισμοί συγκράτησης των δαπανών δεν υφίστανται για τις λοιπές κατηγορίες παρόχων. Επιπρόσθετα, για την ανάσχεση της δαπάνης των ιδιωτικών κλινικών και των διαγνωστικών εξετάσεων βρίσκονται σε εξέλιξη η μελέτη και θέσπιση δράσεων που σχετίζονται με διαρθρωτικές παρεμβάσεις στον έλεγχο της συνταγογράφησης καθώς και στην επανατιμολόγηση και στον εξορθολογισμό των διαγνωστικών εξετάσεων.

Τέλος, από το έτος 2015, σύμφωνα με το ν. 4238/2014, ο ΕΟΠΥΥ καθίσταται αγοραστής υπηρεσιών υγείας, με σκοπό τη διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης των πολιτών στις υπηρεσίες υγείας.

Νοσοκομεία

Τα Νοσοκομεία αναμένεται να εμφανίσουν αρνητικό ταμειακό αποτέλεσμα ύψους 42 εκατ. ευρώ το 2014, λόγω, κυρίως, της εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Σημειώνεται ότι η εμφανιζόμενη αδυναμία μεταβίβασης των προϋπολογισθέντων πόρων για το έτος 2014 από τον ΕΟΠΥΥ, αντιμετωπίστηκε ως ένα βαθμό με αυξημένες μεταβιβάσεις πιστώσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, ύψους 300 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, έως το τέλος του οικονομικού έτους, αναμένεται σημαντική μείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων των Νοσοκομείων ύψους 400 εκατ. ευρώ περίπου.

Στον προϋπολογισμό του 2015 αναμένεται θετικότερη εικόνα στο σκέλος των εσόδων, όπως επίσης και επίτευξη πλεονασματικού ταμειακού αποτελέσματος, ύψους 76 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, ως προς τα Νοσοκομεία του ΕΣΥ αναμένεται να επιταχυνθούν οι διαδικασίες έγκαιρης τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς το ασφαλιστικό σύστημα (ΕΟΠΥΥ), όπως επίσης η ανάπτυξη και η πιλοτική εφαρμογή σε επιλεγμένα Νοσοκομεία του ελληνικού συστήματος ΚΕΝ (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια).

Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ)

Με τις διατάξεις του ν. 4238/2014 δημιουργήθηκε στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) το Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (ΠΕΔΥ), που λειτουργεί στις Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (ΔΥΠΕ) της χώρας, με σκοπό την παροχή, σε όλους τους πολίτες, ολοκληρωμένων υπηρεσιών πρωτοβάθμιας περίθαλψης, πρόληψης, διάγνωσης, θεραπείας, προαγωγής και φροντίδας υγείας.

Το ΠΕΔΥ αποτελείται από τα Κέντρα Υγείας και τις λοιπές μονάδες παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας των ΔΥΠΕ, τα Κέντρα Υγείας που εντάχθηκαν από τα νοσοκομεία στις ΔΥΠΕ αποτελώντας αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες τους, καθώς και από τις μονάδες παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ΕΟΠΥΥ, που επίσης συνιστούν αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες.

Για το οικονομικό έτος 2015 η λειτουργία του ΠΕΔΥ θα αντιμετωπισθεί από τις πιστώσεις που είχαν αρχικώς προβλεφθεί για τη λειτουργία των Νοσοκομείων και του ΕΟΠΥΥ.

Πίνακας 3.28 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομείων – ΠΕΔΥ σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Ι. Φορείς κοινωνικής ασφάλισης		
α) ΙΚΑ,ΟΓΑ κ.λπ.		
Έσοδα	**36.812**	**35.038**
Ασφαλιστικές εισφορές	11.661	11.894
Ρύθμιση οφειλών	1.034	1.159
Μεταβιβάσεις από ΑΚΑΓΕ	235	0
Κοινωνικοί πόροι	1.131	788
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	9.413	9.457
Αντικρυζόμενα έσοδα	550	26
Απόδοση περιουσίας	1.090	1.110
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	10.643	10.018
Λοιπά έσοδα	608	585
Έκτακτη επιχορήγηση για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	448	
Έξοδα	**37.618**	**36.227**
Συντάξεις	23.209	23.276
Κύριας ασφάλισης	*19.449*	*19.681*
Επικουρικής ασφάλισης	*3.759*	*3.595*
Λοιπές παροχές ασθένειας	166	171
Προνοιακές παροχές	2.026	1.682
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	367	391
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	10.643	10.018
Λοιπές δαπάνες	348	331
Δαπάνες προσωπικού	262	280
Διοικητικές δαπάνες	70	78
Μεταβιβάσεις στα νοσοκομεία	0	0
Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ειδική πίστωση	529	
Ισοζύγιο	**-807**	**-1.189**
β) ΟΑΕΔ,ΟΕΕ,ΟΕΚ		
Έσοδα	**2.896**	**2.872**
Ασφαλιστικές εισφορές	1.798	1.522
Ρύθμιση οφειλών	257	254
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	457	750
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	180	130
Απόδοση περιουσίας	43	36
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	98	177
Λοιπά έσοδα	18	3
Έκτακτη επιχορήγηση για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	45	
Έξοδα	**2.589**	**2.674**
Επιδόματα ανεργίας	1.095	992
Προγράμματα απασχόλησης	373	600
Λοιπές προνοιακές παροχές	204	171
Μεταβιβάσεις στο ΙΚΑ	546	484
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	98	177
Δαπάνες προσωπικού	113	111
Λοιπές δαπάνες	115	140
Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ειδική πίστωση	45	
Ισοζύγιο	**307**	**198**
γ) ΕΟΠΥΥ		
Έσοδα	**5.360**	**4.984**
Ασφαλιστικές εισφορές	3.708	3.782
Ρύθμιση οφειλών	162	164
Κοινωνικοί Πόροι	3	3

Πίνακας 3.28 Προϋπολογισμοί φορέων κοινωνικής ασφάλισης και νοσοκομείων – ΠΕΔΥ σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	633	526
Απόδοση περιουσίας	53	53
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	395	394
Λοιπά έσοδα	62	62
Έκτακτη επιχορήγηση για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	344	0
Έξοδα	**5.560**	**4.960**
Φαρμακευτική δαπάνη	2.230	2.302
Λοιπές παροχές ασθένειας	1.625	1.271
Αντικριζόμενες δαπάνες	0	0
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	395	394
Λοιπές δαπάνες	0	0
Δαπάνες προσωπικού	88	36
Διοικητικές δαπάνες	112	57
Μεταβιβάσεις προς νοσοκομεία	458	900
Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ειδική πίστωση	652	0
Ισοζύγιο	**-200**	**24**
Συνολικό Ισοζύγιο ΦΚΑ	**-699**	**-968**
ΙΙ. Νοσοκομεία		
Έσοδα	**2.111**	**2.227**
Ίδια έσοδα	122	110
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	1.499	1.067
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	254	900
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	13	44
Αντικριζόμενα έσοδα	121	107
Έκτακτη επιχορήγηση για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	102	0
Έξοδα	**2.153**	**2.151**
Αγαθά	1.456	1.646
εκ των οποίων Φάρμακο	*677*	*702*
Υγειονομικό υλικό	*413*	*446*
Ορθοπεδικό υλικό	*107*	*122*
Αντιδραστήρια	*175*	*167*
Λοιπές κατηγορίες	*85*	*209*
Δαπάνες προσωπικού	109	98
Υπηρεσίες	315	264
Δαπάνες για επενδύσεις	13	36
Αντικριζόμενα έξοδα	121	107
Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ειδική πίστωση	138	0
Ισοζύγιο	**-42**	**76**
ΙΙβ.ΥΠΕ - ΠΕΔΥ		
Έσοδα		**147**
Ίδια έσοδα		24
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό		92
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης		0
Δαπάνες για επενδύσεις		16
Αντικριζόμενα έσοδα		14
Λοιπά έσοδα		0
Έξοδα		**152**
Αγαθά		59
εκ των οποίων Φάρμακο		*15*
Υγειονομικό υλικό		*16*
Ορθοπεδικό υλικό		*0*
Αντιδραστήρια		*19*
Λοιπές κατηγορίες		*9*
Δαπάνες προσωπικού		11
Υπηρεσίες		45
Δαπάνες για επενδύσεις		24
Αντικριζόμενα έξοδα		14
Ισοζύγιο		**-6**
Συνολικό ισοζύγιο κοινωνικού προϋπολογισμού	**-741**	**-898**

7. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Δήμοι (ΟΤΑ α' βαθμού)

Η βασικότερη πηγή εσόδων των ΟΤΑ α' βαθμού είναι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ), οι οποίοι αποδίδονται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού. Η καθιέρωση των ΚΑΠ στοχεύει στη χρηματοδότηση των Δήμων από πόρους του Προϋπολογισμού, ο υπολογισμός των οποίων ορίζεται ρητά από σχετικές διατάξεις και αποσκοπεί στην κάλυψη λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών. Επισημαίνεται ότι το 2015 προβλέπεται επιπλέον ειδική επιχορήγηση, ύψους 150,4 εκατ. ευρώ, για την ενίσχυση των Δήμων, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και να αποφευχθεί η συσσώρευση απλήρωτων υποχρεώσεων (το αντίστοιχο ποσό ήταν 187,9 εκατ. ευρώ το 2014).

Οι συνολικές πιστώσεις στον Τακτικό Προϋπολογισμό για τους Δήμους εκτιμώνται στο ποσό των 2.735,1 εκατ. ευρώ το 2014, μειωμένες, έναντι του προϋπολογισμού, κατά 48 εκατ. ευρώ. Η μείωση αυτή οφείλεται στην επίπτωση του μέτρου της διαθεσιμότητας-κινητικότητας των υπαλλήλων των Δήμων. Το 2015 προβλέπονται πιστώσεις (ΚΑΠ, οφειλές παρελθόντων ετών και ειδική επιχορήγηση) ύψους 2.571,6 εκατ. ευρώ, μειωμένες έναντι των εκτιμήσεων 2014 κατά το ποσό των 163,5 εκατ. ευρώ λόγω της εφαρμογής του μέτρου της διαθεσιμότητας-κινητικότητας των υπαλλήλων των Δήμων, σε ετήσια βάση, καθώς και της μεταβίβασης της αρμοδιότητας μεταφοράς μαθητών από τους ΟΤΑ α΄ βαθμού στους ΟΤΑ β΄ βαθμού.

Πίνακας 3.29 Πόροι Δήμων (ΟΤΑ α΄ βαθμού) από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών (σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) Δήμων	**2.333,3**	**2.207,3**
• Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του φόρου προστιθέμενης αξίας	909,0	909,9
• Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	1.247,8	1.133,4
• Απόδοση στους Δήμους ποσοστού επί του ΕΝΦΙΑ*	176,5	164,0
Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ α΄ βαθμού	**187,9**	**150,4**
Απόδοση στους Δήμους από τη ρύθμιση των οφειλόμενων παρελθόντων ετών	**213,9**	**213,9**
Γενικό σύνολο	**2.735,1**	**2.571,6**

* Το 2014 αποδόθηκε στους Δήμους ποσοστό επί του ΦΑΠ.

Περιφέρειες (ΟΤΑ β' βαθμού)

Οι κυριότεροι πόροι των Περιφερειών προέρχονται από τους ΚΑΠ. Επίσης έχει προβλεφθεί επιπλέον ειδική επιχορήγηση ύψους 78,0 εκατ. ευρώ από τον Τακτικό Προϋπολογισμό για το 2015 (το αντίστοιχο ποσό ήταν 83,9 εκατ. ευρώ για το 2014).

Οι συνολικές πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού για τις Περιφέρειες εκτιμώνται στο ποσό των 517,6 εκατ. ευρώ το 2014. Για το 2015, οι προβλεπόμενοι πόροι ανέρχονται στο ποσό των 665,4 εκατ. ευρώ, αυξημένοι κατά 147,8 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μεταβιβαζόμενης από τους Δήμους αρμοδιότητας της μεταφοράς μαθητών.

Πίνακας 3.30 Πόροι Περιφερειών (ΟΤΑ β΄ βαθμού) από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών (σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) Περιφερειών	**433,7**	**587,4**
• Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί των καθαρών συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων	138,1	248,7
• Απόδοση στις Περιφέρειες ποσοστού επί του φόρου προστιθεμένης αξίας	295,6	338,7
Ειδική επιχορήγηση σε ΟΤΑ β΄ βαθμού	**83,9**	**78,0**
Γενικό Σύνολο	**517,6**	**665,4**
Δαπάνες μισθοδοσίας*	322,5	320,0
Απόδοση για λοιπές δράσεις	**195,1**	**345,4**

* Τα ποσά αφορούν μισθοδοσία του προσωπικού των Περιφερειών και καταβάλλονται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό με ισόποση μείωση των αποδιδόμενων ΚΑΠ.

Ο ετήσιος ενοποιημένος προϋπολογισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτυπώνει τις προβλέψεις των βασικών οικονομικών κατηγοριών των επιμέρους προϋπολογισμών των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού. Σημειώνεται ότι στο αποτέλεσμα του έτους 2014 έχει ενσωματωθεί και το δεδουλευμένο ισοζύγιο των νομικών προσώπων των ΟΤΑ που ανήκουν στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Πίνακας 3.31 Ενοποιημένος προϋπολογισμός ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)

	Κατηγορία	2014		2015	
		ΜΠΔΣ 2015-2018	Εκτιμήσεις	ΜΠΔΣ 2015-2018	Προβλέψεις
Α	**Έσοδα (1+2+3+4+5+6+7)**	**7.689**	**7.589**	**7.644**	**7.427**
1	Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό(1)	2.994	2.958	3.019	2.937
2	Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	1.549	1.506	1.544	1.425
3	Τόκοι	47	37	47	37
4	Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	6	6	6	6
5	Λοιπά έσοδα	2.239	2.237	2.336	2.339
	- *Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα*	1.042	1.023	1.077	1.023
	- *Έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη, δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών*	514	459	549	492
	- *Λοιπά ίδια έσοδα*	300	291	315	312
	- *Έσοδα ΠΟΕ*	383	464	395	512
6	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	692	683	692	683
7	Επιχορήγηση για πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	162	162	0	0
Β	**Έξοδα (1+2+3+4+5+6+7)**	**7.311**	**7.297**	**6.801**	**6.718**
1	Αμοιβές προσωπικού	1.546	1.551	1.502	1.468
2	Προνοιακά επιδόματα	747	755	721	755
3	Τόκοι	73	75	73	75
4	Δαπάνες για επενδύσεις	1.605	1.648	1.661	1.492
5	Λοιπές δαπάνες	2.323	2.296	2.102	2.234
	- *Πληρωμές ΠΟΕ*	582	524	390	566
	- *Μεταβιβάσεις σε τρίτους*	626	613	626	594
	- *Λοιπές λειτουργικές δαπάνες*	1.115	1.159	1.086	1.074
6	Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	742	706	742	694
7	Εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από την ειδική επιχορήγηση	275	266	0	0
	Ισοζύγιο (Α-Β) έλλειμμα (-) ή πλεόνασμα (+)	**378**	**292**	**843**	**709**
1	Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων προς τρίτους των ΟΤΑ	405	286	9	144
2	Δεδουλευμένο ισοζύγιο των ΝΠ των ΟΤΑ	0	60	0	10
	Ισοζύγιο κατά ESA έλλειμμα (-) / πλεόνασμα (+)	**784**	**638**	**852**	**863**

(1) Περιλαμβάνεται το σύνολο των μεταβιβάσεων από όλα τα Υπουργεία.

Πίνακας 3.32 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και δανειακές υποχρεώσεις ΟΤΑ (σε εκατ. ευρώ)

	Υπόλοιπο την 31/12/2013
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	**2.548**
Διαθέσιμα	1.904
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου	0
Λοιπά χρεόγραφα	620
Δάνεια προς τρίτους	24
Δανειακές υποχρεώσεις	**1.642**

Οι προβλέψεις για το 2015 βασίζονται στις εκτιμήσεις του 2014, στις μακροοικονομικές προβλέψεις, καθώς και σε ειδικότερες προβλέψεις για τον τομέα της Αυτοδιοίκησης.

Εκτιμήσεις 2014

Σύμφωνα με τα στοιχεία εκτέλεσης του ενοποιημένου προϋπολογισμού των ΟΤΑ, το ισοζύγιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε δημοσιονομική βάση, για το έτος 2014, συμπεριλαμβανομένου και του δεδουλευμένου ισοζυγίου των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στα 638 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου ύψους 784 εκατ. ευρώ του ΜΠΔΣ 2015-2018. Η απόκλιση αυτή αποδίδεται, κυρίως, στην αύξηση των επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών των ΟΤΑ.

Ειδικότερα:

Τα συνολικά έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 7.589 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων οι μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη και δαπάνες που αφορούν στο μέτρο της διαθεσιμότητας-κινητικότητας των υπαλλήλων των ΟΤΑ, θα ανέλθουν στα 2.958 εκατ. ευρώ, ενώ του ΠΔΕ στα 1.506 εκατ. ευρώ. Ικανοποιητικά εμφανίζονται τα λοιπά έσοδα, κυρίως λόγω της είσπραξης των ανταποδοτικών εσόδων και των εσόδων από παρελθόντα οικονομικά έτη, στοιχείο που καταδεικνύει τη βελτίωση της εισπραξιμότητας των ιδίων εσόδων της, η οποία βασίζεται στην αποτελεσματικότητα του μηχανισμού συλλογής φόρων και τελών, καθώς και στη θεσμοθέτηση της δημοτικής ενημερότητας. Σημαντική βελτίωση στα ίδια έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα επιφέρει και η πρόσφατη ρύθμιση για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των ιδιωτών.

Τα συνολικά έξοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στα 7.297 εκατ. ευρώ και καλύπτουν κυρίως ανάγκες καταβολής προνοιακών επιδομάτων, αμοιβών προσωπικού, επενδυτικών και λοιπών δαπανών. Σημειώνεται ότι οι ΟΤΑ θα εξοφλήσουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους ποσού ύψους 266 εκατ. ευρώ από την ειδική επιχορήγηση.

Προβλέψεις 2015

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για το 2015, προκύπτει θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα ύψους 863 εκατ. ευρώ, περιλαμβανομένου και του αποτελέσματος των νομικών προσώπων των ΟΤΑ, βελτιωμένο κατά 11 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου στο ΜΠΔΣ 2015-2018.

Ειδικότερα:

Τα συνολικά έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προβλέπονται στα 7.427 εκατ. ευρώ, μειωμένα έναντι του 2014 λόγω της ετήσιας επίπτωσης του μέτρου της διαθεσιμότητας-κινητικότητας των υπαλλήλων των ΟΤΑ. Τα έσοδα από επιχορηγήσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού θα ανέλθουν στο ποσό των

2.937 εκατ. ευρώ και του ΠΔΕ σε 1.425 εκατ. ευρώ. Τα λοιπά έσοδα προβλέπεται ότι θα ανέλθουν στα 2.339 εκατ. ευρώ, αυξημένα έναντι του 2014. Καθοριστική επίδραση στη βελτίωση της εικόνας των λοιπών εσόδων έχει και η εφαρμογή της ρύθμισης για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους δήμους.

Τα συνολικά έξοδα προβλέπονται μειωμένα έναντι του 2014 και θα ανέλθουν στα 6.718 εκατ. ευρώ. Οι αμοιβές προσωπικού προβλέπονται μειωμένες λόγω της μεταφοράς προσωπικού των ΟΤΑ στο πλαίσιο της διαθεσιμότητας-κινητικότητας. Η επενδυτική δαπάνη εμφανίζεται μειωμένη λόγω των μειωμένων εσόδων του Περιφερειακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Τέλος, οι λειτουργικές δαπάνες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι μειωμένες έναντι του 2014, στοιχείο που αναδεικνύει την προσπάθεια για εξορθολογισμό του λειτουργικού κόστους των ΟΤΑ.

8. Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί

Στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται οι προϋπολογισμοί των επαναταξινομημένων Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών που είναι ενταγμένοι στο μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ.

Οι φορείς αυτοί είναι οι εξής: Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ (ΚτΠ), Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία - Ίντερνετ και Τηλεόραση ΑΕ (ΝΕΡΙΤ ΑΕ), Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ (ΕΑΒ ΑΕ), Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων ΑΕ (ΕΛΒΟ ΑΕ), Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), Πράσινο Ταμείο, Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ), ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ, ΟΣΕ ΑΕ, ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ, ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ (έως 31/12/2014), Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού ΑΕ (ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ) (έως 31/12/2014), Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ (ΟΣΥ ΑΕ), ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΕ, ΟΑΣΘ και Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ).

Στον Πίνακα 3.33 αποτυπώνονται τα συνολικά οικονομικά μεγέθη των προϋπολογισμών των δεκαοκτώ (18) ΔΕΚΟ για τα έτη 2014 και 2015, ενώ στον Πίνακα 3.34 απεικονίζεται το ισοζύγιό τους ανά Υπουργείο, σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA.

Πίνακας 3.33 Ενοποιημένος Προϋπολογισμός ΔΕΚΟ (σε εκατ. ευρώ)

	2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
Έσοδα	**2.637**	**2.689**
Έσοδα από πωλήσεις	1.189	1.345
Έσοδα από τόκους	56	55
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	434	279
Μεταβιβάσεις από ΠΔΕ	799	880
Λοιπά έσοδα	158	131
Δαπάνες	**2.551**	**2.469**
Δαπάνες αποδοχών προσωπικού	550	483
Τόκοι	199	187
Δαπάνες επενδύσεων	749	927
Λοιπές δαπάνες	1.053	872
Ισοζύγιο	**86**	**220**
Έσοδα από το κράτος*	**510**	**633**
Καταπτώσεις εγγυήσεων	510	633
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	0	0
Ισοζύγιο (κατά ESA) μετά καταπτώσεων εγγυήσεων και αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου	**596**	**853**

* Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις

Πίνακας 3.34 Ισοζύγιο ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA (σε εκατ. ευρώ)

		2014 Εκτιμήσεις	2015 Προβλέψεις
1	**Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	*0*	*0*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
2	**Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	*0*	*0*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
3	**Υπουργείο Υγείας**	**-12**	**-23**
	Ισοζύγιο	*-12*	*-23*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
4	**Υπουργείο Οικονομικών**	**199**	**146**
	Ισοζύγιο	*199*	*146*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
5	**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**	**17**	**21**
	Ισοζύγιο	*17*	*21*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
6	**Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**	**178**	**282**
	Ισοζύγιο	*178*	*282*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
7	**Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας**	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	*0*	*0*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
8	**Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων**	**214**	**425**
	Ισοζύγιο	*214*	*425*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
9	**Υπουργείο Τουρισμού**	**0**	**2**
	Ισοζύγιο	*0*	*2*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές		
	Σύνολο	**596**	**853**
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	**0**	**0**
	Ισοζύγιο	**596**	**853**

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 3.34 προβλέπεται βελτίωση του ισοζυγίου των ΔΕΚΟ κατά 257 εκατ. ευρώ ή κατά 43% το 2015.

Κύρια πηγή των εσόδων τους αποτελούν τα έσοδα από πωλήσεις υπηρεσιών, οι επιχορηγήσεις από το ΠΔΕ για την υλοποίηση επενδυτικών προγραμμάτων και οι μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Η μεταβολή των συνολικών δαπανών το 2015 σε σχέση με το 2014 έχει επηρεαστεί σε σημαντικό βαθμό από το γεγονός ότι, από 1/1/2015, δεν περιλαμβάνονται στις ΔΕΚΟ, η ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και η ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ, λόγω της επικείμενης αποκρατικοποίησής τους, ενώ περιλαμβάνονται τέσσερις (4) νέοι φορείς, η ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΕ, ο ΟΑΣΘ, η ΕΑΒ ΑΕ και η ΕΛΒΟ ΑΕ, λόγω ένταξής τους στο υπό αναθεώρηση Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ.

Ως εκ τούτου κρίνεται σκόπιμη η ανάλυση της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών των ΔΕΚΟ ανά Υπουργείο, όπως εμφανίζεται κατωτέρω:

- Στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης εποπτευόμενη ΔΕΚΟ είναι η «Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ (ΚτΠ)», η οποία καλύπτει ανάγκες φορέων του Δημοσίου σε υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών. Ενδεικτικά αναφέρεται η επέκταση του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ για την κάλυψη των αναγκών τηλεφωνίας και τηλεπικοινωνιακών δεδομένων όλων των κτιρίων που στεγάζονται οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, με αναμενόμενη μείωση των σχετικών δαπανών των φορέων κατά 50%. Η εταιρεία παρουσιάζει

ισοσκελισμένο προϋπολογισμό, τόσο στις εκτιμήσεις του έτους 2014, όσο και στις προβλέψεις του έτους 2015.

- Στο Υπουργείο Υγείας περιλαμβάνεται το «Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ)», με βασικό σκοπό την προστασία και την προαγωγή της δημόσιας υγείας, την επιδημιολογική επιτήρηση λοιμωδών νοσημάτων, τη λειτουργία μονάδων ειδικών λοιμώξεων, την αντιμετώπιση έκτακτων κινδύνων για τη δημόσια υγεία, καθώς και την υποστήριξη ειδικών και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού. Το αποτέλεσμα του ΚΕΕΛΠΝΟ για το έτος 2015 προβλέπεται να είναι μειωμένο κατά 11,0 εκατ. ευρώ περίπου, σε σχέση με το έτος 2014, γεγονός που οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη μειωμένη επιχορήγησή του από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

- Στο Υπουργείο Οικονομικών περιλαμβάνονται τρείς (3) φορείς, η «Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία - Ίντερνετ και Τηλεόραση ΑΕ (ΝΕΡΙΤ ΑΕ)», η «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ (ΕΑΒ ΑΕ)» και η «Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων ΑΕ (ΕΛΒΟ ΑΕ)» (με προβλεπόμενη παράταση της διαδικασίας ειδικής εκκαθάρισης έως 30/6/2015). Μετά την ένταξη των δύο τελευταίων εταιρειών στο αναθεωρημένο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης από την ΕΛΣΤΑΤ, το ισοζύγιο του έτους 2015 προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 146 εκατ. ευρώ.

- Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπάγονται δύο (2) επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ, ο οργανισμός «Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ)», ο οποίος αποτελεί κεντρικό φορέα ασφαλιστικής κάλυψης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα και ο «Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)», με σκοπό τη διαχείριση των πιστώσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου και Αλιείας. Η αύξηση του θετικού αποτελέσματος, το οποίο προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 21 εκατ. ευρώ το 2015, έναντι 17 εκατ. ευρώ το 2014, προέρχεται κυρίως, από την περιστολή των λειτουργικών δαπανών του ΕΛΓΑ.

- Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής περιλαμβάνεται το «Πράσινο Ταμείο», τα έσοδα του οποίου προέρχονται από τη ρύθμιση αυθαιρέτων, τα τέλη περιβαλλοντικής αδειοδότησης και λοιπά πρόστιμα. Το αποτέλεσμα του συγκεκριμένου φορέα προβλέπεται ιδιαίτερα αυξημένο το 2015 σε σχέση με το 2014, λόγω της προβλεπόμενης αυξημένης συμμετοχής των ιδιωτών στη ρύθμιση για νομιμοποίηση-τακτοποίηση των αυθαίρετων κτισμάτων.

- Στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας περιλαμβάνεται η «Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ)». Η αποστολή της είναι η στήριξη και ενίσχυση της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματική διαχείριση και εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καλύπτοντας κυρίως ανάγκες σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, συστήματα, εργαλεία και διαδικασίες, μεταφορά τεχνογνωσίας και υλικοτεχνική υποδομή. Η ΜΟΔ ΑΕ προβλέπεται ότι θα παρουσιάσει οριακά θετικό αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του 2014 και τις προβλέψεις του έτους 2015.

- Στο Υπουργείο Μεταφορών Υποδομών και Δικτύων περιλαμβάνονται η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ, ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος ΟΣΕ ΑΕ, η ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ, η ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ, οι Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ (ΟΣΥ ΑΕ), η ΕΓΝΑΤΙΑ ΑΕ, η ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ και ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ). Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους προέρχεται από πωλήσεις υπηρεσιών και τις επιχορηγήσεις από το ΠΔΕ για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής. Ειδικότερα για τον ΟΑΣΘ, με κοινές Υπουργικές αποφάσεις του έτους 2014, προβλέφθηκε η αναμόρφωση της τιμολογιακής του πολιτικής, παρεμβάσεις για βελτίωση των αποτελεσμάτων του, καθώς και η ρύθμιση του ύψους της επιχορήγησής του έως και το έτος 2017. Με τη συμφωνία αυτή επιτεύχθηκε σημαντική εκλογίκευση του ποσού της ετήσιας ενίσχυσης του

ΟΑΣΘ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με ποσά τα οποία προβλέπεται να διαμορφωθούν σε 53 εκατ. ευρώ για το 2015, 47 εκατ. ευρώ για το 2016 και 44 εκατ. ευρώ για το 2017.
Το συνολικό αποτέλεσμα των φορέων αυτών προβλέπεται να ανέλθει στο ποσό των 425 εκατ. ευρώ το 2015, έναντι εκτιμήσεων ποσού 214 εκατ. ευρώ το 2014. Η βελτίωση αυτή προέρχεται, κυρίως, από τις αυξημένες κεφαλαιακές μεταβιβάσεις από το Δημόσιο.

- Στον Υπουργείο Τουρισμού περιλαμβάνεται ο «Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)», κύρια δράση του οποίου είναι η διαφήμιση και η τουριστική προβολή της χώρας τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του προέρχεται από τα μικτά κέρδη (ποσοστό συμμετοχής) στα Καζίνο Κέρκυρας και Πάρνηθας και από τη χρηματοδότησή του από τον Προϋπολογισμό. Το αποτέλεσμά του προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί στα 2,0 εκατ. ευρώ περίπου για το 2015.

- Σημειώνεται τέλος ότι, οι εποπτευόμενες ΔΕΚΟ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα ΑΒΕΕ» και «Ηλεκτρομηχανική Κύμης» τελούν σε καθεστώς αναδιοργάνωσης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2013 του υποτομέα ΔΕΚΟ παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.35.

Πίνακας 3.35 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και δανειακές υποχρεώσεις ΔΕΚΟ (σε εκατ. ευρώ)

	Υπόλοιπο την 31/12/2013
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	**3.362**
Διαθέσιμα	3.362
Χρεόγραφα	0
Δάνεια προς τρίτους	0
Δανειακές υποχρεώσεις	**2.876**

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των διαθεσίμων που εμφανίζονται στον Πίνακα 3.35 προέρχεται από το Πράσινο Ταμείο (2.146 εκατ. ευρώ).

9. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Στο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής είχε περιληφθεί μια σημαντική δράση που απέβλεπε στη μείωση του συνολικού ύψους των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας της Οικονομίας. Έτσι λοιπόν στην τρίτη επικαιροποίηση του Προγράμματος Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Πολιτικής συμφωνήθηκε με τους εταίρους η ενεργοποίηση ενός προγράμματος χρηματοδότησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, με την τήρηση πολύ συγκεκριμένων προϋποθέσεων, κυρίως της μη δημιουργίας, από τους φορείς, νέων υποχρεώσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Οικονομικών ανέπτυξε πρωτοβουλίες σύμφωνα με τις οποίες προβλέφθηκε η χρηματοδότηση των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με στόχο την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί και καταγραφεί στις 31/12/2011.

Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της Γενική Κυβέρνησης, όπως αυτές καταγράφηκαν την 31/12/2011, ανέρχονταν στο ποσό των 8,39 δισ. ευρώ και περιελάμβαναν τόσο υποχρεώσεις δαπανών οι οποίες δεν είχαν εξοφληθεί μετά την παρέλευση 90 ημερών, όσο και επιστροφές φόρων που δεν είχαν καταβληθεί στους δικαιούχους. Αντίστοιχα, το συνολικό ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, την 31/12/2012, ανερχόταν στο ποσό των 9,5 δισ. ευρώ.

Η σχετική διάθεση πόρων για την ενίσχυση των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων άρχισε το Δεκέμβριο του 2012 και ως το τέλος του έτους 2013 διατέθηκαν συνολικά πόροι ύψους 6,77 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό εξοφλήθηκαν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε τρίτους ύψους 6,19 δισ. ευρώ. Από την έναρξη του προγράμματος εξόφλησης υποχρεώσεων και έως το τέλος Αυγούστου του 2014 οι φορείς έχουν χρηματοδοτηθεί με το συνολικό ποσό των 7,09 δισ. ευρώ και έχουν εξοφληθεί ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε τρίτους και υποχρεώσεις από επιστροφές φόρων σε δικαιούχους συνολικού ύψους 6,76 δισ. ευρώ ή ποσοστό 95,3% της ήδη ληφθείσας χρηματοδότησης.

Με τη συντονισμένη προσπάθεια όλων των φορέων εκτιμάται ότι μέχρι τέλος του 2014 θα επιτευχθεί η χρηματοδότηση των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης αναλυτικά στους ακόλουθους υποτομείς:

Πίνακας 3.36 Χρηματοδοτήσεις φορέων Γενικής Κυβέρνησης από το πρόγραμμα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών έτους 2014 (σε εκατ. ευρώ)

Φορέας Γενικής Κυβέρνησης	2014
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (περιλαμβανομένων και ΝΠ των ΟΤΑ)	1.145
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (εκτός ΕΟΠΥΥ και Νοσοκομείων)	1.773
Περίθαλψη – ΕΟΠΥΥ	1.526
Νοσοκομεία	1.294
Κράτος – Υπουργεία	534
Λοιπά νομικά πρόσωπα	127
Σύνολο χρηματοδότησης δαπανών	**6.400**
Κράτος - Επιστροφές φόρων	793
Σύνολο χρηματοδότησης Φορέων Γενικής Κυβέρνησης[1]	**7.193**

[1] Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω μεγέθη -εξαιρουμένου του κράτους- εμφανίζονται στα έσοδα και έξοδα όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, ψηφίστηκαν και οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4281/2014 (ΦΕΚ Α΄160) επιτρέποντας την επιχορήγηση των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ειδικά για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών σε ιδιώτες και πέραν του ύψους στο οποίο είχαν διαμορφωθεί και καταγραφεί αυτές την 31/12/2011.

Η διαδικασία εξόφλησης των υποχρεώσεων αυτών καθορίστηκε με την αριθ. 2/76469/ΔΠΓΚ/ 29.09.2014 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 2671). Ειδικότερα, σύμφωνα με την απόφαση αυτή και προκειμένου να αξιοποιηθούν οι πόροι που έχουν εξασφαλιστεί για το σκοπό αυτό, ποσό ύψους 800 εκατ. ευρώ θα κατευθυνθεί στη στοχευμένη αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν μετά την 1/1/2012 στους τομείς υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλισης.

Συνεπώς, μέχρι το τέλος του 2014, εκτιμάται ότι οι φορείς θα έχουν χρηματοδοτηθεί με το συνολικό ποσό των 8 δισ. ευρώ περίπου για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους.

Τα παραπάνω ποσά χρηματοδοτήσεων εκταμιεύονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και εμφανίζονται στους προϋπολογισμούς των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, σε ταμειακή βάση, με ισόποση αύξηση των εσόδων (είσπραξη επιχορηγήσεων από το Κράτος) και αύξηση των δαπανών τους (για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους).

Σε δημοσιολογιστική βάση (κατά ESA), επέρχεται αντίστοιχη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς την πραγματική οικονομία. Στις περιπτώσεις εκείνες όπου για διαδικαστικούς λόγους τα ποσά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί, παραμένουν ως ταμειακά διαθέσιμα στους υποτομείς βελτιώνοντας το ταμειακό ισοζύγιό τους.

10. Η Αναθεώρηση των Εθνικών Λογαριασμών με το νέο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών ESA 2010

Οι κύριοι λόγοι της αναθεώρησης των Εθνικών Λογαριασμών οφείλονται τόσο στην εφαρμογή του νέου συστήματος ESA 2010 (Κανονισμός ΕΕ 549/2013), όσο και σε στατιστικές αλλαγές οι οποίες ενσωματώνουν νεότερα αποτελέσματα ερευνών. Οι αλλαγές συνοψίζονται ως εξής:

10.1 Ο νέος Κανονισμός ESA 2010

Από 01/09/2014 όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) εφαρμόζουν υποχρεωτικά το νέο Κανονισμό ESA 2010 (σε αντικατάσταση του ESA 1995) για τον υπολογισμό των εθνικών λογαριασμών και των δημοσιονομικών μεγεθών τους. Με το νέο Κανονισμό επιδιώκεται η προσαρμογή των εθνικών λογαριασμών στο νέο οικονομικό περιβάλλον και η ομαλοποίηση της μεθοδολογίας των εννοιών και των ταξινομήσεων μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ.

Ο νέος Κανονισμός αποτελεί προϊόν μακροχρόνιας έρευνας και ενσωματώνει την εμπειρία που έχει αντληθεί όλα τα προηγούμενα χρόνια από το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα κατά τον υπολογισμό του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος και των μεγεθών της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος. Η μεθοδολογία αυτή είναι σε μεγάλο βαθμό συνεπής με το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών των Ηνωμένων Εθνών (SNA 2008). Προκειμένου να διασφαλιστεί η πιστή εφαρμογή των εννοιών, των μεθοδολογιών και των λογιστικών κανόνων, ο νέος κανονισμός έχει τη νομική μορφή Κανονισμού της Ευρωβουλής και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο νέος Κανονισμός εισάγει νέα κεφάλαια πάνω σε σημαντικά θέματα, όπως η μέτρηση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συντάξεις και κοινωνική ασφάλιση, Ευρωπαϊκοί Λογαριασμοί και Δημόσιοι Λογαριασμοί. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον υπολογισμό του αποτελέσματος της Γενικής Κυβέρνησης (πλεόνασμα/έλλειμμα κατά Μάαστριχτ), οι βασικές αλλαγές που επιφέρει, συνοψίζονται ως εξής:

- Τροποποιούνται τα κριτήρια ταξινόμησης εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης, και αυξάνεται ο αριθμός των φορέων που εντάσσονται στη Γενική Κυβέρνηση.
- Εξαιρούνται από τα έσοδα τυχόν μερίσματα εταιριών τα οποία υπερβαίνουν τα αντίστοιχα κέρδη χρήσης (super dividends). Ο κανόνας αυτός ενσωματώνει στον ESA 2010 οδηγία της Eurostat, η οποία ήδη εφαρμόζεται.
- Ενώ διατηρείται η αρχή της μη αναγνώρισης προβλέψεων στα έξοδα, γίνεται εξαίρεση για τις προβλέψεις ζημίας που αφορούν ‘‘τυποποιημένες’’ εγγυήσεις. Ως τυποποιημένες εγγυήσεις ορίζονται οι εγγυήσεις που παρέχει το κράτος και οι οποίες αφορούν μικρά ποσά επιμερισμένα σε πολλούς δικαιούχους.
- Αλλάζουν οι κανόνες αποτύπωσης των εσόδων από άδειες κινητής τηλεφωνίας.
- Τέλος, οι τόκοι από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου ή νομίσματος (συμβάσεις swap) πλέον θεωρούνται χρηματοοικονομικές συναλλαγές και δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του αποτελέσματος.

10.2 Αναθεώρηση Εθνικών Λογαριασμών

Μεθοδολογικές αλλαγές

Αλλαγές που οφείλονται στην εφαρμογή του ESA 2010

- Υπολογισμός της Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α) ως πάγιο στοιχείο του ενεργητικού. Στον ESA 2010, τα προϊόντα της Ε&Α καταγράφονται ως περιουσιακά στοιχεία. Η απόκτηση, διάθεση και απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Ε&Α αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο με τα

άλλα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Η αλλαγή αυτή στους υπολογισμούς είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,57% στο έτος 2010.

- Υπολογισμός των στρατιωτικών εξοπλισμών ως Ακαθάριστο Σχηματισμό Παγίου Κεφαλαίου. Το ESA 2010 αντιμετωπίζει ως ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου όλες τις στρατιωτικές δαπάνες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή, για περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους, ανεξαρτήτως της φύσης της δαπάνης ή του σκοπού αυτής. Η αλλαγή αυτή είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,55% στο έτος 2010.
- Ταξινόμηση θεσμικών μονάδων σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα με επικαιροποιημένα κριτήρια ESA 2010.
- Αλλαγή στον τρόπο στατιστικής καταγραφής των αγαθών που αποστέλλονται στο εξωτερικό για μεταποίηση/επεξεργασία.
- Αλλαγή στον τρόπο στατιστικής καταγραφής του διαμεσολαβητικού εμπορίου. Από τον στατιστικό αυτό χειρισμό δεν υπάρχει επίπτωση στο ισοζύγιο εξαγωγών-εισαγωγών.
- Αλλαγή υπολογισμού των Υπηρεσιών Χρηματοπιστωτικής Διαμεσολάβησης που Μετρώνται Έμμεσα (ΥΧΔΜΕ) μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Λοιπές μεθοδολογικές αλλαγές

- Νέα εκτίμηση για το απόθεμα κεφαλαίου και την ανάλωση παγίου κεφαλαίου για το σύνολο της Οικονομίας και για τον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης.
- Νέα εκτίμηση των δαπανών κατασκευής νέων κατοικιών και εργασιών σε εξέλιξη. Εφαρμόστηκε νέα μέθοδος για τον υπολογισμό της δαπάνης για την κατασκευή νέων κατοικιών, καθώς και για τον υπολογισμό των εργασιών σε εξέλιξη για την περίοδο 1995-2013. Επιπλέον, έγιναν υπολογισμοί για τα κέρδη-ζημιές κτήσης των αποθεμάτων σε κατοικίες. Η αλλαγή αυτή είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση στο ΑΕΠ κατά 0,43% στο έτος 2010.
- Υπολογισμός της παραγωγής λογισμικού για ίδια χρήση (own account software). Η παραγωγή του λογισμικού για ίδια χρήση υπολογίστηκε, σε μακροοικονομικό επίπεδο, ως το άθροισμα του κόστους παραγωγής.
- Ενσωμάτωση των κοινωνικών μεταβιβάσεων στην τελική καταναλωτική δαπάνη της Γενικής Κυβέρνησης και αφαίρεσή τους από την τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών.
- Απάλειψη της καταγραφής των κερδών/ζημιών κτήσεως στις μεταβολές αποθεμάτων.

Στατιστικές αλλαγές

- Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων των ερευνών διάρθρωσης των επιχειρήσεων για τα έτη 2010-2011.
- Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της απογραφής πληθυσμού του έτους 2011.
- Χρήση επικαιροποιημένου μητρώου επιχειρήσεων για το έτος 2010.
- Εκτιμήσεις για την τελική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) για τα έτη 2010-2013.
- Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της έρευνας που διενεργήθηκε από τη Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών σχετικά με τα δεδομένα του τομέα των Χρηματοοικονομικών Εταιρειών.
- Εκτιμήσεις για τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά (ΜΚΙΕΝ) βάσει επικαιροποιημένου μητρώου.
- Εκτίμηση των υπηρεσιών στέγασης (στατιστικός χειρισμός των δαπανών για επισκευή και συντήρηση των κατοικιών που χρησιμοποιούνται για ιδιοκατοίκηση από τους ιδιοκτήτες τους).
- Νέα μέθοδος υπολογισμού του αποπληθωριστή της τελικής κατανάλωσης της Γενικής Κυβέρνησης.
- Ενσωμάτωση στοιχείων εισαγωγών στρατιωτικού εξοπλισμού από νέα πηγή καθώς και ενσωμάτωση ενημερωμένων στοιχείων εξωτερικού εμπορίου για τα πετρελαιοειδή. Για τις εισαγωγές-εξαγωγές πετρελαιοειδών χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία του εξωτερικού εμπορίου της ΕΛΣΤΑΤ αντί των στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδος. Η επίδραση στο ΑΕΠ από τα νέα στοιχεία εξωτερικού εμπορίου για πετρελαιοειδή ήταν +0,57% για το έτος 2010.

Πίνακας 3.37 Επιπτώσεις από τις μεθοδολογικές και στατιστικές αλλαγές για το έτος 2010

Μεθοδολογικές και Στατιστικές Αλλαγές	ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)	Επίπτωση στο ΑΕΠ για το έτος 2010
Κεφαλαιοποίηση Έρευνας και Ανάπτυξης	+1.281	+0,57%
Κεφαλαιοποίηση Στρατιωτικών Δαπανών	+1.252	+0,55%
Αναθεώρηση Πετρελαιοειδών	+1.295	+0,57%
Νέα εκτίμηση δαπανών για νέες κατοικίες	-965	-0,43%
Άλλες μεθοδολογικές και στατιστικές αλλαγές	+1.195	+0,57%
Συνολική Επίπτωση	+4.058	+1,83%

10.3 Εθνικοί Λογαριασμοί 1995-2013

Η μέθοδος που ακολουθήθηκε για την κατάρτιση των χρονοσειρών ήταν μέσω των πινάκων προσφοράς και χρήσεων κατά προϊόν των λογαριασμών παραγωγής και δημιουργίας εισοδήματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Στον πίνακα 3.38 που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκριτικά όλα τα έτη για τις τρέχουσες τιμές του ΑΕΠ αλλά και οι μεταβολές όγκου.

Πίνακας 3.38 Διαφορές στο ΑΕΠ από το νέο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών

Έτος	ESA 2010		ESA 95		Μεταβολή τρεχ. τιμών ESA 2010 από ESA95	Διαφορές στις μεταβολές όγκου
	Τρεχ. Τιμές (δισ. ευρώ)	% Μεταβολές όγκου	Τρεχ. Τιμές δισ. ευρώ	% Μεταβολές όγκου		
1995	93,4		79,9		16,9%	
1996	103,5	3,0	87,9	2,4	17,8%	+0,6
1997	114,8	4,5	97,2	3,6	18,1%	+0,9
1998	125,7	4,1	105,8	3,4	18,8%	+0,7
1999	134,2	3,1	112,7	3,4	19,1%	-0,3
2000	141,7	4,0	136,3	4,5	4,0%	-0,5
2001	152,0	3,7	146,4	4,2	3,8%	-0,5
2002	162,3	3,2	156,6	3,4	3,6%	-0,2
2003	178,6	6,6	172,4	5,9	3,6%	+0,7
2004	193,0	5,0	185,3	4,4	4,2%	+0,6
2005	199,2	0,9	193,0	2,3	3,2%	-1,4
2006	217,8	5,8	208,6	5,5	4,4%	+0,3
2007	232,8	3,5	223,2	3,5	4,3%	0,0
2008	242,1	-0,4	233,2	-0,2	3,8%	-0,2
2009	237,4	-4,4	231,1	-3,1	2,7%	-1,3
2010	226,2	-5,4	222,2	-4,9	1,8%	-0,5
2011	207,8	-8,9	208,5	-7,1	-0,3%	-1,8
2012	194,2	-6,6	193,3	-7,0	0,5%	+0,4
2013	182,4	-3,9	182,1	-3,9	0,2%	+0,0

Σημειώνεται ότι η συγκριτικά μεγαλύτερη αύξηση του επιπέδου του ΑΕΠ κατά την περίοδο 1995-1999 (μέσος όρος αύξησης 18,1%) σε σχέση με τα επόμενα έτη 2000-2013 (μέσος όρος αύξησης 2,8%), οφείλεται αφενός στη διαφορά που προέκυψε κατά την αναθεώρηση με έτος βάσης το 2000 που έλαβε χώρα το 2007 και αφετέρου κυρίως στη σημαντική διαφοροποίηση για τα έτη αυτά από τους υπολογισμούς της παρούσας αναθεώρησης για επενδύσεις σε κατοικίες και αποθέματα κατοικιών. Η μεταβολή του όγκου του ΑΕΠ δείχνει ότι η ύφεση ήταν μεγαλύτερη την περίοδο 2008-2011, ενώ την περίοδο 2012-2013 ήταν μικρότερη σε σχέση με το προηγούμενο σύστημα υπολογισμού.

10.4 Μεταβολές αποτελέσματος μεταξύ ΔΥΕ Οκτωβρίου 2014 και ΔΥΕ Απριλίου 2014

Το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης για το 2013 που υπολογίστηκε στο πλαίσιο της δεύτερης κοινοποίησης Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος ($2^{η}$ ΔΥΕ Οκτωβρίου 2014), ήταν διαφοροποιημένο από το αντίστοιχο αποτέλεσμα ΔΥΕ Απριλίου. Ένα μέρος της διαφοράς οφείλεται στην εφαρμογή από 1/9/2014 του νέου Κανονισμού ESA 2010, ενώ η υπόλοιπη διαφορά οφείλεται σε αλλαγή της μεθοδολογίας που εφαρμόζει η ΕΛΣΤΑΤ για τον υπολογισμό κάποιων συναλλαγών, καθώς και στην τακτική επικαιροποίηση των στοιχείων που γίνεται κάθε χρόνο μεταξύ Απριλίου και Οκτωβρίου.

Αλλαγές που οφείλονται στην εφαρμογή του ESA 2010

- Με την εφαρμογή των νέων κριτηρίων ένταξης φορέων στη Γενική Κυβέρνηση, οι φορείς ΕΛΒΟ, ΕΑΒ και ΤΑΝΕΟ πλέον συμπεριλαμβάνονται στους υποτομείς ΔΕΚΟ και Νομικά Πρόσωπα βελτιώνοντας το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2013 κατά 257 εκατ. ευρώ. Η βελτίωση για τα έτη 2014 και 2015 εκτιμάται σε 115 εκατ. ευρώ και 46 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.
- Λόγω της αλλαγής του χρόνου καταγραφής των εσόδων από εκχωρήσεις δικαιωμάτων (άδειες παιγνίων, κινητής τηλεφωνίας κ.λπ.) και τον επιμερισμό των εσόδων στα έτη που αφορά η εκχώρηση, το αποτέλεσμα του 2013 βελτιώθηκε κατά 119 εκατ. ευρώ. Η αντίστοιχη επίπτωση για το αποτέλεσμα των ετών 2014 και 2015 εκτιμάται σε -262 εκατ. ευρώ και 144 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.
- Οι σχηματισμένες προβλέψεις για καταβολές λόγω καταπτώσεων τυποποιημένων εγγυήσεων, πλέον καταγράφονται στις δαπάνες του έτους που υπολογίζεται η πρόβλεψη, βελτιώνοντας το αποτέλεσμα του 2013 κατά 97 εκατ. ευρώ. Η αντίστοιχη βελτίωση για το έτος 2014 εκτιμάται σε 37 εκατ. ευρώ, ενώ δεν αναμένεται καμία επίπτωση για το αποτέλεσμα του 2015.
- Τέλος, λόγω του μη συνυπολογισμού πλέον στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα, των τόκων από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου ή νομίσματος (συμβάσεις swap), το αποτέλεσμα του 2013 επιβαρύνθηκε κατά 3 εκατ. ευρώ. Αντίθετα, για τα έτη 2014 και 2015, αναμένεται βελτίωση του αποτελέσματος κατά 300 εκατ. ευρώ και 450 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.

Η συνολική βελτίωση του αποτελέσματος της Γενικής Κυβέρνησης για το 2013 λόγω της εφαρμογής του νέου Κανονισμού ESA 2010, ήταν 470 εκατ. ευρώ (0,3% του ΑΕΠ). Η αντίστοιχη βελτίωση για τα έτη 2014 και 2015 εκτιμάται σε 190 εκατ. ευρώ (0,1% του ΑΕΠ) και 640 εκατ. ευρώ (0,3% του ΑΕΠ) αντίστοιχα.

Λοιπές μεθοδολογικές αλλαγές

- Το έσοδο από την πώληση των κρατικών λαχείων, αφαιρείται από το αποτέλεσμα του 2013 και θα επιμεριστεί στα επόμενα έτη. Η αλλαγή αυτή επιβάρυνε το αποτέλεσμα του 2013 κατά 190 εκατ. ευρώ, ενώ για τα έτη 2014 και 2015 αναμένεται βελτίωση του αποτελέσματος κατά 12 εκατ. ευρώ και 16 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.
- Αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού της καταγραφής των δαπανών για εξοπλιστικά προγράμματα. Οι εξοπλιστικές δαπάνες θα καταγράφονται βάσει των φυσικών παραλαβών εξοπλιστικού υλικού. Ως αποτέλεσμα αυτής της μεθοδολογικής αλλαγής επιβαρύνεται το αποτέλεσμα του 2013 κατά 12 εκατ. ευρώ, ενώ τα έτη 2014 και 2015 κατά 663 και 423 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.
- Αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού της δαπάνης για αναδρομικές αποδοχές δικαστικών (λόγω της δικαστικής απόφασης του 2008). Πριν η καταγραφή γινόταν σε ταμειακή βάση με επιβάρυνση των δαπανών κατά το χρόνο εκταμίευσής τους, πλέον ολόκληρο το ποσό της δαπάνης (620 εκατ. ευρώ) μεταφέρθηκε στο 2008, βελτιώνοντας το αποτέλεσμα του 2013 κατά 123 εκατ. ευρώ και του 2014 κατά 141 εκατ. ευρώ.

Η συνολική επιβάρυνση του αποτελέσματος της Γενικής Κυβέρνησης για το 2013 λόγω των αλλαγών μεθοδολογίας, ήταν 79 εκατ. ευρώ (0,04% του ΑΕΠ). Η αντίστοιχη επιβάρυνση για τα έτη 2014 και 2015 εκτιμάται σε 510 εκατ. ευρώ (0,3% του ΑΕΠ) και 407 εκατ. ευρώ (0,2% του ΑΕΠ) αντίστοιχα.

Επικαιροποίηση στοιχείων

Η συνολική βελτίωση του αποτελέσματος της Γενικής Κυβέρνησης για το 2013 λόγω της επικαιροποίησης στοιχείων, ήταν 461 εκ. ευρώ (0,3% του ΑΕΠ). Οι βασικές αλλαγές σε σχέση με το αποτέλεσμα που είχε υπολογιστεί τον Απρίλιο του 2014 ήταν:

- Προσαρμογή των φορολογικών εσόδων από ταμειακή σε δεδουλευμένη βάση (+196 εκατ. ευρώ).
- Οριστικοποίηση του απολογισμού για το 2013 (+82 εκατ. ευρώ).
- Νεότερα στοιχεία για το αποτέλεσμα των νομικών προσώπων (+335 εκατ. ευρώ). Η διαφορά αυτή οφείλεται κυρίως στην επικαιροποίηση των στοιχείων του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.
- Επικαιροποίηση στοιχείων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (-78 εκατ. ευρώ).
- Επικαιροποίηση λοιπών υποτομέων/συναλλαγών (-74 εκατ. ευρώ).

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις αλλαγές του αποτελέσματος σε απόλυτα μεγέθη και ως ποσοστά του ΑΕΠ.

Πίνακας 3.39 Μεταβολές αποτελέσματος Γενικής Κυβέρνησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2013[1]	2014[2]	2015[3]
Α) Αλλαγές ESA 10			
Νέοι φορείς στο μητρώο Γενικής Κυβέρνησης	257	115	46
Εκχωρήσεις αδειών	119	119	119
Εκχωρήσεις δικαιωμάτων και παραχωρήσεις αδειών (2014 και μετά)		-381	25
Τυποποιημένες εγγυήσεις ΕΤΕΑΝ	97	37	0
Τόκοι Swap	-3	300	450
Σύνολο	**470**	**190**	**640**
ως % του ΑΕΠ	**0,26**	**0,11**	**0,35**
Β) Αλλαγές Μεθοδολογίας ΕΛΣΤΑΤ			
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	-190	12	16
Εξοπλιστικές δαπάνες	-12	-663	-423
Αναδρομικά δικαστικών	123	141	0
Σύνολο	**-79**	**-510**	**-407**
ως % του ΑΕΠ	**-0,04**	**-0,29**	**-0,22**
Γ) Επικαιροποίηση Στοιχείων			
Σύνολο	**461**	-	-
ως % του ΑΕΠ	**0,25**	-	-
Γενικό σύνολο	**852**	-320	233
ως % του ΑΕΠ	**0,47**	**-0,18**	**0,13**
ΑΕΠ	182.438	178.944	184.870

(1) Πραγματοποιήσεις βάσει των στοιχείων Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ-EDP) Οκτωβρίου της ΕΛΣΤΑΤ.
(2) Εκτιμήσεις
(3) Προβλέψεις

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος το 2013 είχε ουσιαστική συμβολή στη σταδιακή επάνοδο του Ελληνικού Δημοσίου, των Ελληνικών επιχειρήσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων στη χρηματοδότησή τους μέσω των αγορών, στις αρχές του δεύτερου τριμήνου του τρέχοντος έτους.

Κατ' εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων του Eurogroup συνεχίζεται η επιστροφή των κερδών των Ευρωπαϊκών Κεντρικών Τραπεζών από τα Ελληνικά ομόλογα (ANFA holdings), καθώς και η επιστροφή των κερδών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά (SMP). Όσον αφορά τα ANFA, σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA, έχουν αποδοθεί 654,4 εκατ. ευρώ για το 2012, 606,1 εκατ. ευρώ για το 2013 και 242,6 εκατ. ευρώ για το 2014, ενώ αναμένεται η επιστροφή επιπλέον 236,2 εκατ. ευρώ για το 2014. Αναφορικά με το πρόγραμμα SMP, έχουν πραγματοποιηθεί επιστροφές συνολικού ύψους 2.033,7 εκατ. ευρώ, ενώ αναμένεται επιπλέον ποσό 1.900 εκατ. ευρώ που αφορά το 2014.

Η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του Ελληνικού Δημοσίου για το 2014 πραγματοποιήθηκε καταρχήν από δάνεια που χορηγήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Ειδικότερα, από τις αρχές του τρέχοντος έτους έως τις 30/09/2014 εκταμιεύθηκαν συνολικά 8.300 εκατ. ευρώ από δάνεια του ΕΤΧΣ, ενώ η συνεισφορά του ΔΝΤ για το ίδιο χρονικό διάστημα ανήλθε στα 3.411,81 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο του δευτέρου προγράμματος στήριξης της Ελληνικής οικονομίας, οι συνολικές εκταμιεύσεις δανείων από το ΕΤΧΣ, από τις αρχές του 2012 έως 30/09/2014, ανήλθαν σε 107.289,80 εκατ. ευρώ, ενώ η συμμετοχή του ΔΝΤ, για το παραπάνω χρονικό διάστημα, ανέρχεται σε 11.743,03 εκατ. ευρώ.

Θετική συμβολή στην αναδημιουργία της καμπύλης αποδόσεων των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου είχαν οι δύο κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων σταθερού επιτοκίου, πενταετούς και τριετούς διάρκειας, αρχικού ποσού 3.000 εκατ. ευρώ και 1.500 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, οι οποίες σηματοδοτούν τη σταδιακή και προσεκτική επιστροφή της Ελληνικής οικονομίας στη χρηματοδότηση μέσω των διεθνών αγορών ύστερα από τέσσερα περίπου έτη. Η καμπύλη αποδόσεων αναμένεται να εμπλουτιστεί περαιτέρω με τις μελλοντικές εκδόσεις νέων ομολόγων σταθερού επιτοκίου επταετούς και δεκαετούς διάρκειας.

Όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση, συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους οι εκδόσεις τρίμηνων και εξάμηνων εντόκων γραμματίων με σημαντική μείωση των επιτοκίων τους, ενώ είναι ορατή η προοπτική πραγματοποίησης έκδοσης μεγαλύτερης διάρκειας. Η ανάληψη της αρμοδιότητας της διαχείρισης των κρατικών διαθεσίμων, από 1/1/2014, από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) έδωσε νέες δυνατότητες στους τρόπους κάλυψης των βραχυπρόθεσμων αναγκών του Δημοσίου, κυρίως μέσω των πράξεων διαχείρισης ταμειακής ρευστότητας υπό τη μορφή repo agreements τις οποίες συνάπτει ο ΟΔΔΗΧ με φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

1. Χρέος Κεντρικής Διοίκησης και Γενικής Κυβέρνησης

Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης εκτιμάται ότι θα ανέλθει στα 321.800 εκατ. ευρώ ή 179,8% του ΑΕΠ στο τέλος του 2014, έναντι 321.478 εκατ. ευρώ ή 176,2% του ΑΕΠ το 2013. Το 2015, το ύψος του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί στα 321.300 εκατ. ευρώ ή

173,8% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας σημαντική μείωση, 6 μονάδων ως ποσοστό του ΑΕΠ, έναντι του 2014 (Πίνακας 4.1).

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται στα 318.000 εκατ. ευρώ ή 177,7% του ΑΕΠ στο τέλος του 2014, έναντι 319.133 εκατ. ευρώ ή 174,9% του ΑΕΠ το 2013. Το 2015, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί στα 316.900 εκατ. ευρώ ή 171,4% του ΑΕΠ. Η μείωση αυτή του δημόσιου χρέους, κατά 6 και πλέον ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, οφείλεται στην επίτευξη σημαντικού ταμειακού πλεονάσματος, στην υλοποίηση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και στην αναμενόμενη αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ (Πίνακας 4.2).

Πίνακας 4.1 Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης (σε εκατ. ευρώ)

		2012	2013	2014*	2015**
Α.	**Ομόλογα**	**86.297**	**76.296**	**66.568**	**73.712**
	Ομόλογα στην αγορά εσωτερικού	81.769	73.415	63.791	71.052
	Ομόλογα στις αγορές εξωτερικού	4.308	2.720	2.640	2.548
	Τιτλοποιήσεις στο εξωτερικό	220	161	137	112
Β.	**Βραχυπρόθεσμοι Τίτλοι**	**18.357**	**14.971**	**15.115**	**15.113**
	Έντοκα Γραμμάτια	18.237	14.852	15.000	15.000
	Έντοκα Γραμμάτια σε φυσικούς τίτλους	120	119	115	113
Γ.	**Δάνεια**	**200.883**	**230.211**	**235.117**	**225.475**
	Δάνεια Τραπέζης Ελλάδος	5.212	4.735	4.264	3.792
	Λοιπά Δάνεια Εσωτερικού	119	116	110	105
	Ειδικά και Διακρατικά Δάνεια	7.069	7.004	6.770	6.300
	Δάνεια Μηχανισμού Στήριξης	183.099	213.152	218.953	210.418
	Λοιπά Δάνεια Εξωτερικού	5.384	5.204	5.020	4.860
Δ.	**Βραχυπρόθεσμα δάνεια**	**0**	**0**	**5.000**	**7.000**
	Πώληση τίτλων με σύμφωνο επαναγοράς (repos)			5.000	7.000
Ε.	**Σύνολο χρέους Κεντρικής Διοίκησης (Α+Β+Γ+Δ)**	**305.537**	**321.478**	**321.800**	**321.300**
	(ως % του ΑΕΠ)	157,3%	176,2%	179,8%	173,8%
	ΑΕΠ	194.204	182.438	178.944	184.870

* Εκτιμήσεις **Προβλέψεις
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Πίνακας 4.2 Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)

		2012	2013	2014*	2015**
Α.	**Χρέος Κεντρικής Διοίκησης**	**305.537**	**321.478**	**321.800**	**321.300**
Β	Χρέος ΝΠΔΔ, κέρματα κ.λπ. μείον επενδύσεις σε τίτλους ΕΔ	6.589	5.413	3.400	2.800
Γ.	**Χρέος Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (Α+Β)**	**312.126**	**326.891**	**325.200**	**324.100**
Δ	Χρέος ΟΤΑ, ΟΚΑ μείον ενδοκυβερνητικό χρέος	-7.435	-7.758	-7.200	-7.200
Ε.	**Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (Γ+Δ)**	**304.691**	**319.133**	**318.000**	**316.900**
	(ως % του ΑΕΠ)	**156,9%**	**174,9%**	**177,7%**	**171,4%**
ΑΕΠ		194.204	182.438	178.944	184.870

* Εκτιμήσεις ** Προβλέψεις
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

2. Εξέλιξη δημόσιου χρέους Γενικής Κυβέρνησης

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης, από 31/12/2013 μέχρι 31/12/2014, εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά 1.133 εκατ. ευρώ, ενώ για το διάστημα από 31/12/2014 μέχρι 31/12/2015 προβλέπεται ότι θα μειωθεί κατά 1.100 εκατ. ευρώ (Πίνακας 4.3).

Πίνακας 4.3 Εξέλιξη δημόσιου χρέους Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)

	2014*	2015**	Διαφορά 2015-2014
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
Ταμειακό αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης	742	-1.936	-2.678
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	*2.268*	*459*	*-1.809*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Γενικής Κυβέρνησης	*-1.526*	*-2.395*	*-869*
Εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	0	1.500	1.500
Πώληση προνομιούχων μετοχών, κ.λπ.	-1.690	0	1.690
Αυξήσεις ΜΚ εταιρειών, συμμετοχή στον ΕΜΣ, ΕΤΕπ κ.λπ.	565	142	-423
Μεταβολή διαθεσίμων	0	1.200	1.200
Αποκρατικοποιήσεις	-584	-1.889	-1.305
Προσαρμογές στο άρτιο, λοιπές προσαρμογές	-166	-117	49
Μεταβολή από προηγούμενο έτος	**-1.133**	**-1.100**	**33**
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	**318.000**	**316.900**	**-1.100**
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ	**177,7%**	**171,4%**	**-6,3%**
ΑΕΠ	178.944	184.870	

* Εκτιμήσεις **Προβλέψεις
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

3. Δομή και χαρακτηριστικά του χρέους Κεντρικής Διοίκησης

Ο χρονικός ορίζοντας των λήξεων του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης στις 30/09/2014 εκτείνεται μέχρι το έτος 2057. Η αδυναμία προσφυγής για δανεισμό στις αγορές, από το Μάιο του 2010, είχε ως αποτέλεσμα τη δραστική μείωση των ομολόγων και την αντικατάστασή τους με δάνεια. Η αναλογία αυτή αναμένεται να αντιστραφεί τα επόμενα έτη, καθώς, από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους, ξεκίνησε να υλοποιείται η σταδιακή επάνοδος του Ελληνικού Δημοσίου για δανεισμό στις αγορές, με την έκδοση ομολόγων σταθερού επιτοκίου πενταετούς και τριετούς διάρκειας (Διάγραμμα 4.1).

Διάγραμμα 4.1 Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους της Κεντρικής Διοίκησης την 30/9/2014 (σε εκατ. ευρώ)

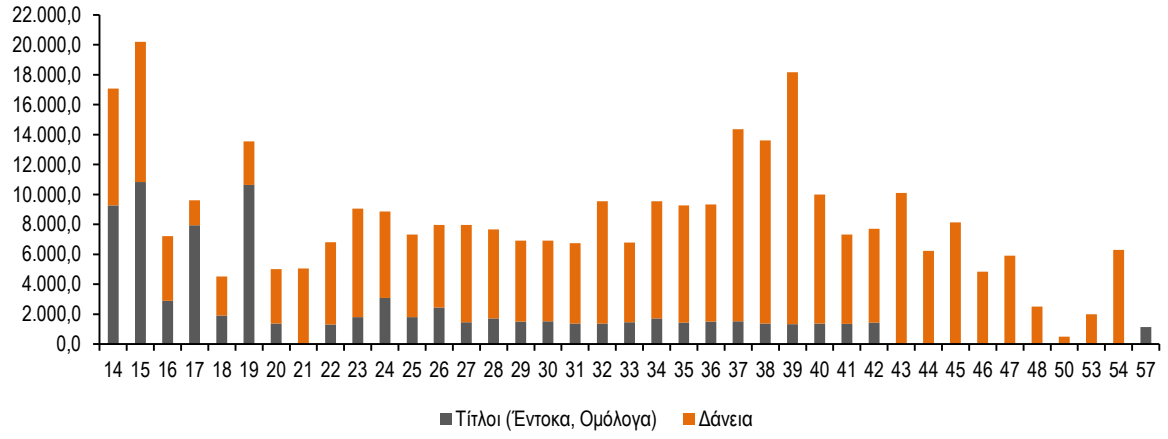

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Επισημαίνεται ότι στις 30/09/2014 το ύψος των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου περιορίστηκε στο 20% του χρέους Κεντρικής Διοίκησης (έναντι 91% το 2009) και αντικαταστάθηκε με δάνεια που ελήφθησαν από το Μηχανισμό Στήριξης, τα οποία αποτελούν πλέον περίπου το 68% του χρέους Κεντρικής Διοίκησης (Διάγραμμα 4.2).

Διάγραμμα 4.2 Σύνθεση χρέους Κεντρικής Διοίκησης την 30/9/2014

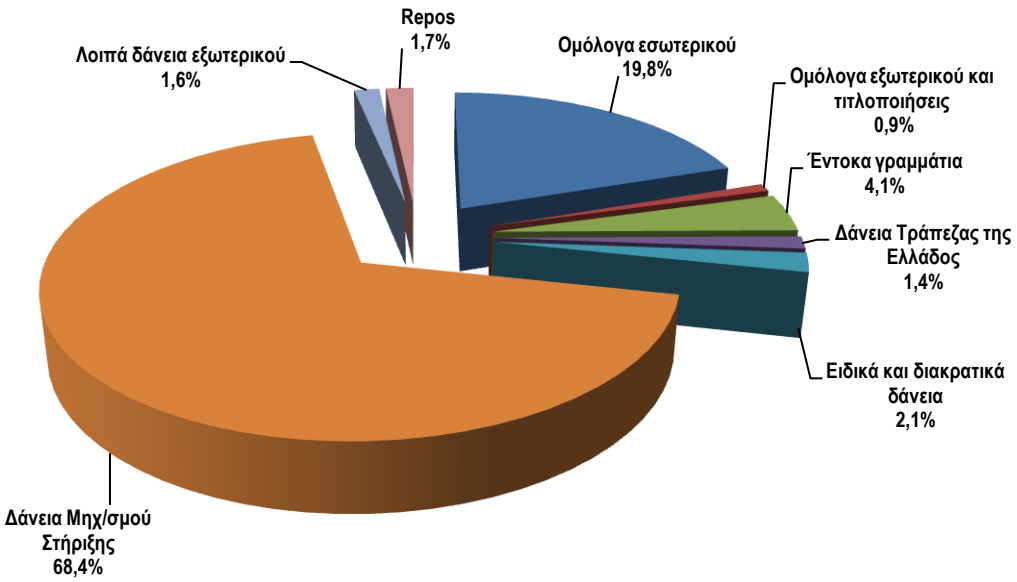

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Η μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκεια του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης ήταν 6,3 έτη το 2011, ενώ, στις 30/9/2014, έχει υπερδιπλασιασθεί και διαμορφώθηκε στα 16,5 έτη (Πίνακας 4.4).

Πίνακας 4.4 Μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκεια χρέους Κεντρικής Διοίκησης

Ημερομηνία	Μέση Διάρκεια σε έτη		
	Χρέος σε ευρώ	Χρέος εκτός ζώνης ευρώ	Συνολικό χρέος
31/12/2011	6,28	3,21	6,30
30/12/2012	15,72	2,36	15,29
30/09/2013	16,54	3,76	16,02
30/09/2014	17,09	4,16	16,50

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Στις 30/09/2014, ποσοστό περίπου 78% του χρέους Κεντρικής Διοίκησης είχε υπολειπόμενη φυσική διάρκεια μεγαλύτερη των πέντε ετών, λόγω της επιμήκυνσης των δανείων του Μηχανισμού Στήριξης και της έκδοσης νέων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο της ανταλλαγής ομολόγων (PSI) (Πίνακας 4.5).

Πίνακας 4.5 Χρέος Κεντρικής Διοίκησης ως προς την υπολειπόμενη φυσική διάρκεια

Διάρκεια	30/09/2013
Βραχυπρόθεσμο (μέχρι 1 έτος)	11,1%
Μεσοπρόθεσμο (1 έως 5 έτη)	10,6%
Μακροπρόθεσμο (άνω των 5 ετών)	78,3%
Σύνολο	**100,0%**

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

4. Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους Κεντρικής Διοίκησης

Οι δαπάνες εξυπηρέτησης του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης το 2014 εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 30.681 εκατ. ευρώ, έναντι 18.928 εκατ. ευρώ το έτος 2013 (Πίνακας 4.6).

Πίνακας 4.6 Δαπάνες εξυπηρέτησης χρέους Κεντρικής Διοίκησης (σε εκατ. ευρώ)

	Χρεολύσια			Τόκοι			Παράλληλες δαπάνες	Τόκοι και παραλ. δαπάνες	Γενικό σύνολο
	Συναλ.	Εθν. νομ.	Σύνολο	Συναλ.	Εθν. νομ.	Σύνολο			
			(1)			(2)	(3)	(2+3)	(1+2+3)
1993	1.400	3.307	4.707	692	5.536	6.228	135	6.363	11.070
1994	1.619	5.543	7.162	913	8.077	8.990	190	9.180	16.342
1995	1.952	5.955	7.907	1.214	7.884	9.098	307	9.405	17.312
1996	1.894	8.369	10.263	1.263	8.378	9.641	339	9.980	20.243
1997	3.057	7.088	10.145	1.348	7.461	8.809	308	9.117	19.262
1998	3.550	6.132	9.682	1.625	7.393	9.018	170	9.188	18.870
1999	2.682	6.569	9.251	1.532	7.758	9.290	101	9.391	18.642
2000	4.640	8.491	13.131	1.922	7.577	9.499	58	9.557	22.688
2001	2.566	9.052	11.618	719	8.570	9.289	39	9.328	20.946
2002	2.397	17.883	20.280	391	8.144	8.535	59	8.594	28.874
2003	1.204	19.559	20.763	180	9.028	9.208	70	9.278	30.041
2004	667	17.777	18.444	85	9.198	9.283	72	9.355	27.799
2005	751	19.628	20.379	108	9.508	9.616	71	9.687	30.066
2006	65	16.524	16.589	92	9.349	9.441	56	9.497	26.086
2007	43	22.152	22.195	74	9.583	9.657	71	9.728	31.923
2008	424	25.822	26.246	82	11.052	11.134	72	11.206	37.452
2009	375	28.760	29.135	39	12.145	12.184	141	12.325	41.460
2010	159	19.614	19.773	104	12.873	12.977	246	13.223	32.996
2011	-129	28.976	28.847	372	15.758	16.130	218	16.348	45.195
2012	-1.355	25.261	23.908	603	11.530	12.133	631	12.764	36.672
2013	2.110	10.647	12.757	848	5.173	6.021	150	6.171	18.928
2014*	3.340	21.590	24.930	961	4.639	5.600	151	5.751	30.681

* Εκτιμήσεις

Σημειώσεις:
α) Από το 2008 και έπειτα περιλαμβάνονται και οι δαπάνες προσαρμογών ESA 95.
β) Δεν περιλαμβάνονται εξοφλήσεις βραχυπρόθεσμου χρέους (έντοκα γραμμάτια ιδιωτικού τομέα, βραχυπρόθεσμοι τίτλοι εξωτερικού και ταμειακές διευκολύνσεις) οι οποίες εμφανίζονται στον Πίνακα 4.7.
γ) Από το 2012 στις παράλληλες δαπάνες περιλαμβάνονται και προμήθειες εκταμίευσης δανείων από το ΕΤΧΣ.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Οι δαπάνες για εξόφληση βραχυπρόθεσμων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες από το 2011 έως το 2013 περιλαμβάνουν μόνο έντοκα γραμμάτια ιδιωτικού τομέα, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν συνολικά σε 120.000 εκατ. ευρώ το 2014, έναντι 44.703 εκατ. ευρώ το 2013, καθώς σε αυτές συμπεριλαμβάνονται οι εξοφλήσεις repos. Για το έτος 2015 οι δαπάνες εξόφλησης προβλέπεται να διαμορφωθούν σε 80.000 εκατ. ευρώ (Πίνακας 4.7).

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες εντόκων αφορούν τις συνολικές ετήσιες εξοφλήσεις εντόκων γραμματίων τρίμηνης και εξάμηνης διάρκειας, οι οποίες αναχρηματοδοτούνται με νέες αντίστοιχες εκδόσεις, δεδομένου ότι το υφιστάμενο συνολικό ύψος των ΕΓΕΔ δεν ξεπερνά τα 15 δισ. ευρώ. Ομοίως, το υφιστάμενο υπόλοιπο των repos δεν ξεπερνά τα 5.000 εκατ. ευρώ το 2014.

Πίνακας 4.7 Εξοφλήσεις βραχυπρόθεσμου χρέους (σε εκατ. ευρώ)

Έτος	Έντοκα γραμμάτια ιδιωτικού τομέα	Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι εξωτερικού[(1)] - Βραχυπρόθεσμες ταμειακές διευκολύνσεις	Σύνολο
2006	2.206	5.885	8.091
2007	1.692	23.031	24.723
2008[(2)]	1.733	23.941	25.674
2009	8.902	28.002	36.904
2010	17.974	4.627	22.601
2011	33.395	0	33.395
2012	47.008	0	47.008
2013	44.703	0	44.703
2014*	40.600	79.400	120.000
2015**	38.000	42.000	80.000

* Εκτιμήσεις ** Προβλέψεις

(1) Euro Commercial Paper (ECP)

(2) Από το 2008 περιλαμβάνονται οι βραχυπρόθεσμες ταμειακές διευκολύνσεις και από 2014 repos.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Οι δαπάνες για τόκους του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης, μετά το 2012, διαμορφώνονται στα επίπεδα των 6.000 εκατ. ευρώ, μειωμένες, το 2013, κατά 50% σε σχέση με το 2012 και κατά 63% σε σχέση με το 2011. Αντίστοιχες μειώσεις παρουσιάζουν και ως ποσοστό του ΑΕΠ. Η μείωση αυτή οφείλεται στη μείωση του ύψους του δημόσιου χρέους μετά την ανταλλαγή των ομολόγων (PSI) του Μαρτίου 2012 και την επαναγορά του Δεκεμβρίου 2012, τη μείωση των επιτοκίων των δανείων του Μηχανισμού Στήριξης και την αναβολή καταβολής τόκων για τα δάνεια που χορηγήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Πίνακας 4.8, Διάγραμμα 4.3).

Πίνακας 4.8 Ύψος δαπανών για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης (ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015**
Τόκοι	13.223	16.348	12.223	6.044	5.700	5.900
ως % του ΑΕΠ	5,8%	7,9%	6,3%	3,3%	3,2%	3,2%

* Εκτιμήσεις ** Προβλέψεις
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Διάγραμμα 4.3 Δαπάνες για τόκους χρέους Κεντρικής Διοίκησης (% του ΑΕΠ)

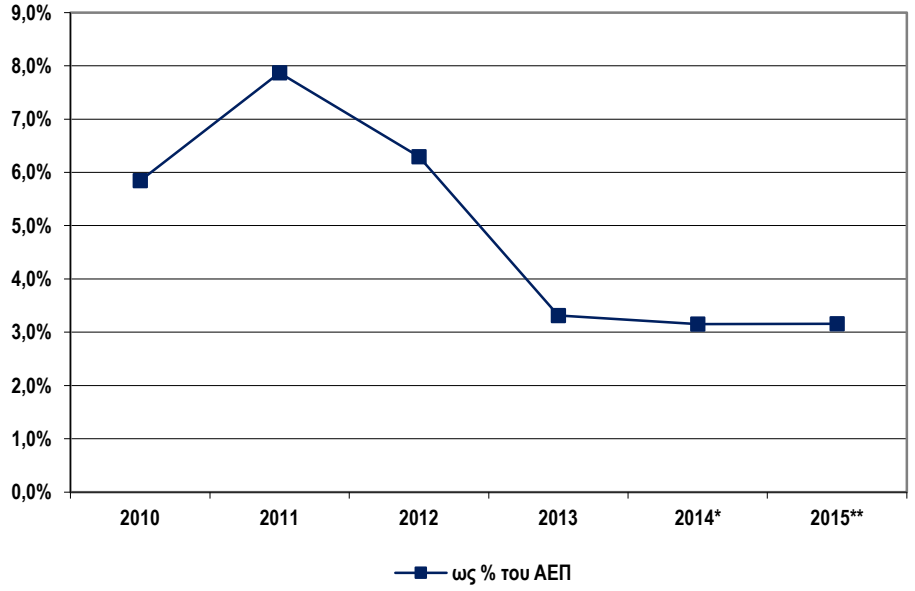

* Εκτιμήσεις ** Προβλέψεις
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

5. Αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Το βραχυχρόνιο κόστος δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου, όπως αυτό αποτυπώνεται στις δημοπρασίες εντόκων γραμματίων 13 και 26 εβδομάδων, παρουσιάζεται βελτιωμένο και στις δημοπρασίες του Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου διαμορφώθηκε στο 2,00% για τα εξάμηνα και 1,70% για τα τρίμηνα έντοκα γραμμάτια, γεγονός που οφείλεται, κυρίως, στη σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή της Ελληνικής οικονομίας που καταγράφει παγκοσμίως εντυπωσιακές επιδόσεις σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Τα επιτόκια των εντόκων γραμματίων αναμένεται να υποχωρήσουν περαιτέρω το προσεχές διάστημα.

Η καμπύλη αποδόσεων του Ελληνικού Δημοσίου έχει θετική κλίση (steepening curve) για διάρκειες μέχρι 15 έτη και κατόπιν παρουσιάζει ελαφρά καθοδική κλίση έως τα 30 έτη (διάγραμμα 4.4).

Διάγραμμα 4.4 Καμπύλη αποδόσεων τίτλων Ελληνικού Δημοσίου

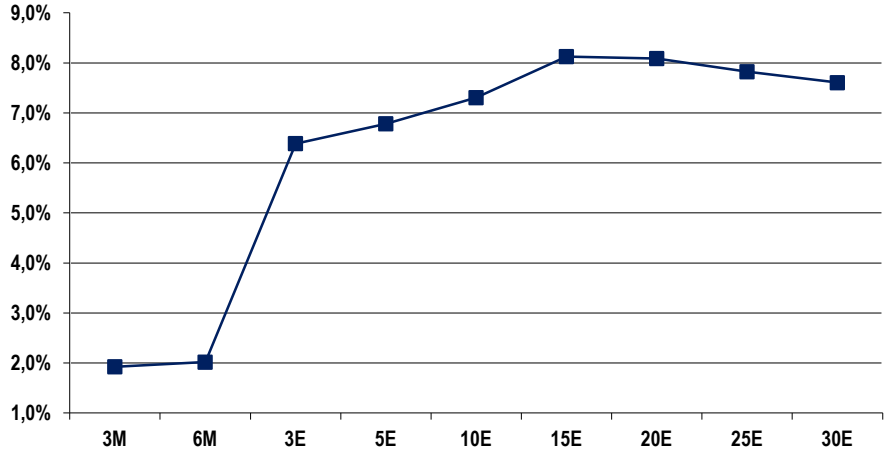

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Η διαφορά απόδοσης (yield spread) μεταξύ του 10ετούς ελληνικού και του αντίστοιχου γερμανικού ομολόγου αναφοράς υποχώρησε σημαντικά στις αρχές του β΄ τριμήνου του έτους φτάνοντας στα επίπεδα των 420-440 μονάδων βάσης, γεγονός που επέτρεψε την έκδοση πενταετούς ομολόγου μέσω των αγορών τον Απρίλιο και τριετούς ομολόγου τον Ιούλιο, με αποτέλεσμα να καθίσταται αντιπροσωπευτικότερη η καμπύλη αποδόσεων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου.

Πρωτογενής αγορά τίτλων

Το Ελληνικό Δημόσιο, τέσσερα περίπου έτη μετά την τελευταία έκδοση ομολόγων τον Απρίλιο του 2010, πραγματοποίησε τον Απρίλιο του 2014 νέα κοινοπρακτική έκδοση πενταετούς ομολόγου, ύψους 3.000 εκατ. ευρώ με σταθερό επιτόκιο 4,75%. Ακολούθησε νέα κοινοπρακτική έκδοση τριετούς ομολόγου, τον Ιούλιο του 2014, ύψους 1.500 εκατ. ευρώ, με σταθερό επιτόκιο 3,375%. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μία ειδική έκδοση πενταετούς ομολόγου κυμαινόμενου επιτοκίου, ύψους 742,1 εκατ. ευρώ με σκοπό την αντικατάσταση ομολόγου του ΕΤΕΑΝ. Ακολούθησε η ανταλλαγή εντόκων γραμματίων ύψους 1.671,33 εκατ. ευρώ μέσω επανέκδοσης πενταετών και τριετών ομολόγων συνολικού ύψους 1.619,89 εκατ. ευρώ.

Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους το Ελληνικό Δημόσιο εξακολούθησε να εκδίδει τίτλους βραχυπρόθεσμης διάρκειας. Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε με μηνιαίες εκδόσεις εντόκων γραμματίων διάρκειας 13 και 26 εβδομάδων. Στις 30/09/2014 το ανεξόφλητο υπόλοιπο των ΕΓΕΔ ανερχόταν σε 13.205,56 εκατ. ευρώ και αναμένεται να παραμείνει περίπου στο ίδιο επίπεδο και το επόμενο έτος, χωρίς να υπερβεί τα 15.000 εκατ. ευρώ. Ο μεσοσταθμικός συντελεστής κάλυψης των δημοπρασιών ΕΓΕΔ διαμορφώθηκε στο 2,55. Το μέσο σταθμικό επιτόκιο νέου δανεισμού, το οποίο διαμορφώνεται από τις εκδόσεις εντόκων γραμματίων και τα δάνεια που χορηγήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, μέχρι 24/10/2014, διαμορφώθηκε στο 2,7%, ενώ η μέση φυσική διάρκεια του νέου δανεισμού διαμορφώθηκε σε 12,4 έτη, έναντι 11,8 έτη την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Δευτερογενής αγορά τίτλων

Η μέση ημερήσια αξία των συναλλαγών στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ), στο οποίο περιλαμβάνονται οι συναλλαγές στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) και την εξωχρηματιστηριακή αγορά τίτλων (over the counter), παρουσίασε μείωση κατά 27,8% το γ΄ τρίμηνο του 2014 έναντι του β΄ τριμήνου του 2014.

Κατά το ίδιο τρίμηνο, περίπου το 50% της συναλλακτικής δραστηριότητας αφορούσε τίτλους με εναπομένουσα διάρκεια έως 5 έτη. Ακολούθησαν οι τίτλοι με διάρκεια έως 3 έτη με ποσοστό περίπου 19%, οι τίτλοι με διάρκεια από 15 έως 30 έτη με ποσοστό περίπου 15%, οι τίτλοι με διάρκεια από 10 έως 15 έτη με ποσοστό περίπου 8% και κατόπιν οι τίτλοι με διάρκεια έως 10 έτη με ποσοστό περίπου 7%. Η συναλλακτική δραστηριότητα των εντόκων γραμματίων ανήλθε σε ποσοστό περίπου 1%.

Η κατανομή της αξίας των συναλλαγών της ΗΔΑΤ, ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια των τίτλων, κατά το γ΄ τρίμηνο του 2014 εμφανίζεται στο Διάγραμμα 4.5.

Διάγραμμα 4.5 Αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ γ΄ τρίμηνο 2014 (με βάση την εναπομένουσα διάρκεια των τίτλων)

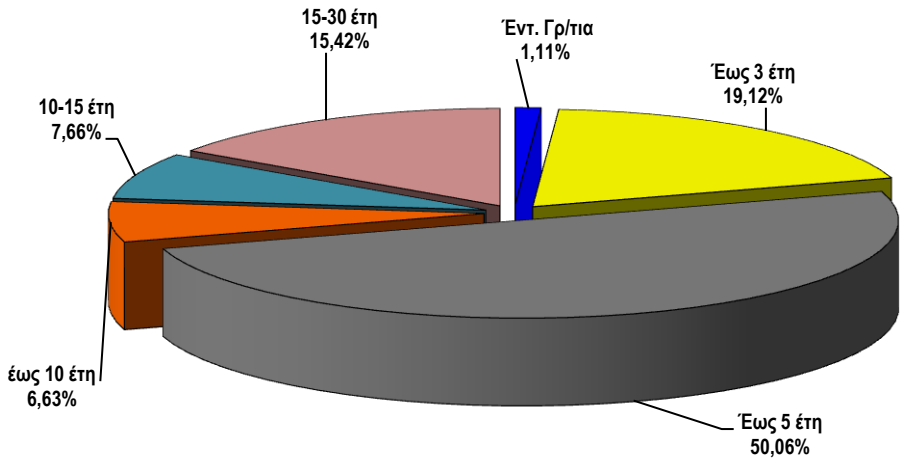

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος, ΗΔΑΤ

Ο συνολικός όγκος των συναλλαγών στην ΗΔΑΤ διαμορφώθηκε σε 3.514 εκατ. ευρώ το γ΄ τρίμηνο του 2014, έναντι 3.357 εκατ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο και 1.026 εκατ. ευρώ το α΄ τρίμηνο του 2014. Η εξέλιξη της αξίας των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκε στην ΗΔΑΤ για την περίοδο Ιανουαρίου 2013-Σεπτεμβρίου 2014 ανά μήνα παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 4.6.

Διάγραμμα 4.6 Μηνιαίος όγκος συναλλαγών επί τίτλων του Δημοσίου στην ΗΔΑΤ (σε εκατ. ευρώ)

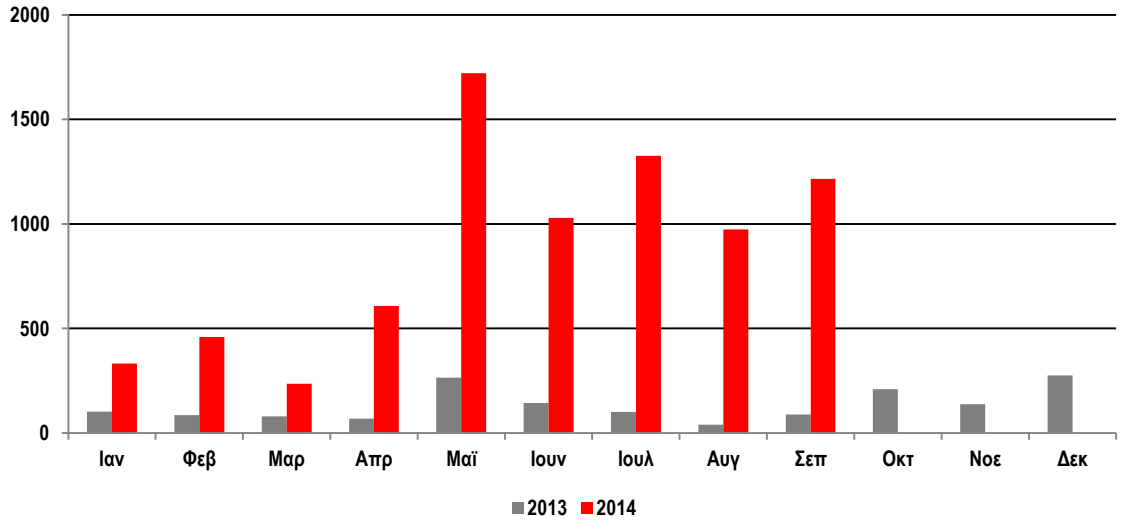

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος, ΗΔΑΤ

Η σύνθεση της ομάδας των βασικών διαπραγματευτών αγοράς κατά το τρέχον έτος αποτελείται από 5 ελληνικά και 16 διεθνή πιστωτικά ιδρύματα. Τα 15 από τα διεθνή συμμετέχουν στην ΗΔΑΤ από την έδρα τους στο εξωτερικό.

6. Βασικές κατευθύνσεις δανεισμού και διαχειριστικοί στόχοι έτους 2015

Κατά το τρέχον έτος υλοποιήθηκε, σε σημαντικό βαθμό, ένας από τους πρωταρχικούς στόχους του προηγούμενου έτους που ήταν η σταδιακή και προσεκτική επιστροφή στο δανεισμό μέσω των αγορών, νωρίτερα από τις προβλέψεις. Οι εκδόσεις νέων ομολόγων πενταετούς και τριετούς διάρκειας, σε συνδυασμό με τις ήδη υπάρχουσες μακροπρόθεσμες εκδόσεις της ανταλλαγής του Μαρτίου 2012, συντελούν στην προοδευτική δημιουργία αντιπροσωπευτικότερης καμπύλης αποδόσεων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου. Ενισχυτικά σε αυτή την κατεύθυνση πρόκειται να λειτουργήσει η έκδοση επταετούς και δεκαετούς ομολόγου, καθώς και εντόκου γραμματίου με διάρκεια μεγαλύτερη των 26 εβδομάδων.

Η πρόσφατη ανταλλαγή εντόκων γραμματίων υφιστάμενων εκδόσεων με επανέκδοση πενταετών και τριετών ομολόγων είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της ρευστότητας των υφιστάμενων ομολόγων, τη μείωση του άμεσα ληξιπρόθεσμου χρέους και την αύξηση της μέσης υπολειπόμενης φυσικής διάρκειας του χρέους η οποία ξεπερνά τα 16 έτη. Επιπλέον, υπήρξε μεγάλη αποκλιμάκωση των επιτοκίων των τρίμηνων και εξάμηνων εντόκων γραμματίων τα οποία διαμορφώνονται στα τρέχοντα επίπεδα του 1,7% και 2,0% αντίστοιχα, με αποτέλεσμα τη σημαντική εξοικονόμηση τόκων. Στο πλαίσιο αυτό, αναμένεται να επιδιωχθεί κατά το επόμενο έτος η παροχή ρευστότητας σε επιλεγμένα σημεία της καμπύλης αποδόσεων (Liability Management Exercise-LME), καθώς και η περαιτέρω προσφυγή σε δανεισμό στις διεθνείς αγορές με εκδόσεις ομολόγων διάρκειας μεγαλύτερης των 5 ετών.

Η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση του Ελληνικού Δημοσίου για το έτος 2015 θα συνεχίσει να υλοποιείται μέσω εκδόσεων εντόκων γραμματίων, ενώ αναμένεται να συνεχιστεί η σύναψη συμφωνιών repos για την κάλυψη των βραχυχρόνιων αναγκών ταμειακής ρευστότητας.

Επιπλέον, αναμένεται να διατηρηθούν και κατά το επόμενο έτος οι βασικοί μεσοπρόθεσμοι στόχοι της διαχείρισης του χαρτοφυλακίου δημόσιου χρέους, όπως είναι η επίτευξη του ελάχιστου

συναλλαγματικού κινδύνου για τα δάνεια εκτός ευρώ και η βελτίωση της αναλογίας χρέους σταθερού/κυμαινόμενου επιτοκίου.

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Η χορήγηση εγγυήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο αποτελεί ένα σημαντικό μέσο στην άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής του Κράτους, το οποίο μέχρι σήμερα έχει χρησιμοποιηθεί, σε μεγάλο βαθμό, για τη χρηματοδότηση δημόσιων και ιδιωτικών φορέων της οικονομίας.

Τα τελευταία χρόνια η χάραξη πολιτικής εγγυήσεων του Δημοσίου εξαρτάται από το γενικότερο σχέδιο δημοσιονομικής προσαρμογής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, που αποτελεί προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση της Ελληνικής οικονομίας από το Μηχανισμό Στήριξης της Ευρωζώνης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Για το έτος 2014 τα στοιχεία των εγγυήσεων εκτιμάται να διαμορφωθούν ως εξής (Πίνακας 4.9 και Διάγραμμα 4.7):

- Οι εγγυήσεις θα κυμανθούν στο 0,2% του ΑΕΠ, έναντι 0,3% το 2013.
- Οι καταπτώσεις αναμένεται να διαμορφωθούν στο 0,35% του ΑΕΠ, έναντι 0,48% το 2013.
- Το ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο αναμένεται να διαμορφωθεί στο 9,2% του ΑΕΠ, έναντι 9,4% το 2013, συνεχίζοντας την πτωτική πορεία από το 2010.

Η μείωση των παρεχομένων εγγυήσεων που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια είναι αποτέλεσμα της θέσπισης αυστηρότερων κριτηρίων αξιολόγησης των δανείων που παρέχονται με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Πίνακας 4.9 Εγγυήσεις, ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο, καταπτώσεις και προμήθειες εγγυήσεων κατά τα έτη 2000-2014 (σε εκατ. ευρώ)

	Εγγυήσεις (1)		Ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο (2)		Καταπτώσεις (3)		Έσοδα από προμήθειες εγγυήσεων του Δημοσίου και εισπράξεις από ΔΟΥ (4)	Καταπτώσεις που τελικά βαρύνουν το Δημόσιο (5) = (3)-(4)	
	1/1-31/12		την 31/12		1/1-31/12		1/1-31/12	1/1-31/12	
Έτος	Ποσά	Εγγυήσεις ως % του ΑΕΠ	Ποσά	Υπόλοιπο ως % του ΑΕΠ	Ποσά	Καταπτώσεις ως % του ΑΕΠ	Ποσά	Ποσά	Καταπτώσεις ως % του ΑΕΠ
2000	1.511,4	1,1	8.416,7	6,2	332,3	0,2	35,3	297,0	0,22
2001	1.011,0	0,7	8.819,3	6,0	366,7	0,2	45,8	320,9	0,22
2002	905,0	0,6	9.714,6	6,2	360,5	0,2	47,3	313,2	0,20
2003	1.545,5	0,9	12.143,4	7,1	293,6	0,2	66,4	227,2	0,13
2004	1.848,4	1,0	14.436,5	7,8	593,9	0,3	57,9	536,0	0,29
2005	1.628,2	0,8	16.200,5	8,2	373,9	0,2	51,2	322,7	0,16
2006	1.736,0	0,8	17.936,1	8,4	94,6	0,1	49,2	45,4	0,02
2007	1.656,6	0,7	19.929,0	8,9	42,3	0,02	57,3	-15,0	-0,01
2008	1.788,0	0,8	23.232,0	10,0	434,1	0,19	68,4	365,7	0,16
2009	1.563,7	0,7	25.586,6	11,0	704,8	0,30	70,7	634,1	0,27
2010	1.254,4	0,6	22.438,2	9,9	974,2	0,43	78,5	895,7	0,40
2011	1.804,9	0,9	19.950,8	9,6	1.442,0	0,69	135,8	1.306,2	0,63
2012	688,0	0,4	19.314,7	9,9	796,0	0,41	72,6	723,4	0,37
2013	634,7	0,3	17.234,4	9,4	877,5	0,48	170,0	707,5	0,39
2014	392,3	0,2	16.508,5	9,2	623,9	0,35	100,0	523,9	0,29

Τα στοιχεία για το έτος 2014 αποτελούν εκτίμηση.

Για το 2015 η πολιτική εγγυήσεων συνεχίζει να εντάσσεται στο πλαίσιο των κριτηρίων και των στόχων του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, με το όριο εγγυήσεων να είναι κατ' αρχήν μηδενικό, με εξαίρεση:

- τις εγγυήσεις που παρέχονται για δανεισμό φορέων εντός της Γενικής Κυβέρνησης,
- τις εγγυήσεις που παρέχονται για τη στήριξη των τραπεζών,
- τις εγγυήσεις που σχετίζονται με δάνεια που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, και
- τις εγγυήσεις που χορηγούνται για φυσικές καταστροφές σε ιδιώτες και επιχειρήσεις που έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημίες (μείον τυχόν ποσά που εισέπραξαν ως ασφαλιστική αποζημίωση), μέχρι του ποσού των 30 εκατ. ευρώ.

Συνεπώς, με δεδομένη την οικονομική συγκυρία των τελευταίων ετών, η πολιτική εγγυήσεων θα συνεχίσει να προσανατολίζεται κυρίως στην κάλυψη δανείων που χρηματοδοτούν νέες σύγχρονες επιχειρηματικές δραστηριότητες και επενδυτικά προγράμματα, τα οποία συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, διασφαλίζοντας παράλληλα τα συμφέροντα του Δημοσίου.

Διάγραμμα 4.7 Εγγυήσεις, καταπτώσεις και ανεξόφλητο εγγυημένο υπόλοιπο κατά τα έτη 2000-2014 (ως % του ΑΕΠ)

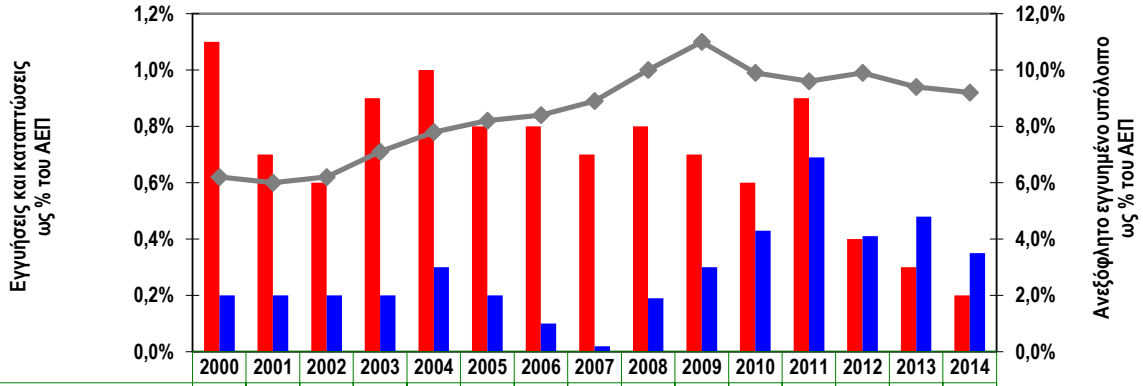

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ως % του ΑΕΠ	1,1%	0,7%	0,6%	0,9%	1,0%	0,8%	0,8%	0,7%	0,8%	0,7%	0,6%	0,9%	0,4%	0,3%	0,2%
ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ ως % του ΑΕΠ	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	0,02%	0,19%	0,30%	0,43%	0,69%	0,41%	0,48%	0,35%
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ως % του ΑΕΠ	6,2%	6,0%	6,2%	7,1%	7,8%	8,2%	8,4%	8,9%	10,0%	11,0%	9,9%	9,6%	9,9%	9,4%	9,2%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι καταπτώσεις (μπλε στήλη) αφορούν εγγυήσεις προηγούμενων ετών.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών

Ενίσχυση ρευστότητας της οικονομίας

Με την ψήφιση του ν. 3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 250/Α'/9-12-2008) επιχειρήθηκε η θωράκιση της ελληνικής οικονομίας από τις επιπτώσεις της διεθνούς κρίσης με την ενίσχυση της ρευστότητας. Σκοπός ήταν να αποκτήσουν οι τράπεζες επιπλέον κεφάλαια για την

άνετη χορήγηση πιστώσεων στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις και να αμβλυνθούν οι πιέσεις στα επιτόκια χορηγήσεων.

Ένα από τα μέσα επίτευξης του στόχου αυτού είναι η παροχή της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου προς τις τράπεζες που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος και καλύπτουν το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που αυτή θέτει για δάνεια που θα συναφθούν με ή χωρίς έκδοση τίτλων και θα έχουν διάρκεια από τρεις μήνες έως τρία έτη. Η παραπάνω εγγύηση παρέχεται έναντι προμήθειας, η οποία αποτελεί σημαντικό έσοδο του Ελληνικού Δημοσίου. Συγκεκριμένα, για το έτος 2014, έχει εισπραχθεί το συνολικό ποσό των 244.388.107,81 ευρώ (κατάσταση 15/10/14).

Στο πλαίσιο του παραπάνω νόμου, όπως ισχύει, το ανώτατο ποσό εγγυήσεων είναι 85 δισ. ευρώ. Οι εγγυήσεις που είναι σε ισχύ (την 15/10/14) ανέρχονται στο ποσό των 48,375 δισ. ευρώ και οι δικαιούχοι είναι πέντε πιστωτικά ιδρύματα (Alpha Bank, EFG Eurobank Ergasias, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Τράπεζα Πειραιώς, Attica Bank).

Κατόπιν αυτών, το πλαίσιο ενίσχυσης των τραπεζών συνέβαλε αποτελεσματικά στη διατήρηση της σταθερότητας και της ρευστότητάς τους.

Σύμφωνα με τον ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65/Α’/6-5-2010) παρασχέθηκε η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος για κάλυψη πιστώσεων σε τράπεζες που εδρεύουν στην Ελλάδα και παραμένουν φερέγγυες, με σκοπό την αντιμετώπιση προσωρινών βραχυπρόθεσμων προβλημάτων ρευστότητας. Η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει και εισπράττει από τις τράπεζες με τις οποίες καταρτίζει τις συμβάσεις παροχής πίστωσης, προμήθεια την οποία πιστώνει σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου. Για το έτος 2014 έχει εισπραχθεί, μέχρι τις 15/10/2014, το ποσό των 5.826.131,91 ευρώ.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το Ελληνικό Δημόσιο υλοποιεί ένα φιλόδοξο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Η σχεδιασμένη μεταφορά επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων στον ιδιωτικό τομέα θα ωφελήσει πολλαπλά την Ελληνική οικονομία με:

- την άμεση μείωση του δημόσιου χρέους, από τις χρηματικές προσόδους του προγράμματος ιδιωτικοποίησης,
- τη μείωση-εξάλειψη της κρατικής χρηματοδότησης, οποιασδήποτε μορφής, προς αυτά και τη συνεπακόλουθη μείωση των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού,
- το άνοιγμα των αγορών και την ενίσχυση του ανταγωνισμού και
- τον εκσυγχρονισμό/αξιοποίησή τους, που με τη σειρά τους θα ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα της χώρας, και ιδιαίτερα της περιφέρειας, οδηγώντας σε δημιουργία θέσεων εργασίας, νέα φορολογικά έσοδα και καλύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων έχει μεταφερθεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) από τη σύστασή του, την 1η Ιουλίου 2011, ενώ επιπλέον περιουσιακά στοιχεία μεταφέρονται σταδιακά (κυρίως ακίνητα). Τα περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- ακίνητα του δημόσιου τομέα, τα οποία διαχειρίζονται δημόσιες κτηματικές υπηρεσίες, η ΕΤΑΔ ΑΕ, ΔΕΚΟ ή διάφορα Υπουργεία,
- υποδομές διαθέσιμες για χρήση, στις οποίες εντάσσονται μαρίνες, λιμάνια, αεροδρόμια,
- ενέργεια, στην οποία εντάσσονται περιουσιακά στοιχεία των κλάδων διανομής-αποθήκευσης αερίου, διύλισης πετρελαίου και παραγωγής ηλεκτρισμού και
- λοιπά περιουσιακά στοιχεία, στα οποία περιλαμβάνονται μετοχές εταιρειών τυχερών παιχνιδιών, παραγωγής νικελίου, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, τράπεζες, καθώς και άδειες εκμετάλλευσης των κρατικών λαχείων και χρήσης ραδιοσυχνοτήτων.

Κατά τη λειτουργία του Ταμείου υλοποιήθηκαν έργα αποκρατικοποιήσεων συνολικής αξίας 5.363 εκατ. ευρώ (Πίνακας 5.1).

Πίνακας 5.1 Έσοδα από αποκρατικοποιήσεις (σε εκατ. ευρώ)

		Σύνολο τιμήματος	Καταβεβλημένο
2011 - 2012			
1	Πώληση του 10% του μετοχικού κεφαλαίου του ΟΤΕ	392	392
2	Πώληση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας παιγνιομηχανημάτων (VLT's)	560	560
3	Επέκταση διάρκειας σύμβασης δικαιώματος διεξαγωγής παιγνίων μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΠΑΠ ΑΕ για 10 χρόνια	375	375
4	Χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στις ζώνες των 900 MHz και 1800 MHz	381	317
5	Πώληση 2 αεροσκαφών Airbus της παλαιάς Ολυμπιακής	16	16
2013			
6	Εκμίσθωση για 90 έτη του κτιρίου Διεθνούς Κέντρου Ραδιοτηλεόρασης (IBC)	81	81
7	Πώληση άδειας Κρατικών Λαχείων	770	190
8	Πώληση επιλεγμένων κτιρίων εξωτερικού	41	31
9	Πώληση 33% μετοχών του ΟΠΑΠ	652	625
10	Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, μετοχές κ.λπ.)	84	31
2014			
11	Πώληση και επαναμίσθωση επιλεγμένων ακινήτων του Δημοσίου	261	261
12	ΔΕΣΦΑ	188	0
13	Αξιοποίηση Αστέρα Βουλιαγμένης	95	0
14	Αξιοποίηση έκτασης Αφάντου Ρόδου	42	0
15	Αμοιβαίο Ιπποδρομιακό Στοίχημα	40	0
16	Ψηφιακό Μέρισμα	381	0
17	Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, μετοχές κ.λπ.)	89	84
2015			
18	Αξιοποίηση έκτασης Ελληνικού	915	0
	Σύνολο	**5.363**	**2.963**

Συγκεκριμένα:

- Ο διαγωνισμός της πώλησης του 66% της ΔΕΣΦΑ ΑΕ ολοκληρώθηκε εντός του 2013, η καταβολή του αντίτιμου από τους επενδυτές αναμένεται εντός του 2014.
- Η πώληση των μετοχών της Ελληνικό ΑΕ ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2014, η καταβολή της πρώτης δόσης του αντίτιμου από τους επενδυτές αναμένεται εντός του 2015.
- Η πώληση των μετοχών της Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης ΑΕ ολοκληρώθηκε το Φεβρουάριο του 2014 και η καταβολή του αντίτιμου από τους επενδυτές αναμένεται εντός του 2014.
- Ο διαγωνισμός αξιοποίησης δύο ακινήτων στη περιοχή Αφάντου στη Ρόδου, ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο 2014 και η καταβολή του αντίτιμου από τους επενδυτές αναμένεται εντός του 2014.
- Ο διαγωνισμός για το ψηφιακό μέρισμα ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2014 και η καταβολή της πρώτης δόσης του αντίτιμου από τους επενδυτές αναμένεται εντός του 2014.

Επιπλέον βρίσκονται σε εξέλιξη οι ακόλουθοι διαγωνισμοί αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων:

- Η παραχώρηση 14 περιφερειακών αερολιμένων με την υποβολή 3 δεσμευτικών προσφορών,
- η πώληση του 66% των μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς,
- η πώληση του 66% των μετοχών του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης,
- η πώληση 100% των μετοχών της ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ με την συμμετοχή 3 επενδυτικών σχημάτων,
- η πώληση 100% των μετοχών της ΕΕΣΣΤΥ με την συμμετοχή 3 επενδυτικών σχημάτων,
- η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Ομάδας τουριστικών λιμένων Αλίμου, Νέας Επιδαύρου, Ύδρας και Πόρου,
- η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Μαρίνας Χίου,
- η παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Μαρίνας Πύλου,
- η αξιοποίηση έκτασης στην Σαμπάριζα Ερμιόνης,
- η αξιοποίηση του ακινήτου Castelo Bibelli στην Κέρκυρα,
- η αξιοποίηση ολυμπιακών ακινήτων στο Γουδί και Μαρκόπουλο Αττικής,
- η αξιοποίηση ακινήτων στην Πλάκα Αθήνας,
- η αξιοποίηση 14 ακίνητων ανά την επικράτεια κατάλληλων για την δημιουργία μικρών ξενοδοχειακών μονάδων,
- η αξιοποίηση ακινήτων σε πόλεις του εξωτερικού,
- η αξιοποίηση ακίνητων ανά την επικράτεια μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας δημοπρασιών.

Προωθείται επίσης η επιτάχυνση των διαδικασιών ώστε να ξεκινήσουν στο άμεσο μέλλον και οι παρακάτω αποκρατικοποιήσεις:

- πώληση μετοχών των Ελληνικών Πετρελαίων (35%),
- πώληση μετοχών της ΔΕΠΑ (65%),
- δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης της υποθαλάσσιας αποθήκης στην περιοχή «Νότια Καβάλα»,
- πώληση δικαιωμάτων επιλεγμένων ακινήτων του Δημοσίου,
- παραχώρηση/πώληση μετοχών 10 περιφερειακών λιμένων,
- παραχώρηση μαρινών,
- πώληση μετοχών στον Αερολιμένα Αθηνών «Ελ. Βενιζέλος» (30% ΤΑΙΠΕΔ από σύνολο 55% του Ελληνικού Δημοσίου) και,
- πώληση μετοχών των Ελληνικών Ταχυδρομείων (90%).

Αξίζει να επισημανθεί ότι το ΤΑΙΠΕΔ υλοποιεί ένα ευρύ πρόγραμμα αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου. Τα περισσότερα περιουσιακά στοιχεία είναι εδαφικές εκτάσεις, που, εκ των πραγμάτων, απαιτούν σημαντικό χρόνο προκειμένου να ετοιμαστούν προς αξιοποίηση. Σημαντικά έσοδα αναμένεται ότι θα προέλθουν από ένα υποσύνολο 3.000 ακινήτων. Έως το τέλος του 2014 έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ 1.000 περίπου ακίνητα προς αξιοποίηση.

Στόχος για το 2015 αποτελεί η επίτευξη εσόδων της τάξης των 2.466 εκατ. ευρώ.

Ακολουθούν πίνακες με το μετοχολόγιο του ΤΑΙΠΕΔ (Πίνακας 5.2) και το μετοχολόγιο του Ελληνικού Δημοσίου (Πίνακες 5.3, 5.4, 5.5).

Πίνακας 5.2 Μετοχολόγιο Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ΑΕ

(αφορά μετοχές κυριότητας ΕΔ που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων και μεταφέρθηκαν με απόφαση της ΔΕΑΑ στο ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ σύμφωνα με το Ν. 3986/2011)

ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΧΑ			
Εταιρεία	**Συνολικός αριθμός μετοχών**	**Αριθμός μετοχών κυριότητας ΤΑΙΠΕΔ**	**Ποσοστό ΤΑΙΠΕΔ επί του ΜΚ (%)**
Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ	305.635.185	108.430.304	35,48
ΕΥΑΘ	36.300.000	26.868.000	74,02
ΕΥΔΑΠ	106.500.000	29.074.500	27,30
ΟΛΘ	10.080.000	7.486.194	74,27
ΟΛΠ	25.000.000	18.534.440	74,14
ΔΕΗ	232.000.000	39.440.000	17,00
ΜΗ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΧΑ			
Εταιρεία	**Συνολικό μετοχικό κεφάλαιο (σε ευρώ)**	**Μετοχικό κεφάλαιο κυριότητας ΤΑΙΠΕΔ (σε ευρώ)**	**Ποσοστό ΤΑΙΠΕΔ επί του ΜΚ (%)**
Ελληνικό ΑΕ	3.800.000	3.800.000	100,00
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ	300.000.000	90.000.000	30,00
ΛΑΡΚΟ	109.327.633	60.337.942	55,19
ΔΕΠΑ ΑΕ	991.238.046	644.304.730	65,00
Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος (ΟΔΙΕ) ΑΕ	124.512.087	124.512.087	100,00
ΕΕΣΣΤΥ	64.421.500	64.421.500	100,00
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	213.043.400	213.043.400	100,00
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης	1.354.741	1.354.741	100,00
Οργανισμός Λιμένος Βόλου	8.192.157	8.192.157	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας	895.400	895.400	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας	9.783.640	9.783.640	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου	1.533.515	1.533.515	100,00
Οργανισμός Λιμένος Καβάλας	8.605.775	8.605.775	100,00
Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας	2.500.206	2.500.206	100,00
Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου	303.051	303.051	100,00
Οργανισμός Λιμένος Πατρών	17.389.590	17.389.590	100,00
Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας	681.409	681.409	100,00

Πίνακας 5.3 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου Προνομιούχες μετοχές άρθρου 1 του ν. 3723/2008

Πιστωτικό ίδρυμα	Προνομιούχες μετοχές (σε ευρώ)
ΕΤΕ	1.350.000.000
EFG Eurobank	950.125.000
Attica Bank	100.200.000
Πανελλήνια Τράπεζα	28.300.000
Proton Bank (υπό εκκαθάριση)	80.000.000
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο (υπό εκκαθάριση)	224.960.000
FBB (υπό εκκαθάριση)	50.000.000
Σύνολο	**2.783.585.000**

Πίνακας 5.4 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου Εισηγμένες στο ΧΑ

Εταιρεία	Συνολικός αριθμός μετοχών	Αριθμός μετοχών κυριότητας ΕΔ	Ποσοστό ΕΔ επί του ΜΚ (%)
ΔΕΗ	232.000.000	79.165.114	34,12
ΟΤΕ	490.150.389	29.409.027	6,00
ΕΥΔΑΠ	106.500.000	36.245.240	34,03
Τράπεζα Ελλάδος	19.864.886	1.774.088	8,93
ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ	71.082.707	742	0,00
ΥΓΕΙΑ	163.320.183	33.660	0,02
ΚΑΕ (FOLLI FOLLIE GROUP)	66.948.210	643.887	0,96
NUTRIART ΑΒΕΕ	42.501.273	140.784	0,33
TITAN	77.007.158	30.464	0,04
ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ ΑΕ	25.583.146	128.857	0,50
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	73.366.520	6.250	0,01
ΚΕΚΡΟΨ	3.300.689	3.777	0,11
ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ-ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	24.619.524	317.887	1,29

Σημείωση: Η ATEbank στην οποία το Δημόσιο είχε το 92,68% των μετοχών καθώς και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο στο οποίο το Δημόσιο είχε το 34,04% των μετοχών βρίσκονται υπό ειδική εκκαθάριση.

Πίνακας 5.5 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου Μη εισηγμένες στο ΧΑ

Εταιρεία	Συνολικό μετοχικό κεφάλαιο (σε ευρώ)	Μετοχικό κεφάλαιο κυριότητας του ΕΔ (σε ευρώ)	Ποσοστό ΕΔ επί του ΜΚ (%)
ΑΜΥΝΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ			
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ) ΑΕ	1.224.492.240	1.220.887.440	99,71
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ) ΑΒΕΕ	748.603.400	747.650.909	99,87
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ			
ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ	3.826.992.169	3.826.992.169	100,00
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας (ΟΑΣΑ)	2.346.984.747	2.346.984.747	100,00
Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ)	4.799.198.000	4.799.198.000	100,00
ΚΤΗΜΑΤΙΚΕΣ			
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ) ΑΕ (Συγχώνευση ΚΕΔ και ΕΤΑ)	308.550.000	308.550.000	100,00
Κτιριακές Υποδομές ΑΕ (Συγχώνευση ΟΣΚ και ΔΕΠΑΝΟΜ)	265.337.078	265.337.078	100,00
Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση (ΕΚΧΑ)	950.080.130	950.080.130	100,00
ΘΕΜΙΣ Κατασκευαστική	267.223.746	266.695.500	99,80
ΔΙΑΦΟΡΕΣ			
ΔΕΘ-HELEXPO ΑΕ	132.557.609	132.557.609	100,00
ΑΕ Εκμεταλλεύσεως Ακινήτων	1.028.861	401.256	39,00
Ανώνυμη Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ)	11.818.950	11.818.950	100,00
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ	300.000.000	75.000.000	25,00
Ελληνικές Αλυκές ΑΕ	6.440.418	3.554.467	55,19
Ελληνικό Φεστιβάλ ΑΕ	210.000	210.000	100,00
Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ) ΑΕ	340.814.324	306.732.892	90,00
ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές (ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ) ΑΕ	191.155.200	66.904.320	35,00
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης (ΚΑΘ) ΑΕ	18.953.760	18.953.760	100,00
Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ (Συγχώνευση με Ψηφιακές Ενισχύσεις ΑΕ)	7.017.500	7.017.500	100,00
Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών (ΟΚΑΑ) ΑΕ (Συγχώνευση με ΕΤΑΝΑΛ)	33.946.900	33.946.900	100,00
Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης –πρώην ΤΕΜΠΜΕ (Συγχώνευση με ΕΟΜΜΕΧ)	1.505.337.700	1.505.337.700	100,00
Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ	60.000	60.000	100,00
Εγνατία Οδός ΑΕ	6.750.000.000	6.750.000.000	100,00
Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) ΑΕ	129.140	129.140	100,00
ΑΕ Μονάδων Υγείας	12.000.000	12.000.000	100,00
Invest in Greece (πρώην ΕΛΚΕ) ΑΕ	293.400	293.400	100,00
Εταιρεία Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου ΤΑΠ-ΟΤΕ (ΕΔΕΚΤ ΟΤΕ) ΑΕΠΕΥ	300.000	15.000	5,00
Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου ΑΕ	45.000.000	45.000.000	100,00
Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΛΑΓΗΕ) ΑΕ (πρώην ΔΕΣΜΗΕ ΑΕ)	293.500	293.500	100,00
Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ) ΑΕ	532.800	271.728	51,00
Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) ΑΕ	2.000.000	480.000	24,00
Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) ΑΕ	3.000.000	3.000.000	100,00
Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ-ΜΠΕ) ΑΕ	5.820.170	5.820.170	100,00
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας	49.700.000.000	49.700.000.000	100,00
Δημοτική Επιχείρηση Λίμνης Ιωαννίνων ΑΕ	247.104	24.710	10,00
ΚΑΪΡ Ρόδου	576.721	21.694	3,76
Εταιρείες Ομίλου Σαρακάκη (μεταφορά από χαρτοφυλάκιο ΔΕΚΑ ΑΕ):			
- Απόλλων ΑΕ Μεσιτείας Ασφαλίσεων	74.000	560	0,76
- Γενική Αυτοκινήτων ΑΕΒΕ	14.680.040	50.320	0,34
- Αφοι Σαρακάκη ΑΕΒΜΕ	30.070.790	1.160	0,004
- Σαρακάκης Λιανική ΑΕΒΕ	27.523.100	880	0,003
- ΙΑΣΩΝ ΑΒΕΕ	22.919.651	9.378	0,04
- Σαρακάκης Σέντερ ΑΕΤΕ	15.806.040	237.590	1,50
- Κτηματική και Ναυτική ΑΕ	6.814.670	221.510	3,25
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου ΑΕ	30.000.000	30.000.000	100,00
ΓΑΙΑΟΣΕ	42.149.200	42.149.200	100,00
Παράκτιο Αττικό Μέτωπο ΑΕ	500.000	500.000	100,00
ΝΕΡΙΤ	5.000.000	5.000.000	100,00
Εταιρεία Αξιοποίησης Εκκλησιαστικής Ακίνητης Περιουσίας (ΕΑΕΑΠ)	300.000	150.000	50,00
ΦΟΙΝΙΞ GROUPAMA	22.074.640	365	0,00

(συνεχίζεται)

Πίνακας 5.5 Μετοχολόγιο Ελληνικού Δημοσίου Μη εισηγμένες στο ΧΑ

Εταιρεία	Συνολικό μετοχικό κεφάλαιο (σε ευρώ)	Μετοχικό κεφάλαιο κυριότητας του ΕΔ (σε ευρώ)	Ποσοστό ΕΔ επί του ΜΚ (%)
(συνέχεια)			
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ			
Ανώνυμη Εταιρεία Βιομηχ/νικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας (ΕΒΕΤΑΜ) ΑΕ (Συγχώνευση με ΕΚΕΠΥ & ΕΤΑΚΕΙ)	4.320.400	3.727.700	86,28
Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ)	11.603.081	11.603.081	100,00
Επιστημονικό Πάρκο Πατρών (ΕΠΠ)	1.537.568	1.537.568	100,00
ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ			
Ολυμπιακές Αερογραμμές	130.385.000	130.385.000	100,00
Ολυμπιακή Αεροπορία Υπηρεσίες	354.946.354	354.946.354	100,00
Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία Επενδύσεων (ΕΑΕΕ) ΑΕ	26.208.640	26.208.640	100,00
ΑΓΡΟΓΗ Α.Ε.	5.870.000	5.870.000	100,00
Δημόσια Επιχείρηση Πολεοδομίας και Στέγασης (ΔΕΠΟΣ) ΑΕ	17.719.982	17.719.982	100,00
Ιχθυοκαλλιεργητικό Κέντρο Αχελώου (ΙΧΘΥΚΑ) ΑΕ	3.827.944	2.148.625	56,13
ΑΤΕ Τεχνική Πληροφορική	4.049.896	280.565	6,93
Νέα Ανώνυμη Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου (ΝΑΕΔΚ)	395.833	294.104	74,30
Εταιρεία Τεχνολογικής Ανάπτυξης Τροφίμων (ΕΤΑΤ) ΑΕ	505.000	502.475	99,50
Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (ΤΕΟ) ΑΕ	56.407.000	56.407.000	100,00
Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων και Αναπλάσεις ΑΕ	121.449.478	121.449.478	100,00
Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος	1.050.573.329	973.710.056	92,68
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο	1.052.524.067	358.313.165	34,04
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΑΕΓΑ	51.365.564	4.375	0,01
Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ) ΑΕ	115.790.000	98.987.900	85,49
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΗΛΘΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΟΜΜΕΧ			
Ελληνικό Κέντρο Τεχνολογίας και Σχεδιασμού (ΕΛΚΕΔΕ) ΑΕ (υπό εκκαθάριση)	452.577	230.860	51,01
Ελληνικό Κέντρο Αργιλομάζης (ΕΛΚΕΑ) ΑΕ (υπό εκκαθάριση)	1.444.393	1.092.539	75,64
Ελληνικό Κέντρο Αργυροχρυσοχοΐας (ΕΛΚΑ) ΑΕ (υπό εκκαθάριση)	58.700	38.713	65,95
Κέντρο Ελληνικής Γούνας (ΚΕΓ) ΑΕ (υπό εκκαθάριση)	58.600	29.886	51,00
Βιοτεχνικό Πάρκο Θεσπρωτίας (ΒΙΟΠΑΘΕ) ΑΕ	1.358.876	197.716	14,55
Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης της Ποιότητας και της Τεχνολογίας στην Υγεία (πρώην ΕΚΕΒΥΛ) ΑΕ	1.266.000	149.599	11,82
Βιοτεχνικό πάρκο Γρεβενών (ΒΙΟΠΑΓΡΕ) ΑΕ	175.800	3.516	2,00
Ελληνικά Συστήματα Πληροφορικής (ΕΛΣΥΠ) ΑΕ (υπό εκκαθάριση)	784.552	159.892	20,38
Βιοτεχνικό Πάρκο Χανίων ΑΕ	60.000	17.400	29,00
Κέντρο Παραδοσιακής Βιοτεχνίας Ιωαννίνων (ΚΕΠΑΒΙ) ΑΕ	147.000	6.027	4,10
Εκθετήριο Δημοπρατήριο Γούνας ΑΕ	319.680	1.305	0,41